

Nultá hodina

Název: Příběhy ze staré Anglie
Autor: Agatha Christieová
Nakladatelství: Mladá fronta, 1983

Prolog: 19. listopadu

V hloučku shromážděném kolem krbu byli skoro sami advokáti nebo aspoň lidé, kteří se o právo zajímají. Byl tam právní poradce Martindale, obhájce Rufus Lord, královský rada, mladý Daniels, který se proslavil v Carstairsově případu, a pár dalších právníků, soudce Cleaver, Lewis od firmy Lewis & Trench a starý doktor Treves. Doktor Treves už byl skoro osmdesátník, a byla to osmdesátka vpravdě zralá a zkušená. Patřil mezi členy proslulé advokátní kanceláře a sám z nich byl ten nejproslulejší. Říkalo se o něm, že nikdo nezná pozadí a kuloáry anglické justice tak dobře jako on. A byl specialista na kriminologii. Povrchní lidé říkali, že by doktor Treves měl napsat paměti. Doktor Treves na to měl jiný názor. Věděl, že ví příliš mnoho. Ačkoli už dávno neprovozoval praxi, nebylo v Anglii druhého člověka, jehož názory by byly jeho kolegy tak respektovány. Kdykoli se někde ozval jeho slabý, korektní hlas, vždycky se kolem rozhostilo uctivé ticho.

Konverzace se právě točila kolem velice přetřásaného případu, který byl toho dne uzavřen trestním soudem v Old Bailey. Šlo o případ vraždy a obžalovaný byl osvobozen. Zmíněná společnost o celém případě znovu diskutovala a kritizovala jej z odborného hlediska.

Žaloba se dopustila chyby, když se spolehla na jednoho ze svých svědků – Depleach si měl uvědomit, jakou příležitost tím obhajobě poskytuje. Mladý Arthur vytřískal z výpovědi té služby maximum. Bentmore ve své závěrečné řeči opravdu skvěle uvedl všechno do správné perspektivy, ale chyba se stala už předtím – porota tomu děvčeti uvěřila. Členové poroty jsou za všechny peníze – člověk nikdy neví, co spolknou a co ne. Jakmile si ale vezmou něco do hlavy, nikdo už jim to z ní nevytluče. Uvěřili, že jim děvče o tom pácidle říká pravdu, a bylo to hotové. Lékařský nález pro ně byl trochu moc učený. Všechny ty sáhodlouhé termíny a odbornická hantýrka – tihle potrhli vědátoři jsou zatraceně mizerní svědkové – věčně jen samé pokašlávání a ehm-ehm a nedokážou říct ano či ne na tu nejjednodušší otázku – pořád melou „za jistých okolností nelze vyloučit, že...“ a podobně.

Všichni postupně vyslovili svůj názor, a poněvadž poznámky byly čím dál křečovitější a nesouvislejší, všem se začalo zdát, že přece jen něco ještě chybí. Jeden po druhém začali pokukovat po doktoru Trevesovi, který dosud do diskuse ničím nepřispěl. Za malou chvilku bylo jasné, že společnost očekává poslední slovo od svého nejváženějšího kolegy.

Doktor Treves seděl hluboko zabořený do křesla a roztržitě si čistil brýle. V tom tichu bylo cosi, co ho přinutilo, že náhle prudce zvedl hlavu.

„Tak co?“ řekl. „Copak byste rádi? Ptali jste se mne na něco?“ Ozval se mladý Lewis.

„Hovořili jsme o Lamornově případě.“

A vyčkávavě se odmlčel.

„Ovšem, ovšem,“ řekl doktor Treves. „Přemýšlel jsem o tom.“ Zavládlo zdvořilé ticho.

„Obávám se však,“ řekl doktor Treves a stále si čistil brýle, „že jsem spíš fantazíroval. Přesně tak – fantazíroval. Což je myslím příznak stárnutí. V mém věku si ale snad člověk může dopřát privilegium nespoutané fantazie, když ho to těší.“

„Jistěže,“ řekl mladý Lewis, ale vypadal poněkud zmateně.

„Nemyslel jsem ani tak na četné právníkové aspekty,“ řekl doktor Treves, „ačkoli jsou zajímavé – neobyčejně zajímavé – a kdyby byl rozsudek dopadl jinak, byly by tu příznivé podmínky pro odvolání. Spíš myslím – ale do toho se teď nechci pouštět. Jak říkám, neuvažoval jsem ani tak o právních aspektech, jako spíš – nu, o lidech zúčastněných na tom případě.“

Všichni vypadali dost překvapeně. O lidech zapletených do případu přemýšleli jen jako o důvěryhodných či méně důvěryhodných svědcích. Nikdo se ani neodvážil uvažovat o tom, zda je obžalovaný vinen či nevinný, jak o tom rozhodl soud.

„O lidských bytostech, rozumíte,“ řekl doktor Treves zamyšleně.

„O lidských bytostech nejrozumnějšího druhu a charakteru. O některých mazaných a jiných zas – to většinou – dost hloupých. Ti lidé přišli před soud ze všech možných končin, z Lancashiru, ze Skotska – ten majitel restaurace přišel z Itálie, a ta učitelka odněkud ze Středozápadu. Všechny pochytili a do té věci zapletli, a

tak se nakonec všichni jednoho pošmourného listopadového dne octli pohromadě v londýnské soudní síni. Každý přispěl svou malou rolí a všechno to vyvrcholilo hrdelním procesem.“ Odmlčel se a špičkami prstů si jemně poklepával na koleno.

„Mám rád dobré detektivky,“ řekl.

„Jenomže všechny začínají v nepravou chvíli! Začínají vraždou. Vražda je ale konec. Příběh začíná dlouho předtím – někdy dokonce o celá léta dřív – všemi těmi příčinami a událostmi, které svedou jisté lidi na jisté místo v jistou hodinu jistého dne. Vemte si třeba jen výpověď té služtičky – kdyby jí bylo děvče z kuchyně nepřebralo mládence, nebyla by tak otráveně utekla z místa a nenastoupila u Lamornových a nestala se tak korunní svědkyní obhajoby. Nebo ten Giuseppe Antonelli, který sem na měsíc přijel vystřídat bratra. Jeho bratr je totiž dočista slepý: nebyl by viděl to, co viděly Giuseppovy bystré oči. Kdyby strážník nebyl zakoukaný do kuchařky v čísle 48, nebyl by se na obchůzce opozdil.“ Dobrácky pokýval hlavou:

„Všechno se sbíhá k danému bodu. A pak, když přijde čas – všechno to vyvrcholí. V nulté hodině. Tak je to, všechno se to sbíhá k nulté hodině...“ Opakoval: „Ano, k nulté hodině...“ Maličko se otrásl.

„Vám je zima, pane doktore, pojďte blíž k ohni.“

„Ale ne,“ řekl doktor Treves.

„To jenom na mě sáhla smrt, jak se tak říká. No nic, budu už muset jet domů.“ Vlídne pokývl a pomalu, odměřeně vyšel z místnosti. Chvíli všichni rozpačitě mlčeli a pak královský rada Rufus Lord poznamenal, že chudák starý Treves hodně sešel. Sir William Cleaver řekl:

„Perfektní mozek – opravdu perfektní – ale to víte, léta nikomu nepřidají.“

„A navíc je na tom moc špatně se srdcem,“ řekl Lord. „Slyšel jsem, že mu srdce může vypovědět službu opravdu každým okamžikem.“

„Však on o sebe taky hrozně pečuje,“ řekl mladý Lewis. V té chvíli už doktor Treves opatrně nasedal do svého měkce odpérovaneho daimleru. Zavezl ho k domu na tichém náměstí. Úslužný majordomus mu pomohl svléknout kabát. Doktor Treves se odebral do knihovny, kde v krbu na uhlí hořel oheň. Ložnici měl hned vedle, poněvadž z ohledu na své srdce zásadně nikdy nechodil do schodů.

Sedl si k ohni a sáhl po došlé poště. V myšlenkách se stále ještě zabýval představou, kterou načrtl posluchačům v klubu. „Dokonce i teď,“ myslel si doktor Treves, „připravuje se právě nějaké drama – nějaká budoucí vražda. Kdybych psal zábavnou historku o krvavých zločinech, mohl bych teď začít staříčkým džentlmenem, který sedí u krbu, otvírá dopisy – a přibližuje se, aniž o tom ví, k nulté hodině...“

Rozřízl obálku a nepřítomně se zahleděl na list papíru, který z ní vytáhl.

Pojednou se výraz jeho tváře změnil. Vrátil se od romantiky do skutečnosti.

„Jeminkote,“ řekl doktor Treves.

„To je věru mrzuté. Tohle mi tedy opravdu zkazilo náladu. Po tolika letech! Změní to všechny moje plány.“

„Otevřte dveře a tu je máte“

11. ledna

Muž na nemocniční posteli se trochu zavrtil a potlačil zasténání. Sestra, která měla na oddělení službu, vstala od stolu a přistoupila k němu. Urovnala mu polštáře a obrátila ho tak, aby se mu leželo pohodlněji. Angus MacWhirter místo poděkování jen cosi zavrčel. Byl plný trpkosti a vzdoru.

Touhle dobou už to mohl mít za sebou. Pro něho už mohlo být definitivně po všem. Hrom do toho zatraceného, pitomého stromu, který tam na tom skalním útesu rostl! Hrom do těch všetečných milenců, kteří si navzdory chladné zimní noci dali rande přímo na okraji útesu.

Nebýt jich (a toho stromu!) mohl to mít za sebou – skok do hluboké ledové vody, možná i krátký zápas a pak zapomenutí – zbabraný, nanicovatý, zbytečný život mohl být u konce. Kde ale je teď? Leží všem na posměch na nemocniční posteli, má vykloubené rameno a vyhlídku na to, že ho odtáhnou k soudu a budou stíhat pro pokus vzít si vlastní život. Hrom do toho, je to přece jeho život, nebo snad ne? A kdyby se mu to bylo povedlo, byli by ho pochovali se zbožnou úctou jako člověka, který se pomátl na rozum. Nesmysl! O žádné pomatenosti nemohla být ani řeč! Spáchat sebevraždu bylo ale to nejlogičtější a nejrozumnější, co mohl člověk v jeho situaci udělat.

Byl naprosto vyřízený; v jednom kuse klempíroval se zdravím; žena mu utekla s jiným. Byl bez práce, bez peněz, bez chuti do života, bez naděje a věčně nemocný – neměl přece jiné řešení než s tím vším

skoncovat.

A teď je tady v téhle směšné šlamastyce. Zanedlouho mu nějaký pokrytecký sudí policejního soudu udělí důtku, protože se zcela rozumně a uváženě pokusil naložit tak, jak pokládal za správné, s něčím, co patří jen“ a jen jemu – s vlastním životem. Zlostně si odfrkl: Zalomcovala jím vlna horečky.

Sestra byla opět u něho.

Byla to mladá, zrzavá žena s vlídnou, ale poněkud bezvýraznou tváří.

„Bolí vás to moc?“

„Ne, nebolí.“

„Dám vám něco pro spaní.“

„Ať vás ani nenapadne.“

„Ale –“

„Myslíte, že nevydržím nějakou tu bolest a trochu toho nedospání?“

Usmála se na něho mile, ale přece jen maličko povzneseně.

„Pan doktor říkal, že vám něco mohu dát.“

„Nezajímá mě, co říkal.“

Přitáhla mu pokrývku a přistrčila mu k ruce sklenici limonády. Řekl trochu zahanbeně: „Promiňte, že jsem na vás byl hrubý.“

„Ale to nic.“

Mrzelo ho, že se jí jeho špatná nálada vůbec nedotkla. Nic takového nemohlo proniknout profesionálním brněním shovívavé lhostejnosti. Pro ni byl pouze pacient – vůbec ne muž.

Řekl:

„Co se mi do toho pletli – hrome, co se mi do toho pletli...“ Řekla káravě:

„Ale ale – to od vás není pěkné.“

„Pěkné?“ zeptal se.

„Pěkné? Kristepane!“

Řekla klidně: „Ráno vám bude líp.“

Polkl.

„Ach vy sestry. Vy sestry. Nemáte kouska srdce v těle – abyste věděla!“

„Víme, co vám nejlíp prospěje.“

„To mě právě tak štve! Na vás. Na tomhle špitále. Na celém světě! V jednom kuse se do něčeho pletete!“

Víte, co druhým lidem nejvíc prospěje. Vy jo. Chtěl jsem se zabít. To přece víte, ne?“

Přikývla.

„Nikomu jinému do toho nic nebylo, jestli z té zatracené skály skočím nebo ne. Chtěl jsem se životem skoncovat jednou provždycky. Byl jsem úplně vyřízený!“

Slabounce mlaskla. Chtěla tím vyjádřit jakýsi neurčitý soucit. Byl pacient. Dovolila mu, aby si ulevil, zbavil se přetlaku.

„Proč bych se nemohl zabít, když chci?“ zeptal se. Na to mu odpověděla zcela vážně.

„Poněvadž je to špatné.“

„A co je na tom špatného?“

Pochybovačně se na něho podívala. Její vírou to neotřásl, ale chyběla jí slova, jimiž by svou reakci vysvětlila.

„Víte – já myslím – že to je hanebné, když se člověk sám zabije. Musíte žít dál, ať se vám to líbí nebo ne.“

„A proč jako?“

„No – člověk přece musí brát ohled na druhé lidi, ne?“

„V mém případě tohle neplatí. Má smrt nemůže nikomu na světě nijak vadit.“

„Vy nemáte žádné příbuzné? Matku, sestry – nikoho?“

„Ne. Měl jsem kdysi ženu, ale ta mi utekla – a udělala moc dobře. Viděla, že to se mnou k ničemu nevede.“

„Jistě ale máte nějaké přátele?“

„Nemám. Já si na žádné kamarádčofty zrovna moc nepotrpím. Podívejte, sestro, něco vám řeknu. Býval jsem kdysi docela šťastný chlápek. Měl jsem dobrou práci a hezkou ženu. Pak jsem měl autohavárku. Můj šéf to auto řídil a já v něm seděl. Chtěl, abych mu dosvědčil, že ve chvíli, kdy k té havárce došlo, nejel víc jak šedesátkou. A to nebylo pravda. Jel skoro stovkou. Nikoho nezabil, nič takového, jenom se chtěl posichrovat před lidmi od pojišťovny. No a já mu to nedosvědčil. Byla by to lež. A já nelžu.“

Sestra řekla:

„Podle mne jste jednal správně. Naprosto správně.“

„Tak to vidíte! Jenže tahle paličatost mě stála místo. Šéfa to namíchlo. Postaral se, abych nikde žádný flek nesehnal. Mou ženu přestalo bavit koukat na mě, jak se jen pořád potloukám a nemám do čeho píchnout. Vzala mi roha s chlápem, co kdysi bejval můj přítel. Uměl máknout a někam to v životě dotáhnul. Já se jen poflakoval a šlo to se mnou z kopce. Taky jsem se dal trochu na pití a to mi při shánění práce dvakrát nepomohlo. Nakonec jsem šel dělat nosiče – jenomže při tom jsem si strhnul pajsl – doktor mi řekl, že už ze mne nikdy žádný velký silák nebude. Tak nač teda žít? Nejjednodušší a nejpoctivější bylo udělat s tím vším krátký proces. Co jsem měl z takového života já nebo někdo jiný?“

Sestřička řekla tiše:

„To vy nemůžete vědět.“

Dal se do smíchu. Ted už měl lepší náladu. Její naivní umíněnost ho bavila.

Milá slečno, co ze mě kdo má?“ Řekla zmateně:

„To nemůžete vědět. Možná že – jednou –“

„Jednou? Žádné jednou nebude. Příště to provedu perfektně.“ Rezolutně zavrtěla hlavou.

„Ale kde,“ řekla.

„Teď už se nezabijete.“

„A proč ne?“

„To oni nikdy nedělají.“

Zíral na ni. „To oni nikdy nedělají.“ Prostě ho zařadila mezi kandidáty sebevraždy. Už otvíral ústa k energickému protestu, ale vrozená poctivost ho náhle zarazila. Dokázal by to udělat znova? Opravdu o tom uvažuje? Pojednou věděl, že už to neudělá. Nikdy a z žádného důvodu. Pravá příčina možná byla v tom, co mu prozradila z praktické zkušenosti. Sebevrazi to podruhé neudělají. Cítil ale stále větší odhodlání donutit ji aspoň k ústupku z pozic morálky.

„Rozhodně ale mám právo naložit se svým životem, jak chci.“

„Ne – to tedy nemáte.“

„Ale proč ne, milá slečno – proč ne?“

Začervenala se. Pohrávala si s malým zlatým křížkem, který jí visel na krku, a pak řekla:

„Tomu vy nerozumíte. Bůh by vás mohl potřebovat.“ Překvapeně na ni zíral. Neměl v úmyslu jí tu dětinskou víru vyvracet. Řekl posměšně:

„To jako třeba že jednoho krásného dne zastavím nějakého splašeného koně a zachráním před smrtí nějaké zlatovlasé děťátko – jo? Tak jste to myslela?“

Zavrtěla hlavou. Pokusila se vášnivě vyjádřit to, co měla tak živě na mysli a tak rozpačitě na jazyku:

„Možná že jen tím, že někde budete – ne že něco uděláte – jen tím, že budete v jistou dobu na jistém místě – ne, nedokážu vám přesně říct, jak to myslím, ale možná, že jen půjdete – půjdete jen jednoho dne po ulici, a už tím vykonáte něco hrozně důležitého – ani možná nebudete vědět co.“

Zrzavá sestřička pocházela ze západního pobřeží Skotska a někteří členové její rodiny mívali ‚vidění‘.

Možná že mlhavě viděla siluetu člověka, který jedné zářijové noci kráčí po silnici a zachrání tím lidskou bytost před strašlivou smrtí.

14. února

V místnosti byla jen jediná osoba a nebylo slyšet nic než skřipci jejího pera, jak psala na papír jeden řádek za druhým. Nebyl tam nikdo, kdo by napsaná slova mohl číst. Kdyby tam však někdo takový byl, stěžil by uvěřil svým očím. Poněvadž napsaný text byl jasný, pečlivě připravený plán vraždy. Jsou chvíle, kdy tělo si je vědomo, že je kontroluje rozum – kdy se poslušně sklání před čímsi neznámým, co řídí jeho činy. Bývají ale také i jiné chvíle, kdy si rozum uvědomuje, že tělo mu patří, že je ovládá, a využívá k dosažení svého cíle. Tentokrát šlo o ten druhý případ. Sedící a písící postava ztělesňovala rozum, chladnokrevnou a ovládanou inteligenci. A ten rozum měl jedinou myšlenku a jediný cíl – zničit jiného člověka. K dosažení tohoto cíle si puntičkářsky vypracoval písemné schéma. Počítal v něm s každou eventualitou, s každou možností. Celá věc byla neuvěřitelně snadná. Schéma – jako všechna dobrá schémata – nebylo absolutně uzavřené a neměnné. V některých bodech v něm figurovala alternativní řešení. A nejen to – poněvadž šlo o inteligentní mozek, bylo mu jasné, že si musí ponechat rozumnou toleranci pro nepředvídané okolnosti. Hlavní rysy však byly jasné a neobyčejně důkladně prověřené. Čas, místo, způsob, oběť!...

Postava zvedla hlavu. Vzala popsané listy do ruky a pečlivě si je pročetla. Ano, bylo to jasné, nad slunce jasnější. Vážnou tvář přelétl úsměv, a nebyl to úsměv zcela příčetný. Postava se zhluboka nadechla.

A poněvadž člověk byl stvořen k obrazu svého Stvořitele, tohle byl nanejvýš hrůzný paskvil na tvůrce

radost. Ano, všechno bylo naplánováno – každá reakce předpovězena a vzata v úvahu, u každého ze zúčastněných bylo počítáno s dobrými i špatnými vlastnostmi, a ty pak byly uvedeny do souladu s jediným zlovolným projektem. Jen jedna věc pořád ještě chyběla...

Postava s úsměvem připojila datum – zářijové datum. Pak se dala do smíchu, roztrhala papíry na kousky, které hodila do plamenů krbu na druhém konci místnosti. Nic při tom nezanedbala, kousky papíru shořely a rozpadly se do posledního. Plán teď existoval jen v mozku svého tvůrce.

8. března

Vrchní policejní inspektor Battle seděl u stolu a snídal. Sveřepě povystrčil bradu a pomalu a pozorně pročítal dopis, který mu uplakaná manželka právě podala. Z jeho tváře se nedaly uhodnout žádné pocity, byla bezvýrazná jako vždy a připomínala tvář vyřezanou ze dřeva. Svou seriózností a neměnností dokonce jistým způsobem vzbuzovala respekt. Inspektor Battle nikdy nehýřil obzvláštním důvtipem, rozhodně na něm nebylo nic, co by oslňovalo, ale měl jakési jiné, stejně působivé kvality, i když bylo těžké je definovat.

„Nemohu tomu vůbec věřit,“ štkala paní Battleová.

„Naše Sylvia!“

Sylvia byla nejmladší z jejich pěti dětí. Bylo jí šestnáct a chodila do školy poblíž Maistonu.

Dopis přišel od slečny Amphreyové, ředitelky zmíněné školy. Byl to srozumitelný, vlídný a mimořádně taktický dopis. Stálo v něm černé na bílém, že vedení školy už jistý čas znepokojovala řada drobných krádeží; teď se však celá věc konečně vysvětlila, Sylvia Battleová se přiznala a slečna Amphreyová by byla ráda, kdyby ji pan Battle s paní Battleovou mohli při nejbližší příležitosti navštívit, aby si pohovořili o „vzniklé situaci“.

Inspektor složil dopis, strčil jej do kapsy a řekl: „Nech to na mně, Mary.“

Vstal, obešel stůl, popleskal ženu po tváři a řekl: „Netrap se kvůli tomu, miláčku, to všechno bude zas v pořádku.“ Odešel z pokoje a zůstala tam po něm jen útěcha a ujištění, že si tu věc bere na starost.

Odpoledne inspektor Battle strnule seděl v křesle v moderně a osobitě zařízeném salónku slečny Amphreyové. Veliké ztuhlé ruce si položil na kolena, hleděl na slečnu Amphreyovou a víc než kdy jindy se snažil vypadat jako stoprocentní policajt. Slečna Amphreyová byla neobyčejně úspěšná učitelka. Byla to osobnost – skutečná osobnost, zastávala osvícené a nejmodernější názory a kombinovala disciplínu s módními teoriemi o právu na sebeurčení.

Salónek měla zařízený v reprezentativním stylu své školy. Všechno mělo studenou barvu ovesné mouky, stály tam veliké vázy plné narcisů a květináče s tulipány a hyacinty. Jedna či dvě kopie antických řeckých soch, dvě odvážné moderní plastiky, na zdech obrazy dvou italských naivistů. Uprostřed toho všeho seděla slečna Amphreyová v tmavomodrých šatech, s horlivou tváří připomínající svědomitého chrt a světle modrýma očima, které za silnými skly brýlí vypadaly neobyčejně vážně.

„Důležité je,“ řikala jasným, příjemně modulovaným hlasem, „abychom zvolili nejvhodnější postup.“

Musíme myslet především na to děvče, pane Battle. Především na Sylvii! To je teď nejdůležitější – opravdu nejdůležitější – abychom jí nezpůsobili nějaké psychické trauma, které by ji na celý život poznamenalo. Nesmíme ji nutit, aby na sebe vzala břemeno té viny – výtky musíme formulovat velice opatrně, neobejdeme-li se bez nich vůbec. Musíme přijít na to, jaký důvod se za těmi drobnými zlodějnicemi skrývá. Možná že jde o komplex méněcennosti. Není příliš sportovně založená, chápete – jde možná o pochybnou snahu blýsknout se v jiné oblasti – o touhu prosadit své já. Musíme být vsutku nesmírně opatrní. Proto jsem také chtěla mluvit s vámi nejdřív o samotě – požádat vás, abyste byl k Sylvii maximálně ohleduplný. Znova opakuji, že je velice důležité, abychom zjistili skrytý motiv.“

„Proto jsem také tady, slečno Amphreyová,“ řekl inspektor Battle.

Hlas měl klidný, tvářil se nevzrušeně a zkoumavě si ředitelku prohlížel.

„Chovala jsem se k ní opravdu shovívavě,“ řekla slečna Amphreyová.

Battle odpověděl lakonicky:

„To je od vás pěkné, madame.“

„Víte, já mám tyhle mladé dušinky skutečně ráda a rozumím jim.“

Battle neodpověděl přímo. Řekl:

„Jestli je to možné, tak bych teď rád tu naši holku viděl, slečno Amphreyová.“

Ještě jednou ho důrazně napomenula, aby byl opatrný – aby se neukvapoval – a neznepřátelil si dítě, které se právě začíná rozvíjet v ženu.

Inspektor Battle na sobě nedal znát sebemenší netrpělivost. Vypadal jen poněkud zklamaně.

Nakonec ho vzala do své pracovny. Na chodbách potkali několik děvčat. Zůstaly uctivě stát, ale v očích jim hrála zvědavost. Slečna Amphreyová uvedla Battlea do malé místnosti, která už tak nezaváněla vyhraněnou osobností jako salónek v přízemí, řekla mu, že za ním Sylvii pošle, a hodlala odejít. Battle ji zastavil v okamžiku, kdy už byla u dveří.

„Vteřinku, madame. Jak jste přišli na to, že za ty – no, za ty ztráty... je odpovědná Sylvia?“

„Užívám psychologických metod, pane Battle.“ Slečna Amphreyová to řekla důstojně.

„Psychologických metod? Hm. A co takhle důkaz, slečno Amphreyová?“

„Ovšem – rozumím vám přesně, pane Battle – vy uvažujete tímhle způsobem. Ozvala se ve vás vaše – vaše profese. Psychologie se však v kriminalistice už také začíná uznávat. Ujišťuji vás, že nedošlo k žádnému omylu – Sylvia se ke všemu dobrovolně přiznala.“ Battle přikývl.

„Jistě – já vím. Ptal jsem se jen, jak jste přišli na to, že to dělá právě ona.“

„No prostě – pane Battle – děvčatům se začaly ztrácet věci ze skříněk stále častěji. Svolala jsem si celou školu a pověděla jsem jim fakta. Zároveň jsem nenápadně studovala jejich obličeje. Sylvia se tvářila tak, že mi to bylo hned nápadné. Provinile – a zmateně. Okamžitě jsem věděla, kdo to dělá. Nechtěla jsem ji usvědčovat z viny, ale přimět ji, aby se přiznala sama. Podrobila jsem ji takové malé zkoušce – šlo o asociace na slova.“ Battle přikývl na znamení, že rozumí.

„A dítě se nakonec ke všemu přiznalo.“ Sylviin otec řekl: „Rozumím.“

Slečna Amphreyová ještě chvíli váhala a pak odešla. Když se dveře znova otevřely, stál Battle u okna a díval se ven. Pomalu se otočil a podíval se na dceru.

Sylvia stála ve dveřích, které za sebou právě zavřela. Bylo to vysoké, tmavovlasé, hranaté děvče. Na zamračené tváři měla stopy po slzách. Řekla spíš bojácně než vzdorovitě: „Tak jsem tu.“

Battle se na ni chvíli zamyšleně díval. Pak si povzddechl.

„Neměl jsem tě sem vůbec posílat,“ řekl.

„Ta ženská je cvok.“ Sylvii to natolik překvapilo, že zapomněla na své vlastní problémy.

„Myslíš slečnu Amphreyovou? Ale ne – ona je moc fajn. Všichni ji tu máme rádi.“

„Hm,“ řekl Battle.

„Tak asi není úplný cvok, když ty své ideje takhle dobře prodává. Meadway ale stejně není pro tebe to pravé místo – ačkoli vlastně nevím – tohle se totiž mohlo stát kdekoli.“

Sylvia sepjala ruce, sklopila oči a řekla: „Je mi – je mi to líto, tatí. Opravdu líto.“

„To je správné,“ řekl Battle stroze.

„Pojď sem.“ Pomalu a neochotně přešla místnost a přistoupila k němu. Velkou, hranatou rukou ji vzal za bradu a upřeně se jí podíval do tváře.

„Už sis kvůli tomu pěkně užila, vid’?“ řekl laskavě. Slzy jí vhrkly do očí. Battle řekl pomalu:

„Rozuměj mi, Sylvie, hned jsem věděl, že za tím něco je. Většina i lidí má nějakou tu slabost. Obvykle je to dost jednoduché. Člověk totiž vidí, když je dítě lakomé, špatně naložené, nebo když se projevuje jako tyran. Tys byla vždycky takové tiché hodné dítě, vždycky sis dala říct – nikdy s tebou nebyly žádné potíže – až mi to občas dělalo starosti. Když totiž někde existuje nějaký neviditelný kaz, při první zatěžkávací zkoušce to vyjde najevo a výrobek neobstojí.“

„Jako já!“ řekla Sylvia.

„Ano, jako ty. Pod tlakem v tobě něco puklo – a setsakramentsky divným způsobem. Tak podivným, že jsem se s něčím podobným ještě nikdy nesetkal.“ Děvče řeklo s náhlým opovržením: „Co vím, tak se zloději ses přece setkával dost často!“

„Jistěže – vím o nich všechno. A proto taky, holčičko – ne proto, že jsem tvůj táta (otcové toho o svých dětech moc nevědí) – ale proto, že jsem policajt, vím docela jistě, že nejsi žádná zlodějka. Nikdy jsi jim tu neukradla ani špendlík. Existují dva druhy zlodějů: jedni podlehnou náhlému a neodolatelnému pokušení – (to se ale stává hrozně zřídka – až překvapuje, jakému pokušení dokáže normální poctivý člověk vzdorovat) – kdežto ti druzí si berou, co jim nepatří, a pokládají to za samozřejmost. Ty nepatříš ani k těm prvním, ani k těm druhým. Nejsi zlodějka. Jsi lhářka – ale ne obyčejná lhářka.“

„Já ale...“ spustila Sylvia. Skočil jí do řeči:

„Nemám pravdu? Samozřejmě že mám – vím to. Kdysi existovala jedna svěťice – nosila chudákům chleba. Manželovi se to nelíbilo. Potkal ji a zeptal se jí, co to má v košíku. Ztratila nervy a řekla mu, že jsou to růže. Odklopil víko koše a ty růže tam opravdu byly – stal se zázrak! Jenže ty kdybys byla Alžběta a vyšla si s košem růží a potkal by tě manžel a zeptal se, co to máš – ty bys ztratila nervy a... řekla bys: „Chleba.“ Odmlčel se a pak řekl vlídně: „Tak to přece bylo – vid’?“

Následovala dlouhá pauza a pak dívka pojednou sklopila hlavu. Battle řekl:

„Tak mi to přece pověz, děvče. Co se tu vlastně stalo?“

„Svolala si nás všechny nahoru a měla k nám projev. Viděla jsem, jak ze mne nespouští oči, a bylo mi jasné, že si myslí, že jsem to udělala já! Cítila jsem, jak rudnu, a viděla jsem, jak po mně některé holky pokukují. Bylo to hrozné. A pak po mně začaly koukat i ty ostatní a šeptaly si v koutech. Nejspíš si to o mně myslely všechny. A pak mě jednou večer Ampka ještě s několika ostatními pozvala sem nahoru a hrály jsme jednu takovou slovní hru – ona říkala slova a my jsme jí odpovídaly –“

Battle rozmrzele zabručel.

„A já už věděla, co to znamená – a – byla jsem jak omráčená. Snažila jsem se neříct to pravé slovo – pokoušela jsem se myslet na něco docela jiného – třeba na veverky nebo na kytky – ale Ampka mě hlídala očima jako nebozezy – znáš to, jako když mě provrtává. No a pak – bylo to pořád horší a horší, až jednoho dne se mnou Ampka začala mluvit docela mile a s takovým porozuměním – a – já jsem se sesypala a řekla jsem, že jsem to udělala – a nevíš, tati, jak se mi ulevilo!“ Battle si hladil bradu. „Já vím.“ „Chápeš to?“

„Ne, Sylvie, nechápu, poněvadž jsem z docela jiného těsta. Kdyby se mě někdo pokoušel nutit, abych řekl, že jsem udělal něco, co jsem neudělal, pravděpodobně bych mu dal rovnou jednu do zubů. Víím ale, jak k tomu v tvém případě došlo, a ta tvá Ampka, co má oči jak nebozez, předvedla názorný příklad popleteného psychologizování, jaký se dá čekat od každého nedopečeného zastánce špatně pochopených teorií. Teď nejdřív musíme tohle klubko nesmyslů rozmotat. Kde je slečna Amphreyová?“ Slečna Amphreyová se taktně zdržovala nablížku. Soucitný úsměv jí však zmrzl na tváři, když inspektor Battle bez obalu řekl: „V zájmu ospravedlnění své dcery vás musím požádat, abyste o vyšetření krádeží požádala místní policii.“

„Sylvia ale sama, pane Battle –“

„Sylvia se tu nikdy nedotkla jediné věci, která jí nepatří.“

„Přirozeně chápu, že jako otec...“

„Nemluvím jako otec, ale jako policista. Požádejte policii, ať se toho ujme. Budou diskrétní. Ty věci najdete někde poschovávané a předpokládám, že na nich bude pěkná sbírka otisků prstů. Drobní zlodějčci rukavice nenosí. Dceru si odvezu s sebou hned teď. Jestliže policie zjistí důkaz – skutečný důkaz – který ji z těch krádeží usvědčí – dostaví se před soud a přijme rozsudek. Z toho ale nemám obavy.“

Po nějakých pěti minutách vyjížděl už z brány školy a Sylvia seděla ve voze po jeho boku. Zeptal se:

„Co je zač taková ta kudrnatá blondýnka s růžovými tvářemi? Ta, co má ty modré oči tak daleko od sebe a na bradě nějaké vimrle? Potkal jsem ji na chodbě.“

„To byla myslím Olivie Parsonsová.“

„Nepřekvapilo by mě, kdyby to byla ona.“

„Zdála se ti vyjukaná?“

„To ne, spíš nafoukaná. Takovýhle klidný, sebejistý pohled jsem viděl na komisařství stokrát. Vsadil bych se o pěkné prachy, že ty krádeže tu páchá ona – od té ale ať nečekají, že se jim přizná – od té ne!“

Sylvia si povzdechla: „Mám pocit, jako když se probouzím ze zlého snu. Moc mě to mrzí, tati, opravdu moc. Jak jsem mohla být tak vyloženě hloupá? Je mi z toho ze všeho nanic.“

„Nemysli už na to,“ řekl inspektor Battle. Pustil jednou rukou volant, poplácal ji po rameni a pronesl jednu ze svých oblíbených banálních frází: „A netrap se kvůli tomu. Takovýchle věcí jsou na nás seslány, aby nás zkoušely. Věř mi – jen proto, aby nás zkoušely. Já si to aspoň myslím. Nevím, jaký jiný smysl by měly...“

19. dubna

Dům Nevila Strangea v Hindheadu zalévalo slunce. Byl krásný dubnový den, jaký bývá nanejvýš jeden v celém měsíci; teplejší než většina dnů později v červnu. Neville Strange šel dolů po schodech. Měl na sobě bílé flanelové kalhoty a v podpaždí svíral čtyři tenisové rakety. Kdyby se měla mezi Angličany vybrat ukázka šťastného člověka, který si už nemá co přát, zvolila by výběrová komise patrně Nevila Strangea. Britská veřejnost ho dobře znala jako prvotřídního tenisového hráče a všestranného sportovce. Ačkoli se ve Wimbledonu nikdy nedostal do finále, několikrát se mu podařilo zvítězit v zahajovacích kolech a ve smíšené čtyřhře dvakrát postoupil až do semifinále. Právě jeho všestranná sportovní aktivita mu možná byla na překážku, aby se stal tenisovým přeborníkem. Slušně hrál golf, byl výtečný plavec a měl na kontě i několik namáhavých horolezeckých výstupů v Alpách. Bylo mu třiatřicet let, byl zdravý jak ryba, vypadal báječně, měl mimořádně krásnou ženu, s kterou se teprve nedávno oženil, a žádné starosti a nepříjemnosti ho podle všeho netrápily.

Když ale toho krásného jitra kráčel dolů po schodech, plížil se mu přes to prese všechno v patách stín,

který pravděpodobně nemohl vidět nikdo jiný než on. Byl si ho však dobře vědom a při pouhém pomyslení na něj se zamračil a v jeho tváři se objevil zneklidněný a rozpačitý výraz.

Přešel halou, protáhl se v ramenou, jako by z nich definitivně shazoval nějaké břemeno, prošel obývacím pokojem a vynořil se na zasklené verandě, kde seděla jeho žena Kay, stočená do klubíčka na polštářích, a pila pomerančovou šťávu.

Kay Strangeové bylo třiaadvacet let a byla opravdu neobvykle krásná. Měla štíhlou, poněkud smyslnou postavu, temně rudé vlasy a tak dokonalou pleť, že k jejímu zdůraznění používala jen nejstřídmějších kráslíčích prostředků. Navíc měla i tmavě oči a obočí, jaké mívají rusovlásky jen zřídka, ačkoli právě u nich působí neodolatelně. Manžel jí vesele řekl: „Tak co, krasavice, co máme k snídani?“

Kay odpověděla: „Ty tvoje hrozné krvavé ledvinky – a houby – a šunkové závitky.“

„To nevypadá špatně,“ řekl Neville.

Dal se do jídla a nalil si šálek kávy. Na pár minut se rozhostilo příjemné ticho.

„Óóh,“ řekla Kay rozkošnický a zakroutila červeně nalakovanými nehty bosých nohou.

„Že je to slunce dneska báječné, vid’? Ta Anglie přece jen není tak špatná.“ Vrátili se právě z jižní Francie.

Nevile zběžně přelétl titulky v novinách, nalistoval si sportovní stránku a řekl jenom: „Hmm...“

Pak se pustil do toastů se zavařeninou, odložil noviny a otevřel poštu.

Přišla spousta dopisů, ale většinu jich roztrhal a odhodil. Samé oběžníky a reklamní tiskopisy.

Kay řekla: „Barevný odstín obýváku se mi vůbec nelíbí. Mohla bych tam dát znova vymalovat, Neville?“

„Můžeš, co chceš, miláčku.“

„Líbila by se mi páví modř,“ řekla Kay zasněně, „a krémově atlasové polštáře.“ Neville otevřel další dopis.

„Mimochodem,“ řekla Kay, „Shirty nás zve, abychom s ním koncem června jeli jeho jachtou do Norska. To je otrava, že nemůžu.“ Po očku se na Nevila zkoumavě podívala a rozmazleně zažadovala: „Hrozně bych o to stála.“

Zdálo se, že nad Nevilovou tváří se vznáší nějaký mrak, stín jakési nejistoty.

Kay řekla vzdorovitě:

„Opravdu musíme jet k té nemožné staré Kamile?“ Neville se zakabonil.

„Víš dobře, že musíme. Vysvětloval jsem ti už přece proč, Kay. Sir Matthew byl můj poručník. On a Kamila mě vychovali. Jestli mám vůbec nějaký domov, tak je to v Gull’s Pointu.“

„No jasně, já vím,“ řekla Kay.

„Když musíme, tak holt musíme. Koneckonců – až zemře, budou všechny ty peníze naše. Takže máme dobrý důvod trochu se k ní lísat.“

Nevile řekl zlostně:

„Tady vůbec nejde o žádné lísání. Ona těmi penězi nedisponuje. Matthew jí je svěřil do opatrování do konce života. Po její smrti je dostanu já a má žena. Jde o to, že ji mám prostě rád. Copak to nedokážeš pochopit?“ Kay byla okamžik zticha a pak řekla:

„Chápu to až moc dobře. Spíš to jenom tak hraju, poněvadž – poněvadž vím, že jsem tam jenom trpěná. Nemohou mi tam přijít na jméno – tak je to! Lady Tressilianová s tím svým dlouhým nosem na mě shlíží zvysoka a Mary Aldinová mi zas kouká přes rameno, když se mnou mluví. Je to tam všechno moc krásné – pro tebe. Jenže to ostatní už nevidíš.“

„Vždycky jsem měl dojem, že se k tobě chovají velice zdvořile. Víš dobře, že bych nesnesl, aby se k tobě chovaly jinak.“ Kay na něho vrhla zvědavý pohled zpod temných řas.

„Zdvořilé jsou dost, což o to. Moc dobře ale vědí, jak se mi dostat na kůži. Považují mě za vetřelkyni, za nic víc.“

„No a co,“ řekl Neville, „koneckonců je to dost přirozené, nezdá se ti?“

Hlas se mu maličko změnil. Vstal a rozhlížel se po okolí, zády obrácený ke Kay.

„Jistěže je to přirozené. Obě se přece v Audrey viděly, že?“ Hlas se jí trochu zachvěl.

„V té milé, báječně vychované, bezcitné, nijaké Audrey! Kamila mi neodpustila, že jsem nastoupila na její místo.“

Nevile se neotočil. Řekl bezbarvým, omrzelým hlasem: „To se rozumí, Kamila je už stará – je jí přes sedmdesát. Víš dobře, že její generace si na rozvody nepotrpěla. A vůbec si myslím, že to přijala všechno dost dobře, když se vezme v úvahu, jak měla Audrey ráda.“

Když to jméno vyřkl, hlas se mu nepatrně změnil.

„Obě si myslí, že ses k ní choval nemožně.“

„Což je pravda,“ řekl Neville dost tiše, ale jeho žena ho přesto slyšela.

„Prosím tě, Neville – nebuď tak hloupý. Jen proto, že se rozhodla vyvádět takové psí kusy.“

„Nedělala žádné psí kusy. To Audrey přece nikdy nemívala ve zvyku.“

„Víš dobře, co myslím. Prostě to, že odešla a začala marodit a kam přišla, všude se tvářila, žes jí zlomil srdce. Tomu já říkám psí kusy! Audrey prostě neumí s klidem prohrát. Já si aspoň mys: lim, že když si žena neumí udržet manžela, měla by se ho umět vzdát bez skandálu! Vy dva jste neměli vůbec nic společného. Audrey nikdy v životě nesportovala a byla věčně tak zvadlá a vyždímaná jak – jak hadr na nádobí. Neměla v sobě ani trochu života nebo elánu! Kdyby jí na tobě opravdu záleželo, byla by v první řadě myslela na tvoje štěstí a měla by radost z toho, že budeš šťastný s někým, kdo se k tobě víc hodí.“

Nevile se otočil. Kolem rtů mu přelétl mírný, ironický úsměv.

„Zato ty jsi ostřílená sportovkyně! Ty víš, jak se to hraje v lásce i v manželství!“

Kay se zasmála a zrudla.

„No, možná že jsem zašla trochu moc daleko. V každém případě se to ale stalo a teď už se s tím nedá nic dělat. A ty by ses s tím měl smířit!“ Nevile řekl klidně:

„Audrey se s tím smířila. Rozvedla se mnou, abychom se my dva mohli vzít.“

„Ano, já vím –“ Kay zaváhala.

Nevile řekl: „Tys nikdy Audrey nerozuměla.“

„To tedy ne. Audrey mi svým způsobem nahání husí kůži. Nevím, kde se ta atmosféra kolem ní bere.“

Člověk o ní nikdy neví, co si myslí... Trochu – trochu z ní jde strach.“

„Ale to je nesmysl, Kay.“

„Říkám jen, že nahání strach mně. Snad je to tím, že je tak mazaná.“

„Ty můj drahý pitomečku!“ Kay se dala do smíchu.

„To mi říkáš pořád.“

„Poněvadž jsi pitomeček!“

Usmáli se na sebe. Nevile k ní přistoupil, sklonil se a zezadu ji políbil na krk.

„Má drahá, rozkošná Kay,“ zašeptal.

„A hrozně hodná Kay,“ špitla.

„Odřekla si nádherný výlet na jachtě a místo toho bude poslouchat špičkování mužíčkových škrobených, viktoriánských příbuzných.“ Nevile se vrátil na své místo a sedl si ke stolu.

„Víš co?“ řekl.

„Proč bychom vlastně na ten výlet na Shirtyho jachtě nejeli, když o to tolik stojíš?“ Kay si překvapeně sedla.

„A co bude se Saltcreekem a Gull's Pointem?“ Nevile řekl poněkud nepřírozeně:

„Nevím, proč bychom tam jednoduše nemohli jet až počátkem září.“

„Jistě, jenomže...“ Nevile –“ Zarazila se.

„V červenci a v srpnu tam jet nemůžeme, poněvadž mám ty turnaje,“ řekl Nevile.

„V St. Loo ale skončí poslední týden v srpnu a nebylo by vůbec marné, kdybychom se rovnou odtamtud rozjeli do Saltcreeku.“

„To by tedy vůbec nebylo marné – bylo by to báječné. Myslela jsem ale, že přece – no, v září tam přece vždycky jezdívá ona?“

„Myslíš Audrey?“

„No. Mohly by ji sice pozvat někdy jindy, ale –“

„Proč by ji měly zvát někdy jindy?“ Kay na něho nedůvěřivě hleděla.

„Myslíš, že bychom tam mohli být zároveň s ní? To mi připadá dost fantastické.“ Nevile řekl značně podrážděně:

„Nic tak fantastického na tom nevidím. Dneska se takhle chová spousta lidí. Proč bychom nemohli být všichni přátelé? Ohromně to zjednodušuje věci. Ostatně – vždyť jsi mi to nedávno říkala sama.“

„Já že jsem ti to říkala?“

„Ovšem, nevzpomínáš si? Mluvili jsme o Howeových a tys řekla, že to je rozumný a moderní pohled na věc a že Leonardova nová žena a jeho dřívější manželka jsou nejlepší kamarádky.“

„Mně by to nevadilo. Já si opravdu myslím, že je to rozumné. Jenomže – Audrey si o tom asi myslí něco jiného.“

„Nesmysl.“

„To není nesmysl. Víš přece, Nevile, že Audrey do tebe byla strašně zamilovaná... Myslím, že by nás tam nesnesla ani na chvíli.“

„To jsi tedy úplně na omylu, Kay. Audrey si myslí, že by to mohlo být docela fajn.“

„Audrey – jak to: Audrey si myslí. Jak můžeš vědět, co si myslí Audrey?“

Nevile vypadal poněkud rozpačitě. Schlíple si odkašlal.

„Já jsem ji totiž včera náhodou potkal, když jsem byl v Londýně.“

„Tos mi ale neřekl.“ Nevile prohlásil podrážděně:

„Tak ti to říkám teď. Byla to čirá náhoda. Šel jsem přes Hyde Park a najednou ji vidím, jak jde přímo proti mně. Nechtěla bys přece, abych před ní utíkal?“

„To jistě ne,“ řekla Kay roztržitě.

„Povídej dál.“

„Já – my – no, samozřejmě jsme se zastavili a já se pak obrátil a šel jsem s ní. Měl jsem pocit, že to je minimum z toho, co mohu v takové chvíli udělat.“

„Povídej dál,“ řekla Kay.

„Pak jsme si sedli do židliček a chvíli jsme si povídali. Byla velice roztomilá – opravdu roztomilá.“ Což tě náramně potěšilo,“ řekla Kay

„No a povídali jsme si prostě o všem možném, znáš to přece. Chovala se docela přirozeně a normálně a – to je všechno.“

„To je pozoruhodné!“ řekla Kay.

„Ptala se mě, jak se ti daří –“

„To je od ní moc milé!“

„A trochu jsme o tobě mluvili. Opravdu se chovala náramně pěkně.“

„Zlatíčko Audrey!“

„A pak mě tak najednou napadlo – rozumíš – jak by bylo prima, kdybyste vy dvě mohly být kamarádky – kdybychom mohli být všichni spolu. A řekl jsem si, že by se to snad dalo zařídit letos v létě v Gull's Pointu. Tam by to šlo docela přirozeně.“

„To byl tvůj nápad?“

„No ano – samozřejmě. Byl to můj nápad.“

„Nikdy jsi mi neřikal, že tě něco takového napadlo.“

„Mě to totiž napadlo teprve v té chvíli.“

„Ach tak. Prostě jsi to navrhl a Audrey se zdálo, že je to báječná idea, co?“

Teprve teď se Nevilovi prvně zazdalo, že se Kay chová nějak podivně. Řekl:

„A je snad na tom něco, krasavice?“

„Kdepak! Vůbec nic! A to jste ani ty, ani Audrey neuvažovali o tom, jestli to taky já budu pokládat za báječný nápad?“ Nevile na ni civěl.

„Ale proboha, proč by ti to mělo vadit, Kay?“ Kay se kousla do rtu. Nevile pokračoval: „Sama jsi přece nedávno řekla –“

„S tím už prosím tě znova nezačínej! Mluvila jsem o jiných lidech – ne o nás.“

„Ale to mě částečně na tu myšlenku přivedlo.“

„Nedělej ze mne blázna. Tohle si vykládej někomu jinému.“ Nevile se na ni zaraženě díval.

„Proč by ti to ale mělo vadit, Kay? Já myslím, že na tom není nic, co by ti mohlo vadit.“

„Myslíš?“

„No ovšem, myslím, že – třeba žárlivost nebo něco takového – by se dalo předpokládat jedině od ní.“

Odmíchl se a hlas se mu změnil.

„Víš přece, Kay, že my dva jsme se k Audrey zachovali hrozně. Ne, promiň, tak jsem to vlastně nemyslel. Ty s tím nemáš co dělat. Hrozně jsem se k ní zachoval já. Nemá smysl pořád opakovat, že jsem nemohl nic jiného dělat. Mám pocit, že kdyby se tohle vyvedlo, mohl bych mít v celé té věci klidnější svědomí. Byl bych mnohem šťastnější.“

Kay řekla pomalu:

„Chceš tím říct, že jsi zatím šťastný nebyl?“

„Co tě to napadlo, ty můj hlupáčku. Samozřejmě, že jsem byl šťastný, fantasticky šťastný. Ale –“

Kay ho přerušila.

„Ale – to je právě to! V tomhle domě je vždycky nějaké ‚ale‘. Někaký zatracený stín, který se plíží kolem. A ten stín patří Audrey.“

Nevile na ni vytřeštil oči.

„Chceš říct, že na Audrey žárlíš?“ zeptal se.

„Nežárlím na ni. Mám z ní strach... Nemáš ponětí, Nevile, čeho je Audrey schopna.“

„Já že nevím, čeho je schopna – když jsem s ní byl ženatý víc jak osm let?“

„Nevíš,“ opakovala Kay, „čeho je Audrey schopna.“

30. dubna

„To je absurdní!“ řekla lady Tressilianová. Zvedla se na polštáři a hněvivě se rozhlédla po pokoji.

„Naprosto absurdní! Ten Nevile se musel zbláznit.“

„Mně to taky připadá dost divné,“ řekla Mary Aldinová. Lady Tressilianová měla pozoruhodný profil: tenký, ale dlouhý nos, který při vhodném natočení hlavy působil impozantním dojmem. Ačkoli jí už bylo víc jak sedmdesát let a měla křehké zdraví, vrozená čilost a duševní svěžest ji neopustila ani v nejmenším. Mívala ovšem dlouhá období, kdy se přestávala zajímat o život a jeho vzruchy, kdy ležela nehybně s přimhouřenýma očima, ale vždy se z těchto polomdlobných stavů dokázala probrat s neobyčejně zbystřenými smysly a znamenitě nabroušeným jazykem. Sedávala na velké posteli, postavené napříč v rohu pokoje, opírala se o hromadu polštářů a přijímala návštěvy jako nějaká francouzská královna. Její vzdálená sestřenice Mary Aldinová bydlela u ní a pečovala o ni. Obě ženy spolu výtečně vycházely. Mary bylo šestatřicet let, ale měla tvář bez vrásek, na které není věk vidět a která se s přibývajícím věkem jen nepatrně mění. Mohlo jí být třicet, ale také pětadvacet. Měla pěknou postavu, aristokratický zevnějšek a tmavé vlasy s jediným bílým pramenem, který jí splýval přes čelo a zdůrazňoval její osobnost. Jeden čas to bývala móda, ale u ní ten pramen bílých vlasů nebyl umělý a měla jej od dívčích let.

Zamyšleně se teď podívala na dopis od Nevila Strangea, který jí lady Tressilianová podala.

„Opravdu,“ řekla, „mně to taky připadá dost divné.“

„Nevykládej mi,“ řekla lady Tressilianová, „že Neville tohle má z vlastní hlavy. Někdo mu to musel nabulíkovat. Nejspíš ta jeho nová žena.“

„Kay. Myslíte, že na tenhle nápad přišla Kay?“

„To by jí bylo dost podobné. Novoty a vulgárnost! Když už manželé musejí vynášet své neshody na veřejnost a neobejdou se bez rozvodu, měli by to přinejmenším udělat decentně. Nová žena a ta dřívější by se neměly přátelit – mně to aspoň připadá nechutné. Dnes už snad nikdo neví, co se sluší a nesluší!“

„To je právě asi dneska moderní,“ řekla Mary.

„V mém domě k ničemu takovému nedojde,“ řekla lady Tressilianová.

„Udělala jsem maximum, když jsem tu osobu s nalakovanými nehty na nohou vůbec přijala.“

„Je to Nevilova žena.“

„To souhlasí. Proto jsem také měla pocit, že by si to byl nebožtík Matthew přál. Měl toho chlapce rád a vždycky chtěl, aby se u nás cítil jako doma. Kdybych byla odmítla jeho manželku přijmout, došlo by mezi námi k otevřené roztržce. Proto jsem se rozhodla ustoupit a pozvala jsem ji sem. Ráda ji ale nemám – je to ženská, která se pro Nevila nehodí – nemá nic a ta její rodina...“

„Není z tak špatné rodiny,“ řekla Mary smířlivě.

„Ale prosím tě!“ řekla lady Tressilianová.

„Vyprávěla jsem ti přece, že její otec po té karetní aféře musel vystoupit ze všech klubů, kde byl členem. Měl štěstí, že krátce nato umřel. A její matka byla pečená vařená na Riviéře. Jakou to děvče mohlo mít výchovu! Věčně je tahali po hotelech – a jakou měla matku! Pak se na tenisovém kurtu seznámila s Nevilem, pověsila se na něho a nedala pokoj, dokud neutekl od manželky – kterou měl tolik rád – kvůli ní! Za to za všechno může jedině ona!“

Mary se malinko usmála. Lady Tressilianová měla staromódní zásady – za všechno vždycky dávala vinu ženám, kdežto k mužům bývala shovívavá.

„Upřímně řečeno, mám dojem, že Neville na tom tak docela bez viny taky nebyl,“ poznamenala.

„Nevile na tom má svůj podíl, jistěže,“ připustila lady Tressilianová.

„Měl roztomilou ženu, která se v něm jen viděla – možná až moc. Kdyby ale to děvče nebylo tak vytrvalé, jsem přesvědčena, že by byl přišel k rozumu. Jenže ona si záměrně, že si ho vezme. Já prostě v tomhle případě na Audrey nedám dopustit. Mám Audrey moc ráda.“

Mary si povzddechla.

„To je všechno těžké,“ řekla.

„Samozřejmě. Člověk neví, jak by se v takové složité situaci sám zachoval. Matthew měl Audrey rád a já zrovna tak, a nikdo jí nemůže upřít, že jako manželka se k Nevilovi chovala perfektně. Škoda – možná že mohla mít víc pochopení pro jeho záliby. Nebyla moc sportovně založená. Celé to bylo hrozně trapné. Za mých mladých let se takovéhle věci prostě nestávaly. Muži měli samozřejmě různé pletky, ale netrpělo se jím, aby kvůli nim rozbíjeli manželství.“

„To bývá dneska běžné,“ řekla Mary bez obalu.

„Vždyť já to vím. Díváš se na to docela správně, děvenko. Já vím, že nemá smysl přivolávat časy, které jsou pryč. Dnes se takovéhle věci stávají, děvčata jako Kay Mortimerová jiným ženám přeberou muže a nikdo si proto o nich nemyslí nic špatného.“

„Kromě lidí jako vy, Kamilo“

„Mě už nikdo nebere vážně. Ženská jako Kay kašle na to, jestli já jí to schvaluju nebo ne. Honí se za svou zábavou a má toho plnou hlavu. Neville si ji sem může přivést, až přijede, jsem dokonce ochotna přijmout i

její přátele – ačkoli se mi zrovna dvakrát nelíbí ten mládenec, co se kolem ní věčně ochomýtlá a vypadá jako nějaký herec – jak se vlastně jmenuje?“

„Ted Latimer?“

„Ano, ten. Je to její kamarád z Riviéry, a moc ráda bych věděla, kde na takovýhle život bere peníze.“

„Má chytrou hlavu,“ poznamenala Mary.

„To bych mu odpustila. Já bych spíš hádala, že žije ze svého zevnějšku – a to není zrovna moc vhodný přítel pro Nevilovu ženu! Nelíbilo se mi, jak sem loni v létě přijel a ubytoval se v hotelu v Easterheadském zálivu, když tady byli oni.“ Mary se podívala z otevřeného okna. Dům lady Tressilianové stál na příkrém srázu nad řekou Tern. Na druhé straně řeky v Easterheadském zálivu bylo nedávno postavené letovisko, k němuž patřila rozsáhlá písčitá pláž, skupina moderních chat a na úpatí svahu velký hotel s vyhlídkou na moře. Saltcreek sám byla malebná rybářská vesnička, rozhozená po úbočí kopce. Byla to staromódní a konzervativní osada a hluboce pohrdala Easterheadským zálivem a jeho letními návštěvníky. Hotel v Easterheadském zálivu stál téměř naproti domu lady Tressilianové a Mary hleděla z okna přes úzký pruh vody na budovu, odpuzující svou ordinární novostí.

„Jsem ráda,“ řekla lady Tressilianová a zavřela oči, „že Matthew ten hnusný hotel nikdy neviděl. Za jeho života nebylo pobřeží ještě takhle zamořené.“

Sir Matthew a lady Tressilianová se do Gull's Pointu přistěhovali, před třiceti lety. A bylo to už devět let, co se sir Matthew, náruživý plachtař, převrhl se svou plachetnicí a utopil přímo před očima své manželky. Všichni očekávali, že vdova Gull's Point prodá a ze Saltcreeku se odstěhuje, ale lady Tressilianová to neudělala. Žila v domě dál a na nešťastnou událost aspoň navenek reagovala jen tím, že všechny čluny prodala a soukromou loděnici dala zbořit. Návštěvníci Gull's Pointu proto neměli k dispozici žádný člun. Museli vážit procházku až k přivozu a pronajmout si člun od některého majitele půjčovny loděk.

Mary řekla poněkud váhavě:

„Mám tedy Nevilovi napsat a sdělit mu, že nám jeho návrh nevyhovuje?“

„Rozhodně to nesmí být na překážku návštěvě Audrey. Odjakživa k nám jezdila v září a nebudu od ní chtít, aby své plány změnila.“

Mary se podívala na dopis a řekla:

„Všimla jste si, že Neville píše, že Audrey proti tomu nápadu nic nemá – a že je docela ochotná se s Kay setkat?“

„Tomu prostě nevěřím,“ řekla lady Tressilianová.

„Nevile věří tomu, čemu chce věřit – jako všichni muži.“

Mary ale trvala na svém:

„Píše, že s ní o tom mluvil.“

„To jsou mi ale móresy! Ale možná – možná že to nakonec ani není tak divné!“ Mary se na ni tázavě podívala.

„Jindřich Osmý to dělal zrovna tak,“ řekla lady Tressilianová. Mary se zatvářila udiveně.

Lady Tressilianová blíže vysvětlila svou poslední poznámku.

„To je svědomí – víš? Jindřich se pořád pokoušel přesvědčit Kateřinu o tom, že rozvod je nejsprávnější řešení. Neville ví, že se zachoval špatně – chce v té věci mít jednou čisté svědomí. A tak Audrey nutí, aby přiznala, že je všechno v pořádku tím, že sem přijede a setká se s Kay a vůbec jí to nebude vadit.“

„Zajímalo by mě...“ řekla Mary pomalu.

Lady Tressilianová se na ni pátravě podívala.

„Co chceš říct, děvenko?“

„Zajímalo by mě...“ Zarazila se, ale pak pokračovala: „Mně se zdá – no prostě – ten dopis vůbec nevypadá na Nevila. Myslíte, že není možné – aby třeba Audrey z nějakého důvodu o to setkání stála sama?“

„Jaký by na tom mohla mít zájem?“ řekla lady Tressilianová příkře.

„Když ji Neville opustil, odešla ke své tetě – paní Koydeové – na faru a dočista se zhroutila. Byl z ní chodící stín. Zřejmě to pro ni byl strašný otřes. Patří k těm klidným, rezervovaným lidem, kteří ale všechno moc intenzívně prožívají.“

Mary se neklidně pohnula.

„Máte pravdu, je precitlivělá. V mnoha směrech je to podivné děvče...“

„Hrozně moc zkusila... Když se pak rozvedli a Neville se oženil s Kay, Audrey se z toho začala pomalu vzpamatovávat. Teď už je zase taková, jaká bývala dřív. Snad mi nechceš říct, že chce křísit staré vzpomínky?“

Mary řekla mírně, ale neústupně: „Nevile tvrdí, že ano.“ Stará dáma se na ni zvědavě podívala.

„V tomhle jsi neuvěřitelně paličatá, Mary. Proč? Stojíš o to, aby tu byli spolu?“

Mary Aldinová zčervenala.

„Ovšemže ne.“

Lady Tressilianová řekla příkře: „Nenavrhlas tohle všechno náhodou Nevilovi ty?“

„Jak vás může něco tak absurdního napadnout?“

„Abych pravdu řekla, opravdu se mi nechce věřit, že je to jeho nápad. Tohle se Nevilovi nepodobá.“ Na okamžik se odmlčela, ale pak se jí rozjasnila tvář.

„Zítra je prvního května, vid’? Třetího má totiž Audrey přijet na návštěvu k Darlingtonovým do Esbanku. Je to jen dvacet mil odtud. Napiš jí, ať se tu staví na oběd.“

5. května

„Je tu paní Strangeová, milostivá paní.“

Audrey Strangeová Vstoupila do velké ložnice, šla přes celou místnost až k velké posteli, sklonila se, políbila starou dámu a sedla si do křesla, které už tam pro ni bylo připraveno. „Jsem ráda, že tě vidím, děvenko,“ uvítala ji radostně lady Tressilianová.

„A já, že vidím vás,“ řekla Audrey.

Audrey Strangeová v sobě měla cosi nedotknutelného. Byla středně vysoká, s neobyčejně drobnýma rukama a malýma nohama. Popelavě plavé vlasy a obličej téměř bez barvy. Oči posazené daleko od sebe – světle šedé a jasné. Měla pravidelné a jemné rysy a rovný nosík v oválku pobledlé tváře. I přes tu bezbarvost to byla hezká tvář, třebaže ne krásná, a navíc v sobě měla cosi, co člověk nemohl ignorovat nebo jí upřít a co stále znova přitahovalo oči. Byla trochu jako přízrak, ale zároveň vzbuzovala dojem, že jde o přízrak možná reálnější než živý člověk...

Měla mimořádně příjemný hlas, měkký a jasný jak stříbrný zvoneček.

Pár minut se starou dámou hovořily o společných přátelích a běžných záležitostech. Potom lady Tressilianová řekla:

„Kromě toho, že tě ráda vidím, děvenko, pozvala jsem tě také proto, že jsem dostala velice zvláštní dopis od Nevila.“

Audrey vzhledla. Oči měla široce otevřené, pokojné a klidné. Řekla:

„Opravdu?“

„Přišel s takovým – takovým skandálním návrhem – jinak to nemohu nazvat! – že by sem s Kay chtěli přijet v září. Tvrdí, že si přeje, abyste se s Kay spřátelily, a že prý ty si o tom myslíš, že je to docela dobrý nápad.“

Odmlčela se a vyčkávala. Audrey se však vzápětí ozvala – klidně a tiše:

„Je to – je to tak skandální?“

„Ty vážně chceš, aby k tomu došlo, děvenko?“

Audrey byla opět chvíli zticha a pak řekla klidně: „Víte, já si myslím, že by to mohlo být docela pěkné.“

„Ty se opravdu chceš sejít s tou – s tou Kay?“

„Víte, Kamilo, myslím, že by to mohlo – zjednodušit věci.“

„Zjednodušit věci!“ opakovala lady Tressilianová bezradně její slova.

Audrey hovořila velice mírně.

„Vy jste přece vždycky mívala takové pochopení, Kamilo. Když si to Neville přeje –“

„Je mi fuk, co si přeje Neville!“ řekla lady Tressilianová poněkud vulgárně.

„Zajímá mě, co si přeješ ty!“

Audrey trochu zrůžověly tváře – do měkkého odstínu, jaký mívají mořské mušle.

”

Je to tak,“ pípla.

„Přeju si to.“

„No prosím,“ řekla lady Tressilianová.

„Prosím –“

„Zarazila se.“

„Všechno samozřejmě záleží na tom, jak se rozhodnete vy,“ řekla Audrey. „Je to přece váš dům a –“

Lady Tressilianová zavřela oči.

„Jsem stará ženská,“ řekla.

„Nerozumím už ničemu.“

„Přirozeně mohu také přijet jindy. Vyhovuje mi to prakticky kdykoli.“

„Přijedeš v září jako každý rok,“ utrhla se na ni lady Tressilianová.

„A Neville a Kay přijedou také. Jsem možná stará, ale dokážu se přizpůsobit modernímu životu a jeho

změním jako každý jiný, aspoň doufám. Už se k tomu nevracej, to je domluveno.“

Znovu zavřela oči. Po chvilce pohlédla zpod přimhouřených víček na mladou ženu sedící vedle ní a řekla:

„Chtělaš to přece, ne?“ Audrey ze sebe vypravila:

„Ano – ovšem. Děkuji vám.“

„Děvenko,“ řekla lady Tressilianová hlubokým a ustaraným hlasem, „víš jistě, že tě to nebude mrzet? Měla jsi přece Nevila tak ráda. Tohle setkání by mohlo rozjitřit staré rány.“

Audrey se podívala na své malé ruce v rukavičkách. Lady Tressilianová si všimla, že jednu ruku křečovitě zaťala do postranice postele.

Audrey zvedla hlavu. Oči měla klidné a vyrovnané.

Řekla:

„To všechno je už teď pryč. Nenávratně.“

Lady Tressilianová se ještě víc zabořila do polštářů.

„To musíš vědět ty. Jsem unavená – budeš už muset jít, děvenko. Mary na tebe dole čeká. Řekni jí, ať mi sem pošle Barrettovou.“

Barrettová byla nejstarší a nejuvěrnější služka lady Tressilianové. Když vešla, ležela její paní se zavřenýma očima.

„Čím dřív tenhle svět opustím, tím líp, Barrettová,“ řekla lady Tressilianová.

„Nerozumím v něm už nikomu a ničemu.“

„Ale kde! Tohle neříkejte, paní, jste jenom unavená.“

„Ano, jsem unavená. Dejte pryč tu prošívanou deku, co mám přes nohy, a podejte mi lék pro uklidnění.“

„To vás tak rozrušila návštěva paní Strangeové. Je to milá dáma, ale léky by měla brát ona, aspoň myslím. Nevypadá moc zdravě. Vždycky jako když vidí něco, co ostatní lidé nevidí. Je to ale velice vyhraněná osobnost. Přímě to z ní číší – jak vy vždycky říkáváte.“

„To máte pravdu, Barrettová,“ řekla lady Tressilianová.

„Svatou pravdu.“

„A nedá se na ni jen tak lehko zapomenout. Někdy bych ráda věděla, jestli na ni pan Neville občas nevzpomíná. Ta nová paní Strangeová je moc hezká – opravdu moc – ale slečna Audrey patří k lidem, kteří se nevytráčí z paměti.“ Lady Tressilianová pojednou vyhrkla:

„Nevile je blázen, když chce svést ty dvě ženské dohromady. On první toho bude litovat!“

29. května

Thomas Royde dohlížel s dýmkou v ústech na malajského chlapce, který mu šikovnými prsty balil zavazadla. Co chvíli přelétl očima po nedozírných plantážích. Dobrých šest měsíců teď neuvidí tohle panoráma, na které si za uplynulých sedm let tolik zvykl.

Bude to zvláštní pocit – octnout se znovu v Anglii.

Jeho společník Allen Drake nakoukl dovnitř.

„Tak co, Thomasi, jak to jde?“

„Všechno sbaleno.“

„Pojď se napít, ty chlape šťastná. Žere mě závist.“

Thomas Royde se pomalu vykolébal z ložnice a připojil se k příteli. Nic neříkal, poněvadž Thomas Royde byl člověk, který slovy mimořádně šetřil. Jeho přátelé se už naučili přesně odhadovat jeho reakce podle druhu ticha, které ho právě obklopovalo.

Poněkud obtloustlá postava, upřímná, ale upjatá tvář a pozorné zamyšlené oči. Chodil tak trochu bokem, jako krab. Byl to následek zranění, které utrpěl při zemětřesení, kdy ho přimáčkly zkřížené dveře, a od té doby se mu říkalo Krab poustevník. Měl částečně ochrnutou pravou paži i rameno a tato okolnost, spolu s nepřírozně strnulou chůzí, vedla lidi často k domněnce, že je plachý a připadá si ošklivý. Ve skutečnosti však podobné pocity míval jen zřídka.

Allen Drake namíchal koktajly.

„No tak zlom vaz,“ řekl.

Royde řekl cosi, co znělo jako „Hm-ehm“.

Drake se na něho zvědavě podíval.

„S tebou nic nehne – jako vždy,“ poznamenal.

„To bych rád věděl, jak se tak dokážeš ovládat. Kdy jsi byl naposled doma?“

„Před sedmi lety – vlastně skoro před osmi.“

„To je hezky dávno. Hotový zázrak, že se z tebe nestal úplný divoch.“

„Možná že stal.“

„Tys vždycky spíš patřil mezi němé tváře než mezi lidi! Tuhle dovolenou sis naplánoval?“

„No – ano – do jisté míry.“

Apatická bronzová tvář pojednou ztmavla do cihlově červeného odstínu.

Allen Drake řekl náramně překvapeně:

„V tom je určitě nějaká ženská! Hrom do toho, ty ses začervenál!“ Thomas Royde řekl trochu chraplavě:

„Ale neblázni!“

A mocně zabafal ze staré dýmky.

Zlámal veškeré dřívější rekordy tím, že pokračoval v konverzaci sám.

„Vsadím se,“ řekl, „že tam bude všechno jaksepatří jiné.“ Allen Drake řekl zvědavě:

„Vždycky mi vrtalo hlavou, proč jsi posledně domů nejel. A že sis to rozmyslel až na poslední chvíli.“

Royde pokrčil rameny.

„Zdálo se mi, že by ta lovecká výprava mohla být docela zajímavá. A z domova jsem zrovna dostal špatné zprávy.“

„Vidíš. Na to jsem zapomněl. Bratr se ti tehdy zabil při automobilové nehodě.“ Thomas Royde přikývl.

Drakea to ale přesto dost zarazilo, poněvadž pro odložení cesty domů mu to připadalo jako prapodivný důvod. Royde tam měl přece matku, a jestli se nemýlí, tedy i sestru. Určitě by právě v takové chvíli – ale

pak si na něco vzpomněl. Thomas odvolal svůj odjezd do Anglie předtím, než dostal zprávu o bratrově

smrti. Allen se na přítele zvědavě podíval. Tenhle Thomas je nevyzpytatelný chlap!

Od té doby už uplynuly tři roky, takže se mohl zeptat: „Měli jste se z bratrem rádi?“

„Adrian a já? Nijak zvlášť. Každý jsme šli vždycky vlastní cestou.“

Byl advokát.“

„Aha,“ pomyslel si Drake, „to vedl tedy docela jiný život. Advokátní kancelář v Londýně, společenské večírky – živobytí založené na tom, že člověk mele hubou.“ Pomyslel si, že Adrian Royde musel být z docela jiného těsta než zamlklý Thomas.

„Tvá matka je ale naživu, vid’?“

„Matka? No jo.“

„A máš taky sestru.“

Thomas zavrtěl hlavou.

„Promiň, myslel jsem, že máš. Na té fotografii –“

Royde zabručel: „To není sestra. Něco jako vzdálená sestřenice nebo tak. Vyrůstala s námi, poněvadž byla sirotek.“

Bronzovou kůži znovu zalil ruměnec. Drake si pomyslel: „O je – ó je –“

Řekl: „Je vdaná?“

„Byla. Vzala si toho Nevila Strangea.“

„To je ten chlápek, co hraje tenis a... no, ten sportovec?“

„No, ten. Ale rozvedla se s ním.“

„A ty jedeš domů, aby ses u ní pokusil o štěstí, pomyslel si Drake. Shovívavě však změnil téma rozhovoru.

„Budeš rybařit a chodit na hony?“

„Nejdřív pojedu domů. Pak jsem myslel, že bych se mohl trochu projet na plachetnici v Saltcreeku.“

„Tam to znám. Moc prima hnízdečko. A je tam takový slušný staromódní hotel.“

„Máš pravdu. Jmenuje se Balmoral Court. Mohu bydlet buď v něm nebo se ubytovat u přátel, kteří tam mají dům.“

„Vypadá to náramně.“

„Hm-ehm. V Saltcreeku si člověk užije klidu. Tam mu dá každý pokoj. Nikdo tam neotravuje.“

„To znám,“ řekl Drake.

„To jsou takové ty zapadákovy, kde se nikdy nic nestane.“

29. května

„Je to opravdu hrozně mrzuté,“ řekl starý doktor Treves.

„Pětadvacet let už jezdím do hotelu Marině v Leaheadu – a teď, věřil byste tomu, že to tam celé zbourali?“

Rozšiřují prý průčelí nebo nějaký podobný nesmysl. Proč nedají těm vesničkám u moře pokoj – Leahead měl vždycky neobyčejně svérázné kouzlo – je to tam dodnes všechno jak ze začátku minulého století.“

Rufus Lord ho utěšoval:

„Nejsou tam nějaké jiné hotely, kde byste se mohl ubytovat?“

„Nevím, jestli se vůbec do Leaheadu rozjede, když je to takhle. V hotelu Marině už paní Mackayová přesně věděla, nač si potrpím. Každý rok jsem měl stejné pokoje a služebnictvo se skoro nikdy neměnilo. A vařilo se tam báječně – no prostě báječně.“

„A co kdybyste to zkusil v Saltcreeku? Tam je takový pěkný staromódní hotýlek – Balmoral Court. Řeknu

vám dokonce, jak se jmenují majitelé. Patří manželům Rogersovým. Paní bývala kuchařkou u starého lorda Mountheada – a tam se vařilo nejlíp z celého Londýna. Potom se provdala za komorníka a teď vedou ten hotel. Mám dojem, že je to přesně to, co hledáte. Klid – žádné tyhle džezové kapely – a prvotřídní kuchyně i obsluha.“

„To je nápad – to je přece nápad. Mají tam krytou terasu?“

„Ovšem – zastřešenou verandu a za ní je terasa. Můžete si vybrat sluníčko nebo stín – podle toho, čemu dáváte přednost. A já bych vás mohl trochu provést po okolí, budete-li o to stát. Stará lady Tressilianová tam bydlí skoro hned v sousedství. Má tam báječný dům a je to roztomilá dáma, přestože je tak těžce nemocná.“

„Myslíte tu vdovu po soudci?“

„Ano, to je ona.“

„Matthewa Tressiliana jsem znal a myslím, že s ní jsem se také sešel. Bývala to okouzující žena – jenomže – to už je samozřejmě dávno. Z toho Saltcreeku není daleko do St. Loo, že? V tomhle koutku světa mám pár přátel. Víte, že si opravdu myslím, že ten Saltcreek je ohromný nápad? Napíšu jim a zjistím si podrobnosti. Chtěl bych tam jet v polovině srpna – od poloviny srpna do poloviny září. Doufám, že tam mají garáž na auto? A nějaké bydlení pro šoféra?“

„Samozřejmě. Mají tam veškerý moderní komfort.“

„Já se totiž, bohužel, musím moc šetřit a vůbec nesmím chodit do kopce. Bydlel bych nejraději v přízemí, ale předpokládám, že tam mají výtah.“

„Spolehněte se, tohle tam všechno je.“

„Jak to vypadá,“ řekl doktor Treves, „mohlo by to dokonale vyřešit celý můj problém. A bude mi potěšením obnovit starou známost s lady Tressilianovou.“

28. července

Kay Strangeová na sobě měla šortky a kanárkově žlutý pulovr a v předklonu přihlížela hráčům tenisu. Bylo to semifinále turnaje v St. Loo, pánská dvouhra, a Neville hrál s mladým Merrickem, který byl na tenisovém nebi pokládán za vycházející hvězdu. Nedalo se mu upřít, že je skvělý – některá jeho podání se vůbec nedala vrátet – ale občas se dopouštěl pekelných chyb, a tu se projevila zkušenost staršího hráče a dlouholetá praxe slavila triumf. V posledním setu byl stav 3:3.

Ted Latimer se svezl na lavici vedle Kay a líným, ironickým hlasem začal pronášet komentář:

„Milující manželka přihlíží, jak si mužíček razí cestu k vítězství!“ Kay sebou škubla.

„Tys mě ale vyděsil! Nevěděla jsem, že jsi tady.“ „Já jsem tu vždycky. To už bys měla jednou vědět.“ Tedu Latimerovi bylo pětadvacet let a vypadal mimořádně dobře – dokonce i staří, neužilí plukovníci o něm říkali: „Hotový Romeo!“

Byl snědý a nádherně opálený a výtečně tančil. Jeho tmavé oči uměly být velice výmluvné a hlas ovládal s jistotou herce. Kay ho znala od svých patnácti let. Natírali se olejem a slunili v Juan les Pins, tančili spolu a společně hráli tenis. Nebyli to jen přátelé, ale téměř spojenci.

Mladý Merrick zahrál podání z levé strany kurtu a Neville mu míč vrátil tak, že se nedal hrát – skvostným úderem až do rohu.

„Nevile má znamenitý backhand,“ řekl Ted.

„Mnohem lepší než forehand. Merrick má backhand slabý a Neville to ví. Proto mu všechno hraje na backhand.“ Hra skončila.

„Čtyři tři – pro Strangea.“

V příští hře vyhrál podání Neville. Mladý Merrick marně bojoval jako lev.

„Pět tři.“

„Nevile si stojí báječně,“ řekl Latimer.

Jenže pak se chlapec vzpamatoval. Začal hrát opatrněji, přesně umísťoval údery a střídal je.

„Teď začal hrát i hlavou,“ řekl Ted.

„A ta práce nohou je prvotřídní. Vypadá to na pěkný boj.“

Chlapec pomalu dotáhl na 5: 5. Pak byl stav 7: 7 a nakonec Merrick zápas vyhrál 9:7.

Nevile přistoupil k síti, zazubil se a lítostivě vrtěl hlavou, když soupeři potřásl rukou.

„Mládí vpřed,“ prohlásil Ted Latimer.

„Devatenáct let kontra třiatřicet. Ale řeknu ti důvod, proč se z Nevila v tenisu nikdy nestane opravdová třída a proč nikdy nebyl přeborníkem, Kay. Umí moc dobře prohrávat.“

„Nesmysl.“

„To není nesmysl. Neville totiž – čert ho vem – byl vždycky příliš dobrý sportovec. Nikdy jsem neviděl, že by se rozčilil, když začal prohrávat.“

„To bych prosila,“ řekla Kay. „Jiní se taky nerozčilují.“

„Právě že ano. Kolikrát jsme je všichni viděli: tenisové hvězdy, kterým povolí nervy a které zahodí všechny šance. Neville je ale vždy připraven prohrát s úsměvem. Lepší vyhrává – a podobná hesla. Panebože, tuhle morálku našich středních škol nesnáším! Štěstí, že jsem nikdy do žádné nechodil.“

Kay otočila hlavu.

„Nezdá se ti, že to s tou jízlivostí přeháníš?“

„Škrábu jako kočka!“

„Neměl bys tak přiznávat, že nemáš Nevila rád.“

„A proč bych ho měl mít rád? Přebíral mi holku.“

Nespouštěl z ní oči.

„Nebyla jsem žádná tvoje holka. Okolnosti nám nepřály.“

„Přesně tak. Nemohl jsem loktem do kapsy, natož uživit manželku.“

„Buď prosím tě zticha. Zamílovala jsem se do Nevila a vzala jsem si ho –“

„Je to příjemný člověk a navíc ještě fešák – to o něm říkají všichni.“

„Chceš mě rozzlobit?“

Otočila hlavu, když tu otázku položila. Usmál se – a ona mu vzápětí úsměv vrátila.

„Jak se letos v létě bavíš, Kay?“

„Ujde to. Pojedu na pěknou vyjížďku jachtou. Ten tenis mě už trochu unavuje.“

„A kdy už od něho budeš mít pokoj? Příští měsíc?“

„Ano. V září pak jedeme na čtrnáct dní do Gull's Pointu.“

„To budu v hotelu v Easterheadském zálivu,“ řekl Ted.

„Už jsem si zajistil pokoj.“

„To se tam tedy sejde ohromná parta!“ řekla Kay.

„Nevile a já, Nevilova bývalá žena a nějaký majitel plantáže z Malajska, který přijel do Anglie na dovolenou.“

„Vypadá to vesele!“

„A samozřejmě ta zapšklá sestřenice. Posluhuje celé dny té protivné babizně – a vůbec nic z toho nebude mít, poněvadž prachy zdědím já a Neville.“

„Možná že to ani neví,“ řekl Ted.

„To by bylo dost legrační,“ řekla Kay.

Nemyslela však na to, co říká. Hleděla na tenisovou raketu, kterou točila v ruce. Pojednou zatajila dech.

„Ach jo – Tede!“

„Co je, zlatíčko?“

„To kdybych věděla. Někdy mi prostě – přeběhne mráz po zádech! Obejde mě hrůza a cítím se strašně divně.“

„To se ti zrovna moc nepodobá, Kay.“

„Že ne, vid? Ale v každém případě,“ zasmála se poněkud nejistě, „ty budeš v hotelu v Easterheadském zálivu.“

„Všechno podle plánu.“

Když Kay potkala Nevila před šatnou, řekl jí: „Viděl jsem, že přijel ten tvůj přítel.“

„Ted?“

„Ano, tvůj věrný pes nebo spíš možná – tvůj věrný ještěr.“

„Ty ho nemáš rád, vid?“

„Mně nevadí. Když tě to baví vodit ho za sebou na provázku –“ Pokrčil rameny. Kay řekla:

„Asi na něho žárlíš.“

„Na Latimera?“ podivil se upřímně. Kay pokračovala:

„O Tedovi všichni říkají, že je velice přitažlivý.“

„To jistě. Má takové to úhořovité kouzlo, jaké mívají Jihoameričani.“

„Ty na něho doopravdy žárlíš.“

Nevile jí přátelsky stiskl rameno.

„Ale kde, nežárlím, krasavice. Měj si těch svých krotkých ctitelů třeba tucty, když tě to baví. Šťastný držitel jsem já a držení – jak víš – je devět desetin práva.“

„Ty se cítíš nějak moc sebejistý,“ řekla Kay a mírně sešpulila rty.

„Samozřejmě. Ty a já jsme si byli souzeni. Osud nás seznámil. Osud nás dal dohromady. Vzpomínáš, jak jsme se seznámili v Cannes a já pak jel dál do Estorilu, a když jsem tam dorazil, první, koho jsem potkal, byla má rozmilá Kay! Od té chvíle jsem věděl, že to je osud – a že mu nemohu uniknout.“

„Tak docela to zas osud nebyl,“ usmála se na něho Kay.

„Byla jsem to spíš já!“

„Jak to myslíš – ,byla jsem to spíš já?“

„Protože jsem to byla já! Slyšela jsem tě v Cannes, když jsi říkal, že jedeš do Estorilu, a tak jsem přemluvila matinku, až byla celá žhavá – no a to je důvod, proč Kay byla první, koho jsi v Estorilu potkal, když jsi tam přijel.“

Nevile se na ni podíval dost překvapeně. Řekl pomalu: „To jsi mi ještě nikdy neřekla.“

„Ne, poněvadž se mi to nezdálo zrovna moc vhodné. Mohlo by to v tobě probudit nezdravou ješitnost! Já ale byla odjakživa dobrá plánovačka. Co si člověk nepřipraví, to mu nevyjde! Někdy mi říkáš, že jsem tvůj malý pitomeček, ale na některé věci jsem mazaná víc než dost. Napomáhám věcem, aby se staly, a někdy dokážu plánovat daleko dopředu.“

„To si musíš pěkně namáhat mozeček.“

„Klidně se tomu můžeš smát.“ Nevile řekl s náhlou zvláštní zatrpklostí:

„Konečně začínám rozumět ženě, se kterou jsem se oženil! Osud se rovná – Kay!“ Kay se zeptala:

„Nezlobíš se na mne kvůli tomu, Nevile?“ Řekl poněkud nepřítomně: „Ne – ne, samozřejmě že ne. Jen jsem si prostě myslel.“

10. srpna

Bohatý a výstřední aristokrat lord Cornelly seděl za monumentálním psacím stolem, který byl jeho obzvláštní pýchou a potěšením. Navrhl mu jej architekt, byl nesmírně drahý a zařízení celého pokoje bylo tomuto superstolu přizpůsobeno. Působil ohromujícím dojmem a pouze nepatrně jej kazil nevyhnutelný doplněk v osobě lorda Cornellyho, bezvýznamného a tělnatého mužička, kterého majestát psacího stolu definitivně proměnil v trpaslíka.

Do této skvostné velkoměstské selanky vstoupila plavovlasá sekretářka, perfektně harmonující s luxusním zařízením. Neslyšně klouzala po parketách a položila před velkého muže lístek.

Lord Cornelly se nad ním sklonil.

„MacWhirter? Kdo je MacWhirter? Co je to za člověka? Nikdy jsem o něm neslyšel. Je pozván?“

Plavovlasá sekretářka potvrdila jeho domněnku.

„MacWhirter? Aha! MacWhirter! Tamten chlap! Samozřejmě! Pošlete ho dál. Hned mi ho sem pošlete.“

Lord Cornelly se pobaveně zachechtal. Měl mimořádně dobrou náladu.

Zvrátil se do křesla a zíral do strnulé, zamračené tváře muže, kterého si pozval k rozhovoru.

„Tak vy jste MacWhirter? Angus MacWhirter?“

„Ano, to jsem já.“

MacWhirter hovořil upjatě, stál jak voják a mračil se.

„Vy jste byl u Herberta Claye, že ano?“

„Ano, byl“

Lord Cornelly se dal znova do smíchu.

„Vím o vás všechno. Clayovi odebrali řidičský průkaz, poněvadž jste mu před soudem nechtěl dosvědčit, že jel šedesátkou! Ten se vztekal!“ Lord Cornelly se rozesmál ještě víc.

„Vyprávěl nám to všechno v Savoy Grillu. Říkal: ,Ten zatracený paličatý Skot! A mlel o tom v jednom kuse. Víte, co mě napadlo?“

„Nemám tušení.“

MacWhirter mluvil nepřítomně nadšeně. Lord Cornelly si toho nevšímal. Měl potěšení ze vzpomínky na své tehdejší pocity.

„Řekl jsem si, že bych takového chlapíka mohl potřebovat! Člověka, který se nedá uplatit, aby lhal. Kvůli mně nebudete muset lhát. Tohle já nevedu. Hledám poctivé lidi – jenomže jich je zatraceně málo!“

Malý aristokrat div nepukl smíchy a jeho scvrklá tvář připomínala pobavenou opičku. MacWhirter stál jak přibitý a zřejmě na tom nic směšného nenacházel.

Lord Cornelly se přestal smát a zatvářil se ostražitě a lišácky. „Jestliže hledáte práci, MacWhirtere, něco bych pro vás měl.“

„To by se mi hodilo,“ řekl MacWhirter.

„Je to důležitá práce, kterou mohu svěřit jen člověku s dobrou kvalifikací – a to vy splňujete, informoval jsem se o vás – člověku, na kterého se mohu absolutně spolehnout.“

Lord Cornelly čekal. MacWhirter neřekl nic.

„Tak co – mohu se na vás absolutně spolehnout?“ MacWhirter řekl stroze:

„Nevím, jestli vám bude stačit, když řeknu, že to je samozřejmé.“ Lord Cornelly se zasmál.

„To mi stačí. Jste člověk, jakého jsem hledal. Znáte to trochu v Jižní Americe?“

Začal probírat detaily. O půl hodiny později stál MacWhirter na chodníku, – člověk, kterému nabídl zajímavou a mimořádně dobře placenou práci – práci, která slibovala budoucnost. Zachmuřený osud se na něho konečně usmál. On však rozhodně neměl náladu mu ten úsměv vrátit. Necítil žádné velké nadšení, ačkoli jeho smysl pro humor si při právě skončeném rozhovoru přišel na své. Bylo jisté nelítostné, pohádkové zadostiučinění v tom, že právě jeho dřívější zaměstnavatel mu svými útoky dopomohl k tak výhodnému zaměstnání.

Pokládal se za šťastného člověka. Ne že by mu na tom záleželo. Byl ochoten přistoupit na nezbytnost – vydělávat si na živobytí bez velkého nadšení a potěšení, ale metodickou všední prací. Před sedmi měsíci se pokusil o sebevraždu; náhoda – nic než náhoda mu to překazila, ale nijak zvlášť vděčný jí za to nebyl. Pravda, dnes už neměl pohnutku k tomu, aby si vzal život. To období měl už nadobro za sebou. Připouštěl teď, že člověk si s chladným rozumem život vzít nedokáže. Musí v sobě mít nějakou mimořádnou rozbušku zoufalství, zármutku, zklamání nebo vášně. Člověk nedokáže spáchat sebevraždu jen z pocitu, že život je otupující koloběh nezajímavých událostí.

Teď ale byl vcelku rád, že kvůli práci opustí Anglii. Měl odplout do Jižní Ameriky koncem září. Příštích pár týdnů bude mít co dělat, než si sežene potřebné vybavení a obeznámí se s některými komplikovanějšími stránkami svého nového zaměstnání. Než však odjede ze země, bude mít týden volno. Uvažoval o tom, jak s tím týdnem naložit. Má zůstat v Londýně? Nebo se někam rozjet?

Pojednou dostal jakýsi mlhavý nápad. Co se tak znova podívat do Saltcreeku?

„Rozhodně by nebylo špatné tam zajet, řekl si MacWhirter v duchu. Pomyslel si, že by se tam dnes mohl docela dobře bavit.

19. srpna

„A mám po dovolené,“ řekl vrchní inspektor Battle znechuceně. Paní Battleová byla zklamaná, ale dlouhá léta manželství s policistou ji vytrénovala k tomu, že podobná zklamání přijímala jako pravý filozof.

„No jo,“ řekla, „to se tedy nedá nic dělat. A myslíš, že je to aspoň zajímavý případ?“

„Tebe by asi moc nezajímalo,“ řekl inspektor Battle.

„Na ministerstvu zahraničních věcí je ale kvůli tomu velký cvrkot – všichni ti hubení čahouni pobíhají sem tam, jako když jim hoří za zadkem, a člověk tam slyší jen samé pst – pst. Nějak to tam dám do pořádku – aby z toho nikdo neměl žádný velký průšvih. Není to ale případ, který bych uváděl ve svých pamětech, kdybych byl někdy takový blázen, že bych je začal psát.“

„Snad bychom tu dovolenou mohli odložit –“ ozvala se paní Battleová nejistě, ale manžel ji energicky přerušil.

„Ani nápad. Odjedeš s holkama do Britlingtonu – pokoje máme rezervované od března – bylo by škoda nechat je propadnout. A já udělám to, že tam za vámi na týden přijedu i s Jimem – jakmile s tím případem skončuju.“

Jim byl synovec vrchního inspektora Battlea – plným jménem a titulem inspektor James Leach.

„Saltington je od Easterheadského zálivu a Saltcreeku kousek,“ pokračoval Battle.

„Dopřeju si aspoň trochu mořského vzduchu a vyšplouchám se ve slané vodě.“ Paní Battleová nad tou vyhlídkou ohrnula nos.

„Dopadne to tak, že tě přinutí, abys mu pomohl s nějakým jeho případem!“

„V téhle roční době žádné případy nemívají – nanejvýš snad nějakou ženskou, co šlohe v obchodním domě nějakou tretku za pár šestáků. A Jimmy je skvělý chlap – ten nemusí k nikomu chodit pro rozumy.“

„Co se dá dělat,“ řekla paní Battleová.

„Doufám, že ti to všechno vyjde, ale je to přece jen otrava.“

„Takováhle věci jsou na nás seslány, aby nás zkoušely,“ ujistil ji vrchní inspektor Battle.

Sněhurka a Šípková Růženka

I

Když Thomas Royde vystoupil v Saltingtonu z vlaku, uviděl, že na něho Mary Aldinová čeká na nástupišti. Pamatoval se na ni jen mlhavě, a když ji teď znova spatřil, uvědomil si poněkud překvapeně, že obdivuje její věčné, energické chování.

Oslovovala ho křestním jménem.

„Mám radost, že tě po tolika letech zas vidím, Thomasi.“

„Děkuji, že jste mě pozvali. Doufám, že vám nebudu moc překážet.“

„Ale kde! Naopak. Máme z tvé návštěvy hroznou radost. Tohle je tvůj nosič? Řekni mu, ať ti odnese kufrы tamhle dozadu. Zaparkovala jsem auto až na konci.“

Nosič naložil zavazadla do fordky. Mary si sedla za volant a Royde se posadil vedle ní. Když se rozjeli, Thomas si všiml, jak dobře řídí vůz. Jela šikovně a pozorně a orientovala se na silnici se skvělým postřehem.

Že Saltingtonu bylo do Saltcreeku sedm mil. Jakmile vyjeli z městečka na volnou silnici, rozpovídala se Mary znova o jeho návštěvě.

„Opravdu jsi přijel jako na zavanou, Thomasi. Tady jsme teď v takové nemilé situaci a cizí člověk – nebo aspoň částečně cizí – je právě to, co tu teď potřebujeme.“

„Copak tu nehraje?“

Neprojevili žádnou zvláštní zvědavost – jako vždy – a vypadal téměř ospale. Zdálo se, že otázku položil spíš ze zdvořilosti než ze zájmu. Takové chování Mary Aldinovou mimořádně uklidňovalo. Hrozně si přála s kýmsi o tom pohovořit – ale dávala přednost rozhovoru s někým, kdo nedával najevo příliš velký a nápadný zájem. Řekla:

„No prostě – vznikla tu taková nemilá situace. Možná víš, že je tu Audrey.“

Tázavě se odmlčela a Thomas Royde přikývl.

„A Neville a jeho žena tu jsou také.“

Thomas Royde povytáhl obočí. Za malou chvíli řekl: „To je dost trapné – nezdá se ti?“

„To bych prosila. Byl to ale Nevilův nápad.“

Odmlčela se. Royde nepromluvil, ale jí se zdálo, že tomu nevěří. Mary proto důrazně opakovala: „Byl to skutečně jeho nápad.“

„A proč ho to napadlo?“ Na okamžik zvedla ruce z volantu.

„To jsou všechno tyhle moderní móresy. Buďme rozumní a chovejme se všichni jako přátelé. Něco v tom smyslu. Víš, já ale myslím, že to nebude dělat dobrotu.“

„To asi ne. Co je zač ta jeho nová žena?“

„Kay? Je hezká, samozřejmě. Opravdu moc hezká. A je ještě mladá.“

„A Neville je do ní blázen?“

„No jistě. Ovšem, jsou spolu teprve rok.“

Thomas Royde pomalu otočil hlavu a podíval se na ni. Kolem úst mu přelétl nepatrný úsměv. Mary spěšně řekla: „Přesně tak jsem to nemyslela.“

„Jen to nezamlouvej, Mary. Myslela jsi to tak.“

„No, člověk vidí na první pohled, že mají velmi málo společných zájmů. Například ti jejich přátelé –“

Odmlčela se. Royde se zeptal:

„Seznámil se s ní na Riviéře, vid'š? Moc o tom nevím. Jen holá fakta, co mi napsala matka.“

„Ano, seznámili se v Cannes. Nevilovi se líbila – ale umím si představit, že se mu před ní líbily i jiné ženy – takovým tím neškodným způsobem. Pořád si myslím, že kdyby to zůstalo na něm, nic by z toho nebylo. Víš přece, že měl Audrey moc rád.“ Thomas přikývl. Mary pokračovala:

„Řekla bych, že si nechtěl rozbít manželství – jsem přesvědčena, že nechtěl. Ale to děvče se pevně rozhodlo. Nedala si pokoj, dokud ho nedonutila, aby od Audrey odešel – a jak se má muž v takové situaci zachovat? Lichotí mu to, co jiného.“

„Zamilovala se do něho po uši, co?“

„Snad.“

Mary to řekla dost pochybovačně. Když se na ni Thomas Royde pátravě podíval, zčervenala.

„Jsem pěkná potvora, vid'š? Pořád se kolem ní potlouká nějaký mladík – takový hezounký gigolo – je to její dávný přítel – a někdy bych opravdu ráda věděla, jestli v tom nesehrál svou roli i fakt, že Neville je zámožný a má jméno. To děvče nemělo ani vindru, pokud vím.“

Poněkud zahanbeně se odmlčela. Thomas Royde řekl jenom: „Hm-ehm,“ ale pronesl to jaksi zamyšleně. „Možná,“ řekla Mary, „že je to ode mne opravdu jen zlomyslnost!“

To děvče je doopravdy moc hezké, každý to říká – a ve mně se pravděpodobně ožívají žárlivé staropanenské instinkty.“ Royde se na ni zamyšleně podíval, ale na jeho nehybné tváři se neobjevil žádný registrovatelný výraz. Za malou chvíli řekl: „O jaké potíže ale konkrétně jde?“

„To tedy opravdu nevím – nemám ani tušení! To je na tom právě to divné. Pochopitelně jsme se nejdřív zeptaly Audrey – a zdálo se, že proti setkání s Kay vůbec nic nemá – byla tím nápadem doslova nadšená. Ona totiž umí být nadšená. Nikdo nedokáže být roztomilejší. Audrey dělá vždycky všechno dokonale, ať je to cokoli. K těm dvěma se chová perfektně. Je velice rezervovaná, vždyť víš, ale nikdo netuší, co si opravdu myslí nebo cítí – já ale vážně nevěřím, že by jí tohle mohlo seabemín vadit.“

„Co by jí na tom mělo vadit?“ řekl Thomas Royde. A za okamžik ještě dodal: „Koneckonců už to jsou tři roky.“

„Myslíš, že lidé jako Audrey zapomínají? Měla Nevila moc ráda.“ Thomas Royde se zavrtil na sedadle.

„Je jí teprve dvaatřicet. Má život před sebou.“

„Já vím. Jenomže si všechno moc brala. Byla z toho nervově úplně vyřízená – možná že o tom víš.“

„Vím. Matka mi o tom psala.“

„Svým způsobem,“ řekla Mary, „bylo moc dobře, že Audrey o tvou matku pečovala. Přišla na jiné myšlenky – netrápila se tolik nad smrtí tvého bratra. Nás to taky hrozně zarmoutilo.“

„No ano. Chudák Adrian. Jezdil vždycky moc rychle.“ Chvilku mlčeli. Mary vyscrčila z vozu ruku na znamení, že odbočuje na vedlejší silnici klesající dolů k Saltcreeku. Když za okamžik sjížděli úzkými serpentinami, Mary řekla: „Thomasi – ty znáš Audrey dobře?“

„Trochu. Posledních deset let jsem ji moc neviděl.“

„Znal jsi ji ale jako dítě. Byla jako tvoje a Adrianova sestra, že?“

Přikývl.

„Byla – byla nějak duševně nenormální? Rozuměj, nemyslím to úplně doslovně. Mám ale pocit, že je to s ní teď dost špatné. Je strašně uzavřená a chová se tak dokonale, že je to až nepirozené ale někdy bych ráda věděla, co se v ní děje. Občas mívám po, cit, že jde o nějaké opravdu silné emoce. Nevím ale, co by to mohlo být. Cítím jenom, že není normální. Něco za tím je. A to mi dělá starosti. Vím, že v domě je atmosféra, kterou nikdo nemůže ignorovat. Všichni jsme nervózní a jak na jehlách. Čím to ale je – nevím. A chvílemi mě to děsí, Thomasi.“

„Děsí tě to?“ Jeho pomalý, užaslý tón ji trochu vzpamatoval a nervózně se dala do smíchu.

„Já vím, zní to absurdně... Ale tak jsem to před chvílí myslela, tvůj příchod nám může prospět – přinese nějakou změnu. Podívej, už jsme tady.“

Projela poslední zatáčkou. Gull's Point stál na skalnaté plošině nad řekou. Po obou stranách se k vodě svažovaly příkré skalní útesy. Zahrady a tenisový kurt byly vlevo od domu. Garáž – moderní přístavek – byla o kus dál a na druhé straně silnice.

Mary řekla:

„Zavezu vůz do garáže a vrátím se. Hurstall se o tebe postará.“ Staříčkový komorník Hurstall uvítal Thomase s radostí, jako dávný přítel.

„Jsem rád, že jste přijel, pane Royde, a že vás po tolika letech zase vidím. A milostivá paní bude mít také radost. Budete bydlet ve východním pokoji. Teď myslím najdete všechny v zahradě, pokud se nejdřív nebudete chtít stavět v pokoji.“ Thomas zavrtil hlavou. Prošel salónem ke skleněným dveřím vedoucím na terasu. Okamžik u nich postál a rozhlížel se – sám neviděn.

Na terase byly jen dvě ženy. Jedna seděla v rohu na sloupkovém zábradlí a hleděla na řeku. Druhá žena ji pozorovala. Ta první byla Audrey a Thomas věděl, že ta druhá musí být Kay Strangeová. Kay nevěděla, že se na ni někdo dívá, a nesnažila se přetvařovat. Thomas Royde nebyl snad příliš všímavý pozorovatel, pokud šlo o ženy, ale na první pohled mu bylo jasné, že Kay Strangeová nemůže Audrey Strangeovou ani cítit. Audrey se dívala přes řeku a zdálo se, že si není přítomnosti druhé ženy vědoma, nebo že je jí lhostejná.

Thomas viděl Audrey Strangeovou naposled před sedmi lety. Prohlížel si ji teď velmi pozorně. Změnila se? Jak a v čem?

Měl dojem, že se opravdu změnila. Byla štíhlejší a pobledlejší, vypadala jako nějaká éterická bytost – ale bylo tu ještě něco jiného, co nedokázal přesně definovat. Jako kdyby se stále držela na uzdě a dávala si pozor na každý pohyb – a zároveň si celou dobu intenzívně uvědomovala všechno, co se kolem ní děje. Napadlo ho, že připomíná člověka, který skrývá nějaké tajemství. O jaké tajemství však mohlo jít? Věděl přece jen něco o událostech, které ji v několika posledních letech potkaly. Předpokládal, že se v její tváři bude zračit zármutek – ale tohle bylo něco jiného. Byla jako dítě, které křečovitě drží ruku na nějakém svém pokladu a tak právě upozorňuje na to, co chce ukrýt.

Pak ale sklouzl očima na druhou ženu – na dívku, která byla nyní manželkou Nevila Strangea. Ano, byla krásná. Mary Aldinová měla pravdu. A hned ho také napadlo, že by mohla být i nebezpečná. Pomyslel si: s nožem v ruce bych ji vedle Audrey sedět nenechal...

Proč by ale vlastně měla Nevilovu první ženu nenávidět? To všechno je dávno pryč, to všechno přebolo. Audrey už dnes nemá na jejich životě žádný podíl, nemá s ním nic společného. Na terase zazněly kroky a objevil se tam Nevile, který obešel dům. Zdálo se, že je v nejlepší náladě, a v ruce nesl nějaký obrázkový časopis.

„Tady je Illustrated Review,“ řekl.

„Druhý výtisk jsem už nesehnal –“

V tom okamžiku se staly dvě věci zároveň. Kay řekla: „To je prima, dej mi to,“ a Audrey, která ani neotočila hlavu, natáhla téměř automaticky po časopisu ruku.

Nevile zůstal rozpačitě stát mezi oběma ženami. Po tváři mu přelétl stín nejistoty a váhání. Dřív než mohl promluvit, řekla Kay hlasem, v němž se ozýval hysterický tón, slovo od slova silnější: „Já ten časopis chci! Dej mi ho! Dej mi ho, Nevile!“

Audrey Strangeová sebou trhla, otočila hlavu, nechala ruku klesnout a zašeptala poněkud zmateně:

„Promiň. Myslela jsem, že to říkáš mně, Nevile.“ Thomas Royde viděl, jak Nevilu Strangeovi zrudl krk.

Třemi rychlými kroky přistoupil k Audrey a obrázkový časopis jí podal. Řekla váhavě a ještě rozpačtěji:

„Ale –“

Kay prudkým pohybem odstrčila křeslo. Pak vstala, otočila se a téměř se rozběhla ke skleněným dveřím do salónu. Royde neměl čas uhnout jí z cesty, a tak do něho prudce vrazila.

Překvapeně ucouvla a zadívala se na něho, když se jí omlouval. Pochopil také, proč ho neviděla – měla totiž oči zalité slzami – a Thomas usoudil, že jsou to slzy hněvu.

„Promiňte,“ řekla.

„Kdo jste? Aha – už vím, vy jste přijel z Malajska.“

„Ano,“ řekl Thomas. „Já jsem ten z toho Malajska.“

„Kdybych teď tak mohla být v Malajsku,“ řekla Kay. „Kdekoli, jenom ne tady! Nenávídím tenhle zatracený, mizerný barák! A všechny lidi v něm!“

Citové výlevy Thomase vždycky vyplašily. Polekaně Kay pozoroval a nervózně zamumlal:

„Hm-ehm.“

„Jestli si nedají moc dobrý pozor,“ řekla Kay, „tak tady někoho zabiju. Buď Nevila, nebo tu nedomrlou falešnici!“ Proklouzla kolem něho, vyšla ze salónu a bouchla za sebou dveřmi.

Thomas Royde stál jak solný sloup. Nevěděl zcela přesně, co by měl udělat, ale byl rád, že mladá paní Strangeová je pryč. Stál tam a hleděl na dveře, kterými tak energicky práskla. Hotová tygřice – tahle nová paní Strangeová.

Do salónu padl stín, poněvadž mezi zasklenými dveřmi stál Nevile Strange. Poněkud zrychleně oddechoval. Zaraženě a nejistě Thomase uvítal.

„Ehm – hm – buďte zdrav, Royde. Nevěděl jsem, že už jste přijel. Prosím vás, viděl jste mou ženu?“

„Před okamžikem tudy prošla,“ řekl Thomas. Nevile nic neřekl, proklouzl salómem sám a zmizel ve dveřích, které za sebou zabouchla Kay. Vypadal zdrceně. Thomas Royde pomalu prošel otevřenými skleněnými dveřmi. Měl lehký krok. Audrey otočila hlavu teprve ve chvíli, kdy byl od ní pouhých pár metrů. Uviděl, jak se jí veliké oči rozšířily ještě víc, uviděl její pootevřené rty. Seskočila ze zábradlí a s rozpřaženými rukama mu šla vstříc.

„Ach, Thomasi,“ řekla.

„Thomasi – starý kamaráde! Já jsem tak ráda, že jsi tady.“

Když vzal její malé bílé ruce do svých rukou a sklonil se k nim, objevila se v zasklených dveřích Mary Aldinová. Jakmile uviděla ty dva na terase, zůstala stát, okamžik je pozorovala a pak se pomalu otočila a vrátila se do domu.

II

Nevile vyšel po schodech a našel Kay v její ložnici. V jediné velké ložnici, která byla v domě, ležela lady Tressilianová. Manželské páry vždycky ubytovávali ve dvou pokojích se spojovacími dveřmi a přilehlou malou koupelnou na západní straně domu. Bylo to takové malé, separované apartmá.

Nevile prošel svým pokojem a vstoupil do pokoje své ženy. Kay ležela na posteli. Zvedla uplakanou tvář a vztekla na něho vykřikla: „Ty už jsi tady? To ti to trvalo!“

„Co to proboha vyvádíš? Copak ses úplně zbláznila, Kay?“ Nevile mluvil klidně, ale nad horním rtem se mu objevila vráska svědčící o tom, že přemáhá hněv.

„Proč jsi dal tu Illustrated Review jí, a ne mně?“

„Ty jsi ale opravdu hotové dítě, Kay! Udělat takovouhle scénu kvůli pitomému obrázkovému časopisu.“

„Dals ho Audrey, a ne mně,“ opakovala Kay jako posedlá.

„No a proč ne? Záleží snad na tom?“

„Mně na tom záleží.“

„Já nechápu, co se to s tebou děje. Nemůžeš se přece takhle hystericky chovat, když bydlíš v domě u cizích lidí. Copak se neumíš před lidmi ovládat?“

„Proč jsi dal ten časopis Audrey?“

„Poněvadž ho chtěla.“

„Ale já taky – a já jsem tvá žena.“

„Tím spíš jsem ho v tomhle případě musel dát starší ženě, s kterou navíc – de facto – nejsem v žádném vztahu.“

„Úplně mě znemožnila! Chtěla to a dosáhla toho. A tys jí k tomu nahrál!“

„Mluvíš jako hloupé a žárlivé dítě. Ovládej se proboha aspoň před lidmi a snaž se chovat normálně!“

„Asi jako ona – co?“

Nevile řekl chladně: „Audrey se rozhodně chová jako dáma, to jí nemůžeš upřít. Před nikým se takhle nepředvádí.“

„Štve tě proti mně! Nenávidí mě a takhle se mi mstí.“

„Poslyš, Kay, nechtěla bys už s tímhle melodramatem a blázněním přestat? Mám toho až po krk!“

„Tak odtud odjedení! Hned zítra. Nenávidím tenhle barák!“ „Jsme tu teprve čtyři dny.“

„To stačí ažaž. Opravdu odjedem, Nevile.“

„Prosím tě, Kay, mám toho právě tak dost. Přijeli jsme sem na čtrnáct dní a já tu taky čtrnáct dní zůstanu.“

„Dej si pozor, abys toho nelitoval,“ řekla Kay.

„Ty a ta tvá Audrey taky! Myslíš si, kdovíjak je báječná!“

„Nic takového si nemyslím. Víím jen tolik, že je to mimořádně příjemná a laskavá žena, k níž jsem se zachoval hrozně špatně a která to prostě přijala s maximální důstojností a shovívavostí.“

„To je právě tvůj omyl,“ řekla Kay. Hněv ji už přešel a vstala z postele. Mluvila teď vážně – skoro střízlivě.

„Audrey ti neodpustila, Nevile. Viděla jsem, jak se na tebe párkrát podívala... Nevím, co se jí honí hlavou, ale určitě má nějaké plány – ona je z těch lidí, o kterých nikdo neví, co si vlastně myslí.“

„Škoda,“ řekl Nevile, „že takových lidí není víc.“ Kay zbledla jak stěna.

„To myslíš na mne?“ Její hlas zazněl nebezpečně ostře.

„No – moc rezervovaně ses nechovala, to víš dobře sama. Jak tě něco jen trochu vyvede z míry, jak ti něco nejde pod nos, hned vyletíš. Zesměšňuješ sebe a mě taky!“

„Chceš mi ještě něco říct?“ Měla hlas jak rampouch. Odpověděl jí stejně ledově:

„Mrzí mě, jestli se tě to dotklo, ale je to svatá pravda. Ovládáš se tak málo jako nějaké dítě.“

„Tebe nikdy nic nevyvedlo z míry? Ty jsi vždycky ten rezervovaný, okouzlující, solidní džentlmen!“

Nevěřím, že někdy vůbec něco cítíš. Jsi jako ryba – ryba se studenou krví! Proč aspoň někdy nevylítneš, proč nezačneš zuřit? Proč na mě nekřikneš, proč mi nevynadáš, proč mě nepošleš do horoucích pekel?“

Nevile si povzdechl. Pokrčil rameny.

„Můj ty bože,“ řekl. Otočil se na podpatku a odešel z pokoje.

III

„Vypadáš stejně jako v sedmnácti letech, Thomasi Royde,“ řekla lady Tressilianová.

„Pořád kolem sebe koukáš jak vejř. A nenapovídáš toho o nic víc než tehdy. Co to máš za náтуру?“

Thomas řekl neurčitě:

„Sám nevím. Nikdy jsem moc výřečný nebyl.“

„To Adrian býval jiný. Adrian býval velice bystrý a vtipný společník.“

„Snad právě proto. Vždycky jsem ho nechával mluvit.“

„Chudák Adrian. Všichni jsme od něho tolik čekali.“ Thomas přikývl.

Lady Tressilianová převedla řeč na jiné téma. Udělovala Thomasovi audienci. Nejraději své návštěvníky přijímala po jednom. Neunavovalo ji to a mohla se na ně lépe soustředit.

„Už jsi tu čtyřadvacet hodin,“ řekla.

„Co soudíš o tom, jak to tu vypadá?“

„Jak to tu vypadá?“

„Netvař se tak hloupě. Stejně to jen předstíráš. Víš moc dobře, co mám na mysli. Věčný trojúhelník, a navíc to nadělení teď mám pod vlastní střechou.“

Thomas řekl opatrně: „Zdá se mi, že tu došlo k nějakému menšímu nedorozumění.“

Lady Tressilianová se zlostně usmála.

„Přiznám se ti, Thomasi, že mě to náramně baví. K téhle konstelaci došlo proti mé vůli – opravdu jsem udělala všechno, abych tomu zabránila. Nevile si ale nedal říct. Trval na tom, aby se ty dvě ženské skamarádily – a teď ať sklízí, co zasel!“ Thomas Royde se maličko zavrtěl v křesle.

„Připadá mi to dost divné,“ řekl.

„Vysvětli mi to blíž,“ řekla lady Tressilianová.

„Od Strangea bych něco takového nikdy nečekal.“

„To je zajímavé, že to říkáš. Poněvadž já si myslím totéž. Tohle je pro Nevila velice netypické. Jako většina mužů dbá zpravidla úzkostlivě na to, aby se vyhnul jakýmkoli potížím nebo eventuálním

nepříjemnostem. Měla jsem podezření, že to původně nebyl Nevilův nápad – ale i kdyby to byla pravda, stejně nevím, kdo si tohle mohl vymyslet.“ Odmlčela se a řekla jen nepatrně zvýšeným tónem: „Audrey to přece být nemohla?“ Thomas řekl okamžitě: „Ne, Audrey to nebyla.“

„A stěží se dá věřit, že by to byl nápad té nešťastné mladé ženy – Kay. To by musela být opravdu vynikající herečka. Abych ti pravdu řekla, je mi jí teď skoro líto.“

„Nemáte ji moc ráda, že?“

„Nemám. Připadá mi dost omezená a taková nějaká hrozně nevyrovnaná. Jak ti ale říkám, začíná mi jí být trochu líto. Lítá v tom jak vyplašený pavouk v síti. Nemá ponětí, jakých zbraní by měla použít. Chová se nemožně, je náladová a nevycválaná jak dítě – a to jsou všechno vlastnosti, které mají na muže Nevilova druhu krajně nepříznivý vliv.“ Thomas řekl klidně:

„Myslím, že v nejtěžší situaci je tu Audrey.“ Lady Tressilianová se na něho ostře podívala.

„Tys byl do Audrey odjakživa zamilovaný, vid', Thomasi?“ Otázka ho nevyrušila z klidu: „Řekl bych, že ano.“

„Prakticky od té doby, kdy jste byli jako děti vychováváni společně?“

Přikývl.

„A pak přišel Neville a vyfoukl ti ji před nosem?“ Neklidně se zavrtěl v křesle.

„Ale ne – vždycky jsem věděl, že nemám žádné šance.“ „Jsi strašný defetista,“ řekla lady Tressilianová.

„Vždycky jsem byl takový těžkopádný moulá.“

„Dobrák od kosti!“

„Audrey si o mně myslí, že jsem takový ten... dobrácký medvěd.“

„Říká ti ‚věrný Thomas‘,“ pravila lady Tressilianová.

„To přece byla tvoje přezdívká, vid'?“

Usmál se při slovech, která mu připomněla dávné dětské dny.

„Není to legrační? Za celá ta léta jsem to od nikoho neslyšel.“

„Teď by se ti to mohlo docela hodit,“ řekla lady Tressilianová. Pohlédl na ni a uviděl její upřímné uvážlivé oči.

„Věrnost,“ řekla, „je vlastnost, kterou by člověk se zkušenostmi, jaké má Audrey, uměl ocenit. Věrnost a nezištná oddanost se přece jen někdy dočká odměny, Thomasi.“

Thomas Royde sklopil oči a jeho prsty si nešikovně pohrávaly s dýmku.

„S touhle nadějí jsem se také vracel domů,“ řekl.

IV

„Tak jsme tu konečně všichni,“ řekla Mary Aldinová. Staříčkový komorník Hurstall si otřel čelo. Když přišel do kuchyně, kuchařka paní Spicerová si povšimla, že se tváří nějak zasmušile a divně.

„Na mou duši si myslím, že to tu dobře neskončí,“ řekl Hurstall. „Jestli se to tak vůbec dá říct, tak všechno, co se v tomhle domě v poslední době říká a děje, má nějaký jiný smysl a význam, než se na první pohled zdá – rozumíte mi, jak to myslím?“ Paní Spicerová na to zrovna dvakrát nevypadala, a tak Hurstall pokračoval:

„Když si prve sedali k večeři, slečna Aldinová povídala: ‚Tak jsme tu konečně všichni‘ – a právě to mi něco připomnělo! Vzpomněl jsem si na krotitele, který zazené do klece smečku šelem a zavře vrata té klece. Měl jsem najednou zničenou pocit, že jsme tu všichni chyceni v pasti.“

„No ne, pane Hurstalle,“ řekla paní Spicerová, „vy jste asi něco špatného snědl, že máte takovéhle nápady.“

„S trávením to nemá co dělat. Všichni jsou tu prostě jak na jehlách. Před chvilkou bouchly dveře a paní Strangeová – naše paní Strangeová, slečna Audrey – vyskočila, jako by po ní někdo střílel. A pak je tu taky nějak hrozně moc ticho. Všichni jsou takoví divní. Jako kdyby se najednou báli promluvit. A pak se zas všichni dají naráz do řeči a melou páte přes deváté, co jim slina na jazyk přinese.“

„To stačí na to, aby se nikdo necítil ve své kůži,“ řekla paní Spicerová.

„V domě jsou dvě paní Strangeové. A já mám pocit, že se to nehodí.“

V jídelně v té chvíli panovalo ticho, jaké Hurstall právě vylíčil. Mary Aldinová se s přemáháním otočila ke Kay a řekla:

„Pozvala jsem vašeho přítele, pana Latimera, aby s námi zítra povečeřel!“

„To je prima,“ řekla Kay.

Nevile se zeptal:

„Latimera? On je tady?“

„Bydlí v hotelu v Easterheadském zálivu,“ řekla Kay.

Nevile poznamenal:

„Mohli bychom tam někdy zajet a povečeřet tam. Do kolika hodin jezdí přívoz?“

„Do půl druhé v noci,“ řekla Mary.

„To se tam asi večer tancuje, co?“

„Většinou lidí tam je asi tak sto let,“ prohlásila Kay.

„To se tvůj přítel asi zrovna moc nebaví,“ řekl Neville Kay. Mary se rychle ozvala:

„Mohli bychom tam některý den zajet a vykoupat se v zálivu. Je pořád ještě docela teplo a mají tam nádhernou písčnou pláž.“ Thomas Royde řekl Audrey tiše:

„Myslel jsem, že bychom si zítra mohli vyjet na plachetnici. Ty bys nejela?“

„Ráda.“

„Měli bychom jet všichni,“ řekl Neville.

„Co vím, tak jsi říkal, že si půjdeme zahrát golf,“ prohlásila Kay.

„Myslel jsem, že bych se podíval na golfové hřiště. Jenom si protáhnout kostru – posledně jsem byl úplně z formy.“

„Hotová tragédie!“ popíchla ho Kay. Zdálo se, že Neville je v dobré náladě, když jí odpověděl: „Golf je tragická hra.“ Mary se zeptala Kay, zda také hraje.

„Hraju – jenže pod psa.“ Neville řekl:

„Kay by hrála výtečně, jen kdyby se trochu víc snažila. Má k tomu přirozený talent.“ Kay se zeptala Audrey: „Vy nesportujete vůbec, že?“

„Ne. Trochu hraju tenis – ale úplně amatérsky.“

„Hraješ pořád ještě na klavír, Audrey?“ zeptal se Thomas. Zavrtěla hlavou.

„Teď už ne.“

„Hrávala jsi moc pěkně,“ řekl Neville.

„Já myslela, že ty nemáš hudbu rád, Neville,“ řekla Kay.

„Moc toho o ní nevím,“ řekl Neville neurčitě.

„Vždycky jsem se divil, jak Audrey dokáže těma drobnýma rukama vzít oktávu.“ Podíval se jí na ruce právě ve chvíli, kdy Audrey odkládala dezertní nůž a vidličku.

Trochu se začervenala a řekla rychle: „Mám hodně dlouhý malíček. To bude myslím tím.“

„Tak to jste sobecká,“ řekla Kay.

„Nesobeční lidé mívají malíček krátký.“

„Opravdu?“ zeptala se Mary Aldinová.

„V tom případě já jsem absolutně nesobecká. Podívejte, jak mám krátké malíčky.“

„Ty jsi, myslím, velice nesobecká,“ řekl Thomas Royde, který se na ni zamyšleně díval. Mary zrudla a rychle pokračovala:

„Kdo z nás je nejmenší sobec? Můžeme si malíčky změřit. Já mám kratší než vy, Kay. Mám ale dojem, že Thomas přetrumfne i mě.“

„A já vás přetrumfnu oba,“ řekl Neville. „Račte se podívat –“ a natáhl k nim ruku.

„To ale máš jen na jedné ruce,“ řekla Kay.

„Na levé máš malíček krátký a na pravé mnohem delší. A s levou rukou ses tak narodil, kdežto na pravé ruce máš malíček delší od tréninku. Což znamená, že ses narodil nesobecký, ale postupem času se z tebe sobec stal.“

„Umíte hádat z ruky, Kay?“ zeptala se Mary Aldinová a natáhla k ní dlaň.

„Mně jedna kartářka předpověděla, že budu dvakrát vdaná a budu mít tři děti. To si musím pospíšet!“ Kay řekla:

„Tyhle křížky neznamenaají děti, ale cesty. Znamená to, že třikrát pojedete přes moře.“

„To se mi zrovna nezdá pravděpodobné,“ řekla Mary Aldinová. Thomas Royde se jí zeptal: „Cestovala jsi hodně?“

„Skoro vůbec ne.“

Uslyšel v jejím hlase spodní tón lítosti.

„A chtěla bys cestovat?“

„Moc ráda.“

Svým pomalým, zkoumavým způsobem se zamyslel nad jejím životem. Věčně být k službám staré paní. Věčně být klidná, taktní, perfektně všechno zařizovat. Zeptal se jí zvědavě: „Jsi už tady u lady Tressilianové dlouho?“

„Skoro patnáct let. Přišla jsem k ní po otcově smrti. Než zemřel, byl několik let invalidní a úplně bezmocný.“ A pak, odpovídajíc na otázku, kterou jako by mu vyčetla z očí: „Je mi šestatřicet. To jsi chtěl přece vědět, že?“

„Ano, chtěl,“ přiznal se. „Víš – na tobě se dá těžko poznat, kolik ti je.“

„To je dvojsečná poznámka!“

„Snad. Ale já to tak nemyslel.“

Nespouštěl svůj zamračený a zamyšlený pohled z její tváře. Neměl však pocit, že by ji to přivádělo do rozpaků. Nebylo v tom žádné přehnané sebevědomí – jen opravdový, vážný zájem. Když si všimla, že Thomas hledí na její vlasy, dotkla se rukou jediného bílého pramene.

„Tohle jsem měla, když jsem byla ještě velice mladá.“

„Líbí se mi to,“ řekl Thomas Royde prostě.

Nespouštěl z ní pohled. Nakonec řekla poněkud pobaveně: „No – jak dopadlo hodnocení?“

Opálená pleť mu zrudla.

„Já vím, je to hrozné, takhle civět. Byl jsem na tebe ale zvědavý – jaká opravdu jsi.“

„Jen si posluž,“ řekla spěšně a vstala od stolu. Zavěsila se do Audrey, a když odcházely do salónu, dodala ještě: „Zítřka přijde na večeři také starý pan doktor Treves.“

„Kdo je to?“ zeptal se Neville.

„Přinesl nám doporučující dopis od Rufuse Lorda. Je to hrozně milý starý pán. Bydlí v Balmoral Courtu. Má srdeční vadu a vypadá velice křehce, ale myslí mu to báječně a zná spoustu zajímavých lidí. Býval snad právním poradcem nebo advokátem – nevím už přesně.“

„Tady jsou samí strašně staří lidé,“ řekla Kay rozmrzele. Stála přímo pod stojací lampou. Thomas se tím směrem podíval a věnoval jí tutéž neuspěchanou, zaujatou pozornost, kterou obdaroval všechno, co se právě octlo v jeho zorném poli. Mocně na něj zapůsobila její hluboká a vášnivá krása. Krása v živých barvách, slavnostní a překypující vitalitou. Pak se jeho pohled vrátil k Audrey, která tam stála v stříbrošedých šatech bledá a nevýrazná.

Usmál se v duchu a zašeptal: „Šípková Růženka a Sněhurka.“

„Co jsi říkal?“ zeptala se Mary Aldinová, která stála vedle něho.

Opakoval ta slova.

„Připadají mi jako z pohádky, rozumíš mi přece –“

Mary Aldinová řekla: „Je to přiléhavé...“

V

Doktor Treves znalecky usrkával ze sklenky portského. Víno bylo znamenité a také večeře byla skvěle připravená a perfektně servírovaná. Lady Tressilianová zřejmě nemá se služebnictvem žádné problémy. I dům byl v nejlepším pořádku, přestože paní nevstávala z lůžka. Možná že je škoda, že dámy už neodcházejí z jídelny, když se podává portské. Potrpěl si na staré mravy a zvyklosti. Tihle mladí lidé si ale dělají všechno po svém.

Zamyšleně spočinul očima na té oslnivě krásné ženě – manželce Nevila Strangea.

Dnešní večer patřil Kay. Ve svitu svíček její výrazná tvář zářila a excelovala. Vedle ní stál Ted Latimer a skláněl k ní tmavou ulízanou hlavu. Nahrával jí. Měla pocit triumfující suverenity. Při pouhém pohledu na takovou sálající vitalitu se v kostech starého doktora Trevese rozlévalo příjemné teplo.

Mladí – kdepak, tomu se nevyrovná nic na světě! Není divu, že její manžel ztratil hlavu a svou první ženu opustil. Audrey seděla hned vedle něho. Okouzující stvoření a nepochybně dáma – ale doktor Treves z dlouhé zkušenosti věděl, že právě tenhle typ žen muži často opouštějí.

Podíval se na ni. Měla sklopenou hlavu a upřeně hleděla do talíře. V její naprosté nehybnosti bylo cosi, co doktora Trevese zarazilo. Zadíval se na ni pozorněji. Rád by věděl, o čem asi přemýšlí. Vlasy měla tak rozkošně stočené kolem ucha připomínajícího malou mušličku...

Nějaký pohyb vyrušil doktora Trevese ze zamyšlení. Rychle vstal. Kay Strangeová šla v salónku rovnou ke gramofonu a pustila si desku s taneční hudbou.

Mary Aldinová řekla doktoru Trevesovi omluvně: „Vy jistě nemáte rád džez.“

„Ale mám,“ řekl doktor Treves nepravdivě, leč zdvořile.

„Později bychom si mohli zahrát partičku bridže, co říkáte?“ navrhla Mary Aldinová.

„Teď bychom se ale neměli dávat do hry, poněvadž vím, že lady Tressilianová se už nemůže dočkat, až si s vámi trochu popovídá.“

„Moc se na to těším. Lady Tressilianová sem dolů za vámi nikdy nechodí?“

„Ne, občas ji sem přivezeme na invalidním křesle. Proto jsme si tu také pořídili výtah. V poslední době ale raději zůstává ve svém pokoji. Může si tam popovídat s kým chce, když mu udělí svou královskou audienci.“

„To jste vystihla báječně, slečno Aldinová. Vždycky jsem měl pocit, že lady Tressilianová má ve svém chování cosi královského.“ Uprostřed pokoje se Kay pohybovala pomalými tanečními kroky. Řekla: „Ten

stůl bys mohl trochu odtáhnout, Neville.“ Znělo to panovačně a sebevědomě. Oči se jí leskly a rty měla pootevřené.

Nevile poslušně stůl posunul. Potom k ní vykročil, ale Kay se úmyslně otočila k Tedu Latimerovi.

„Pojď si zatančit, Tede.“

Ted ji okamžitě objal kolem pasu. Tančili v dokonalé souhře, neobyčejně pružně a elegantně. Byl na ně překrásný pohled. Doktor Treves zašeptal: „Hm – hotoví profesionálové.“

Mary Aldinová sebou při těch slovech maličko trhla – ale doktor Treves je zřejmě vyslovil z čirého obdivu. Podívala se do jeho vrásčité moudré tváře. Zdálo se jí, že v jeho očích vidí nepřítomný výraz, jako kdyby doktor Treves sledoval nějaký vlastní myšlenkový pochod.

Nevile ještě okamžik váhal a pak přistoupil k oknu, u kterého stála Audrey.

„Nezatančíme si, Audrey?“

Řekl to upjatě, téměř odměřeně. Působilo to málem dojmem, že ji vyzval k tanci jen ze zdvořilosti. Audrey Strangeová na okamžik zaváhala, ale pak přikývla a přistoupila k němu. Mary Aldinová prohodila několik všedních poznámek, na které doktor Treves neodpovídal. Předtím se jí však nezdálo, že by byl nahluchlý a jeho zdvořilost byla vždy vybraná – Mary si uvědomila, že je ponořen do svých myšlenek, a proto ji nevnímá. Nebyla si však jistá, zda pozoruje tanečníky, nebo zda hledí přes místnost na Thomase Roydea, který stál osaměle na druhém konci salónu.

Doktor Treves sebou nepatrně škubl a řekl: „Promiňte, prosím, slečno – říkáte jste něco?“

„Nic. Jen to, že se letos září pěkně vydařilo.“

„Skutečně – místy by ale bylo třeba, aby pořádně zapršelo, aspoň mi to říkali v hotelu.“

„Bydlí se vám tam doufám pohodlně?“

„Ale ano, ačkoli musím přiznat, že jsem byl dost rozmrzelý, když jsem přijel sem a –“

Doktor Treves se odmlčel.

Audrey se Nevilovi omluvila. Usmála se a řekla: Dneska je na tancování trochu moc horko.“

Šla k otevřeným zaskleným dveřím a vyšla jimi na terasu.

„Běž přece za ní, blázne jeden,“ zašeptala Mary. Chtěla tu poznámku říct jen v duchu, ale pronesla ji dost hlasitě, a tak se doktor Treves otočil a s údivem se na ni podíval.

Zčervenala a rozpačitě se usmála.

„Vykládám nahlas, co si myslím,“ řekla provinile.

„Ale jde mi to opravdu na nervy. Jemu to tak dlouho trvá, než se rozkývá.“

„Panu Strangeovi?“

„Ale ne, Nevilovi ne. Myslím Thomasů Roydeovi.“ Thomas Royde se právě chystal vykročit, ale teď, po krátkém zaváhání, vyšel dveřmi za Audrey na terasu Nevile.

Přemýšlivé a zvědavé oči doktora Trevese na okamžik spočinuly na skleněných dveřích, ale potom se jeho pozornost vrátila k tanečníkům.

„Ten mladý muž je skvělý tanečník – říkáte jste, že se jmenuje Latimer, jestli se nemýlím?“

„Ano. Edward Latimer.“

„Máte pravdu, Edward Latimer. Hádám, že je to starý přítel paní Strangeové?“

„Ano, je.“

„A čím si ten velice – ehm – dekorativní mladý muž vydělává na živobytí?“

„Abych vám pravdu řekla, ani nevím.“

„A – ha,“ řekl doktor Treves a vložil do toho neškodného slůvka maximum porozumění. Mary pokračovala:

„Bydlí v hotelu v Easterheadském zálivu.“

„To je hotel s moc krásnou polohou,“ řekl doktor Treves.

Za okamžik dodal zasněně: „Ten člověk má zajímavě modelovanou lebku – takový zvláštní úhel od temene k šíji – částečně to sice zakrývá ten účes, ale stejně je to neobyčejně nápadné a nezvyklé.“ Po další odmlce pokračoval ještě ospaleji: „Poslední člověk s takovou hlavou, kterého jsem viděl, dostal deset let nucených prací za brutální přepadení starého klenotníka.“

„Nechcete tím snad říct –?“ zvolala Mary.

„Vůbec ne, nic takového,“ řekl doktor Treves.

„Špatně jste mi rozuměla. Naprosto nehodlám znevažovat vašeho hosta. Chtěl jsem jen upozornit, že zavilý a brutální zločinec může na pohled vypadat jako ten nejroztomilejší a nej příjemnější mladý muž. Je to divné, ale je to tak.“

Vlídne se na ni usmál. Mary řekla: „Víte, pane doktore, mám dojem, že jste mě trochu vyděsil.“

„Ale to je nesmysl, milá slečno.“

„Ba ne – doopravdy. Vy jste takový – takový – moc bystrý pozorovatel.“

„Oči mi pořád ještě slouží,“ řekl doktor Treves polichoceně. Pak se odmlčel a dodal: „V tomhle okamžiku vám ale přesně nepovím, jestli naštěstí nebo naneštěstí.“ „Jak by to mohlo být naneštěstí?“ Doktor Treves pochybovačně potřásl hlavou.

„Člověk se občas nevyhne situaci, kdy musí nést odpovědnost. Není vždycky snadné určit, jak se ta či ona záležitost později vyvine.“

Vešel Hurstall, který přinesl táč s kávou.

Mary a starý právník si posloužili a Hurstall šel nabídnout kávu Thomasů Roydeovi. Potom mu Mary dala příkaz, aby nechal táč na stolku, a komorník odešel z místnosti.

Kay zavolala Tedovi přes rameno: „Tuhle melodii si ještě dotancujeme.“

Mary řekla: „Zanesu Audrey kávu na terasu.“ Vykročila k zaskleným dveřím s šálkem v ruce. Doktor Treves ji provázel. Na prahu zůstala stát a doktor se jí podíval přes rameno. Audrey seděla v rohu na sloupkovém zábradlí. V jasném měsíčním světle se její krása rozzářila – byla to mnohem víc krása linií než barev. Působná linie od čelisti k uchu, křehce modelovaná brada i ústa, opravdu nádherný tvar hlavy a rovný malý nos. Krása, která nezanikne ani tehdy, až Audrey Strangeová zestárne – nespočívala totiž ve svalech ani v pleti – vytvářely ji krásně formované kosti. Perlami pošívané šaty, které měla na sobě, jen zdůrazňovaly efekt měsíčního světla. Seděla velice tiše a Neville Strange stál a hleděl na ni.

Potom k ní přistoupil.

„Audrey,“ řekl, „víš –“

Přesedla si, potom seskočila a sáhla si na ucho:

„Proboha, kde mám náušnici? Musela jsem ji někde upustit.“

„Kde? Počkej, podívám se –“

Oba se sehnuli – nemotorně a rozpačitě – a srazili se hlavami.

Audrey uskočila a Neville zvolal:

„Počkej moment – zapletl se ti do vlasů můj manžetový knoflík. Stůj klidně.“

Stála jako socha, když knoflík nešikovně vyprošťoval.

„Au – trháš mi vlasy i s kořínky – ty jsi ale nešika, Neville, dělej, prosím tě.“

„Promiň – promiň, mám obě ruce levé.“

Měsíční světlo bylo dost jasné, takže oba přihlížející viděli to, co

Audrey vidět nemohla: jak se Nevilovi třásly ruce, když se snažil uvolnit pramen světla stříbrných vlasů.

Audrey se ale chvěla také – jako by ji pojednou rozrazil zima.

Mary Aldinová sebou škubla, když se za jejími zády ozval klidný hlas:

„Promiňte –“

Thomas Royde prošel mezi nimi na terasu.

„Mohu to udělat, pane Strange?“ zeptal se.

Nevile se narovnal a poodstoupil od Audrey.

„Už je to v pořádku. Už to je.“

Nevile byl bílý jak křída.

„Tobě je zima,“ řekl Thomas Audrey.

„Pojď do salónu a vem si kávu.“

Vracela se s ním do domu a Neville se otočil na druhou stranu a hleděl na moře.

„Přinesla jsem ti kávu sem,“ řekla Mary. v domě lip.“

„Máš pravdu,“ řekla Audrey, „půjdu už raději dovnitř.“ Všichni se vrátili do salónu. Ted a Kay mezitím přestali tančit. Dveře se otevřely, a do salónu vešla vysoká hubená žena v černých šatech. Řekla uctivě:

„Lady Tressilianová se dává poroučet a byla by ráda, kdyby ji doktor Treves navštívil v jejím pokoji.“

VI

Lady Tressilianová přijala doktora Trevese se zjevným potěšením. Oba se brzo ponořili do příjemného proudu vzpomínek na společné známé.

Po půlhodinovém rozhovoru si lady Tressilianová zhluboka a spokojeně vydechla.

„No ne,“ řekla, „já se obdivuji sama sobě! Člověka nic tak neosvěží jako pár pořádných drbů a vzpomínky na staré skandály.“ I „Troška zlomyslnosti je kořen života,“ přisvědčil bodře doktor I Treves.

„Mimochodem,“ řekla lady Tressilianová, „co si myslíte o té naší době věčného trojúhelníku?“

Doktor Treves se zatvářil diskrétně a nechápavě. „Hm – jaký trojúhelník máte na mysli?“

„Nepovídejte, že jste si ničeho nevšiml! Myslím Nevila a obě jeho ženy.“

„Ach tak! Nynější paní Strangeová je mimořádně přitažlivá mladá žena.“

„To je přece Audrey také,“ řekla lady Tressilianová. Doktor Treves připustil: „Jistě – má své kouzlo.“ Lady Tressilianová zvolala:

„Chcete říct, že dokážete pochopit muže, který opustil Audrey – takovou vzácnou ženu – kvůli – kvůli nějaké Kay?“ Doktor Treves odpověděl klidně: „Dokonale. To se stává často.“

„Ale je to nechutné. Kdybych já byla muž, brzo by mě unavila, a měla bych vztek sama na sebe, že jsem jí tak naletěla!“

„To se také často stává. Takováhle náhlá vášnivá vzplanutí zpravidla netrvají dlouho,“ řekl doktor Treves a tvářil se přitom velice nevášnivě a zároveň korektně.

„A co pak?“ zeptala se lady Tressilianová.

„Obvykle,“ řekl doktor Treves, „obvykle se obě strany nějak – ehm – přizpůsobí. Velice často z toho bývá druhý rozvod. Muž se potom ožení s třetí partnerkou – najde si nějakou soucitnou duši.“

„To je nesmysl! Někteří vaši klienti možná – ale Neville není žádný mormon!“

„Někdy se také stává, že se původní partneři znova vezmou.“ Lady Tressilianová zavrtěla hlavou.

„To ne! Na to je Audrey příliš hrdá.“

„Myslíte?“

„Vím to jistě. Nekruťte tak nevěřičně hlavou!“

„Udělal jsem tu zkušenost,“ řekl doktor Treves, „že v milostných záležitostech mívají ženy hrdosti velice málo nebo vůbec žádnou. Často o hrdosti hovoří, ale v jejich činech ji není vidět.“

„Vy nemůžete Audrey pochopit. Měla Nevila strašně ráda. Možná až moc. Když ji kvůli tomu děvčeti opustil ačkoli já mu to vcelku nemám za zlé – to děvče ho všude pronásledovalo a víte, jací muži jsou!, Audrey už ho nikdy nebude chtít vidět.“ Doktor Treves si zdvořile odkašlal.

„Přesto však je tady,“ řekl.

„Bohužel,“ připustila lady Tressilianová rozmrzele.

„Přiznám se vám, že už těmhle moderním móresům nerozumím. Mám dojem, že sem Audrey přijela jen proto, aby dokázala, jak je jí to lhostejné a že už jí na tom nezáleží!“

„To je velice pravděpodobné.“ Doktor Treves si pohladil bradu, „Sama si to podle všeho namlouvá.“

„Myslíte,“ řekla lady Tressilianová, „že snad pořád ještě po Nevilovi touží a že – ale kde! Tomu prostě nevěřím!“

„Možné to je,“ řekl doktor Treves.

„To bych nesnesla,“ řekla lady Tressilianová.

„Něco takového bych ve svém domě nesnesla.“

„Trochu vám to jde na nervy, že?“ zeptal se doktor Treves pohotově.

„Panuje tu napjaté ovzduší. Hned jsem to vycítil.“

„Tak vy to cítíte také?“ řekla lady Tressilianová ostře.

„Ano – musím se přiznat, že mě to znepokojuje. Ve skutečných citech obou stran se nedokážu orientovat, ale podle mého názoru je tu cítit střelný prach. Každým okamžikem tu může dojít k explozi.“

„Nemluve jako Guy Fawkes* a raději mi povězte, co dělat,“ řekla lady Tressilianová.

Doktor Treves spráskl ruce.

*Guy Fawkes – známá postava z anglických dějin. Pokusil se 5. listopadu 1605 vyhodit do povětří budovu britského parlamentu s králem i s poslanci. – Poznámka překladatele.

„Jsem opravdu na rozpacích, co bych vám měl navrhnout. S jistotou vím jen tolik, že tu existuje nějaké ohnisko. Kdybychom je zjistili – jenomže i pak ještě zůstává mnoho nejasného.“

„Nemám v úmyslu požádat Audrey, aby odjela,“ řekla lady Tressilianová.

„Pokud jsem ji mohla pozorovat, chovala se ve velice těžké situaci perfektně. Byla zdvořilá, ale rezervovaná. Myslím, že se jí nedá absolutně nic vytknout.“

„Jistěže,“ řekl doktor Treves.

„Ovšem, přece jen to ale na mladého Nevila Strangea velice nápadně zapůsobilo.“

„Nevile se nechová nejlíp,“ řekla lady Tressilianová.

„Chci si s ním o tom promluvit. V tuhle chvíli ho ale nemohu vyhodit z domu. Matthew ho prakticky pokládal za adoptivního syna.“

„Já vím.“

Lady Tressilianová si povzdechla. Řekla poněkud tlumeným hlasem:

„To víte, že Matthew se zde utopil?“

„Ano, vím.“

„Moc lidí se divilo, že jsem tu zůstala. Dokazuje to jen, jak jsou hloupí. Tady jsem totiž vždycky cítila, že Matthew je u mne, že je blízko. Všude jinde bych si připadala hrozně opuštěná a cizí.“ Odmlčela se a pak pokračovala.

„Zpočátku jsem doufala, že to nebude dlouho trvat a budu ho následovat. Zvlášť když mě začalo zlobit zdraví. Jsem na tom ale asi stejně jako ta skřípavá vrata – věční pacienti, kteří nikdy neumřou.“
Rozhněvaně udeřila pěstí do polštáře.

„Že bych z toho měla radost – to ne, to vám tedy povím! Vždycky jsem doufala, že až přijde můj čas, odbude se to rychle – že se podívám smrti do očí zblízka – a nebudu cítit, jak se mi plíží za zády, jak je mi pořád v patách – jak mě pomalu nutí smířovat se s jedním ponížením za druhým, jak už to s nemocnými bývá. Čím je člověk bezmocnější – tím víc je odkázaný na druhé lidi.“

„Nepochybuji ale. o tom, že jsou to lidé, kteří vás mají velice rádi. i Máte spolehlivou služku?“

„Barrettovou? To je ta, co vás sem přivedla. Hotový poklad! Je to věrná duše, stará a osvědčená. Mohu se na ni plně spolehnout. Slouží už u mne kolik let.“

„A řekl bych, že můžete mluvit opravdu o štěstí, když máte Mary Aldinovou.“

„To je pravda. Jsem moc šťastná, že Mary mám.“ „Je to vaše příbuzná?“

„Neteř z třetího kolena. Patří k těm nesobeckým bytostem, jejichž život je jedním jediným sebeobětováním pro druhé. Pečovala o svého otce – byl to schopný člověk – ale strašně přísný.

Když umřel, prošila jsem ji, aby se odstěhovala ke mně, a zehnámu tomu dni, kdy sem přišla. Nemáte představu, jak hrozná bývá většina těch společníků. Samé povrchní a nudné ženské. Dohnaly by tou svou bezduchostí člověka k šílenství. Dělalí společníci jen proto, že se k ničemu lepšímu nehodí. Zato Mary je úplný zázrak – inteligentní a velice sečtělá žena. Má perfektní mozek – uvažuje logicky skoro jako muž. Hodně ví z knih, a ne jen. tak nějak povrchně; není téma, o kterém by se s ní nedalo mluvit. A ve vedení domácnosti se vyzná právě tak dobře jako ve věcech intelektu. Dům spravuje dokonale a služebnictvo je s ní spokojeno – odpadly veškeré hádky a žárlivosti – nevím, jak to dělá – myslím, že je to tím jejím taktem.“

„Je u vás už dlouho?“

„Dvanáct let – ne, počkejte – už déle. Třináct – čtrnáct – tak nějak. Mám v ní velké zastání.“ Doktor Treves přikývl.

Lady Tressilianová ho pozorovala zpod přivřených víček a pojednou řekla:

„Copak je s vámi? Trápí vás něco?“

„Taková maličkost,“ řekl doktor Treves.

„Opravdu jenom maličkost. Vy ale máte oči jak rys.“

„Ráda si všímám lidí,“ řekla lady Tressilianová.

„Vždycky jsem hned věděla, že Matthewa něco trápí.“ Povzdechla si a zvrátila se na polštář.

„Teď už vám ale musím dát dobrou noc,“ – bylo to královské ukončení audience, nebyl v tom ani stín nezdvořilosti – „jsem už hrozně unavená. Ale moc jste mě potěšil, opravdu moc. Přijďte se na mě zase brzo podívat.“

„Spolehněte se, že tak vlídného pozvání náležitě využiju. Doufám jen, že jsem tu neklábosil příliš dlouho.“

„Co vás to napadá! Mě únava zmůže vždycky tak náhle... Prosím vás, zazvoňte mi tamhle na ten zvonek, než odejdete.“ Doktor Treves opatrně zatáhl za dlouhou staromódní šňůru od zvonku, zakončenou, velkým střapcem.

„Rozkošný přežitek,“ poznamenal.

„Myslíte můj zvonek? To tedy ano. Tyhle moderní elektrické zvonky s tlačítka – to není nic pro mne. V jednom kuse jsou pokažené a člověk může mačkat do skonání světa! Takováhle věc vám nikdy neselže. Zvoní tam nahoře u Barrettové v pokoji – má zvonek pověšený přímo nad postelí. Nemusím na ni nikdy dlouho čekat, než přijde. Když je v pokoji, dozvoním se na ni vždycky hned.“

Když doktor Treves vyšel z pokoje, zaslechl, jak zazvonila podruhé, a uslyšel také zacinkání kdesi nad hlavou. Zvedl oči a všiml si drátů, vedených po stropě. Barrettová spěchala dolů po schodech a cestou k lady Tressilianové prošla kolem něho. Doktor Treves pomalu scházel po schodech – na cestě dolů se neobtěžoval s přivoláním malého výtahu. V tváři se mu usídlil podivný výraz nejistoty.

Našel celou společnost shromážděnou v salónu a Mary Aldinová mu hned navrhla, aby si zahrál bridž, ale doktor Treves zdvořile odmítl s výmluvou, že už je pozdě a že se bude muset brzo vydat domů.

„Bydlím ve staromódním hotelu,“ řekl.

„Po půlnoci už tam na nikoho nečekají.“

„Do půlnoci je ještě daleko – je teprv půl jedenácté,“ řekl Neville. „Nezamknou vám před nosem, aspoň doufám.“

„To jistě ne. Vlastně ani nevím, jestli se hotel na noc vůbec zamyká. Zavírají vrata už v devět hodin, ale stačí zmáčknout kliku a vejít. Zdá se to tak trochu ledabylé, ale řekl bych, že v poctivost místních obyvatel se věří právem.“

„Přes den tu v okolí určitě nikdo dveře nezamyká,“ řekla Mary.

„My máme dveře celý den dokořán – ale na noc je přece jen zavíráme.“

„Jak se vám v Balmoral Courtu bydlí?“ zeptal se Ted Latimer. „Je to taková podivná, viktoriánsky škaredá budova.“

„Dělá čest svému jménu,“ řekl doktor Treves.

„A mají tam solidní viktoriánský komfort. Dobré postele, dobrou kuchyni a prostorné viktoriánské šatníky. Obrovské koupelny obkládané mahagonem.“

„Neříkal jste, že jste tam s nimi měl nějakou mrzutost?“ zeptala se Mary.

„Ano, to je pravda. Zajistil jsem si předem písemně dva pokoje v přízemí. Mám totiž špatné srdce a nesmím chodit do schodů. Když jsem pak přijel, rozhněvalo mě, že jsou ty pokoje obsazeny. Přidělili mi místo nich dva pokoje velice hezké pokoje, to musím přiznat v nejvyšším poschodí. Protestoval jsem, ale ukázalo se, že jeden starý návštěvník, který měl tenhle měsíc odjet do Skotska, náhle onemocněl a nemohl, pokoj uvolnit.“

„To byl asi pan Lucan, ne?“ řekla Mary.

„Myslím, že se tak jmenuje. Za těchto okolností jsem musel vzít zavděk tím, co měli. Naštěstí je tam dobrý automatický výtah – takže se o nějakém nepohodlí nedá vůbec mluvit.“ Kay řekla: „Proč se také neubytuješ v Balmoral Courtu, Tede? Byl bys tam mnohem víc po ruce.“

„Zdá se mi, že to zrovna není místo pro mne.“

„Tomate úplně pravdu, pane Latimere,“ řekl pan Treves.

„Rozhodně to tam neodpovídá vašim představám o životě na venkově.“

Ted Latimer se z nějakého neznámého důvodu začervenal.

„Nevím, co tím myslíte,“ řekl.

Mary Aldinová vycítila trapnou situaci a rychle udělala poznámku o jakési čerstvé novinářské senzaci.

„Četla jsem, že zadrželi nějakého podezřelého kvůli té mrtvole v kufru z Kentish Townu –“ řekla.

„To už je druhý, kterého zadrželi,“ řekl Neville.

„Doufám, že tentokrát našli pravého pachatele.“

„Ale i tak ho možná nebudou moct zavřít,“ řekl doktor Treves.

„Pro nedostatek důkazů?“ zeptal se Royde.

„Ano.“

„Já si ale stejně myslím,“ řekla Kay, „že nakonec důkazy vždycky získají.“

„Vždycky ne, paní Strangeová. Překvapilo by vás, kdybyste věděla, jak mnoho lidí, kteří spáchali nějaký zločin, zůstalo na svobodě a volně se pohybuje.“

„A to je proto, že je dosud nikdo neodhalil?“

„Nejenom proto. Existuje člověk,“ – připomněl proslulý případ, k němuž došlo před dvěma lety – „o němž policie ví, že ty děti zavraždil – ví to s naprostou jistotou – a přesto nemůže nic dělat. Dva lidé mu poskytli alibi, a přestože to alibi je falešné, nelze to dokázat. A proto se vrah prochází po svobodě.“

„To je ale hrozné,“ řekla Mary.

Thomas Royde vyklepal dýmku a řekl svým klidným, vyrovnaným hlasem:

„To potvrzuje, co jsem si vždycky myslel – že někdy má člověk právo vzít zákon do vlastních rukou.“

„Jak to myslíte, pane Royde?“

Thomas se jal nacpávat dýmku. Zamyšleně si přitom hleděl na ruce a hovořil v poněkud křečovitých a nesouvislých větách: „Dejme tomu, že víte – o nějaké špinavosti – víte, že člověka, který to udělal, nemohou platné zákony postihnout – že prostě nemůže být potrestán. V takovém případě tvrdím – že je člověk oprávněn vykonat rozsudek sám.“ Doktor Treves řekl temperamentně:

„To je krajně škodlivá teorie, pane Royde! Takový čin nelze omluvit!“

„S tím nesouhlasím. Mluvím samozřejmě o případech, kdy fakta jsou prokázána – kdy jenom zákon je bezmocný.“

„Ani to nemůže omluvit soukromou akci.“ Thomas se usmál – velice mírně:

„V tom se rozcházíme,“ řekl.

„Když si někdo zaslouží, aby mu zakroutili krkem, klidně bych se toho ujal.“

„Čímž dosáhnete jen toho, že budete potrestán podle zákona.“ Thomas se stále ještě usmíval, když řekl:

„Musel bych si dát samozřejmě velký pozor... Ve skutečnosti by k tomu člověk asi musel být dost protřelý a mazaný...“ Audrey řekla svým jasným hlasem:

„Dopadli by tě, Thomasi.“

„A já si zas myslím, že ne,“ řekl Thomas.

„Znal jsem jeden případ...“ prohlásil doktor Treves a pak se zarazil. Řekl omluvně: „Kriminologie je tak trochu můj koníček, abyste mi rozuměli.“

„Jen prosím pokračujte,“ řekla Kay.

„Mám s kriminálními případy značně rozsáhlou zkušenost,“ řekl doktor Treves. „Jen pár jich bylo opravdu zajímavých. Většinou byli vrazi zoufale banální a hrozně krátkozrací. Přesto ale vám mohu o jednom zajímavém případě vyprávět.“

„Prosím vás o to,“ řekla Kay. „Já si na vraždy moc potrpím.“ Doktor Treves hovořil pomalu, zřejmě volil slova velice rozvážně a pečlivě.

„V tom případě šlo o dítě. Neřeknu vám, jak to dítě bylo staré, ani zda to byl chlapec či děvče. Sběhlo se to takhle: dvě děti si hrály s luky a šípy. Jedno dítě postřelilo šípem druhé, způsobilo mu smrtelné zranění a oběť zemřela. Malého pachatele vyslyšali, dítě z toho bylo celé zničené, bylo konstatováno, že jde o politováníhodnou nešťastnou náhodu a všichni měli soucit s nešťastným provinilcem.“ Doktor Treves se odmlčel.

„A to bylo vše?“ zeptal se Ted Latimer.

„Ano, to bylo vše. Politováníhodná nehoda. Jenomže, abyste mi rozuměli, ten příběh má ještě druhou stránku. Nedlouho předtím šel po nedaleké lesní cestě nějaký farmář. A tam, na malé pasece, si povšíml dítěte, které se cvičilo ve střelbě z luku.“

Odmlčel se – aby ta slova všem jaksepatří došla.

„Chcete tím říct,“ řekla Mary Aldinová nevěřičně, „že to nebyla nešťastná náhoda – že to byl záměr?“

„To nevím,“ řekl doktor Treves.

„A nikdy jsem se to nedověděl. Při soudním ohledání se však konstatovalo, že děti měly luk a šípy v ruce poprvé a že proto střelily nazdařbůh a nešikovně.“

„To ale nebyla pravda, co?“

„Aspoň v případě jednoho dítěte rozhodně ne!“

„A co udělal farmář?“ řekla Audrey napjatě.

„Nic. Dodnes si nejsem jistý, zda jednal správně či ne. V sázce totiž byla budoucnost toho dítěte. A on měl pocit, že bude lépe předpokládat, že šlo o nezaviněné usmrcení.“

Audrey řekla:

„Vám je ale jasné, jak to tehdy bylo?“ Doktor Treves řekl vážně:

„Osobně se domnívám, že šlo o mimořádně důmyslnou vraždu – vraždu, kterou spáchalo dítě a kterou předem do všech podrobností naplánovalo.“ Ted Latimer se zeptal: „Mělo k tomu nějaký důvod?“

„Ano, jakýsi motiv tam byl. Dětské hádky, pár urážlivých slov – a k nenávisti to stačí. Děti začnou nenávidět jedna dvě –“

Mary zvolala:

„Zaráží mě na tom ta chladnokrevná příprava.“ Doktor Treves přikývl.

„Ano, právě ten úmysl na tom byl zlý. Dítě, které skrývá v srdci plán vraždy a klidně se den za dnem cvičí ve střelbě z luku – a pak ten čin, kterým to dovrší – nešikovně vystřelený šíp – katastrofa, předstírání zármutku a zoufalství. Bylo to všechno neuvěřitelné – tak neuvěřitelné, že by tomu byl pravděpodobně žádný soud na světě nevěřil.“

„Co se stalo s tím – s tím dítětem?“ zeptala se Kay zvědavě.

„Myslím, že mu změnili jméno,“ řekl doktor Treves.

„V novinách se o tom vyšetřování hodně psalo, a tak to pokládali za moudré. Z toho dítěte je dnes dospělý člověk a někde – někde na světě žije. Otázka je, zda má dodnes srdce vraha?“ Zamyšleně dodal:

„Je už to hezky dávno, ale já bych toho svého malého vraha poznal kdekoli.“

„To určitě ne,“ namítl Royde.

„Ale ano – měl totiž jistou fyzickou zvláštnost – no, o tom ale už se raději nebudu šířit. Není to moc příjemné téma. Opravdu už budu muset jít domů.“ Vstal.

Mary řekla: „Nenapíjete se s námi ještě?“

Láhve stály na stolku na druhém konci místnosti. Thomas Royde, který k nim měl blízko, přistoupil ke stolku a vytáhl zátku z láhve whisky.

„Nedáte si whisky se sodovkou, pane doktore? A co vy, Latimere?“

Nevile řekl potichu Audrey: „Je nádherný večer. Pojď na chvíli ven.“ Stála u okna a vyhlížela na terasu zalitou měsíčním svitem. Přistoupil k ní, zůstal stát a čekal. Audrey se otočila zpátky do místnosti a rychle zavrtěla hlavou.

„Nepůjdu, jsem unavená. Já – já už asi půjdu spát.“ Prošla pokojem a vytratila se. Kay široce zívla.

„Já jsem taky ospalá. Vy ne, Mary?“

„Ale ano, to víte. Dobrou noc, pane doktore. Thomasi – postarej se o pana doktora Trevese.“

„Dobrou noc, slečno Aldinová. Dobrou noc, paní Strangeová.“

„Zítra za tebou přijdeme na oběd, Tede,“ řekla Kay.

„Jestli se nezkazí počasí, mohli bychom se vykoupat.“

„Výborně. Budu na tebe čekat. Dobrou noc, slečno Aldinová.“ Obě ženy odešly z pokoje. Ted Latimer řekl ochotně doktoru Trevesovi: „Mám s vámi společnou cestu, pane doktore. Jdu kolem vašeho hotelu dolů k přívozu.“

„Děkuji, pane Latimere. Budu rád, když mě doprovodíte.“ Ačkoli doktor Treves prohlásil, že už je na odchodu, nezdálo se, že by spěchal. Poklidně a zamyšleně srkal whisky a zároveň se ještě věnoval nesnadnému úkolu vypáčit z Thomase Roydea nějaké informace o životních podmínkách v Malajsku. Royde odpovídal téměř jednoslabičně. Všední detaily každodenního života nabývaly závažnosti státního tajemství, soudě aspoň podle toho, jak obtížné bylo je z něho vytáhnout. Zdálo se, že je zabrán do jakýchsi vlastních úvah, které mu nedovolují, aby tazateli odpovídal s patřičným soustředěním. Ted Latimer byl jako na trní. Vypadal unuděně a netrpělivě, bylo na něm vidět, že už by nejraději byl pryč. Pojednou je přerušil zvoláním:

„Málem jsem zapomněl. Přinesl jsem Kay nějaké gramofonové desky, které ode mne chtěla. Mám je v hale a vezmu je sem. Řeknete jí o nich zítra, pane Royde?“ Thomas Royde přikývl. Ted vyšel z pokoje.

„Velice roztěkaný, neklidný mládenec,“ zabručel doktor Treves. Royde si odkašlal, ale neodpověděl.

„Pokud vím, tak je to přítel paní Strangeové, že?“ vyzvídal starý právník.

„Kay Strangeové,“ upřesnil Thomas. Doktor Treves se usmál.

„Ano,“ řekl. „Tu jsem také myslel. Stěží by mohl být přítelem první paní Strangeové.“ Royde řekl důrazně:

„Ne, to by tedy nemohl.“

Potom postřehl távavý pohled doktora Trevese, trochu se začervenal a řekl:

„Chtěl jsem říct –“

„Chápu přesně, co jste chtěl říct, pane Royde. Vy sám jste přece přítel paní Audrey Strangeové, že ano?“

Thomas Royde si pomalu nacpával dýmku směsí z pytlíku na tabák. Upřeně si přitom hleděl na prsty a řekl, nebo spíš zamumlal: „Hm – ano – jsem. Byli jsme víceméně vychováni společně.“

„Musela to být okouzlující dívka.“ Thomas Royde řekl něco, co znělo jako „Hm – ehm.“

„Je to trochu trapné, když jsou v domě dvě paní Strangeové, že?“

„No – ano, trochu ano.“

„První paní Strangeová tu má obtížnou pozici.“ Thomas Royde zrudl ve tváři.

„Mimořádně obtížnou.“

Doktor Treves se předklonil. Otázka z něho přímo vyhrkla: „Proč sem vůbec přijela, pane Royde?“

„Hm – já myslím –“ řekl Royde neurčitě. „Nechtěla – nechťela to odmítnout.“

„Komu nechťela odmítnout?“ Royde se rozpačitě zavrtěl.

„No totiž – co vím, tak sem vždycky jezdívá touhle dobou – začátkem září.“

„A lady Tressilianová pozvala Nevila Strangea a jeho novou ženu na stejnou dobu?“ V hlase starého pána se ozval jemný nádech zdvořilé nedůvěry.

„Co vím, tak se sem Neville pozval sám.“

„Myslíte tedy, že mu záleželo na tom, aby se tu – aby se tu sešly?“

Royde se opět neklidně zavrtěl. Při odpovědi se vyhnul doktorovým očím:

„Asi ano. Aspoň myslím.“

„To je divné,“ řekl doktor Treves.

„Mně se to zdá vysloveně hloupé,“ řekl Thomas Royde, vyprovokovaný k delšímu projevu.

„Člověk by si mýsl, že to musí být poněkud trapné,“ řekl doktor Treves.

„To víte – dneska lidi takové věci dělají,“ řekl Thomas Royde nekonkrétně.

„Rád bych věděl,“ řekl doktor Treves, „jestli na ten nápad nepřišel někdo jiný.“

Royde na něho upřel oči.

„Kdo jiný?“

Doktor Treves si povzdechl.

„Na světě je tolik všelijakých dobrých přátel – kteří jsou celí žhaví aranžovat ostatním lidem život – a kteří je v jednom kuse pohádají k činům, které, třeba vůbec nejsou v souladu –“ Zarazil se, poněvadž zasklenými dveřmi se do místnosti vrátil Neville Strange. A zároveň vešel dveřmi z haly i Ted Latimer.

„Copak to nesete, Tede?“ zeptal se Neville.

„Gramofonové desky pro Kay. Prosila mě, abych jí je sem přinesl.“

„Dooopravdy? Nic mi o tom neříkala.“ Krátkou chvilku mezi oběma muži trvalo jakési rozpačité napětí, ale pak Neville přistoupil k podnosu s láhvemi a nalil si whisky se sodovkou. Vypadal rozčileně a nešťastně a zhluboka oddechoval.

Doktor Treves si vzpomněl, že se před ním kdosi o Nevilovi zmínil jako o miláčkovi štěstěny – „ten Strange má všechno, co si vůbec na světě člověk může přát. V této chvíli věru ale nevypadal jako příliš šťastný člověk.

Thomas Royde měl zřejmě pocit, že s Nevilovým příchodem jeho povinnost hostitele končí. Odešel z pokoje, ani se nepokoušel dát někomu dobrou noc – pospíchal dokonce víc, než měl zvyku. Připomínalo to málem útěk.

„Byl to příjemný večer,“ řekl doktor Treves zdvořile, když odkládal sklenici.

„Neobyčejně – hm, no – poučný.“

„Poučný?“ Nevile poněkud povytáhl obočí.

„Pan doktor získal informace o poměrech v Malajsku,“ prozradil Ted se širokým úsměvem.

„Byla to ale dřina něco z toho nemluvy Thomase vypáčit.“

„Ten Royde je zvláštní chlapík,“ řekl Nevile.

„Řekl bych, že je takový odjakživa. Věčně jen pokouje z té své odporné lulky, poslouchá, sem tam řekne hm a ehm a tváří se jak moudrá sova.“

„Možná že o to víc přemýšlí,“ poznamenal doktor Treves.

„Teď už ale opravdu musím jít.“

„Přijďte se na lady Tressilianovou zas brzo podívat,“ řekl Nevile, když doprovázel oba muže do haly.

„Uděláte jí velkou radost. Má teď tak malý kontakt s vnějším světem. Je to skvělá žena, nemám pravdu?“

„Opravdu. Je to rozkoš si s ní pohovořit.“

Doktor Treves se pečlivě oblékl, vzal si svrchník a teplou šálu, ještě jednou se odporoučel a odešel s Tedem Latimerem. K hotelu Balmoral Court bylo ve skutečnosti jen asi sto metrů, stál hned za ohybem silnice. Odpudivě a upjatě se rýsoval proti nebi jako předsunutá hlídka na kraji nerovné venkovské ulice. Přívoz, k němuž měl namířeno Ted Latimer, byl ještě asi o dvě stě či tři sta metrů dál, v místě, kde řeka byla nejužší. Doktor Treves zůstal stát před dveřmi Balmoral Courtu a podával mu ruku.

„Dobrou noc, pane Latimere. Zdržíte, se tu ještě nějaký čas?“ Ted se usmál a bílé zuby mu zasvítily.

„To záleží na okolnostech, pane doktore. Zatím jsem se tu nenudil.“

„Jistěže ne – to si dovedu představit. Mám dojem, že nesnášíte nudu víc než co jiného – jako většina dnešních mladých lidí –, ale ujišťuji vás, že jsou na světě horší věci.“

„Jaké třeba?“

Ted Latimer měl měkký a příjemný hlas, ale ozýval se v něm jakýsi další spodní tón – cosi, co nebylo tak snadné definovat.

„Ach, to už přenechám vaší představivosti, pane Latimere. Víte – hrozně nerad bych vám dával nějaké rady. Od takového starého pavouka, jako jsem já, se každá rada přijímá vždycky trochu s opovržením. Ale možná právem, kdo ví? Jenomže my staří veteráni si rádi namlouváme, že nás zkušenost něčemu naučila. Během života jsme si přece jenom lecčehos povšimli – to víte.“ Tvář měsíce zastřel mrak. Na ulici byla tma jako v pytli. Z temnoty se vynořila mužská postava a kráčela do kopce směrem k nim. Byl to Thomas Royde.

„Sel jsem se trochu projít k přívozu,“ zahuhlňal, poněvadž svíral v zubech dýmku.

„Tak v tomhle hotelu bydlíte?“ zeptal se doktora Trevese.

„Vypadá to, že už mají zamčeno.“

„Ale snad ne,“ řekl doktor Treves. Otočil velkým mosazným knoflíkem a dveře se otevřely.

„Chceme mít jistotu, že jste se v pořádku dostal do postele,“ řekl Royde.

Všichni tři vešli do haly, slabě osvětlené jedinou žárovkou. Nebylo tam nikoho vidět a do nosu je udeřil smíšený pach nedávné večeře, zaprášeného sametu a dobrého laku na nábytek. Pojednou doktor Treves rozmrzele vykřikl. Na výtahu před nimi visela tabulka:

VÝTAH NEJEZDÍ

„Můj ty bože,“ řekl doktor Treves.

„Tohle je ale nemilé. Budu muset všechny ty schody vyšlapat.“

„To je špatné,“ řekl Royde.

„Není tu ještě nějaký jiný výtah – třeba nákladní?“

„Bohužel ne. Tenhle používají pro všechno. Budu prostě muset jít hodně pomalu – to nic. Přeji vám oběma dobrou noc.“ Pomaličku začal vystupovat po širokých schodech. Royde a Latimer mu popřáli dobrou noc a vyšli do tmavé ulice.

Chvilku mlčeli a pak se Royde náhle rozloučil:

„Tak dobrou noc.“

„Dobrou noc. Zítra se uvidíme.“

„Na shledanou.“

Ted Latimer bezstarostně vykročil dolů z kopce směrem k přivozu. Thomas Royde stál a chvíli se za ním díval, potom se pomalu vydal opačným směrem ke Gull's Pointu.

Měsíc se vynořil z mraku a Saltcreek se opět koupal v jeho stříbrném svitu.

VII

„Dneska je úplně jak v létě,“ pochvalovala si Mary Aldinová. Seděla s Audrey na pláži přímo pod impozantní budovou hotelu v Easterheadském zálivu. Audrey na sobě měla bílé plavky a připomínala křehkou figurku ze slonoviny. Mary se nekoupala. Kousek od nich ležela Kay tváří k zemi a vystavovala slunečním paprskům bronzové končetiny a záda.

„Brr,“ posadila se.

„Voda je pekelně studená,“ řekla dotčeně.

„To víte, je září“ řekla Mary.

„V Anglii je vždycky chladno,“ řekla Kay nespokojeně.

„Přála bych si být někde na Riviéře. Tam se člověk opravdu ohřeje.“ Ted Latimer zabručel zpovzdálí: „To zdejší slunce vůbec žádné slunce není.“

„Vy nepůjdete vůbec do vody, pane Latimere?“ zeptala se Mary. Kay se zasmála.

„Ted se nikdy nekoupe. Jen se vyhřívá na sluníčku jako ještěrka.“ Natáhla nohu a šťouchla do něho palcem. Latimer vyskočil.

„Pojď se projít, Kay. Je mi zima.“ Vydali se spolu po pláži kolem pobřeží.

„Jako ještěrka? To je trochu nešťastné přirovnání,“ zabručela Mary Aldinová, která se za nimi dívala.

„A myslíš, že to na něho sedí?“ zeptala se Audrey. Mary Aldinová se zamračila.

„Ne docela. Ještěrka připomíná něco velice krotkého. A o něm si nemyslím, že je zrovna moc krotký.“

„To ne,“ řekla Audrey zamyšleně.

„To já si taky nemyslím.“

„Sluší jim to spolu,“ řekla Mary, která stále ještě pozorovala vzdalující se pár.

„Ti dva se k sobě hodí, že?“

„Řekla bych, že ano.“

„Mají společné záliby,“ pokračovala Mary.

„A mají i stejné názory a – mluví i stejným jazykem. Je to stejně hrozná škoda, že –“

Zarazila se.

Audrey řekla zoztra:

„Co – že?“

Mary řekla pomalu:

„Chtěla jsem – chtěla jsem říct, jaká je to škoda, že ona a Neville se vůbec kdy poznali.“

Audrey se strnule posadila. Na tváři se jí objevil výraz, kterému Mary v duchu říkala mrazivý. Rychle seto pokusila zатуšovat: „Promiň, Audrey. Neměla jsem to říkat.“

„Radši bych o tom nemluvila, jestli proti tomu nic nemáš.“

„Ovšem, samozřejmě. Bylo to ode mne hrozně hloupé. Já – myslela jsem, že už ses s tím vyrovnala.“

Audrey pomalu otočila hlavu. Řekla s klidným, bezvýrazným pohledem:

„Ujišťuji tě, že se nemám s čím vyrovnávat. Celá ta záležitost je mi už úplně lhostejná. Doufám jen – upřímně doufám, že Kay a Neville spolu budou navždy šťastní.“

„To je od tebe moc pěkné, Audrey.“

„Ne, není to pěkné. Je to – jen pravda. Skutečně si myslím, že – no – že nemá žádný smysl vracet se k minulosti. Takové ty řeči jako ‚Škoda, že se stalo to nebo ono! nejsou k ničemu. To už je teď všechno pryč. Proč to znovu křísit? Musíme teď žít každý svým životem.‘“

„Řekla bych,“ prohlásila Mary prostě, „že lidé jako Kay a Ted mi tak jdou na nervy proto – no, poněvadž jsou tak jiní než všichni nebo všechno ostatní, s čím jsem se kdy setkala.“

„Ano, asi jsou opravdu jiní.“

„A dokonce i ty,“ řekla Mary s náhlou trpkostí, „jsi žila a měla zážitky, jaké já asi nikdy mít nebudu. Víím, že jsi byla nešťastná – moc nešťastná – ale stejně mám pocit, že i to je lepší než... než nic. Než prázdnota!“ Poslední slova pronesla divoce a pateticky. Audreyiny velké oči vypadaly poněkud užasle.

„Ve snu mě nenapadlo, že by sis tohle mohla myslet.“

„Vážně?“ Mary Aldinová se omluvně zasmála.

„To nic, to byl jen chvilkový záchvat nespokojenosti, drahoušku. Ve skutečnosti to tak nemyslím.“

„Ty opravdu nemáš moc veselý život,“ řekla Audrey pomalu.

„Žít tady pořád jen s Kamilou – i když je taková milá. Předčítat jí, dávat příkazy služebnictvu, nikdy nikam nejít...“

„Mám za to co jíst a kde bydlet,“ řekla Mary.

„Tisíce ženských nemá ani to. Opravdu, Audrey, jsem úplně spokojená. A mám,“ kolem rtů jí na okamžik přelétl úsměv, „mám svá soukromá rozptýlení.“

„Tajné neřestí?“ zeptala se Audrey také se smíchem.

„Mám svoje plány,“ řekla Mary neurčitě.

„Aspoň v duchu, znáš to. A ráda občas zkouším lidi. Stačí mi, když je dokážu vyprovokovat, aby reagovali na nějaké moje řeči tak, jak si přeju.“

„To zní skoro sadisticky, Mary. Vidím, že tě málo znám!“

„Vždyť je to úplně neškodné. Jen taková docela primitivní a dětinská zábava.“ Audrey se zvědavě zeptala:

„Dělala jsi takové pokusy i se mnou?“

„Ne. Ty jsi jediný člověk, o kterém jsem si vždycky myslela, že je naprosto nevyzpytatelný. Nikdy nevím, co si vlastně myslíš – opravdu.“

„Snad,“ řekla Audrey vážně, „snad je to dobře.“ Otrásla se a Mary zvolala: „Tobě je zima.“

„Je. Půjdu se obléknout. Přece jen je cítit, že už je zámraček.“ Mary Aldinová zůstala sama a zadívala se na odraz slunce na vodě. Právě začínal odliv. Natáhla se na písek a zavřela oči. V hotelu se skvěle naobědvali. Bylo tam stále ještě plno, ačkoli sezóna už končila. Spousta lidí, podivně pomíchaných a z různých vrstev. No, měli volný den. Něco, co zlomí monotónnost šedivých dnů, vlekových se jeden za druhým. A byla to také úleva, vypadnout z toho pocitu napětí, z té nervózní atmosféry, která v posledních dnech v Gull's Pointu panovala. Audrey za to nemohla, ale Neville –

Ze zamyšlení ji náhle vytrhl Ted Latimer, který se rozvalil na písku vedle ní.

„Kde jste nechal Kay?“ zeptala se Mary. Ted odpověděl stručně: „Zavolal si ji právoplatný majitel.“

V tónu kterým to řekl, bylo cosi, co Mary Aldinovou přimělo, že se posadila. Pohlédla přes pláž zářivého zlatého písku k místu, kde, se u vody procházeli Neville a Kay. Pak se rychle zadívala na muže vedle sebe.

Myslíla si o něm, že nemá nervy, že je divný a možná nebezpečný. Nyní ho poprvé poznala jako mladíka, kterému kdosi ublížil. Pomyslela si:

„Byl do Kay zamilovaný – opravdu zamilovaný – a pak přišel Neville a odvedl mu ji...“

„Řekla vlídně:

„Doufám, že se tu dobře bavíte.“

Byla to konvenční slova, ale Mary Aldinová zřídka užívala jiných slov než konvenčních – měla ve zvyku tak mluvit. V tónu jejího hlasu však byla – poprvé – nabídka přátelství. Ted Latimer tu nabídku přijal.

„Asi tolik, jako bych se bavil kdekoli jinde.“ Mary řekla: „To mě mrzí.“

„Ale vždyť je vám to úplně jedno! Já jsem prostě outsider – a co záleží na tom, co nějaký outsider cítí nebo co si myslí.“ Otočila hlavu a podívala se na toho zatrpklého a hezkého mladého muže.

Opětoval její pohled poněkud vzdorovitě. Řekla pomalu jako člověk, který právě udělal objev: „Ted“ je mi to jasné. Vy nás prostě nemáte rád.“ Úsečně se zasmál.

„A čekala jste snad něco jiného?“ Mary prohlásila zamyšleně:

„Abych pravdu řekla, – čekala. To se ví, člověk pokládá moc věcí za samozřejmost. Měl by být skromnější. Opravdu mě ani nenapadlo, že nás třeba nemáte rád. Snažili jsme se vás přijmout co nejlíp – jako přitele Kay.“

„Ano – jako přitele Kay!“

Přišlo to náhle jak hadí uštknutí. Mary řekla s odzbrojující upřímností:

„Chtěla bych, abyste mi řekl – opravdu bych o to stála – proč nás nemáte rád. Co jsme vám udělali? Co je na nás tak špatného?“ Ted Latimer řekl jediné slovo, ale se zdrcujícím přízvukem: „Měšťáci!“

„Měšťáci?“ Mary to přijala bez podráždění a vážila obvinění jako nezaopatřený soudce.

„Ano,“ připustila.

„Možná že vám tak připadáme.“

„A jste takoví. Všechno dobré v životě pokládáte za samozřejmost. Jste šťastní a suverénní ve své malé rezervaci, pečlivě oddělení od ostatního stáda. Na lidi jako já se díváte jako na jedno z těch zvířat za plotem!“

„To mě mrzí,“ řekla Mary.

„Ale je to pravda, že?“

„Ne celá. Jsme možná hloupí a bez fantazie, ale nikomu neubližujeme. Já sama jsem konvenční a

navenek možná i to, čemu vy říkáte měšťák. Klidně to přiznám. Ve skutečnosti ale cítím jako každý jiný člověk. Je mi to v téhle chvíli moc líto, poněvadž vy jste nešťastný a já bych vám ráda nějak pomohla.“

„Hm, jestli je to pravda – je to od vás hezké.“ Následovala pauza a potom řekla Mary vlídně:

„Byl jste do Kay odjakživa zamilovaný?“

„Po uši.“

„A ona?“

„Myslím, že taky – dokud se neobjevil Strange.“

Mary řekla tiše:

„A pořád ještě jste do ní zamilovaný?“

„To snad je všem jasné.“

Po chvíli řekla Mary klidně:

„Neměl byste odtud raději odjet?“

„Proč bych to dělal?“

„Poněvadž tady jste jenom čím dál tím nešťastnější.“

Podíval se na ní a dal se do smíchu.

„Jste moc milá,“ řekl.

„Víte toho ale hrozně málo o zvířatech, která se plíží kolem vaší malé obory. V nejbližší budoucnosti se může stát spousta věcí.“

„Jakých věcí?“ řekla Mary ostře.

Zasmál se.

„Jen počkejte, uvidíte.“

VIII

Když se Audrey oblékla, vydala se podél břehu a kolem skalnatého výběžku za Thomasem Roydem, který tam seděl a pokuřoval dýmku, přesně naproti Gull's Pointu, jehož bílé a poklidné zdi se tyčily na protější straně řeky.

Jakmile se Audrey přiblížila, otočil Thomas hlavu, ale nepohnul se. Sedla si vedle něho a nic neříkala.

Mlčení, které je obklopilo, bylo příjemné – mlčení dvou lidí, kteří se opravdu dobře znají.

„Zdá se to tak blízko,“ řekla konečně Audrey a porušila ticho. Thomas se podíval přes řeku na Gull's Point.

„Hm, mohli bychom domů doplavat.“

„Při odlivu ne. Kamila měla kdysi služebnou, která se vášnivě ráda koupala a plavala přes zátoku a zpátky, kdykoli to voda dovolovala. Je to možné pouze při vysokém přílivu nebo v nejnižším bodu odlivu – jinak proud člověka strhne a odnese až k ústí. To se jí také jednou stalo – měla štěstí, že neztratila hlavu a dostala se v pořádku na břeh v Easter Pointu – byla jen strašlivě vyčerpaná.“

„To ještě neznamená, že je to tu nebezpečné.“

„Na tomhle břehu ne. Proud je u druhého břehu, tam hluboko pod těmi útesy. Loni se tam nějaký člověk pokusil o sebevraždu – skočil ze Stark Headu – ale zůstal viset na stromě pod útesem a pobřežní hlídka se k němu dostala a vyprostila ho.“

„Smolař,“ řekl Thomas.

„Vsadím se, že jim nepoděkoval. Musí to být otrava, když se člověk jednou rozhodne, že se vším skoncuje, a pak ho někdo zachrání. Musí si připadat jak hlupák.“

„Možná že je teď tomu rád,“ poznamenala Audrey jako ve snu. Nejasně jí prolétlo hlavou, že by bylo zajímavé vědět, kde ten člověk teď je a co dělá.

Thomas vyfoukl kouř z dýmky. Stačilo mu nepatrně pootočit hlavu, aby na Audrey viděl. Všiml si její vážné, zamyšlené tváře, zahleděné přes řeku. Viděl dlouhé hnědé kadeře, vroubící čistou linii její tváře a ucho jako mušličku. Něco mu to připomnělo.

„Mimochodem, mám tu tvou náušnici – tu, co jsi včera večer ztratila.“

Začal se prohrabávat v kapse. Audrey natáhla ruku.

„Kdes ji našel? Na terase?“

„Ne. Byla u schodiště. Patrně jsi ji ztratila, když jsi šla dolů k večeři. Všiml jsem si, žeš ji u stolu neměla.“

„Jsem ráda, že ji zase mám.“

Vzala si náušnici. Thomas si všiml, že to je příliš velká, téměř barbarská náušnice do tak malého ouška. Ale náušnice, které měla dnes, byly také velké. Poznamenal:

„Ty nosíš náušnice i při koupání. Nebojíš se, že je ztratíš?“

„Tohle jsou jen takové laciné. Nerada chodím bez náušnic kvůli tomuhle.“

Sáhla si na levé ucho. Thomas se rozpomněl.

„Já vím, to máš, jak tě kousl Hektor.“ Audrey přikývla.

Mlčeli – oběma se vybavila vzpomínka z dětství. Nohatá dívenka Audrey Standishová jak se tenkrát jmenovala přitiskla tvářičku ke starému Hektorovi, který měl bolavou packu. Ošklivě ji tehdy kousl. Ránu jí museli dokonce sešívát. Dnes už to ani nebylo moc vidět – zůstala opravdu jen nepatrná jizvička.

„Ty má nešťastná holčičko,“ řekl, „vždyť to skoro není ani vidět. Proč ti to tak vadí?“

Audrey chvíli mlčela, ale pak odpověděla zřejmě upřímně: „Protože – protože rozhodně nechci být poznamenaná“ Thomas přikývl. Znal Audrey dobře a tohle jí přesně odpovídalo – její touze po dokonalosti. Za celá ta léta se zřejmě nezměnila. Řekl jí náhle:

„Jsi mnohem hezčí než Kay.“ Audrey se rychle otočila.

„Ale kde, Thomasi. Kay – Kay je opravdu nádherná ženská.“

„Navenek. Povahu ale má strašnou.“

„Aha, tak tys mluvil o mé krásné duši?“ řekla Audrey a bylo vidět, že se dost baví. Thomas vyklepal popel z dýmky.

„Ne,“ řekl.

„Mluvím o tvých kostech.“

Audrey se dala do smíchu.

Thomas si dýmku znova nacpal. Mlčeli dobrých pět minut, ale Thomas se za tu chvíli po Audrey nejednou podíval. Udělal to ale pokaždé tak nenápadně, že si to ani neuvědomila.

Potom se klidně zeptal:

„Co tě trápí, Audrey?“

„Trápí? Jak to myslíš – trápí?“

„Něco tě trápí. Nevím co, ale něco za tím je.“

„Nic takového. Vůbec nic.“

„Ale ano.“

Zavrtěla hlavou.

„Nechceš mi to povědět?“

„Nemám co.“

„Možná že jsem nekňuba – ale musím ti to říct –“ Odmlčel se.

„Ty na to nemůžeš zapomenout, Audrey? Nemůžeš to nechat plavat?“

Její drobné ruce se křečovitě zaťaly do skály.

„Ty to nepochopíš – to prostě nemůžeš pochopit.“

„Chápu to moc dobře, Audrey, až moc. Právě že to chápu. Já vím.“

Otočila k němu tvář plnou pochyb.

„Vím přesně, co jsi prodělala. A taky – taky vím, co to pro tebe asi znamenalo.“

Byla teď velice bledá.

„Ach tak,“ řekla. „Neměla jsem tušení – že o tom někdo ví.“

„Vidíš, já o tom vím. Nebudu ale o tom mluvit. Chtěl bych jen, abys pochopila, že to všechno přešlo – je to minulost a už se nevrátí.“ Řekla tiše:

„Některé věci nepřejdou nikdy.“

„Podívej, Audrey, nemá smysl to jítřit a vzpomínat na to. Samozřejmě, že sis prodělala hotové peklo. Nemá smysl se k těm věcem znova a znova v duchu vracet. Snaž se dívat dopředu – ne dozadu. Jsi ještě mladá. Musíš žít svůj vlastní život a většinu ho máš ještě před sebou. Mysli na zítřek, ne na včerejšek.“

Upřela na něho široce otevřené oči, které ani v nejmenším neprozrazovaly nic z toho, co si opravdu myslela.

„A co když to nedokážu?“ zeptala se.

„Musíš.“

Audrey řekla vlídně: „Mohla jsem si myslet, že to nepochopíš. V některých věcech asi nejsem – nejsem docela normální.“ Prudce ji přerušil: „To je nesmysl. Ty –“ zarazil se.

„Co já?“

„Myslel jsem na to, jaká jsi byla jako mladé děvče – než sis vzala Nevila. Proč sis ho brala?“ Audrey se usmála.

„Protože jsem se do něho zamilovala.“

„Jistě, to vím. Proč ses ale do něho zamilovala? Co tě k němu tolik přitahovalo?“

Přimhouřila oči, jako by se pokoušela hledět očima dívky dnes mrtvé – dívky, kterou už dávno nebyla.

„Asi to, že byl takový ‚kladný typ‘,“ řekla.

„Byl vždycky můj pravý opak. Já si vždycky připadala jako stín – tak trochu neskutečná. Nevile byl velice

reálný člověk. Takový spokojený, sebejistý a vůbec – měl všechno, co já nikdy neměla.“ S úsměvem dodala: „A opravdu moc hezký.“ Thomas Royde řekl trpce:

„Ano, ideální Angličan – dobrý sportovec, skromný, pohledný, vždy solidní a seriózní – člověk, který dosáhne v životě všeho, oč usiluje.“

Audrey seděla strnule a zírala na něho.

„Ty ho nenávidíš,“ řekla pomalu.

„Strašně ho nenávidíš, vid’?“ Vyhnul se jejím očím. Zapaloval si vyhaslou dýmkou a dlaněmi chránil zápalku před větrem.

„A překvapilo by tě, kdyby to byla pravda?“ řekl neurčitě.

„Má všechno, co já nemám. Sportuje, plave a tančí, vyzná se v konverzaci. Kdežto já jsem moula se zmrzačenou rukou, který věčně mlčí jak zařezaný. Vždycky byl skvělý a úspěšný – a já jen takový nudný patron. A oženil se s jedinou dívkou, o kterou jsem stál.“ Audrey téměř neslyšně vydechla. Royde řekl zběsile: „Tos přece odjakživa věděla, nezapírej to. Vědělas už v patnácti, že o tebe stojím. A víš, že o tebe stojím dodnes –“

Zarazila ho:

„Ne. Teď ne.“

„Jak to myslíš – teď ne?“

Audrey vstala. Řekla zamyšleně, klidným tónem:

„Poněvadž teď – teď už jsem jiná.“

„V čem jsi jiná?“ Vstal také a stoupl si před ni. Audrey řekla rychle, poněkud udýchaně:

„Jestli to nevíš, nemohu ti to říct... Nejsem si zcela jistá sama sebou. Vím jen tolik –“

Zarazila se, prudce se otočila a vydala se po skalách na zpáteční cestu do hotelu.

Když obešla skalní útes, narazila na Nevila. Ležel natažený na zemi a hleděl do malé tůně ve skalách.

Zvedl oči a zazubil se na ni: „Ahoj, Audrey.“

„Ahoj, Neville.“

„Koukám tady na toho kraba. Nedá si chvilku pokoj, potvora jedna. Podívej, tamhle je.“ Klekla si a zadívala se, kam jí ukázal.

„Vidíš ho?“

„Vidím.“

„Nechceš si zapálit?“

Vzala si cigaretu a Neville jí připálil. Po chvíli, ve které se na něho ani nepodívala, řekl Neville nervózně:

„Poslyš, Audrey.“

„No ano.“

„Všechno je v pořádku, vid’? Myslím – mezi námi.“

„Ovšem. Samozřejmě.“

„Myslím jako – že jsme dál přátelé a vůbec.“

„Ale ovšem – to je samozřejmé.“ „Já chci, abychom byli přátelé.“ Úzkostlivě se na ni podíval. Nervózně se usmála. Řekl nezávazně:

„Ten dnešek se nám vydařil, co? Měli jsme pěkné počasí a vůbec to ušlo...“

„Ano – docela ano.“

„Bylo dost teplo – když si vezmeš, že je už září...“

Oba se odmlčeli.

„Audrey –“

Vstala.

„Tvá žena tě shání. Mává na tebe.“

„Kdo – ach tak. Kay.“

„Řekla jsem přece – tvá žena.“

Nemotorně se zvedl a zůstal stát s očima upřenýma na ni.

Řekl velice tiše:

„Má žena jsi ty, Audrey.“

Odvrátila se. Neville se rozběhl dolů ke břehu a po písku spěchal za Kay.

IX

Když se vrátili do Gull's Pointu, přišel do haly Hurstall a řekl Mary:

„Mohla byste hned zajít za milostivou paní, slečno? Je nějaká rozrušená a chtěla vás vidět, jakmile přijdete domů.“ Mary vyběhla po schodech. Lady Tressilianovou našla velice bledou a téměř v jakémsi šoku.

„Mary – děvenko – ani nevíš, jak jsem ráda, že jsi tu. Jsem z toho úplně zničená. Představ si, že chudák doktor Treves umřel.“

„Umřel?“

„No ano. Není to strašné? Tak náhle. Podle všeho prý se včera večer ani nestačil svléknout. Musel dostat srdeční záchvat hned, jak přišel domů.“

„Proboha, to je mi ho líto.“

„Samozřejmě, vědělo se o něm, že je na tom se zdravím špatně. Měl srdeční vadu. Doufám, že se mu snad nestalo nic tady u nás – nenamáhal se příliš? Nebylo k večeři něco těžko stravitelného?“

„To snad ne – určitě jsme nic takového neměli. Vypadal docela dobře a měl dobrou náladu.“

„Jsem z toho opravdu úplně zničená. Chtěla bych, abys zašla do Balmoral Courtu, Mary, a vyptala se paní Rogersové na všechny podrobnosti. Zeptej se jí, jestli pro ně nemůžeme něco udělat. A pak je tu i otázka pohřbu. Už kvůli Matthewově památce bych chtěla udělat všechno, co je v našich silách. Tohle jsou tak nepříjemné věci, zvláště když se to stane v hotelu.“ Mary odpověděla energicky:

„Rozhodně se kvůli tomu nesmíte trápit, Kamilo. Musel to pro vás být otřes.“

„To tedy opravdu byl.“

„Zajdu do Balmoral Courtu hned, a jak se vrátím, přijdu vám povědět, jak to všechno bylo.“

„Děkuji ti, děvenko, ty jsi taková praktická – vždycky hned víš, co máš dělat.“

„A vy se snažte trochu si odpočinout, prosím vás o to. Takový šok vám svědčí ze všeho nejmíň.“

Mary Aldinová vyšla z pokoje a seběhla dolů po schodišti. Když vstupovala do salónu, zvolala: „Umřel pan doktor Treves. Zemřel včera v noci, když se vrátil domů.“

Chudák staroušek,“ zvolal Neville. „A co to bylo?“

„Nejspíš srdce. Dostal záchvat hned po příchodu domů.“

Thomas Royde řekl zamyšleně:

„Kdoví, jestli mu neuškodily ty schody.“

„Jaké schody?“ Mary se na něho tázavě podívala.

„Ovšem. Když jsme se s ním s Latimerem rozloučili, právě se začínal šourat do schodů. Říkali jsme mu, aby šel pomalu.“

Mary zvolala:

„To ale od něho byl bláznivý nápad, že nejel výtahem.“

„Výtah byl porouchaný.“

„Ach tak. To je ale nešťastná náhoda. Chudák pan doktor.“ Dodala: „Zaskočím se tam podívat. Kamila chce vědět, jestli nemůžeme nějak pomoci.“ Thomas řekl: „Půjdu s vámi.“

Kráčeli spolu po silnici a pak odbočili k Balmoral Courtu. Mary poznamenala:

„Kdoví, jestli má nějaké příbuzné, které bychom měli uvědomit.“

„Nikdy se o žádných nezmiňoval.“

„Ne – ačkoli to lidé obvykle dělají. Věčně říkají ‚má neteř nebo ‚můj bratranec a tak...“

„Byl ženatý?“

„Myslím, že ne.“

Vešli do otevřených vrat Balmoral Courtu.

Majitelka hotelu, paní Rogersová, hovořila s vysokým mužem ve středních letech, který Mary přátelsky pokynul.

„Dobré odpoledne, slečno Aldinová.“

„Dobré odpoledne, pane doktore. Dovolte, abych vás představila: pan doktor Lazenby – pan Royde.“

Poslala nás sem lady Tressilianová, abychom se zeptali, jestli vám nemůžeme být nějak nápomocni?“

„To je od vás moc milé, slečno Aldinová,“ řekla majitelka hotelu.

„Nechcete zajít ke mně do pokoje?“

Všichni se odebrali do malého útulného salónku a doktor Lazenby řekl:

„Doktor Treves u vás včera večeřel, že?“

„Ano.“

„Jak vypadal? Bylo na něm vidět, že mu není dobře?“

„Vůbec ne – vypadal normálně a byl veselý.“ Doktor přikývl.

„Ano, to bývá u kardiaků to nejhorší. Konec přijde skoro vždycky náhle. Prohlédl jsem si nahoře jeho recepty a z těch je jasné, že jeho zdravotní stav byl na pováženou. Pohovořím si samozřejmě s jeho londýnským lékařem.“

„Vždycky Tria sebe dával veliký pozor,“ řekla paní Rogersová.

„A jsem si jistá, že jsme mu poskytli veškerou možnou péči.“

„Jistěže, paní Rogersová,“ řekl doktor taktně.

„Způsobila to nepochybně jen nějaká nepatrná, nezvyklá námaha.“

„Třeba jen to, že musel jít do schodů,“ poznamenala Mary.

„Ano, to mohlo stačit. Docela jistě by to mohla být příčina – myslím, kdyby byl někdy ta tři patra vyšel pěšky – jistě ho ale něco takového nikdy ani nenapadlo, že?“

„Kdepak,“ řekla paní Rogersová. „Vždycky používal výtahu. Vždycky. Na to mimořádně dbal.“

„Já ale myslela,“ řekla Mary, „že když přece včera v noci výtah nefungoval –“

Paní Rogersová na ni překvapeně vytřeštila oči.

„Výtah byl včera po celý den v naprostém pořádku, slečno Aldinová.

Thomas Royde si odkašlal.

„Promiňte, prosím,“ řekl, „ale včera v noci jsem sem pana doktora Trevese doprovázel. Na dveřích kabiny visela tabulka ‚Výtah nejedí‘.“

Paní Rogersová na něho nechápavě zírala.

„To je ale podivné. Přísahala bych, že výtah byl v naprostém pořádku – ve skutečnosti jsem si tím zcela jistá. Kdyby měl poruchu, určitě by mi to byli hlásili. Neměli jsme s výtahem nejmenší potíže (zaklepala to na dřevo) dobrých – no, dobrých osmnáct měsíců. Funguje opravdu spolehlivě.“

„A nepověsil tam snad tu tabulku některý vrátný nebo pikolík, když měl po službě?“ poznamenal doktor.

„Tohle je automatický výtah, pane doktore, ten žádnou obsluhu nepotřebuje.“

„Aha, máta pravdu. Na to jsem zapomněl.“

„Musím se na to zeptat Joea,“ řekla paní Rogersová. Vyběhla ze salónku a začala volat: „Joe – Joe!“

Doktor Lazenby se zvědavě podíval na Thomase.

„Promiňte, ale jste si tím opravdu jistý, pane – ehm –“

„Royde,“ pomohla mu Mary.

„Vím to naprosto jistě,“ řekl Thomas.

Paní Rogersová se vrátila s vrátným. Joe důrazně prohlásil, že výtah včera v noci fungoval a byl v naprostém pořádku. Tabulku, jakou Thomas popsal, sice v hotelu mají, ale byla zahrabaná někde ve stole a víc jak rok už jí nikdo nepoužil.

Podívali se jeden na druhého a shodli se na tom, že jde o naprostou záhadu. Doktor dal k úvaze, zda snad nešlo o hloupý vtip některého z hostů, a na lepší vysvětlení nepřišli. Na Maryiny dotazy doktor Lazenby vysvětlil, že mu šofér doktora Trevese dal adresu doktorova advokáta a že se s ním spojí. Slíbil také, že lady Tressilianovou osobně navštíví a poví jí, co bude třeba zařídit ohledně pohřbu.

Potom se zaneprázdněný a bodrý doktor odporoučel a Mary s Thomasem se pomalu vraceli do Gull's Pointu. Mary řekla:

„Tu tabulku jsi opravdu viděl, Thomasi?“

„Viděli jsme ji oba, Latimer i já.“

„To je podivné! Neuvěřitelné!“ řekla Mary.

X

Bylo dvanáctého září.

„Už jen dva dny,“ řekla Mary Aldinová, ale vzápětí se kousla do rtu a zčervenala. Thomas Royde se na ni zamyšleně podíval.

„Tak ty máš takovéhle pocity?“

„Nevím, co se to se mnou děje,“ řekla Mary.

„V životě jsem si nikdy tak strašně nepřála, aby už nějaká návštěva byla u konce. A jindy míváme takovou radost, když k nám Neville přijede. A Audrey samozřejmě také.“ Thomas přikývl.

„Tentokrát ale,“ pokračovala Mary, „mám pocit, jako bych seděla na bedně s dynamitem, která může každým okamžikem vybuchnout. Proto taky dnes ráno, jakmile jsem se probudila, jsem si řekla: ‚Už jenom dva dny. Audrey odjíždí ve středu a Neville s Kay ve čtvrtek.‘“

„A já pojedou v pátek,“ řekl Thomas.

„Ach ne, tebe nepočítám. Ty jsi tu byl má jediná opora. Nevím, co bych si bez tebe počala.“

„Hrál jsem tu roli živého nárazníku, co?“

„Mnohem víc. Byl jsi tak laskavý a tak – tak klidný. Zní to možná trochu směšně, ale vystihuje to přesně to, co cítím.“ Zdálo se, že to Thomase potěšilo, ale i poněkud uvedlo do rozpaků.

„Nevím, proč jsme byli všichni tak podráždění,“ řekla Mary zadumaně.

„Koneckonců, i kdyby bylo k něčemu došlo – bylo by to sice nechutné a trapné, ale nic víc.“

„Podle tebe to ale nebylo jenom tohle.“

„Jistěže ne. Jde o ten pocit jakési zlé předtuchy, velice konkrétní. Cítí to dokonce i služebnictvo. Děvče z

kuchyně se dnes ráno rozplakalo a dalo výpověď – bez jakéhokoli důvodu. Kuchařka je nervózní – Hurstall je věčně jak na trní – a dokonce i Barrettová, která bývá obvykle klidná jak – no jako bitevní loď – vypadá celá vynervovaná. A to všechno proto, že Neville přišel s tím směšným nápadem – spřátelit svou dřívější a nynější ženu a ukonejšit tak své svědomí. „Jenomže s touhle duchaplnou ideou totálně neuspěl,“ poznamenal Thomas.

„Ovšem. Kay je z toho celá bez sebe. A já si nemohu pomoci, Thomasi, ale není mi jí ani trošičku líto.“ Mary se odmlčela.

„Všiml sis, jak se Neville včera večer díval po Audrey, když šla nahoru po schodech? Pořád mu ještě není lhostejná, Thomasi. Celá ta záležitost byla úplně tragický omyl.“

Thomas si začal nácipávat dýmku.

„Na to měl myslet dřív,“ řekl tvrdě.

„Jistě – já vím. Tohle říkají všichni. Nezmění to ale nic na skutečnosti, že celá ta věc je tragédie. A Nevila je mi stejně líto, ať chci nebo nechci.“

„Lidé jako Neville –“ řekl Thomas a pak se zarazil.

„Ano?“

„Lidé jako Neville si myslí, že všechno vždycky musí dopadnout tak, jak si přejí oni – a také, že musí dostat všechno, nač si vzpomenou. Mám dojem, že se Neville nikdy v životě před ničím nezastavil, dokud ho nepotkala tahle věc s Audrey. No a teď to zkusil. Teď už Audrey nedostane. Je mimo jeho dosah. Nic mu nepomůže, když se před ní bude natrásat a prozpěvovat medovým hláskem. S tím se prostě bude muset smířit.“

„Máš asi pravdu. Zní to ale dost tvrdě. Audrey byla do Nevila hrozně zamilovaná, když si ho brala – a vždycky spolu výtečně vycházeli.“

„Ano, jenomže teď se rozmlouvala.“

„Kdoví,“ zašeptala Mary téměř neslyšně. Thomas pokračoval:

I „A povím ti ještě něco jiného. Neville by si měl raději dát pozor na Kay. Patří k těm nebezpečným mladým ženám – opravdu nebezpečným. Jakmile jednou ztratí trpělivost, nezastaví se před ničím.“

„Panebože,“ vzdychla si Mary. Pak se ale vrátila ke své původní poznámce a řekla s nadějí v hlase: „No, už jenom dva dny.“ V posledních čtyřech či pěti dnech naráželi pořád jen na samé potíže. Smrt doktora Trevese znamenala pro lady Tressilianovou j šok, který se nepříznivě odrazil na jejím zdravotním stavu. Pohřeb se konal v Londýně a Mary tomu byla jen ráda, neboť stará paní se tak přestala obírat smutnou událostí mnohem dřív, než kdyby se obřad odbyval na místě. I vedení domácnosti bylo v takovém nervózním ovzduší velice obtížné a Mary se ten den ráno cítila opravdu unavená a skleslá.

„Taky to trochu dělá to počasí,“ řekla nahlas.

„Tohle přece není obvyklé.“

Září bylo opravdu neobyčejně teplé a hezké. Některé dny teploměr ukazoval až šestadvacet stupňů ve stínu. Neville vyšel z domu a připojil se k nim právě ve chvíli, kdy to Mary říkala.

„Naříkáte si na počasí?“ zeptal se a přelétl očima po obloze. „Je to vážně neuvěřitelné. V téhle době nikdy takové horko nebylo. A je úplně bezvětří. Člověku to nějak jde na nervy. Přesto si ale myslím, že to nebude dlouho trvat a zaprší. Tohle tropické vedro máme dneska naposled.“

Thomas Royde se velice zdvořile, ale bez udání důvodu odporoučel a v této chvíli právě zmizel za rohem domu.

„Bubák Thomas vzal roha,“ řekl Neville.

„Nedá se říct, že by v mé společnosti nacházel potěšení.“

„Je to hrozný dobrák,“ řekla Mary.

„V tom s tebou tedy nesouhlasím. Je to úzkoprsý chlap, plný předsudků.“

„Doufal vždycky, že se ožení s Audrey, aspoň si to myslím. Pak jsi přišel ty a překazils mu to.“

„Trvalo by mu sedm let, než by se rozhodl, jestli ji má požádat o ruku. Nebo snad počítal s tím, že chudák holka bude čekat, než on si to rozmyslí?“

„Možná že teď se to všechno srovná,“ řekla Mary uvážlivě.

Neville se na ni podíval a povytáhl obočí.

„Věrná láska dojde odměny? Ze by si Audrey vzala toho nemrcoucha? To by se tedy pěkně zahodila. Ba ne, to se mi nezdá, že by si Audrey vzala bubáka Thomase.“

„Věřím, že ho má opravdu velice ráda, Neville.“

„Vy ženské jste učiněné dohazovačky! Copak nemůžeš Audrey dopřát, aby si užila trochu svobody?“

„Samozřejmě – kdyby ji to ovšem bavilo.“ Neville řekl rychle: „Myslíš, že je nešťastná?“

„O tom nic nevím.“

„Já taky ne,“ řekl Neville pomalu.

„Člověk nikdy přesně neví, jak Audrey zrovna je.“ Odmlčel se a pak dodal: „Audrey se totiž umí perfektně chovat. Je to dokonalá dáma.“ Pak řekl spíš pro sebe než pro Mary: „Bože, jaký já jsem to byl zatracený blázen!“ Mary se vrátila do domu poněkud ustaraná. Už potřetí si opakovala slova útěchy: „Už jen dva dny. Neville neklidně přecházel po zahradě a po terase.“

Na konci zahrady narazil na Audrey. Seděla na nízké zídce a zírala do vody pod sebou. Příliv vrcholil a koryto řeky bylo plné. Hned vstala a šla k němu.

„Zrovna jsem se chtěla vrátit domů. Za malou chvíli se bude podávat čaj.“

Mluvila rychle a nervózně a nedívala se na něho. Kráčel vedle ní a nic neříkal. Ozval se teprve, když přišli na terasu: „Mohl bych ti něco říct, Audrey?“

Zaťala prsty do zábradlí a reagovala okamžitě: „Radši ne.“

„To znamená, že víš, co ti chci říct.“ Neodpověděla.

„Co si o tom myslíš, Audrey? Nemohli bychom se vrátit tam, kde jsme už jednou byli? Zapomenout na všechno, co se stalo?“

„I na Kay?“

„Kay bude rozumná,“ řekl Neville.

„Jak to myslíš – rozumná?“

„Jednoduše. Poslyš – půjdu za ní a povím jí pravdu. Zahraju to na její velkomyslnost. Řeknu jí, že jediná žena, kterou jsem kdy miloval, jsi ty – což je pravda.“

„Když sis bral Kay, byl jsi zamilovaný do ní.“

„Moje manželství s Kay byl největší omyl mého života. Já –“ Zarazil se. Kay vyšla zasklenými dveřmi ze salónu. Kráčela k nim a před hněvem v jejích očích se Neville poněkud přikrčil.

„Nerada tuhle dojemnou scénku přerušuju,“ řekla Kay.

„Myslím ale, že je nejvyšší čas, abych to udělala.“

Audrey byla okamžitě na odchodu.

„Nechám vás o samotě,“ řekla.

Tvář i hlas měla bez barvy.

„To uděláte nejlíp,“ řekla Kay.

„Zlé krve jste už nadělala dost, už si můžete dát pohov. S vámi si to vyřídím později. Teď nejdřív umeju hlavu Nevilovi.“

„Poslyš, Kay, Audrey absolutně za nic nemůže. Nic neprovedla. Jestli chceš, můžeš to mít za zlé mně –“

„Taky že mám,“ řekla Kay a blýskla po Nevilovi očima.

„Co jsi to prosím tě za chlapa?“

„Úplný chudák a ničema,“ řekl Nevil trpce.

„Opustíš ženu, přilepíš se na mě jako ocásek, donutíš manželku, aby se s tebou rozvedla. Nejdřív jsi do mě celý divý a za chvíli mě máš plné zuby! A teď máš nejspíš chuť vrátit se k té své voskové, umňoukané, obojetné čičince –“

„Nech toho, Kay!“

„Tak dobře – co chceš?“

Neville byl bílý jak smrt. Řekl: „Nadávat mi můžeš jak chceš. Posluž si. Jenže to k ničemu nevede, Kay. Já už nemůžu dál. Opravdu si myslím, že jsem celý ten čas měl rád Audrey. Má láska k tobě byla něco – něco jako šílenství. K čemu to ale je, miláčku – my dva k sobě nepatříme. Nikdy bys se mnou nebyla trvale šťastná. Věř mi, Kay, bude lepší, když se nebudeme dál trápit. Zkusme se rozejít jako přátelé. Buď přece velkomyslná.“ Kay řekla falešně klidným hlasem: „Co mi teda vlastně navrhuješ?“ Neville se na ni nepodíval. Umíněně vystrčil bradu.

„Můžeme se dát rozvést. Můžeš požádat o rozvod z mé viny, protože jsem tě opustil.“

„To tak hned neudělám. Na to si počkáš.“

„Budu čekat,“ řekl Neville.

„A pak, po těch třech letech – nebo jak dlouho to trvá – poprosíš Audrey, toho svého drahého mazlíčka, aby si tě znova vzala?“

„Jestli mě bude chtít.“

„Na to vem jed, že bude!“ řekla Kay zlomyslně.

„Co ale bude se mnou?“

„Budeš volná a najdeš si lepšího muže, než jsem já. Přirozeně se postarám, abys byla zabezpečená –“

„Nech si ty svoje úplatky!“ Přestávala se ovládat a mluvila stále hlasitěji.

„Poslyš, Neville! Tohle mi přece nemůžeš udělat! Nerozvedu se s tebou. Vzala jsem si tě, poněvadž jsem

tě měla ráda. Víím přesně, kdy ses proti mně naštětíl. Začalo to tím, když jsem ti řekla, že jsem se za tebou rozjela do Escorilu. Ty sis chtěl myslet, že to všechno byl osud s velkým O. Pomyšlení, že jsem to byla já, zranilo tvou ješitnost. Já se ale nestydím za to, že jsem to udělala. Zamiloval ses do mne a oženil ses se mnou, a mě ani nenapadne přepustit tě znova té poťouchlé číče, která si na tebe podruhé políčila. Myslela si, že by to takhle mohlo dopadnout – jenomže tentokrát jí to nevyjde! To tě radši zabiju. Slyšíš mě dobře? Zabiju tě. A ji zabiju taky. Podívám se vám oběma do hrobu. Já –“

Nevile k ní jedním krokem přistoupil a chytil ji za ruku.

„Drž hubu, Kay. Proboha – drž hubu. Takovéhle scény mi tu nebudeš vyvádět.“

„Že ne? To ti teda ukážu. Udělám –“

Na terase se vynořil Hurstall. Tvářil se apaticky.

„V salóne se podává čaj,“ oznámil.

Kay a Nevile šli pomalu k zaskleným dveřím do salónu.

Hurstall jim ustoupil z cesty, aby mohli vejít.

Na nebi se sbíraly těžké mraky.

XI

Pršet začalo ve tři čtvrtě na sedm. Nevile pozoroval déšť z okna své ložnice. Rozhovor s Kay neměl pokračování. Po čaji se jeden druhému vyhnuli.

Při večeři panovala nepříjemná atmosféra. Nevile byl jako duchem nepřítomný; Kay měla na tvářích víc pudru a líčidla než obvykle; Audrey seděla jak mrazivý přízrak. Mary Aldinová se ze všech sil snažila udržovat aspoň nějakou konverzaci a trochu se hněvala na Thomase Roydea, že jí v tom dost nepomáhá. Hurstall byl nervózní, a když servíroval zeleninu, třásl se mu ruce.

Teprve když se večeře chýlila ke konci, řekl Nevile s předstíranou lhostejností: „Po večeři se asi zajdu podívat do Easterheadu na Latimera. Mohli bychom si zahrát biliár.“

„Vem si klíč od vrat,“ řekla Máry.

„Pro případ, že by ses vrátil pozdě.“

„Díky, vezmu si ho.“ Odešli do salónu, kde se podávala káva.

Někdo zapnul rádio a rozhlasové zpravodajství přineslo všem vítané rozptýlení.

Kay, která už při večeři ostentativně zívala, prohlásila, že si půjde lehnout. Řekla, že ji bolí hlava.

„Vzala jste si aspirin?“ zeptala se Mary.

„Ano, děkuju.“ Kay odešla ze salónu.

Nevile chytil v rádiu nějaký hudební program. Chvilí tiše seděl na pohovce. Ani jednou se nepodíval na Audrey; vypadal jako hromádka neštěstí, jako malý kluk po výprasku. Mary ho chtě nechte bylo líto.

„No nic,“ řekl nakonec a vstal, „udělám nejlip, když už půjdu.“

„Vezmeš si auto, nebo půjdeš k přívozu?“

„Pojeďu přívozem. Zbytečně bych si zajížděl patnáct mil. Menší procházka mi neuškodí.“

„Venku ale prší.“

„Já vím. Mám přšiplášť,“ řekl cestou ke dveřím.

„Dobrou noc.“

V hale Nevila zastavil Hurstall.

„Nemohl byste, prosím vás, na chvilku zajít k lady Tressilianové?“

Velice ráda by s vámi mluvila.“ ;

Nevile se podíval na hodinky. Bylo už deset.

Pokrčil rameny a zamířil ke schodišti. Nahoře prošel chodbou k pokoji lady Tressilianové a zaklepal na dveře. Zatímco čekal, až se ozve „Dál, slyšel zdola z haly hlasy ostatních. Zdálo se, že všichni ten večer nějak brzo pospíchají do postele.

„Dál,“ ozval se jasný hlas lady Tressilianové. Nevile vstoupil a zavřel za sebou dveře.

Lady Tressilianová se už chystala ke spánku. Všechna světla už byla pozhášena, s výjimkou jediné lampičky u postele. Četla, ale teď knihu odložila. Podívala se na Nevila přes brýle. Vrhla na něho ostrý, přísný pohled.

„Chci si s tebou promluvit, Nevile,“ řekla. Nevile se proti svému zvyku trochu usmál.

„Ano, paní ředitelko.“ Lady Tressilianová se neusmála.

; Jsou jisté věci, které ve svém domě nepřipustím, Nevile. Nerada poslouchám něčí soukromé rozhovory, ale když se ty a tvá žena rozhodnete na sebe křičet zrovna pod okny mé ložnice, nemohla jsem vás neslyšet. Jestli jsem dobře rozuměla, dohadovali jste se o tom, že se Kay s tebou rozvede a ty se pak po zákonné lhůtě znova oženíš s Audrey. To je něco, co prostě nemůžeš udělat, Nevile, a já už tady o tom nechci slyšet ani slovo.“ Zdálo se, že Nevile vynakládá značné úsilí, aby se ovládl.

„Za ten výstup se omlouvám,“ řekl úsečně.

„Pokud ale jde o to ostatní, je to moje věc!“

„Ne, není to jen tvoje věc. Použil jsi mého domu k tomu, aby ses s Audrey znovu sešel – nebo snad jej použila Audrey –“

„Nic takového neudělala. Audrey –“

Lady Tressilianová zvedla ruku a přerušila ho.

„Ať je to jak chce, tohle stejně nemůžeš udělat, Neville. Kay je tvá žena. Má jistá práva, která jí nemůžeš upřít. V téhle záležitosti stojím plně na její straně. Ustlal sis postel a v té posteli musíš spát. Máš dnes vůči Kay povinnosti a říkám ti otevřeně –“

Nevile k ní přistoupil o krok blíž a zvýšil hlas:

„Vás se to ale přece vůbec netýká –“

„A ještě něco ti chci říct,“ pokračovala lady Tressilianová, nedbajíc na jeho protesty.

„Audrey z tohoto domu zítra odjede –“

„To nemůžete udělat! To si přece nemohu nechat líbit –“

„Nekřič na mě, Neville.“

„Říkám vám, že to přece nikdy –“

Někde na chodbě bouchly dveře...

XII

Alice Benthamová, služka s očima jak angrešty, přiběhla poněkud vyjeveně za kuchařkou – paní Spicerovou.

„Och, paní Spicerová, já vážně nevím, co mám dělat.“

„Copak se stalo, Alice?“

„Něco se slečnou Barrettovou. Víc jak před hodinou jsem jí přinesla čaj. Strašně tvrdě spala a vůbec se nevbudila, a tak jsem ji radši nerušila. Před pěti minutami jsem k ní zašla znova, poněvadž nepřišla dolů, a čaj pro milostivou paní byl už nachystaný – Barrettová jí jej měla zanést. Tak jsem k ní zaskočila ještě jednou, ale ona pořád spí tak tvrdě, že – nemohla jsem ji probudit.“

„Zatřásla jsi s ní?“

„To se ví, paní Spicerová. Zatřásla jsem s ní pořádně – jenže ona leží jak bez ducha a má takovou hroznou barvu, jakou nikdy neměla.“

„Proboha – snad není mrtvá?“

„Ale ne, to ne, paní Spicerová, poněvadž jsem slyšela, jak dýchá, ale tak nějak podivně. Buď je nemocná, nebo já nevím, co jí vlastně je.“

„Půjdu se tam na ni podívat. Odnes milostivé paní čaj sama. Uvař ale raději čerstvý. Bude chtít vědět, co se stalo.“ Alice začala poslušně plnit příkazy, zatímco paní Spicerová spěchala do druhého poschodí. S podnosem v ruce prošla Alice chodbou a zaklepala na dveře lady Tressilianové. Nikdo jí neodpověděl, ani když zatukala podruhé, a tak vešla dovnitř. Za okamžik se ozval třeskot rozbitého nádobí a několik ječivých výkřiků. Pak Alice vyběhla z pokoje a pádila po schodech dolů do haly, kde narazila na pana Hurstalla, který šel právě do jídelny.

„Proboha – pane Hurstalle – byli tady lupiči a paní je mrtvá – zabitá – má strašnou díru v hlavě – a všude je samá krev...“

Jemná italská ruka

I

Vrchní inspektor Battle si užíval dovolené. Do konce mu zbývaly ještě tři dny a byl poněkud zklamaný, když se počasí pokazilo a dalo se do deště. Jenomže – co jiného lze v Anglii čekat? Až dodnes mu štěstí neobyčejně přálo.

Snídal právě s inspektorem Jamesem Leachem, svým synovcem, když zazvonil telefon.

„Hned tam budu.“ Jim zavěsil sluchátko.

„Něco vážného?“ zeptal se vrchní inspektor Battle. Všiml si změněného výrazu v synovcově tváři.

„Tak tu máme vraždu. Někdo zabil lady Tressilianovou. Stará dáma, připoutaná na lůžko, kterou všichni zdejší lidé dobře znají. Patří jí ten dům v Saltcreeku, co stojí přímo nad útesem.“

Battle přikývl.

„Musím se nejdřív zastavit pro starého,“ (tak neuctivě se Leach vyjadřoval o svém nadřízeném –

policejním veliteli).

„Byl to její přítel. Půjdeme tam spolu.“

Cestou ke dveřím řekl prosebně:

„Nechtel bys mi s tím trochu pomoci, strýčku? Tohle je první vražda, která mi přišla do ruky.“

„Pokud tu ještě budu – proč ne. Vypadá to na loupež a násilné vloupání do domu, co?“

„To zatím ještě nevím.“

II

O půl hodiny později okresní policejní velitel, major Robert Mitchell, zamračeně hovořil se strýcem i synovcem. „Jakékoli úvahy jsou předčasné,“ řekl.

„Ale jedna věc mi připadá jasná. Tohle neudělal nikdo zvenčí. Nic nebylo ukradeno, žádné stopy po násilném vloupání. Všechna okna a dveře se našly ráno zavřená.“

Podíval se rovnou na Battlea.

„Kdybych požádal Scotland Yard o pomoc, myslíte, že by ten případ svěřili vám? Vzhledem k tomu, že jste tady zrovna po ruce, chápete? A pak, jste příbuzný s naším Leachem. Samozřejmě, jenom když budete chtít. Znamenalo by to přerušit dovolenou těsně před koncem.“

„Mně to nevadí,“ řekl Battle.

„Pokud jde o to druhé, budete si to muset vyřídit se sirem Edgarem,“ (sir Edgar Cotton byl Battleův přímý nadřízený) „ale pokud vím, je to přece váš přítel?“ Mitchell přikývl.

„Ano, myslím, že s Edgarem se dohodnu. Tak tedy ujednáno.“

Hned mu zavolám.“

Řekl do telefonu: „Spojte mě s Yardem.“

„Myslíte, že to bude významnější případ, pane?“ zeptal se Battle.

Mitchell řekl vážně:

„Vypadá to na případ, kde si nemůžeme dovolit sebemenší omyl.“

Musíme si být svým mužem – nebo ženou, přirozeně – naprosto jisti.“

Battle přikývl. Bylo mu jasné, že se za těmi slovy něco skrývá.

„Myslí si, že ví, kdo to spáchal,“ řekl si v duchu.

„A nemá z toho zrovna velkou radost. Nejspíš to bude někdo velice známý a oblíbený – za to bych dal krk!“

III

Battle a Leach stáli ve dveřích vkusně zařízené, rozkošné ložnice. Před nimi na podlaze zkoumal policista pozorně otisky prstů na držadle těžké golfové hole. Hlavice byla zakrvácená a bylo na ní přilepeno několik bílých vlasů.

U postele se doktor Lazenby – který byl obvodním policejním lékařem – skláněl nad mrtvolou lady Tressilianové. S povzdechem se narovnal.

„Dokonale jasně. Úder byl veden zepředu velkou silou. První rána jí roztříštila lebku a přivodila smrt, ale vrah ji udeřil pro jistotu ještě jednou. Žádnými učenými termíny vás krmit nebudu – říkám jen faktickou podstatu věci.“ „Jak dlouho je mrtvá?“ zeptal se Leach.

„Podle mého odhadu byl čin spáchán mezi desátou hodinou a půlnocí.“

„Přesněji se to určit nedá?“

„To sotva. Je třeba vzít v úvahu všechny faktory. Dnes už nikoho nevěšíme na základě rigor mortis. Nebylo to ale dřív jak v deset, a ne později než o půlnoci.“

„A rána byla zasazena touhle golfovou holí?“ Doktor se na hůl podíval.

„Pravděpodobně. Ještě štěstí, že ji tu vrah nechal. Z rány by se nedalo zjistit, zda šlo o golfovou hůl nebo něco jiného. Kupodivu, užší konec hole se hlavy nedotkl – úder byl zasazen hranatou hlavicí“

„Muselo to ale být nesnadné, co?“ zeptal se Leach. „Jestliže by to bylo provedeno záměrně, pak ano,“ připustil doktor. „Je to z mé strany sice jen dohad, ale řekl bych, že nějakou podivnou náhodou se to stalo takhle.“

Leach zvedl ruce a instinktivně se pokusil úder zrekonstruovat.

„Velice nešikovné,“ prohlásil.

„Ano,“ řekl doktor zamyšleně.

„Celé je to nějak krkolomné. Jak vidíte, vrah ji udeřil do pravého spánku – ale kdo to chtěl udělat, musel stát napravo od postele – čelem k hlavám postele – nalevo totiž není místo, úhel mezi zdí a postelí je příliš malý.“

Leach našpicoval uši.

„Myslíte, že to byl levák?“ zeptal se.

„K tomu se nemohu dost dobře vyjádřit,“ řekl doktor Lazenby.

„Má to příliš mnoho háčeků. Když si přejete, řekl bych, že vrah levák je nejjednodušší vysvětlení – dá se to ale také vysvětlit jinak. Dejme tomu – například – že stará paní pootočila hlavu doleva právě ve chvíli, kdy ji ten člověk udeřil. Nebo snad předtím postel odtáhl, postavil se nalevo od ní, a potom zase postel přistrčil zpátky.“

„To poslední nezní moc pravděpodobně.“

„Asi ne, ale stát se to mohlo, Mám s podobnými věcmi jisté zkušenosti a mohu vám říct, mládenče, že úvaha, vycházející z toho, že vrah byl levák, by nás mohla zavést do slepé uličky.“ Seržant Jones, skloněný k zemi, poznamenal:

„Tohle je ale obyčejná golfová hůl – pro praváka.“ Leach přikývl.

„A navíc třeba vůbec nepatřila pachateli. Dá se předpokládat, že to byl muž, pane doktore?“

„Nikoli nutně. Když je zbraň tak těžká jako tahle golfová hůl, může s ní zasadit strašnou ránu i žena.“

Vrchní inspektor Battle řekl klidným hlasem: „Nemůžete ale přísahat, že ta hůl byla vražednou zbraní, že ne, pane doktore?“

Lazenby se na něho rychle a se zájmem podíval.

„Ne. Přísahat mohu jen tolik, že to táhle hůl mohla být a že tou zbraní patrně byla. Až provedu zkoušku krve na holi, budu mít jistotu, že jde o tutéž krevní skupinu – a to platí i o těch vlasech.“

„Máte pravdu,“ řekl Battle pochvalně.

„Vždycky se vyplatí být důkladný.“

Lazenby se zvědavě zeptal:

„Vy máte nějaké pochyby, že to byla tahle golfová hůl, vrchní inspektore?“

Battle zavrtěl hlavou.

„Ne, nemám. Víte, jsem prostý člověk. Rád věřím tomu, co vidím na vlastní oči. Rána byla zasazena něčím těžkým – a ta hůl těžká je. Je na ní krev a vlasy; podle všeho její krev a její vlasy. Ergo – jde o vražednou zbraň.“

Leach se zeptal: „Spala, nebo byla vzhůru, když ji pachatel udeřil?“

„Podle mého názoru byla vzhůru. Na její tváři se zračí překvapení. Řekl bych – jde o můj osobní a soukromý názor – že naprosto netušila, co se v příštím okamžiku stane. Nic tu nenasevňuje, že by se pokoušela se bránit – není na ní vidět hrůzu či strach.

Odhadoval bych, že buď se právě probudila, byla rozespálá a dobře nevnímala – nebo že v útočníkovi poznala člověka, o němž nepředpokládala, že by jí mohl ublížit.“

„Lampička u postele byla rozsvícená, ale žádná jiná ne,“ řekl zamyšleně Leach.

„Ano, to by celkem odpovídalo. Mohla ji rozsvítit, když ten někdo do pokoje vešel a tím ji probudil.

Lampička ale také mohla být rozsvícená už předtím.“ Seržant Jones se vztyčil. Uznale se usmíval.

„Na té holi je nádherná sbírka otisků,“ řekl.

„A krásně jasné, nerozmazané!“

Leach si zhluboka povzdechl.

„To by mohlo všechno zjednodušit.“

„Úslužný chlapík,“ řekl doktor Lazenby. „Nechal tu vražedný nástroj – na něm otisky prstů – to se divím, že nám tu taky nenechal ještě navštívenku!“

„Není vyloučeno,“ řekl vrchní inspektor Battle, „že prostě ztratil hlavu. To se někdy vrahům stává.“ Doktor přikývl.

„Na tom je dost pravdy. No – já už ale musím jít a navštívit další pacientku.“

„Jakou pacientku?“ Battleův hlas byl náhle plný zájmu.

„Komorník pro mě poslal ještě předtím, než objevili vraždu. Služku lady Tressilianové našli dnes ráno v bezvědomí.“

„A co jí bylo?“

„Těžká otrava nějakým barbiturátem. Je jí hrozně mizerně, ale dostane se z toho.“

„Služka?“ řekl Battle. Pohled jeho velkých očí sklouzl na silné táhlo šňůry od zvonku, jejíž střepec spočíval na polštáři poblíž ruky mrtvé ženy. Lazenby přikývl.

„Přesně tak. To by bylo to první, co by lady Tressilianová udělala, kdyby měla důvod k neklidu – zatáhla by za šňůru od zvonku a přivolala služku. Takhle ale mohla zvonit třeba do rána. Služka nemohla nic slyšet.“

„Takže ani tohle pachatel nepřehlédl, co?“ řekl Battle.

„Víte to jistě? Nebyla služka zvyklá brát prášky pro spaní?“

„Určitě ne. Nic takového jsem u ní v pokoji nenašel. Zjistil jsem, jak jí ten dryák byl podán. Ve zdravotním

čaju. Pila každý večer šálek zdravotního čaje. A barbiturát byl v něm.“ Vrchní inspektor Battle se poškrábal na bradě.

„Hm,“ řekl.

„Pachatel dobře věděl, jak to v domě chodí. Poslyšte, doktore, tohle je velice podivná vražda.“

„No – to je teď vaše starost,“ řekl doktor Lazenby.

„Skvělý člověk, ten náš doktor,“ řekl Leach, když Lazenby odešel.

Oba muži teď zůstali sami. Fotografové pořídili snímky, potřebná měření byla provedena. Oba policisté měli k dispozici veškeré údaje o místnosti, v níž byl zločin spáchán. Battle v odpověď na synovcovu poznámku přikývl. Zdálo se, že mu něco vrtá hlavou.

„Myslíš, že někdo mohl použít golfové hole – v rukavicích, řekněme – poté, když na ní už byly otisky?“

Leach zavrtěl hlavou.

„Myslím, že ne. To přece víš taky. Člověk by nemohl hůl pořádně uchopit – totiž použít jí, aby přitom otisky prstů nerozmazal. A rozmazané nebyly. Byly naprosto zřetelné. Viděls je na vlastní oči.

Battle přisvědčil.

„A teď velice slušně a zdvořile všechny přítomné požádáme, aby nám dovolili sejmut otisky prstů – nutit samozřejmě nikoho nebudeme. Všichni nám jistě vyhoví – a pak může nastat dvojí situace. Buď žádné z otisků nebudou identické s otisky na golfové holi, anebo –“

„Nebo budeme mít pachatele?“

„Správně. Nebo pachatelku.“ Leach zavrtěl hlavou.

„Ne. Tohle neudělala ženská. Otisky na golfové holi patří muži. Na ženský prst jsou příliš velké. A mimochodem, tohle vůbec není zločin, který by odpovídal ženské nátuře.“

„Máš pravdu,“ přisvědčil Battle. „Tohle opravdu vypadá na chlapa. Brutální zločin, vyžadující jistou sílu a – mírně přihlouplý. Znáš v domě někoho, na koho by to sedělo?“

„Zatím v domě neznám vůbec nikoho. Všichni jsou pohromadě v jídelně.“

Battle vykročil ke dveřím.

„Tak se na ně půjdeme podívat.“ Přes rameno se ještě ohlédl na postel, zavrtěl hlavou a poznamenal: „To táhlo od zvonku se mi nelíbí.“

„Co se ti na něm nezdá?“; „Nezapadá mi do celkového obrazu.“ Když otevřel dveře, ještě dodal:

„Rád bych věděl, kdo si mohl přát ji zabít. Spousta ubrblaných starých dam si přímo říká o to, aby je někdo vzal klackem po hlavě. Jenže tahle k nim nepatřila. Řekl bych, že ji lidé měli rádi.“ Na okamžik se odmlčel a pak se zeptal:

„Byla prachatá, co? Kdo to po ní všechno podědí?“ Leach na ta slova hned zareagoval.

„Trefils do černého. Potřebujeme odpověď na tuhle otázku. To je jedna z prvních věcí, kterou musíme zjistit.“ Když šli dolů po schodech, Battle se podíval do seznamu, který držel v ruce. Četl z něho:

„Slečna Aldinová, pan Royde, paní Strangeová, paní Audrey Strangeová. Hm, tady je těch Strangeových nějak moc.“

„Pokud vím, tak to jsou obě jeho ženy.“ Battle povytáhl obočí a zabručel: „Nějaký Modrovous, co?“

Rodina a hosté byli shromážděni u jídelního stolu a pokoušeli se předstírat, že jedí.

Vrchní inspektor Battle se bystře rozhlédl po tvářích, které se k němu otočily. Otaxíroval je podle svých speciálních měřítek. Kdyby věděli, co si o nich myslí, patrně by je to překvapilo. Měl o nich velmi nelichotivé mínění. Bez ohledu na právní normu, že podezřelý je nevinný, pokud mu není prokázána vina, vrchní inspektor Battle považoval prostě každého, kdo se k případu vraždy třeba jen nachomýtl, za potenciálního pachatele. Od bledé Mary Aldinové, vzpřímeně sedící na židli v čele stolu, přelétl pohledem k Thomasu Roydeovi, který si po jejím boku nacpával dýmku. Audrey seděla vedle něho na židli odstrčené poněkud dozadu, v pravé ruce držela šálek kávy i s podšálkem a v levé cigaretu. Neville vypadal vyjeveně a nepřítomně a třesoucí se rukou se pokoušel zapálit cigaretu. Poslední byla Kay, která měla lokty na stole a byla tak bledá, že to bylo vidět i pod silným nánosem líčidla.

Vrchní inspektor Battle uvažoval:

„Třeba tahle slečna Aldinová. Řekl bych, že je to chladnokrevná, velice schopná žena. Ta se nedá jen tak snadno vyvést z míry. Muž vedle ní je neznámá veličina – má pochroumanou ruku – bezvýraznou tvář a určitě trpí komplexem méněcennosti. A tohle je myslím jedna z těch dvou manželek – k smrti vyděšená – ano, je vyplašená jak poledne. S tím šálkem kávy je to divné. Tohle je Strange, tuším, že jsem ho už někde viděl. Má pěkně nahnáno – ten opravdu má, jak se říká, nervy v kýblu. A ta rudovláska bude pěkně divoká, na té je vidět temperament. Hloupá ale rozhodně taky nebude.“

Zatímco je Battle odhadoval, inspektor Leach pronesl krátký, poněkud kožený projev. Mary Aldinová představila všechny přítomné jménem. Představování ukončila slovy:

„Byl to pro nás strašný šok, to je samozřejmé, ale uděláme, co je v našich silách, abychom vám pomohli.“
„Nejdřív bychom ale chtěli vědět,“ chopil se Leach její nabídky, „jestli někdo z vás ví něco o téhle golfové holi?“ Kay slabě vykřikla a pak řekla: „To je hrůza! Touhle holí –?“ a zarazila se.

Nevile Strange vstal a obešel stůl.

„Vypadá jako jedna z mých. Mohu se na ni podívat?“

„Teď už je v pořádku,“ řekl inspektor Leach.

„Klidně ji můžete vzít do ruky.“

Zdálo se však, že významné „ted“ nevyvolalo mezi přítomnými žádnou reakci. Nevile si hůl důkladně prohlédl.

„Myslím, že je z mé golfové soupravy,“ řekl.

„Naprosto jistě vám to řeknu za malý okamžik. Pojdte, prosím, se mnou.“ Šli za ním k velké skříni pod schodištěm. Otevřel dveře skříně dokořán a Battle s překvapením uviděl, že je doslova přeplněná tenisovými raketami. Zároveň si vzpomněl, kde předtím Nevila Strangea viděl. Řekl rychle:

„Viděl jsem vás hrát ve Wimbledonu, pane Strange.“ Nevile pootočil hlavu.

„Vážně?“

Odstrčil několik raket stranou. Pod nimi, opřené o rybářské náčiní, ležely ve skříni dva vaky s golfovými holemi.

„Golf tady hraje jen má žena a já,“ vysvětlil Nevile.

„A tohle je pánská hůl. No ovšem – je to má hůl.“

Vytáhl ze skříně objemný vak, v němž bylo přinejmenším čtrnáct holí.

Inspektor Leach si pomyslel:

„Všichni tihle sportovci berou sami sebe moc vážně. Nechtel bych mu ty hole nosit.“ Nevile pokračoval:

„Je to hůl od Waltera Hudsona ze St. Esbertu.“

„Díky, pane Strange. To nám objasňuje jednu otázku.“ Nevile řekl: „Zaráží mě, že se tu nic neztratilo. A v domě nejsou žádné stopy po vloupání, že?“ Z jeho hlasu se ozýval zmatek, ale i zděšení.

Battle si v duchu řekl:

„Přemýšleli o tom – všichni jak jsou tady...“

„Služebnictvo je absolutně mimo podezření,“ řekl Nevile.

„O služebnictvu si pohovoříme se slečnou Aldinovou,“ řekl inspektor Leach klidně.

„Zatím by mi pomohlo, jestli náhodou nevíte, kdo byl právním zástupcem lady Tressilianové?“

„Advokátní kancelář Askwith & Trelawny,“ odpověděl Nevile bez váhání.

„Ze St. Loo.“

„Díky, pane Strange. Budeme se u nich muset informovat o majetku lady Tressilianové.“

„To jako myslíte,“ zeptal se Nevile, „kdo po ní teď zdědí ty její peníze?“

„Ano, přesně tak. Informace o její poslední vůli a podobně.“

„O její poslední vůli nic nevím,“ řekl Nevile.

„Pokud je mi známo, vlastního majetku příliš mnoho neměla. Zhruba vás ale mohu o jejím jmění informovat já.“

„Byl byste tak laskav, pane Strange?“

„Podle poslední vůle zesnulého sira Matthewa Tressiliana připadne mně a mé ženě. Lady Tressilianová měla majetek pouze v doživotním užívání.“

„Opravdu?“ Inspektor Leach se podíval na Nevila s živým zájmem člověka, který našel nepochybně cenný přírůstek pro svou sbírku. Nevile pod jeho pohledem nervózně ucukl. Inspektor Leach pokračoval a jeho hlas zněl až nepřírozeně bodře: „Nemáte představu o celkové hodnotě majetku, pane Strange?“

„Takhle z hlavy vám to nepovím. Bude to ale myslím kolem sta tisíc liber.“

„M-no. Pro každého z vás?“

„Ne, dohromady. Má se to mezi nás rozdělit.“

„Aha. Úctyhodná sumička.“

Nevile se usmál. Řekl klidně: „Mám vlastních peněz dostatek a netoužím nic dědit po nějakém nebožtíkovi, abych se mohl postavit na nohy.“

Inspektor Leach se zdál šokován představou, že by mu někdo mohl podobný nápad přisuzovat.

Vrátili se do jídelny a Leach opět pronesl pár slov. Vysvětlil, proč potřebuje otisky prstů – jde o běžnou agendu – vyloučit ty lidi z domu, kteří v ložnici mrtvé nebyli.

Všichni byli ochotní – ba téměř dychtiví – nechat si vzít otisky prstů. Odvedl je za tím účelem do knihovny, kde na ně čekal seržant Jones s malým válečkem. Battle a Leach začali výslechem služebnictva. Příliš mnoho se od nich nedověděli. Hurstall jim vysvětlil, jak a kdy zamyká dům, a odpřísáhl, že všechny zámky

byly ráno nedotčené. Nikde nebyly žádné stopy toho, že by do domu vnikl zvenčí nějaký vetřelec. Vysvětlil, že domovní dveře jenom zaklapl. Nezasunul závoru proto, aby je bylo možno zvenčí otevřít klíčem. Učinil tak, protože pan Neville odešel večer do Easterheadu a mohl se vrátit dost pozdě.

„Víte, kdy se vrátil?“

„Ano – řekl bych, že bylo asi tak půl třetí. Někdo, myslím, přijel s ním. Slyšel jsem hlasy, pak odjelo nějaké auto a potom jsem slyšel, jak se dveře zavřely a pan Neville jde po schodišti nahoru.“

„V kolik odešel včera večer do Easterheadského zálivu?“

„Asi dvacet minut po desáté. To jsem ho také slyšel zavírat dveře.“

Leach přikývl. Měl pocit, že se v této chvíli nemůže od Hurstalla víc dovědět. Začal se vyptávat ostatních. Všichni byli nervózní a vyděšení, ne však víc, než bývá za podobných okolností obvyklé.

Leach se tázavě podíval na strýce, jakmile se zavřely dveře za poněkud hysterickým děvčetem z kuchyně, které bylo na řadě poslední.

Battle řekl: „Měli bychom si znova zavolat služku – ne tu vyděšenou – tu hubenou, protivnou. Ta něco ví.“

Emma Walesová byla zřejmě nesvá. Znepokojilo ji, že ji tentokrát vyslýchá ten vysoký, hranatý starší muž.

„Chci vám dát pouze malou radu, slečno Walesová,“ řekl jí vlídně.

„Víte – před policií se nevyplácí nic tajit. Pak si o vás udělají špatné mínění, jestli rozumíte, jak to myslím –“

Emma Walesová protestovala rozhořčeně, ale dost nejistě: „Rozhodně jsem nic –“

„Moment, moment.“ Battle zvedl velkou hranatou ruku.

„Něco jste viděla nebo slyšela – co to bylo?“

„Já to vlastně neslyšela – totiž nemohla jsem to přeslechnout. Pan Hurstall to slyšel taky. Jenomže mě ani na okamžik nenapadlo, že by to mohlo mít něco společného s tou vraždou.“

„Pravděpodobně ne. Přesto nám ale povězte, co to bylo.“

„Chystala jsem se, že si půjdu lehnout. Bylo krátce po desáté – a nejdřív jsem zaskočila ke slečně Aldinové dát jí do postele ohřívací láhev. Bere si ji každý den, ať je léto nebo zima, a tak jsem samozřejmě musela projít rovnou kolem dveří milostivé paní.“

„Pokračujte,“ řekl Battle.

„No a slyšela jsem ji a pana Nevila, jak se spolu hádají. Mluvíli hodně nahlas. Pan Neville přímo křičel.“

Prostě – hádali se jaksepatří!“

„Vzpomínáte si přesně, co říkali?“

„No, já je vlastně neposlouchala – abyste si nemyslel.“ „Jistěže ne. Ale pár slov jste přece musela zaslechnout.“

„Milostivá paní říkala, že nedovolí, aby se v jejím domě něco... něco takového dělo, a pan Neville říkal: Neopovažujte se proti ní něco říct. A byl hrozně rozčilený.“

Battle na sobě nedal nic znát a učinil ještě jeden pokus něco z ní táhnout, ale neuspěl. Nakonec ženu propustil.

Podívali se s Jimem na sebe. Po chvíli Leach řekl: „Jones by nám už mohl něco povědět o těch otiscích.“

Battle se zeptal:

„Kdo dělá prohlídku v pokojích?“

„Williams. To je spolehlivý člověk. Neujde mu nic.“

„Zatím nikdo z nich do svého pokoje nesměl, co?“

„Ne, dokud Williams nebude s prohlídkou hotov.“ V té chvíli se otevřely dveře a mladý Williams nakoukl do místnosti.

„Byl bych rád, kdybyste se na něco šli podívat. Do pokoje pana Nevila Strangea.“

Vstali a šli za ním do západního křídla domu. Williams ukázal na hromádku na podlaze. Tmavomodrý kabát, kalhoty a vesta. Leach řekl ostře: „Kde jste to našel?“

„Bylo to v ranci dole ve skříni. Podívejte se ale na tohle.“ Zvedl kabát a ukázal na okraje tmavomodrých rukávů.

„Vidíte ty tmavé skvrny? Ať se propadnu, jestli tohle není krev. A podívejte se tady – celý rukáv je potřísněný.“

„Hm.“ Battle uhnul před Williamsovými horlivými očima.

„Řekl bych, že to pro mladého Nevila vypadá dost špatně. Byly v pokoji ještě nějaké jiné šaty?“

„Tmavošedé, proužkové, pověšené přes židli. Na podlaze kolem umyvadla byla spousta vody.“

„To vypadá, jako by nějak strašně pospíchal, aby ze sebe tu krev smyl, že? Máte pravdu. Je to ale hned u otevřeného okna a mohlo sem taky pořádně napršet.“

„Tolik nepršelo, aby byly na podlaze takovéhle kaluže. Pořád to ještě neuschlo.“

Battle mlčel. V duchu si představoval, co se tu odehrálo. Muž se zakrvácenýma rukama a rukávy ze sebe strhává oblek, ranec krvavého šatstva hází do skříně a zběsile si stříká vodu na ruce a na obnažené paže. Podíval se na dveře v protější stěně. Williams na jeho pohled reagoval.

„To je pokoj paní Strangeové. Dveře jsou zamčené.“

„Zamčené? Z téhle strany?“

„Ne, z druhé.“

„Z její strany, co?“ Battle chvilku uvažoval. Potom řekl: „Promluvíme si ještě jednou s tím starým komorníkem.“ Hurstall byl nervózní. Leach řekl ostře:

Proč jste nám nepověděl, pane Hurstalle, že jste včera večer vyslechl hádku mezi panem Strangem a lady Tressilianovou?“ Stařec zamžoural.

„Opravdu jsem na to nijak zvlášť nemyslel. Ani mě nenapadlo, že by to mohla být hádka, jak říkáte – pokládal jsem to za celkem přátelskou výměnu názorů.“

Leach musejí odolat pokušení říct: „No hrome, tomuhle tedy říkám opravdu přátelská výměna názorů, ale pokračoval: „Jaký oblek měl na sobě pan Strange včera při večeři?“ Hurstall zaváhal. Battle řekl klidně:

„Tmavomodrý oblek nebo šedý proužkovaný? Když si nevzpomenete vy, poví nám to někdo jiný.“ Hurstall se konečně ozval.

„Už si vzpomínám. Tmavomodrý. V téhle rodině,“ dodal s obavou, aby neztratil nic ze své prestiže, „není ve zvyku převlékat se v letních měsících do večerních šatů. Často se po večeři chodívá ještě ven – někdy do zahrady, někdy dolů k přístavišti.“ Battle přikývl. Hurstall odešel. Ve dveřích se minul s Jonesem, který vypadal velice vzrušeně.

„Je to tutovka,“ řekl.

„Vzal jsem všem otisky prstů. Z celé té kolekce byly na holi jen jediné. Porovnával jsem je samozřejmě zatím jen zhruba, ale vsadím se, že jsem se nezmýlil.“

„No a?“ řekl Battle.

„Otisky na golfové holi patří Nevilu Strangeovi.“ Battle se zvrátil do křesla.

„Prima,“ řekl.

„Tak to bychom tedy jako měli. To hraje, ne?“

IV

V kanceláři policejního velitele seděli tři muži s neobyčejně ustaranými tvářemi.

Major Mitchell řekl s povzdechem:

„Já myslím, že nám nezbyvá nic jiného, než ho prostě a jednoduše zatknout.“ Leach řekl klidně: „Vypadá to tak.“

Mitchell se podíval přes stůl na vrchního inspektora Battlea.

„Nač ty chmury?“ řekl vlídně.

„Nikdo vám přece nezabil nejlepšího přítele.“

Vrchní inspektor Battle si povzdechl.

„Nelíbí se mi to,“ řekl.

„Myslím, že se to nechce líbit nikomu z nás,“ řekl Mitchell.

„Máme ale dostatečný důkaz, abychom požádali o zatykač.“

„Víc než dostatečný,“ řekl Battle.

„Jestliže ho nezatkne, kdekdo se nás může zeptat, proč jsme to k čertu neudělali.“, Battle dost nešťastně přikývl.

„Proberme to ještě jednou,“ řekl policejní velitel.

„Zjistili jste motiv – Strange a jeho žena měli po smrti staré paní zdědit úctyhodnou sumu. Strange je poslední, o kom víme, že ji viděl naživu – slyšeli ho, jak se s ní hádá. Na šatech, které měl ten večer na sobě, byly skvrny od krve, a nejhorší je ovšem to, že se na vražedné zbrani našly pouze otisky jeho prstů – a nikoho jiného.“

„A přesto prese všechno,“ řekl Battle, „se vám to nezamlouvá.“

„Máte pravdu, vůbec ne.“

„Co vlastně se vám na tom nechce líbit, pane?“ Major Mitchell se poškrábal na nose.

„Snad to, že by ten chlap musel být úplně padlý na hlavu, nezdá se vám?“ „Jenže vrazi se někdy opravdu chovají neuvěřitelně hloupě.“ „Já vím – já vím. Kam bychom se dostali, kdyby se chovali jinak?“

Battle řekl Leachovi: „Co se na tom nelíbí tobě, Jime?“ Leach se zavrtěl, celý nesvůj.

„Pan Strange se mi vždycky líbil. Vídával jsem ho tu, když sem v létě jezdil. Je to sympatický člověk a navíc sportovec.“

„Nechápu,“ řekl Battle pomalu, „proč by dobrý hráč tenisu nemohl být právě tak dobrý vrah. To se

nevylučuje.“ Odmlčel se.

„Co se mi na tom nelíbí – to je ta golfová hůl.“

„Golfová hůl?“ zeptal se Mitchell poněkud zmateně.

„Ano, pane, nebo možná ten zvonek. Buď zvonek nebo hůl – jedno z toho.“

Pokračoval svým pomalým, korektním hlasem.

„Co se vlastně podle nás stalo? Vešel pan Strange do jejího pokoje, pohádal se s ní, rozcílil se a udeřil ji do hlavy golfovou hůlí? Jestliže se to takhle sběhlo, nebylo to připraveno. Jak to, že měl náhodou s sebou golfovou hůl? Tohle člověk s sebou po večerech nenosí.“

„Možná že zrovna trénoval údery – něco takového.“

„Možné to je – ale nikdo to netvrdí. Nikdo ho při tom neviděl. Naposled ho spatřili s golfovou hůlí v ruce asi před týdnem, když trénoval na pláži údery v písčitém terénu. Podle mne ale nelze najít zároveň dvojí vysvětlení. Buď došlo k hádce a Strange ztratil nervy – jenomže, já ho totiž viděl na dvorcích, a tyhle tenisové hvězdy bývají při turnajových utkáních celé pryč a nervy jim tečou, a když je takový člověk vztekoun, pozná se to na něm. Strangea jsem nikdy neviděl rozčileného. Odvážil bych se tvrdit, že se výtečně ovládá – lip než většina lidí. A přes to prese všechno předpokládáme, že se rozzuřil a křehkou starou paní udeřil do hlavy holí.“

„Je tu ještě další alternativa, Battle,“ řekl policejní velitel.

„Já vím. Teorie, že vražda byla připravena předem. Chtěl peníze té staré paní. Tomu by nasvědčoval ten zvonek – že se rozhodl omámit služku – neodpovídá tomu ale ta golfová hůl a ta hádka! Kdyby se rozhodl ji oddělat, dal by si velký pozor, aby se s ní nepohádal. Mohl přiotrávit služebnou, vplížit se v noci do ložnice, udeřit starou paní po hlavě a naaranžovat vloupání, potom otřít hůl a pečlivě ji uložit do skříně. Jenomže to nejde k sobě – je to propletenec chladnokrevných příprav a prostého násilí – a ty dvě věci nelze míchat dohromady!“

„Na tom, co říkáte, něco je, Battle. Jakou jinou alternativu máte?“

„Nejde mi z hlavy ta golfová hůl.“

„Nikdo ji nemohl udeřit tou golfovou holí, aby přitom nesmazal otisky Nevilových prstů, to je jednou jisté.“

„V tom případě,“ řekl vrchní inspektor Battle, „bylo použito jiné vražedné zbraně.“

Major Mitchell se zhluboka nadechl.

„To je trochu divoká hypotéza, nezdá se vám?“

„Myslím, že to dá zdravý rozum. Buď ji udeřil tou holí Strange anebo někdo jiný. Já jsem přesvědčen, že nikdo. V tom případě tam byla hůl položena úmyslně – pomazaná krví a olepená vlasy. Doktoru Lazenbymu se ta hůl také příliš nezamlouvala, vzal ji v úvahu, protože byla na místě činu a nemohl s určitostí prohlásit, že jí použito nebylo.“ Major Mitchell se zvrátil na opěradlo křesla.

„Pokračujte, Battle,“ řekl.

„Dávám vám volnou ruku. Jak tedy teď budeme postupovat?“

„Co nám zbývá,“ řekl Battle, „když si tu hůl odmyslíme? Především motiv. Měl Neville Strange opravdu motiv k tomu, aby lady Tressilianovou zabil? Zdědil peníze – jenomže podle mne velice záleží na tom, jestli ty peníze potřeboval. On tvrdí, že ne. Navrhují, abychom si to ověřili. Zjistíme si, jak vypadá jeho finanční situace. Jestliže je na huntě a potřebuje peníze, pak to podezření proti němu značně posílí. Jestli se ale naopak ukáže, že skutečně mluvil pravdu a že je na tom finančně dobře, proč potom by –“

„Co potom?“

„Potom bychom si snad mohli zjistit, jaké motivy mohli mít ostatní lidé v domě.“

„Myslíte si tedy, že jsme Nevila Strangea obvinili neprávem?“ Vrchní inspektor Battle zakoulel očima.

„Četl jsem někde větu, která mě zaujala. Così o jemné italské ruce. Řekl bych, že v tomhle případě jde o něco podobného. Navenek to vypadá jako tupý, brutální a přímočarý zločin, ale mně se zdá, že za tím lze postřehnout něco jiného – jemnou italskou ruku, která pracuje za scénou...“

Rozhostilo se dlouhé ticho, kdy policejní velitel zíral na Battlea.

„Můžete mít pravdu,“ řekl konečně.

„Čert aby to vzal, tenhle případ je opravdu nějaký podivný. Jak bychom teď měli postupovat, co myslíte?“ Battle si pohladil hranatou bradu.

„Víte, pane,“ řekl, „já jsem vždycky pro to, aby se na věci šlo tou nejjednodušší cestou. Všechno bylo naraženo tak, abychom podezírali Nevila Strangea. Tak ho tedy budeme podezírat dál. Nemusíme jít tak daleko, abychom ho zatkli, ale budeme v tom smyslu dělat narážky, budeme ho vyslýchat a nahánět mu strach – a uvidíme, jak na to budou reagovat ostatní. Ověříme si jeho tvrzení, důkladně a podrobně si zjistíme, co v noci opravdu dělal.“

„Vy jste hotový Machiavelli,“ řekl přátelsky major Mitchell a zazubil se.

„Filmový herec Battle v roli policajta s tvrdou rukou.“ Vrchní inspektor se dal do smíchu.

„Dělám vždycky rád to, co se ode mne čeká. Tentokrát to asi půjde trochu pomaleji – dám si na čas. Chci to tady pořádně pročmuchtat. Podezření na Nevila Strangea je pro to náramně dobrá záminka. Mám takové tušení, že v tomhle domě se dělo něco velice podivného.“

„Hledáte za tím sexuální aspekty?“

„Nevylučuju ani to, pane.“

„Dělejte, co umíte, Battle. Rozdělte si to s Leachem mezi sebe.“

„Děkuju.“ Battle vstal.

„Od právního zástupce jste se nic zajímavého nedověděl?“

„Ne, ačkoli jsem mu telefonoval. Znáám Trelawnyho dost dobře. Posílá mi kopii poslední vůle sira Matthewa a lady Tressilianové. Brala ročně asi pět set liber, které investovala do bezpečných cenných papírů. Odkázala něco Barrettové a malou částku také Hurstallovi, zbytek připadá Mary Aldinové.“

„Ty tři bychom neměli spouštět z očí,“ řekl Battle. Zdálo se, že se tím Mitchell baví.

„Vy jste hodně podezřívavý chlapík, co?“

„Nemá smysl nechat se hypnotizovat padesáti tisíci librami,“ řekl Battle bezbarvě.

„Mnoho vražd bylo spácháno kvůli necelým padesáti libram. Všechno záleží na tom, nakolik nutně vrah ty peníze potřebuje. Na Barrettovou bylo pamatováno v závěti – a možná že se přiotrávila sama, aby od sebe odvrátila podezření.“

„To se mi nezdá – vyvázla z toho jen taktak. Doktor Lazenby nám zatím nedovolil, abychom ji vyslechli.“

„Mohla si vzít příliš velkou dávku čistě z hlouposti. To se stává. A pokud víme, třeba byl v šeredné finanční tísní i Hurstall. A slečna Aldinová, pokud nemá vůbec vlastní peníze, mohla zatoužit užít si něco z té velice pěkné částky – než docela zestárne a nebude z ní nic mít.“ Policejní velitel se zatvářil pochybovačně.

„No,“ řekl, „teď záleží jen na vás dvou. Pust'te se do práce.“

V

Když se oba policisté vrátili do Gull's Pointu, vyslechli Williamsovo a Jonesovo hlášení.

Ani v jedné ložnici se nenašlo nic podezřelého nebo nápadného. Služebnictvo se dožaduje, aby se smělo věnovat práci v domě. Má se jim to dovolit?

„Já bych řekl, že ano,“ prohlásil Battle.

„Sám se hned teď půjdu projít po obou horních poschodích. Pokoje, kde se příliš často neuklízí, nám mnohdy poví o svých obyvatelích spoustu užitečných věcí.“

Seržant Jones položil na stůl malou lepenkovou krabičku.

„Tohle je z tmavomodrého saka pana Strangea,“ oznámil.

„Rezavé vlasy byly na rukávu, plavé na vnitřní straně límce a na pravém rameni.“

Battle vytáhl dva dlouhé rezavé vlasy a půl tuctu plavých a podíval se na ně. Zajiskřilo mu v očích a řekl:

„Přesně to odpovídá. V tomhle domě máme jednu blondýnku, jednu rusovlásku a jednu černovlasou.“

Takže hned víme, na čem jsme. Rezavé vlasy byly na rukávu a plavé na límci? Pan Strange na mě působí tak trochu jako Modrovous. Jednou rukou objímá jednu manželku a hlava té druhé mu přitom spočívá na rameni.“

„Krev z rukávu jsme poslali k rozboru. Zavolají nám, jakmile budou znát výsledky.“ Leach přikývl.

„Jak to vypadá se služebnictvem?“

„Postupoval jsem podle vašich instrukcí. Nikomu z nich nehrozilo propuštění a nikdo podle všeho nechoval vůči staré paní nějakou zášť. Byla sice přísná, ale velice oblíbená. Ostatně – se služebnictvem jednala skoro výhradně slečna Aldinová. A ta, jak se zdá, s nimi vycházela dobře.“

„Odhadl jsem na první pohled, že je to velice schopná žena,“ řekl Battle.

„Kdyby tím naším vrahem byla ona, nedostali bychom ji na šibenici jen tak snadno.“ Jones se zatvářil udiveně.

„Ale otisky na té holi přece patřily –“

„Vím – všechno vím,“ řekl Battle.

„Ukazovaly zcela jednoznačně na pana Strangea. Mezi lidmi se sice traduje domněnka, že sportovci neoplývají obzvláštní chytrostí (mimochodem to vůbec není pravda), ale přesto nemohu uvěřit, že by Neville Strange byl úplný idiot. Jak to vypadá se zdravotním čajem té služby?“

„Mívala ho vždy na polici v koupelně pro služebnictvo ve druhém patře. V poledne si ho vždycky namočila, aby se vyluhovala, a stával tam až do večera, než šla spát.“

„Takže se k němu mohl dostat prakticky každý! Přesněji řečeno – každý, kdo byl v domě.“ Leach řekl přesvědčivě:

„Tohle je docela jasně záležitost lidí z domu!“

„Také si to myslím. Ne že by to byl zločin, za zavřenými dveřmi. To ne. Každý, kdo měl klíč, mohl si otevřít hlavní dveře a vejít dovnitř. Neville Strange včera v noci klíč měl – bylo by však pravděpodobně jednodušší dát si udělat nový, a ostatně zkušená ruka by to zvládla i s kouskem drátu. Neumím si ale představit, že by někdo cizí mohl vědět o tom zvonku a o zdravotním čaji, který Barrettová každý večer pila! Tohle mohl vědět jedině domácí člověk!“

„Tak pojď se mnou, Jime. Půjdem nahoru a prohlédnem si koupelnu a všechno ostatní.“

Začali s prohlídkou v nejvyšším patře. Nejdřív přišla na řadu komora plná polámaného starého nábytku a všelijakého harampádí.

„V tomhle jsem se tedy nehrabal,“ řekl Jones.

„Nevěděl jsem –“

„Co byste tu taky hledal? Udělal jste dobře. Zbytečně byste ztrácel čas. Podle toho prachu na podlaze tady nikdo nebyl aspoň půl roku.“

Pokoje pro služebnictvo byly v tomto poschodí a také dvě neobývané ložnice a koupelna. Battle do každé místnosti nakoukl a zběžně ji prolétl očima. Všiml si přitom, že Alice, služka s vylekanými kukadly, spává při zavřeném okně; že hubená Emma má strašnou spoustu příbuzných – celý prádelník měla oлеpený jejich fotografiemi – a že Hurstall vlastní pár kousků dobrého, třebaže popraskaného porcelánu značky Dresden a Crown Derby.

Kuchařčin pokoj byl úzkostlivě čistý, zatímco pokojík její pomocnice byl v přímo chaotickém nepořádku.

Dál šel Battle do koupelny, která byla hned u schodiště. Williams ukázal na dlouhou polici nad umyvadlem, na níž stály skleničky a zubní kartáčky, různé pomády, lahvičky s koupelovými solemi a šampóny. Otevřený balíček zdravotního čaje ležel na kraji police.

„Na sklenici nebo na balíčku jste žádné otisky nenašli?“ „Jen služčiny. Mám je z jejího pokoje.“

„Nemusel brát sklenici do ruky,“ řekl Leach.

„Stačilo, když do ní uspávadlo hodil.“

Battle šel dolů po schodech a Leach ho následoval. Mezi horním poschodím a prvním odpočívadlem bylo jakési dost nešikovně umístěné okno. V rohu stála tyč s háčkem na konci.

„Tou se to horní okno otvírá,“ vysvětloval Leach. „Je to ale jen taková ventilace, okno se totiž dá otevřít jen kousek. Otvor je příliš úzký, než aby jím někdo mohl vlézt dovnitř.“

„Ani mě nenapadlo, že by sem někdo lezl,“ řekl Battle. Oči měl zamyšlené.

Vešel do první ložnice v prvním poschodí, v níž bydlela Audrey Strangeová. Bylo tam čistě uklizeno: na toaletním stolku ležely kartáče s rukojetí ze slonoviny, nikde se nepovalovaly žádné šaty. Battle nakoukl do skříně. Dva jednoduché kostýmy, asi dvoje večerní šaty a jedny či dvoje letní. Šaty byly laciné, ale kostýmy výborně ušité a drahé, třebaže už starší.

Battle pokývl. Chvilku postál u psacího stolu a pohrával si s kalamárem, postaveným nalevo od podložky s pijákem. Williams řekl: „Na tom pijáku ani v koši na papír není nic zajímavého.“

„Stačí mi, když to říkáte,“ prohlásil Battle.

„Tady opravdu není nic k vidění.“

Pokračovali v prohlídce dalších pokojů.

V pokoji Thomase Roydea byl nepořádek, kam se člověk podíval, všude se válely různé kusy pánské garderoby. Dýmky a popel byly po stole a u postele, na níž ležel rozečtený výtisk Kiplingova románu Kim.

„Ten je zvyklý, že po něm uklízí domorodé služebnictvo,“ řekl Battle.

„Rád čte oblíbené staré autory. Konzervativní typ.“ Pokoj Mary Aldinové byl malý, ale útulný. Battle se podíval na cestopisy v poličkách a na staromódní kartáče z tepaného stříbra. Zařízení a barvy byly v tomto pokoji mnohem modernější než v ostatních místnostech domu.

„Tahle tak konzervativní není,“ řekl Battle. „Nikde tu nemá žádné fotografie. Není to žena, která by žila z minulosti.“

V patře byly ještě tři nebo čtyři prázdné pokoje, všechny uklizené, vyluxované a připravené pro hosty, a také dvě koupelny. Pak přišel na řadu velký dvojpokoj lady Tressilianové. Z něho sešli po třech malých schůdcích a octlí se ve dvou pokojích s koupelnou, v nichž byli ubytováni manželé Strangeovi. V Nevilově pokoji Battle neztrácel mnoho času. Vykoukl z otevřeného okna, pod nímž se příkře svažoval do moře skalní útes. Okno vedlo na západní stranu a bylo z něho vidět na Stark Head – skálu, která se hrozivě a zlověstně tyčila nad vodou.

„Tehle pokoj má odpolední slunce,“ zabručel. „Po ránu ale musí být taková vyhlídka trochu ponurá. A při odlivu tu musí šeredně páchnout mořské řasy. A tamten mys na obzoru taky nepůsobí moc utěšeně.“

Vůbec se nedivím, že tak láká sebevrahy!“ Nezamčenými dveřmi přešel do většího pokoje. Panoval tam nepředstavitelný nepořádek. Všude se povalovaly hromady šatstva – jemné spodní prádlo, punčochy,

vyzkoušené a pohozené svetříky – pestré letní šaty přehozené přes opěradlo křesla. Battle se podíval do skříně. Byla plná kožichů, večerních šatů, šortek, tenisových úborů a sportovních kostýmků.

Battle zavřel skříň téměř uctivě.

„Zatraceně drahý vkus,“ poznamenal.

„Ta ženská musí stát manžela těžké prachy.“ Leach řekl zamračeně: „Možná právě proto –“

Větu ale nedokončil.

„Potřeboval sto nebo sto padesát tisíc liber? Možná. Radši si poslechneme, co nám o tom poví on sám.“

Odešli dolů do knihovny. Williamse pověřili, aby oznámil služebnictvu, že se může opět věnovat své práci.

Lidé z rodiny se mohou vrátit do svých pokojů. Bylo třeba je o tom uvědomit a také jim říct, že by si

inspektor Leach rád pohovořil s každým z nich zvlášť, nejdříve s Nevilem Strangem.

Když Williams odešel z knihovny, Battle a Leach se posadili za mohutný viktoriánský stůl. V rohu místnosti seděl mladý policista se zápisníkem a připravenou tužkou. Battle řekl:

„Začni se ho ptát ty, Jime. Á koukej na něho udělat dojem.“ Když Leach přikývl, Battle se poškrábal na bradě a zachmuřil se.

„Nevím proč, ale pořád musím myslet na Hercula Poirota.“

„Myslíš toho belgického dědouška – toho komického mužíčka?“

„Ten je tak akorát komický,“ řekl vrchní inspektor Battle. „Je nebezpečný jako černá mamba a rozzuřená leopardí samice dohromady – hlavně když ze sebe začne dělat šarlatána! Přál bych si, aby tu byl – tohle je případ pro něho jak stvořený.“

„V jakém smyslu?“

„V psychologickém,“ řekl Battle.

„Ale chce to opravdu psychologii – žádnou takovou tu nedovařenou kasičku lidiček, kteří o tom nemají ani páru.“ Otráveně si vzpomněl na slečnu Amphreyovou a na svou dceru Sylvii.

„Podle něho spočívá nejlepší metoda v tom, aby člověk věděl, jak takový případ správně rozhybat. Nechat vraha povídat – to je jeden z jeho oblíbených postupů. Říká, že každý je nucen říct pravdu dřív nebo později – poněvadž je to nakonec mnohem snazší než vykládat lži. A přitom pachatelé vždycky v něčem maličko uklouznou, myslí si, že třeba na něčem tak moc nezáleží – a v tom je člověk nejlip chytí.“

„Chceš Nevilu Strangeovi poskytnout možnost, aby ti sám strčil hlavu do oprátky?“

Battle roztržitě přikývl. Potom ještě poněkud rozmrzele a zmateně dodal:

„Vlastně mi dělá starost něco jiného – proč jsem si vůbec na Hercula Poirota vzpomněl? Napadlo mě to tam nahoře. Co jsem to tam jen mohl vidět, že mi to toho mužíčka připomnělo?“ Rozhovor skončil, když do knihovny vešel Neville Strange. Byl bledý a ustaraný, ale mnohem méně nervózní než při snídani. Battle se na něho pátravě podíval. Bylo k nevíře, že by člověk, který ví – a on to musel vědět, jestliže je schopný vůbec trochu uvažovat – že na vražedném nástroji zůstaly otisky jeho prstů a že policie ty otisky identifikovala – že by takový člověk nebyl mimořádně nervózní, případně se nesnažil drze předstírat suverenitu.

Neville Strange vypadal celkem normálně – událost jím otřásla, způsobila mu starosti a zármutek – nervózní však byl jenom nepatrně.

Jim Leach ho oslovil příjemným hlasem venkovana ze západní Anglie:

„Byli bychom rádi, kdybyste nám zodpověděl pár otázek, pane Strange. Jde jednak o to, co jste včera večer dělal a kudy jste chodil, a jednak o některé významné skutečnosti. Zároveň vás upozorňuji, že na otázky nemusíte odpovídat, jestliže nechcete, a přejete-li si, může být přítomen váš advokát.“ Opřel se o opěradlo křesla a pozoroval, jak slova zapůsobila. Neville Strange se vůbec nesnažil zakrýt svůj zmatek.

„Buď nemá tušení, kam tím míříme, nebo je to zatraceně dobrý herec,“ pomyslel si Leach. Když Neville neodpověděl, řekl nahlas: „Tak jak to uděláme, pane Strange?“

Neville řekl: „Samozřejmě – ptejte se mě, nač chcete.“

„Vemte ale na vědomí,“ řekl Battle přátelsky, „že všechno, co nám povíte, bude zaprotokolováno a může být později použito u soudu jako svědectví.“

Na Strangeově tváři se objevil ruměnec. Řekl ostře: „To mi vyhrožujete?“

„Ani nápad, pane Strange. Pouze vás na to upozorňuji.“ Neville pokrčil rameny.

„Předpokládám, že to patří k vaší běžné praxi. Dejte se do toho.“

„Chcete učinit výpověď?“ „Jestli tomu tak říkáte.“

„Tak nám tedy přesně povězte všechno, co jste dělal včera večer.. Začněte večerí.“

„Prosím. Po večerí jsme šli do salónu. Tam jsme pili kávu. Poslouchali rádio – zprávy a podobně. Pak jsem se rozhodl, že zajdu do hotelu v Easterheadském zálivu podívat se na jednoho přítele, který tam bydlí.“

„Jak se ten přítel jmenuje?“

„Latimer. Edward Latimer.“

„Je to váš důvěrný přítel?“

„Ani moc ne. Co jsme ale tady, vídám se s ním často. Byl na obědě a na večeři u nás a pak jsme zas my byli u něho.“ Battle řekl:

„Nebylo už na cestu do Easterheadského zálivu trochu pozdě?“

„Kdepak, tam bývá veselo – mívají otevřeno až do rána.“

„V tomhle domě se ale chodívá spát se slepicemi, jestli se nemýlím?“

„Vcelku ano. Jenže já jsem si s sebou vzal klíč od domovních dveří. Nikdo na mě nemusel čekat.“

„Nechtěla vaše paní jít s vámi?“ Nevile maličko změnil tón. Řekl poněkud upjatě: „Ne, bolela ji hlava. Šla si lehnout už předtím.“

„Pokračujte prosím, pane Strange.“

„Právě jsem se chtěl jít převléct –“

Leach ho přerušil.

„Promiňte, pane Strange. Do čeho převléct? Do večerních šatů, nebo z večerních šatů?“

„Ani jedno, ani druhé. Měl jsem na sobě modrý oblek – náhodou je to můj nejlepší, a protože se dalo trochu do deště a já chtěl jet přívozem a na druhé straně pak jít pěšky – je to asi půl míle, znáte to tam – převlékl jsem se do starších šatů – do šedých proužkovaných, když už chcete vědět všechny detaily.“

„Máme rádi ve všem jasno,“ řekl Leach skromně.

„Pokračujte prosím.“

„No – jak říkám, šel jsem nahoru, když za mnou přišla Barrettová a řekla mi, že by se mnou lady Tressilianová chtěla mluvit. Tak jsem se k ní vypravil a trochu jsme se spolu porafali.“

Battle řekl zdvořile: „Myslím, že jste poslední, kdo ji viděl živou, ne, pane Strange?“ Nevile zrudl.

„Ano – ano – nejspíš ano. To ale byla úplně v pořádku.“ „Jak dlouho jste u ní byl?“

„Asi tak dvacet minut, možná třicet – nevím přesně. Pak jsem šel k sobě do pokoje, převlékl jsem se a pospíchal jsem z domu. Klíč od hlavních dveří jsem si vzal s sebou.“

„V kolik hodin to bylo?“

„Kolem půl jedenácté, aspoň myslím. Seběhl jsem dolů k přívozu a chytil jsem akorát pramici do Easterheadu. Latimera jsem našel v hotelu, vypili jsme spolu nějakou tu skleničku a zahráli jsme si biliár. Rychle nám to uteklo a pojednou jsem si uvědomil, že jsem zmeškal poslední pramici na druhý břeh, která odjíždí v půl druhé. Latimer ale velice ochotně vytáhl z garáže auto a odvezl mě domů. Jak víte, musí se jet objížďkou kolem Saltingtonu, je to dobrých šestnáct mil. Z hotelu jsme odjeli ve dvě hodiny a sem jsme přijeli v půl třetí. Poděkoval jsem Tedu Latimerovi a pozval jsem ho ještě na skleničku, ale řekl mi, že už radši pojedou rovnou domů. A tak jsem přišel do domu sám a hned jsem šel spát. Nic podezřelého jsem neviděl ani neslyšel. Všude byl klid a měl jsem dojem, že všichni spí. Až dnes ráno jsem uslyšel, jak to děvče křičí, a –“

Leach ho přerušil.

„Ano, to už víme. Teď se, prosím vás, trochu vraťte – k vašemu rozhovoru s lady Tressilianovou – chovala se zcela normálně?“

„Naprosto normálně.“

„O čem jste hovořili?“

„O všem možném.“

„V přátelském tónu?“ Nevile zčervenál.

„Jistěže.“

„Nedošlo mezi vámi – například – k prudké hádce?“ řekl Leach klidně.

Nevile hned neodpověděl. Leach řekl:

„Bude lepší, když nám povíte pravdu. Řeknu vám rovnou, že část vašeho rozhovoru kdosi vyslechl.“

Nevile řekl úsečně:

„Trochu jsme se nepohodli. Ale nic to nebylo.“

„Kvůli čemu jste se nepohodli?“ Nevile se s námahou ovládl a usmál se.

„Upřímně řečeno, pořádně mě zjela. To u ní bývalo časté. Jakmile s někým v něčem nesouhlasila, hned si ho vzala do prádla. Měla dost staromódní názory a dnešní způsob života a myšlení jí šel někdy velice na nervy – nesnášela například rozvody a podobné věci. Pohádali jsme se a já jsem se trochu rozčílil, ale rozešli jsme se celkem v dobrém – i když jsme jeden druhého ani dost málo nepřesvědčili.“ Pohněvaně dodal: „Rozhodně jsem ji nepraštil do hlavy proto, že bych při hádce ztratil nervy – jak si snad myslíte!“

Leach pohlédl na Battlea. Battle se těžkopádně sklonil nad stolem a řekl:

„Dnes ráno jste přiznal, že ta golfová hůl je vaše. Můžete nám nějak vysvětlit skutečnost, že se na ní našly otisky vašich prstů?“ Nevile hleděl do prázdna a pak řekl podrážděně:

„No proboha – proč by tam neměly být – je to přece má hůl – často jsem jí užíval.“

„Myslel jsem to jinak. Chtěli bychom, abyste nám vysvětlil, jak je možné, že podle otisků prstů jste byl poslední, kdo měl hůl v ruce?“ Nevile seděl zcela tiše; z tváře se mu vytratila veškerá barva.

„To není pravda,“ řekl konečně.

„Není to možné. Někdo ji musel mít v ruce ještě po mně – mohl si přece vzít rukavice.“

„Ne, pane Strange, nikdo ji nemohl vzít do rukou tak, jak vy to myslíte – že by ji popadl a rozmáchl se – přitom by totiž nutně musel vaše otisky setřít.“ Následovala pauza – velice dlouhá pauza.

„Kristepane,“ řekl Nevile křečovitě a otrásl se. Přitiskl si ruce na oči. Oba policisté ho pozorovali.

Potom mu ruce klesly a narovnal se na židli.

„Není to pravda,“ řekl klidně.

„Prostě to není pravda. Myslíte, že jsem ji zabil, ale já to neudělal. Přísahám, že ne. Jde o nějaký strašlivý omyl.“

„A nemůžete nám poskytnout nějaké vysvětlení, pokud jde o ty otisky prstů?“

„Kde bych je vzal? Ohromilo mě to stejně jako vás.“

„A můžete nějak vysvětlit skutečnost, že okraje rukávů a rukávy vašich tmavomodrých šatů jsou zamazané od krve?“

„Od krve?“ Zašeptal to s hrůzou. „To není možné!“

„Neřízl jste se třeba –“

„Ne – rozhodně ne. Nic takového!“ Oba policisté okamžik čekali.

Nevile Strange sražen čelo a zdálo se, že přemýšlí. Když konečně zvedl hlavu, hleděl na ně zděšenýma očima, plnýma hrůzy.

„To je fantastické!“ řekl.

„Prostě fantastické. Na tom na všem není ani za mák pravdy.“

„Což o to, fakta jsou pravdivá dost,“ řekl komisař Battle.

„Proč bych ale takovou věc dělal? Vždyť to je nemyslitelné – neuvěřitelné! Znal jsem Kamilu celý život.“ Leach si odkašlal.

„Mám dojem, že jste nám říkal, pane Strange, že po smrti lady Tressilianové zdědíte značnou částku peněz.“

„Tak vy si myslíte, že kvůli tomu – Ale já o peníze nestojím! Nepotřebuju je!“

„To nám říkáte vy, pane Strange.“ Leach si poněkud odkašlal. Nevile vyskočil.

„Tak podívejte, tohle vám mohu dokázat. Že peníze nepotřebuju. Dovolte mi, abych zavolal řediteli své banky – můžete si s ním promluvit sám.“

Zatelefonovali do banky. Linka byla volná a spojení do Londýna dostali za pár minut. Nevile řekl:

„To je pan Ronaldson? Tady Nevile Strange. Poznáte mě podle hlasu, že? Poslyšte, potřeboval bych od vás, abyste poskytli policii – jsou tu teď se mnou – veškeré potřebné informace o mé finanční situaci – ano – ano – prosím vás o to.“ Leach převzal sluchátko. Hovořil klidně, kladl jednu otázku po druhé a poslouchal odpovědi. Konečně zavěsil.

„Tak co?“ řekl Nevile horlivě. Leach nevzrušeně prohlásil:

„Máte u nich na kontě značnou peněžní částku k dobru. Banka se stará o veškeré vaše investice a sdělila mi, že jsou ve velmi slibném stavu.“

„Vidíte, že jsem vám říkal pravdu!“

„Vypadá to tak – ale i tak je možné, pane Strange, že třeba máte nějaké závazky či dluhy – někdo vás možná vydírá – to všechno mohou být důvody, o kterých nevíme a které vás nutí opatřit si peníze.“

„Žádné podobné důvody nemám! Ubezpečuju vás, že něco takového nepřichází v úvahu. Sami si zjistíte, že je to nesmysl.“ Vrchní inspektor Battle pokrčil rozložitými rameny. Řekl laskavě, téměř otcovsky:

„Máme dostatečný důkaz, abychom vás zatkli, v tom mi jistě dáte za pravdu, pane Strange. Neudělali jsme to – zatím. Jak vidíte, chováme se podle zásady ‚Spíš pardonuj, než obviňuj‘.“ Nevile řekl hořce:

„Chcete říct, že už jste usoudili, že jsem to udělal já, ale že musíte nejdřív najít motiv, než mě zmáčknete?“ Battle mlčel. Leach se podíval na strop.

Nevile řekl zoufale:

„Je to jako nějaký strašný sen. Nevím, co bych k tomu řekl, nevím, co mám dělat. To je – to je jako když jsem v pasti a nemůžu z ní ven.“

Vrchní inspektor Battle se zavrtěl. Oči pod přimhouřenými víčky mu chytře zableskly.

„To jste řekl moc pěkně,“ pravil.

„Opravdu moc pěkně. A mě něco napadlo...“

VI

Seržant Jones vyprovodil Nevila přes halu a vzápětí uvedl zasklenými dveřmi do místnosti Kay, takže se manželé nesetkali.

„Se všemi ostatními se ale sejde,“ poznamenal Leach.

„Tím lip,“ řekl Battle.

„Zajímá mě ona – chci s ní mluvit, dokud ještě není ovlivněna.“

Den byl pošmourný a foukal ostrý vítr. Kay měla na sobě tvídovou sukni a tmavočervený svetr, nad nímž se její vlasy vyjímaly jako naleštěná měděná mísa. Vypadala trochu rozčileně a trochu vyděšeně. Na tmavém viktoriánském pozadí knih a křesel s prohnutými opěradly rozkvetla její krása a vitalita jako nádherný květ.

Leach ji snadno přiměl k výpovědi o tom, co dělala včera večer. Rozbolela ji hlava a šla si lehnout záhy – asi ve čtvrt na deset, tak nějak. Usnula tvrdě a neslyšela nic, teprve dnes ráno ji probudil čísi výkřik.

Další otázky jí položil Battle.

„Nezašel se na vás manžel podívat, jak se vám daří? Myslím – než večer odešel z domu?“

„Ne.“

„Neviděla jste ho od chvíle, kdy jste odešla ze salónu, až do dnešního rána. Je to tak?“ Kay přikývla.

Battle si přešel rukou po bradě.

„Paní Strangeová, dveře mezi vaším pokojem a pokojem vašeho manžela byly zamčené. Kdo je zamkl?“

Kay odpověděla stručně: „Já.“

Battle neřekl nic, ale čekal – čekal jako starý, mazaný kocour na myš, až vyleze z díry.

Mlčením dosáhl toho, čeho by možná nedosáhl vyptáváním. Kay prudce vybuchla:

„No – tak vidím, že bude nejlíp, když vám to všechno vyklopím rovnou! Ten třasořítka Hurstall nás musel před čajem slyšet, a když vám to nepovím já, poví vám to on. Pravděpodobně už vám to dokonce řekl. Pohádali jsme se s Nevilem – moc šeredně. Zuřila jsem na něho! Šla jsem si lehnout a zamkla jsem dveře, poněvadž jsem na něho pořád ještě měla ukrutný vztek!“

„Aha – ach tak,“ řekl Battle s maximálním pochopením.

„A kvůli čemu jste se vlastně pohádali?“

„Záleží na tom? Mně to nevadí, já vám to klidně řeknu. Neville se choval jak totální idiot. To je ale všechno vina té ženské.“

„Které ženské?“

„Jeho první ženy. Ona ho přivedla na myšlenku, abychom sem přijeli.“

„Chcete říct – abyste se tu sešli?“

„No ano. Neville si myslí, že to byl všechno jeho nápad – on je takové ubohé neviňátko! Jenomže nebyl. Nikdy ho něco takového ani nenapadlo, dokud ji jednoho dne nepotkal v Hyde Parku. Ona mu tohle nakukala a vsugerovala mu, že na to přišel sám. On si docela vážně myslí, že to byl jeho nápad, ale já jsem hned viděla, že za tím je od začátku Audrey – ta její jemná italská ruka...“

„Proč by to ale dělala?“ zeptal se Battle.

„Poněvadž ho chtěla znova dostat do drápů,“ řekla Kay. Hovořila rychle a zajíkala se.

„Nikdy mu neodpustila, že ji nechal kvůli mně. Tohle je její pomsta. Nakukala mu, že bychom se tu měli všichni sejít, a pak ho začala zpracovávat. Dala se do toho hned, jak jsme přijeli. Je totiž náramně mazaná, víte? Ví moc dobře, kdy se má tvářit pateticky a kdy zas bůhvíjak nedosažitelně – no jo, a zároveň to ještě hrát na dalšího mužského. Má tu ještě Thomase Roydea, takového věrného bernardýna, který ji odjakživa zbožňoval, no a dohání Nevila k šílenství, poněvadž předstírá, že si chce Thomase vzít.“ Zmlkla a vztekle oddechovala. Battle řekl mírně: „Člověk by si myslel, že pan Strange bude mít jediné radost, když paní Audrey dojde – ehm – štěstí se starým přítelem.“

„Radost? Ten žárí jak ďábel!“

„Pak ji ale musí mít velice rád.“

„No jo, to on má,“ řekla Kay trpce.

„O to se postarala.“ Battle se stále ještě pochybovačně škrábal prstem na bradě.

„Měla jste nějaké námitky proti tomu, abyste sem přijeli současně?“ zeptal se.

„Jak bych mohla? Vždyť by to vypadalo, že žálím!“

„No dobře,“ řekl Battle, „a žálíte, nebo ne?“ Kay zrudla.

„Samozřejmě! Vždycky jsem na Audrey žárlila. Hned od začátku – nebo skoro hned od začátku. Měla jsem pocit, že je v domě zároveň se mnou. Jako by to byl její domov, a ne můj. Dala jsem pokoje znova vymalovat a všechno přestavět, jenže to vůbec nic nepomohlo! Pořád jsem cítila, jak se plíží kolem jako

nějaký hrozivý přízrak. Věděla jsem, jak Nevila trápí pomyšlení, že se k ní špatně zachoval. Nemohl na ni docela zapomenout – pořád tam byla – pořád ho v podvědomí strašily nějaké výčitky. Někteří lidé už prostě takovíhle jsou. Vypadají celkem bezbarvě a nezajímavě, ale dohánějí člověka k takovým pocitům.“ Battle zamyšleně přikývl. Řekl:

„Děkuji, paní Strangeová. Pro tuhle chvíli je to všechno. V budoucnu se budeme muset zeptat ještě na spoustu věcí – hm – zvláště, když váš manžel zdědí po lady Tressilianové tolik peněz – padesát tisíc liber –“

„Tolik? To jsme přece dostali po starém siru Matthewovi, ne?“ „Jste o tom o všem informovaná?“

„Samozřejmě. Odkaz sira Matthewa má být rozdělen mezi Nevila a Nevilovu ženu po smrti lady Tressilianové. Ne že bych byla ráda, že je stará paní po smrti. To nejsem. Moc ráda jsem ji neměla – nejspíš protože ona neměla ráda mě – ale je to prostě hrozné pomyšlení, že se sem vetřel nějaký lupič a rozbil jí hlavu.“ S těmito slovy také odešla. Battle se podíval na Leache.

„Co si o ní myslíš? Pěkná kůstka – co ty na to? Kvůli ní mužský klidně dokáže ztratit hlavu.“ Leach přikývl.

„Tedy – na dámu moc nevypadá,“ řekl pochybovačně.

„Dneska už žádné nejsou,“ řekl Battle.

„Podíváme se teď na ženu číslo jedna? Ale ne, zavoláme si radši slečnu Aldinovou, aby nám svůj názor na ty manželské trable pověděl někdo nezaujatý.“ Mary Aldinová vešla klidně a posadila se. Pod vnější nezúčastněností byla v jejích očích vidět starost.

Zodpovíдала Leachovy otázky zcela jasně a potvrdila Nevilovo vyličení průběhu večera. Ona sama si šla lehnout asi tak v deset hodin.

„V té době byl pan Strange u lady Tressilianové?“

„Ano, slyšela jsem je mluvit.“

„Mluvili spolu, nebo se hádali, slečno Aldinová?“ Zrudla, ale odpověděla klidně:

„Víte – lady Tressilianová byla náruživá diskutérka. Její hlas zněl velice často podrážděně, i když k tomu neměla vůbec žádný důvod. Jistěže měla sklon k panovačnosti a ráda lidi komandovala – a takovéhle způsoby snášejí muži obvykle hůř než ženy.“

„Než třeba vy,“ pomyslel si Battle. Zadíval se na její inteligentní tvář. Promluvila však ona.

„Nerada bych vypadala jako hlupák – ale připadá mi opravdu neuvěřitelné, že byste mohli podezírat někoho z těch lidí tady v domě. Proč by to nemohl udělat někdo, kdo přišel zvenčí?“

„Z mnoha důvodů, slečno Aldinová. Předně proto, že nebylo nic ukradeno a nebyly vypáčeny žádné dveře ani okna. Nemusím vám snad připomínat půdorys vašeho domu a okolí, ale uvědomte si to dobře: na západní straně klesá příkrý útes rovnou do moře, na jihu jsou dvě obezděné terasy, které také končí až v moři, na východní straně se zahrada svažuje skoro až ke břehu, ale je obehnána vysokou zdí. Jediným vchodem jsou malá dvířka, která vedou na silnici, ale ta jsme našli dnes ráno zavřená zevnitř na závoru jako vždy. A hlavní vrata do domu, která také vedou na silnici, byla rovněž zamčená. Neříkám, že někdo nemohl přelézt zeď, nebo že se nemohl dostat dovnitř hlavními dveřmi s pomocí rezervního klíče nebo třeba nějakého šperháku – ale tvrdím, že pokud jsem se dobře díval, nic tomu zatím nenasvědčuje. Ten, kdo zločin spáchal, musel vědět, že Barrettová každý večer pije zdravotní čaj, jen tak ji mohl omámit – což ukazuje na někoho z domu. Golfovou hůl vzal pachatel ze skříně pod schodištěm. Tohle nemohl udělat nikdo zvenčí, slečno Aldinová.“

„Nevile to ale nebyl! Jsem si jista, že to nebyl Nevile.“

„Z čeho ta vaše jistota plyne?“

Bezmocně zvedla ruce.

„Prostě mu to není podobné – proto! Nevile by přece nedokázal zabít bezbrannou starou ženu v posteli!“

„Zdá se to samozřejmě nepravděpodobné,“ řekl Battle uvážlivě, „ale byla byste překvapená, jakých věcí jsou lidé schopni, když k tomu mají dostatečný důvod. Pan Strange mohl velice nutně potřebovat peníze.“

„Určitě ne. Není žádný marnotratník ani flamendr – nikdy moc peněz nepotřeboval.“

„On možná ne, ale jeho žena ano.“

„Kay? No – možná – ale prosím vás, to je prostě směšné. Jsem si jistá, že včera večer Nevile mohl myslet na leccos, ale na peníze ne.“

Inspektor Battle si odkašlal.

„Pokud jsem vyrozuměl, trápily ho i jiné starosti?“

„To vám nejspíš řekla Kay, ne? Ano – opravdu měl nějaké nepříjemnosti. To ale s touhle strašlivou věcí nemá nic společného.“

„Pravděpodobně ne, ale přesto bych moc rád slyšel vaši verzi celé té záležitosti, slečno Aldinová.“

Mary řekla pomalu: „No víte – tady totiž – vznikla taková nepříjemná situace. Ať už s tím nápadem přišel

kdokoli –“ Battle ji záludně přerušil:

„Pokud jsem slyšel, byl to nápad pana Strangea?“

„On to říkal.“

„Vy jste si to ale nemyslela?“

„Já – ne – Nevilovi se to také nějak nepodobá. Měla jsem pocit, že ho na tuhle myšlenku někdo přivedl – a tenhle pocit jsem měla celou tu dobu.“

„Třeba paní Audrey Strangeová, ne?“

„Připadá mi neuvěřitelné, že by Audrey něco takového udělala.“

„Kdo jiný tedy, když ne ona?“ Mary bezmocně pokrčila rameny.

„Nevím. Je to prostě divné.“

„Divné,“ řekl Battle zamyšleně. „Tenhle pocit mám taky – o celém tomhle případu. Je to podivný případ.“

„Podivné tu bylo všechno. Panovala tady taková atmosféra – nedokážu to popsat. Něco viselo ve vzduchu. Někáká hrozba.“

„Všichni byli nějak nesví a tekly jim nervy, co?“

„Ano, přesně tak... Všichni jsme tím trpěli. Dokonce i pan Latimer –“ Zarazila se.

„Zrovna jsem se vás chtěl na pana Latimera zeptat. Co mi o něm můžete povědět, slečno Aldinová? Kdo to je, ten pan Latimer?“

„Abych vám pravdu řekla, moc toho o něm nevím. Je to přítel Kay.“

„Je to přítel paní Strangeové. Znají se spolu už dlouho?“

„Ovšem, znala ho dávno předtím, než se provdala.“

„Pan Strange ho má rád?“

„Řekla bych, že docela ano.“

„Žádné – maléry tu nebyly?“

Battle to řekl velice delikátně. Mary odvětila hned a důrazně: „Určitě ne!“

„Měla. pana Latimera v oblibě lady Tressilianová?“

„To zrovna moc ne.“

Battle vzal na vědomí varování, které se ozvalo v povzneseném tónu jejího hlasu, a změnil téma.

„A teď ještě ta služka – Jane Barrettová – sloužila u lady Tressilianové dlouho? Pokládáte ji za důvěryhodnou?“

„Naprosto. Byla lady Tressilianové oddaná tělem i duší.“ Battle se zabořil do křesla.

„Takže ani na okamžik nepřipouštíte možnost, že Barrettová udeřila lady Tressilianovou do hlavy a pak se sama přiotrávila, aby od sebe odvedla podezření?“

„To je vyloučeno. Proč by to proboha dělala?“

„Má něco dědit, jestli o tom nevíte.“

„To já také,“ řekla Mary Aldinová a upřeně se na něho podívala.

„Máte pravdu,“ řekl Battle.

„Vy také. Víte, kolik to dělá?“

„Před chvílí přijel pan Trelawny a řekl mi to.“

„Předtím jste to nevěděla?“

„Ne. Věděla jsem s jistotou – z toho, co lady Tressilianová občas prohodila – že mi něco odkázala. Můj vlastní majetek nestojí za řeč, jak možná víte. Nestačí mi ani na živobytí, musím si prostě nějak vydělávat. Předpokládala jsem, že mi lady Tressilianová odkáže přinejmenším takových sto liber ročně – jenomže měla nějaké synovce, a vůbec jsem nemohla tušit, jak hodlá naložit s penězi, š nímž disponovala ona sama. Věděla jsem ale, že majetek po siru Matthewovi má připadnout Nevilovi a Audrey.“

„Takže tedy nevěděla, co jí lady Tressilianová odkazuje,“ řekl Leach, když Mary Aldinovou propustil.

„Aspoň to tvrdí.“

„Aspoň to tvrdí,“ přisvědčil Battle.

„A teď se podíváme na zoubek Modrovousově první ženě.“

VII

Audrey měla na sobě světle šedý flanelový kostým. Vypadala v něm až téměř přízračně bledá, že si Battle vzpomněl na slova, která slyšel od Kay. „Plíží se po domě jako nějaký ponurý duch. Na otázky mu odpovídala prostě a bez jakýchkoli citových projevů.“

Ano, šla si lehnout v deset hodin, ve stejné době jako slečna Aldinová. Celou noc nic neslyšela.

„Promiňte, že se vměšuji do vašich soukromých záležitostí,“ řekl Battle, „ale mohla byste mi vysvětlit, jak to, že jste tady právě teď?“

„Jezdím sem touhle dobou každý rok. Letos můj – můj bývalý manžel – si přál přijet sem zároveň a zeptal

se mne, jestli mi to nebude vadit.“

„Zeptal se na to on vás?“

„Ovšem.“

„Ne vy jeho?“

„Ne.“

„Vy jste s tím ale souhlasila?“

„Ano, souhlasila... nevěděla jsem dost dobře, jak bych to mohla odmítnout.“

„A proč ne, paní Strangeová?“ Odpověděla však neurčitě.

„Člověk nechce být nezdvořilý.“

„Žalobu jste podávala vy?“

„Jak prosím?“

„Myslím – jestli jste o rozvod žádala vy?“

„Ano, já“

„Promiňte – ale máte pocit, že vám ukřivdil?“

„Ne – vůbec ne.“

„Jste velice shovívavá, paní Strangeová.“

Neodpověděla. Zkusil to opět s mlčením – ale Audrey nebyla Kay, aby se dala vyprovokovat k řeči. Dokázala zůstat zticha bez sebemenšího náznaku neklidu. Battle musel tentokrát přiznat porážku.

„Víte zcela jistě, že to nebyl váš nápad – tohle setkání?“

„Naprosto jistě.“

„Vycházíte s nynější paní Strangeovou přátelsky?“

„Myslím, že mě moc ráda nemá.“

„A vy ji ano?“

„Já ano. Myslím si o ní, že je to krásná žena.“

„Děkuji – to nám bude stačit.“

Vstala a vykročila ke dveřím. Pak ale zaváhala a vrátila se.

„Chtěla bych vám ještě říct –“ promluvila nervózně a rychle.

„Myslíte si, že to udělal Nevije, že ji zabil kvůli penězům. Vím ale docela jistě, že to není pravda. Nevilovi nikdy na penězích moc nezáleželo. Já to vím. Byla jsem za něho provdána osm let, pochopte to. Neumím si představit, že by někoho takhle zabil kvůli penězům – to – to prostě Nevilovi neodpovídá. Já vím, že když vám to říkám takhle, nemá to žádnou cenu jako důkaz – ale chci, abyste to věděli.“ Otočila se a rychle vyšla z místnosti.

„Tak co, jaký dojem na tebe udělala tahle?“ zeptal se Leach.

„V životě jsem neviděl nikoho, kdo by tak – tak málo podléhal citům.“

„Nechala si je pro sebe,“ řekl Battle.

„Pochybuj ale, že je z kamene. Nějaké city s ní lomcují – a řekl bych, že ne právě krotké. Jenomže nevím přesně jaké...“

VIII

Thomas Royde přišel jako poslední. Posadil se důstojně a strnule a trochu mžoural jako vejř.

Přijel do Anglie z Malajska – po osmi letech poprvé. Má ve zvyku už od dětských let zajet vždycky na nějaký čas do Gull's Pointu. Paní Audrey Strangeová je jeho vzdálená sestřenice – jeho rodina ji vychovávala od devíti let. Včera večer šel spát krátce před jedenáctou hodinou. Ano, slyšel, jak Neville Strange odchází z domu, ale neviděl ho. Neville odešel asi dvacet minut po desáté, možná o něco později. On sám během noci neslyšel nic. Ráno vstal a byl právě v zahradě, když v domě objevili, že lady Tressilianová je mrtvá. Je zvyklý vstávat časně. Chvilí bylo ticho.

„Slečna Aldinová nám řekla, že zde v domě panovalo jakési napětí. Všiml jste si toho také?“

„Ani moc ne. Já si málokdy něčeho všimnu.“

„To je lež,“ pomyslel si Battle.

„Všímáš si spousty věcí; troufal bych si tvrdit, že víc než většina ostatních lidí.“ Ne, nemyslí si, že by Neville Strange na to či ono nutně potřeboval peníze. Rozhodně na to nevypadal. Jenomže o záležitostech pana Strangea toho ví tak málo...

„Znáte dobře nynější paní Strangeovou?“

„Tady jsem se s ní sešel poprvé.“ Battle vyložil poslední kartu.

„Víte možná, pane Royde, že jsme na vražedném nástroji našli otisky prstů Nevila Strangea. A také jsme našli krev na rukávě kabátu, který měl včera v noci na sobě.“ Odmlčel se. Royde přikývl.

„To nám říkal,“ zabručel.

„Ptám se vás přímo: myslíte, že to udělal on?“ Thomas Royde si vždycky se vším dával na čas. Trvalo to dobrou minutu – a to je hezky dlouhá doba – než odpověděl:

„Nevím, proč se na to ptáte mne! To přece není má věc. To je vaše věc. Chcete-li znát můj názor – on sotva přichází v úvahu.“

„Víte o někom, kdo by přicházel v úvahu spíš?“ Thomas zavrtěl hlavou.

„Jediný člověk, který by přicházel v úvahu, to rozhodně nemohl udělat. Toť vše.“

„A kdo je to?“

Royde však zavrtěl hlavou mnohem energičtěji.

„To vám nemohu říct. Je to můj soukromý názor.“

„Máte povinnost pomáhat policii.“

„Ano – říct vám veškerá fakta. Tohle ale nejsou fakta. Jenom nápad. A stejně je to vyloučené.“

„Moc jsme z něho nedostali,“ řekl Leach, když Royde odešel. Battle přisvědčil.

„To tedy ne. Určitě má něco na mysli – něco zcela konkrétního. Rád bych věděl, co to je. Tohle je velice mimořádný zločin, kamarádíčku Jime –“

Telefon zazvonil dřív, než mohl Leach odpovědět. Zvedl sluchátko a ohlásil se. Chvilí poslouchal, potom řekl „Dobře a položil sluchátko.

Na rukávě toho kabátu je lidská krev oznámil.

„Stejná krevní skupina, jakou měla lady Tressilianová. Tak se mi zdá, že Neville Strange –“

Battle přistoupil k oknu a se značným zájmem vyhlížel ven.

„Támhle je nějaký mladý krasavec,“ poznamenal.

„Náramně hezký a náramně zkažený, aspoň podle mého odhadu. Škoda že pan Latimer – poněvadž tuším, že je to pan Latimer – byl včera v noci v Easterheadském zálivu. Tenhle typ lidí dokáže rozšalovat hlavu vlastní babičce, když má dojem, že ho nechytanou a že mu z toho něco kápne.“

„Jenomže jemu z toho nekápne nic,“ řekl Leach.

„Smrt lady Tressilianové mu nemohla přinést prospěch.“ Znova zazvonil telefon.

„Hrom do toho telefonu, co zas kdo chce?“ Přistoupil k aparátu.

„Haló. Á – to jste vy, doktore. Cože? Je při vědomí – opravdu? No ne. To snad není možné!“

Otočil hlavu..

„Pojď sem, strýčku, a poslechni si to.“ Battle šel k telefonu a uchopil sluchátko. Poslouchal a z jeho tváře se jako obvykle nedalo nic vyčíst. Řekl Leachovi: „Jime, přiveď Nevila Strangea.“

Když Neville vešel, Battle právě pokládal sluchátko do vidlice. Neville byl bledý a přepadlý. Zvědavě hleděl na vrchního inspektora Scotland Yardu a pokoušel se odhadnout, co se tají za neproniknutelnou maskou jeho tváře.

„Pane Strange,“ řekl Battle.

„Víte o někom, kdo vás nemá rád? O někom, kdo vás nemůže ani cítit?“ Neville na něho vytřeštěně zíral a pak zavrtěl hlavou.

„Opravdu ne?“ naléhal Battle.

„Myslím někoho, kdo vás k smrti nenávidí.“

Neville seděl, jako by spolkl pravítko.

„Ne. Opravdu ne. O nikom takovém nevím –“

„Přemýšlejte, pane Strange. Nevzpomínáte si na někoho, komu jste snad nějak ublížil?“ Neville zrudl.

„Existuje jedna osoba, o níž by se dalo říct, že jsem jí ublížil. Není však z těch, kteří by se tím užírali. Je to má první žena – opustil jsem ji kvůli jiné. Mohu vás ale ujistit, že rozhodně vůči mně nechová nenávist. Je to – býval to notový anděl.“ Vrchní inspektor se naklonil nad stůl.

„Dovolte, abych vám řekl, že jste neobyčejně šťastný člověk, pane Strange. Neříkám, že se mi ty důkazy proti vám zamlouvaly – ale byly tu! Stačily by k vypracování obžaloby, a kdyby ve vás porota třeba nenašla zalíbení, mohl byste se dostat na šibenici“

„Říkáte to tak,“ podivil se Neville, „jako by to všechno už minulost.“

„Také že je,“ řekl Battle. „Jste z toho venku, pane Strange – čistou náhodou.“

Neville na něho stále ještě tázavě hleděl.

„Potom, když jste od ní včera večer odešel, lady Tressilianová zazvonila ještě na služku,“ řekl Battle.

Pozoroval, jak to Neville přijme. „Po mém odchodu? Takže Barrettová ji viděla –“

„Ano. Živou a zdravou. Barrettová vás také viděla odcházet z domu, než se vydala ke své paní.“ Neville řekl:

„Ale ta golfová hůl – moje otisky prstů –“

„Tou hólí udeřena nebyla. Doktoru Lazenbymu se to hned od začátku nelíbilo. Viděl jsem to na něm. Byla

zavražděna něčím jiným. Tu golfovou hůl tam někdo položil úmyslně – aby podezření padlo na vás. Mohl to udělat někdo, kdo vyslechl vaši hádku, a vybral si vás proto jako příhodnou oběť, nebo to mohlo být i z toho důvodu –“

Odmlčel se a potom opakoval otázku: „Kdo vás v tomhle domě nenávidí, pane Strange?“

IX

„Chtěl bych se vás na něco zeptat, doktore,“ řekl Battle. Seděli v doktorově domě a vrátili se právě ze sanatoria, kde měli krátký rozhovor s Jane Barrettovou.

Barrettová byla ještě slabá a vyčerpaná, ale hlavu měla jasnou a hovořila s naprostou jistotou.

Vypila prý večer zdravotní čaj a chystala se právě do postele, když na ni lady Tressilianová zazvonila.

Podívala se na hodinky a zapamatovala si, kolik bylo – ví přesně, že bylo za pět minut půl jedenácté.

Oblékla si župan a šla dolů. Z haly v přízemí uslyšela nějaký hluk a podívala se přes zábradlí.

„Byl to pan Neville a právě odcházel. Bral si z věšáku nepromokavý plášť.“

„Jaký oblek měl na sobě?“

„Šedý proužkovaný. Vypadal velice ustaraně a nešťastně. Strkal paže do kabátu, jako by mu bylo jedno, jak si jej obleče. Potom vyšel z domu hlavními dveřmi a zabouchl je za sebou. Já jsem šla k milostivé paní. Byla chudinka hrozně rozespalá a nemohla si vzpomenout, proč vlastně na mě zvonila – to u ní bývalo často.“

Narovnala jsem jí polštáře, přinesla jsem sklenici čerstvé vody a pohodlně jsem paní uložila.“

„Nezdálo se vám, že je rozrušená nebo že se něčeho bojí?“

„Připadala mi jen unavená, nic víc. Sama jsem byla taky unavená. Zívala jsem. Potom jsem šla nahoru a hned jsem usnula.“ Tak zněla výpověď Barrettové. Nedálo se pochybovat o pravosti jejího žalu a zděšení, když se dověděla o smrti své paní. Vrátili se do domu doktora Lazenbyho a právě v té chvíli Battle prohlásil, že by se chtěl na něco zeptat.

„Ptejte se,“ řekl Lazenby.

„V kolik hodin myslíte, že lady Tressilianová zemřela?“

„To už jsem vám řekl. Mezi desátou hodinou a půlnocí.“

„Já vím – to jste nám řekl. Na to jsem se vás neptal. Otázal jsem se vás, co si vy osobně myslíte.“

„Aha – mimo protokol?“

„Ano.“

„No... odhadoval bych to tak asi kolem jedenácté hodiny.“

„To jsem od vás chtěl slyšet,“ řekl Battle.

„Těší mě, že jsem vám mohl vyhovět. Ale proč?“

„Nějak se mi ani na okamžik nezamlouvala myšlenka, že byla zabita dřív než v deset dvacet. Vemte v úvahu Barrettovou – uspávací by ještě nezačalo působit. Právě použití toho uspávacího prostředku svědčí o tom, že vražda byla plánována na dobu pozdější – až někdy během noci. Já sám bych tipoval půlnoc.“

„To je možné. Těch jedenáct je pouhý odhad.“

„Rozhodně to ale nemohlo být později než o půlnoci?“

„Ne.“

„Nemohlo to být třeba po půl třetí?“

„Proboha – to ne.“

„Takže se zdá, že Strange je z toho opravdu venku. Musím si jen ještě ověřit, co opravdu dělal, když z domu odešel. Jestliže nám pověděl pravdu, pak je nevinný a obrátíme se na další podezřelý.“

„Na další lidi, kteří zdědili peníze?“ napověděl Leach.

„Možná,“ řekl Battle.

„Ale nějak se mi to nezdá. Vypadá to spíš na nějakého perverzního pachatele.“

„Perverzního...?“

„Zatraceně perverzního.“

Když vyšli z doktorova domu, vydali se k přívozu. Dva bratři, Will a George Barnesovi, převáželi přes řeku na pramici. Bratři Barnesovi znali v Saltcreeku od vidění každého a znali i většinu lidí, kteří sem přijížděli z Easterheadského zálivu. George jim hned pověděl, že pan Strange z Gull's Pointu jel přívozem na druhý břeh včera o půl jedenácté v noci. Ne, zpátky pana Strangea nevězí. Poslední pramice se vracela z Easterheadu v půl druhé a pan Strange na ní nebyl.

Battle se ho zeptal, jestli zná pana Latimera.

„Latimer? Latimer. Takový vysoký a hezký mladý pán! Ten, co jezdívá z hotelu do Gull's Pointu! Ano, toho

znám. Včera v noci jsem ho ale neviděl. Byl tu dnes ráno. A vracel se právě před chvílí – poslední pramicí, která odjela.“

Převezli se na druhý břeh a zamířili k hotelu v Easterheadském zálivu.

Nalezli pana Latimera, který se právě vrátil z druhého břehu. Jel zřejmě pramicí před nimi. Pan Latimer se jim ze všech sil snažil vyhovět.

„Ano, Neville tu včera večer byl. Zdálo se, že ho něco hrozně trápí. Říkal mi, že se pohádal se starou paní. Slyšel jsem, že se nepohodl i s Kay, ale to mi samozřejmě on neříkal. Tak či onak – byl jako spráskaný pes. Dělalo to na mě dojem, že má z mé společnosti tentokrát opravdu radost.“

„Pokud jsem dobře rozuměl, tak vás nemohl zpočátku najít.“ Latimer řekl ostře:

„Nevím proč. Seděl jsem v hale. Strange říkal, že tam nakoukl a že mě neviděl; jenomže on nebyl právě ve stavu, aby se mohl soustředit. Je také možné, že jsem se zrovna šel projít do zahrady, tak na pět minut. Koukám vypadnout, jak jen můžu. V tomhle hotelu je pekelný smrad. Všiml jsem si toho včera večer v baru. To jim asi tak smrdí kanál. Strange si toho všiml taky. Cítili jsme to oba. Příšerný puch, jako když se něco rozkládá. Kdoví, jestli pod podlahou v té místnosti, co je biliár, neleží chcíplá krysa.“

„Hráli jste biliár – a co potom?“

„Trochu jsme klábosili a vypili pár skleniček. Potom Neville řekl: ‚Hrome, vždyť mně ujela poslední pramice, a tak jsem se nabídl, že vytáhnou auťák a odveze ho domů, což jsem taky udělal. Přijeli jsme do Gull's Pointu asi v půl třetí.‘“

„A byl s vámi pan Strange po celý večer?“

„Ovšem. Zeptejte se, koho chcete. Každý vám to potvrdí.“

„Děkujeme, pane Latimere. To víte, musíme si všechno ověřovat.“

Když potom usměvavého a sebevědomého mladého muže opustili, Leach řekl: „Proč si tak pečlivě přešetřuješ, co všechno Neville Strange dělal?“

Battle se zasmál. Leach to pojednou pochopil.

„Hrome, vždyť ty jsi vlastně kontroloval Latimera! Tomu říkám nápad!“

„Na nějaké nápady je ještě moc brzo,“ řekl Battle.

„Chtěl jsem jen přesně vědět, kde byl Ted Latimer včera v noci. Víme, že od čtvrt na dvanáct do – řekněme pár minut po půlnoci – byl ve společnosti Nevila Strangea. Kde byl ale předtím – když Strange přišel a nemohl ho najít?“

Vytrvale pokračovali ve výsleších – vyptávali se návštěvníků baru, číšníků, liftboyů. Latimera viděli v hale mezi devátou a desátou hodinou. Ve čtvrt na jedenáct byl v baru. Ale mezi tou dobou a půl dvanáctou ho kupodivu neviděl nikdo. Nakonec našli služebnou, která jim řekla, že pan Latimer byl ‚v jedné písárničce s paní Beddoesovou – to je ta tlustá dáma odněkud ze severu‘. Když na ni naléhali, aby jim pověděla, v kolik to bylo, řekla, že asi v jedenáct hodin.

„Nevyšlo to,“ řekl Battle zamračeně.

„Opravdu tady byl. Nechtel jenom upozornit na tu svou tělnatou (a nepochybně bohatou) přítelkyni. Čímž se vracíme zase k těm ostatním – k služebnictvu, Kay Strangeové, Audrey Strangeové, Mary Aldinové a Thomasů Roydeovi. Jeden z nich starou paní zabil, ale kdo? Kdybychom dokázali najít vražednou zbraň –“

„Pojednou se zarazil a pak se plácl po stehně. ‚Jíme! Kamarádíčku! Mám to! Teď už vím, co mi připomnělo Hercula Poirota. Dáme si něco k jídlu a pak se vrátíme do Gull's Pointu. Něco ti tam ukážu.‘“

X

Mary Aldinová byla neklidná. Chodila před dům a zase zpátky, tu a tam zvedla zvalou jirinu, vracela se do salónu a bezmyšlenkovitě přemísťovala vázy s květinami z jednoho místa na druhé.

Z knihovny se ozýval nezřetelný šumot hlasů. Byl tam pan Trelawny s Nevilem. Kay a Audrey nebylo nikde vidět.

Mary znova vyšla do zahrady. Dole u zdi vyslídila Thomase Roydea, který tam poklidně pokuřoval. Šla za ním a připojila se k němu.

„Ach bože.“ Sedla si vedle něho a bezradně si povzddechla.

„Stalo se něco?“ zeptal se Thomas.

Mary se zasmála, ale v jejím smíchu se ozvala hysterie.

„Takovouhle otázku můžeš položit jen ty. V domě došlo k vraždě a ty se ptáš, zda se něco stalo.“

Thomas vypadal poněkud překvapeně. Řekl:

„Já myslel, jestli se stalo něco nového.“

„Ach, já vím, cos myslel. To je opravdu útěcha najít někoho, kdo se tak báječně umí tvářit, jako by se nic nedělo – jako ty!“

„Proč bych se měl nad vším hned rozčilovat? Tím přece ničemu neprospěju.“

„Jistě, jistě. Jsi náramně rozumný. Jenom nechápu, jak to dokážeš.“

„To je asi tím, že jsem tu cizí.“

„Ovšem, to máš pravdu. Netušíš, jak se nám všem ulevilo, že je teď Neville mimo podezření.“

„Mám z toho samozřejmě taky radost,“ řekl Royde. Mary se otřásla.

„Vypadalo to s ním šeredně. Kdyby bylo Kamilu nenapadlo po Nevilově odchodu ještě zazvonit na Barrettovou –“

Nedořekla větu. Thomas ji dokončil za ni.

„Tak v tom holt Neville lítal až po uši.“

Řekl to s jakýmsi chmurným zadostiučiněním, ale když se setkal s Maryiným vyčítavým pohledem, slabě se usmál a zavrtěl hlavou.

„Nejsem tak docela bezcitný, ale teď, když je s Nevilem zas všechno v pořádku, mám přece jen škodolibou radost, že dostal trochu za vyučenou. Je vždycky tak zatraceně samolibý.“

„To se jen zdá, ve skutečnosti není, Thomasi.“

„Snad ne. Možná že se jen tak chová. Dnes ráno ale měl pekelně nahnáno!“

„Ty ale dovedeš být k lidem krutý!“

„To nic, stejně už je všechno v pořádku. Víš, Mary, i v tomhle měl Neville zatracené štěstí. Kdyby se nahromadilo tolik důkazů proti někomu jinému, asi by se z toho ten chudák tak lehko nevyvlekl.“

Mary se znova otřásla.

„Tohle neříkej. Vždycky si myslím, že nevinným lidem se nemůže nic stát.“

„Opravdu, Mary?“ Jeho hlas zněl laskavě. Mary náhle vybuchla:

„Něco mi dělá starosti, Thomasi. Hrozné starosti.“

„A co!“

„Tehdy ten doktor Treves...“

Thomasovi vypadla dýmka z úst. Když se sehnul, aby ji zvedl, promluvil úplně jiným tónem.

„Co má být s doktorem Trevesem?“

„Ten večer, co byl tady – ta historka, co nám vyprávěl – o tom malém vrahovi. Ráda bych věděla, Thomasi... Byla to opravdu jen historka? Nebo nám to vykládal s nějakým úmyslem?“

„Myslíš,“ řekl Royde uvážlivě, „že to bylo namířeno pro ti někomu, kdo v té chvíli byl v místnosti?“ Mary zašeptala: „Myslím si to.“ Thomas řekl klidně:

„To bych tedy taky rád věděl. Přiznám se, že jsem na to zrovna myslel, když jsi přišla.“ Mary přimhouřila oči.

„Pokoušela jsem se rozpomenout... Víš, vykládal to tehdy tak nějak významně. Zavedl na to řeč skoro násilně, Řekl, že by toho člověka poznal kdekoli. A jak to zdůraznil! Jako by ho už byl poznal.“

„Hm,“ řekl Thomas, „Na to na všechno jsem myslel taky.“

„Proč to ale dělal? Co tím sledoval?“

„Podle mne to bylo něco jako varování,“ řekl Royde.

„Aby si ten člověk raději nic nezačínal.“

„Myslíš, že doktor Treves věděl, že se někdo chystá zavraždit Kamilu?“

„To ne. To by bylo přece jen moc fantastické. Mohlo, to být jen takové obecné varování.“

„Ráda bych ale věděla ještě něco. Co myslíš – máme to říct policii?“

Thomas se znova ponořil do svých nekonečných úvah.

„Spíš ne,“ řekl konečně.

„Nezdá se mi, že by to mohlo mít nějaký smysl. Něco jiného by bylo, kdyby byl doktor Treves naživu a mohl jim všechno povědět sám.“

„Jenomže on je po smrti,“ řekla Mary a nervózně se zachvěla.

„A umřel tak podivně, Thomasi.“

„Byla to srdeční mrtvice. Měl slabé srdce.“

„Myslela jsem tu zvláštní historii s tím nefungujícím výtahem. Nějak se mi to nechce líbit, Thomasi.“

„Mně taky moc ne,“ řekl Thomas Royde.

XI

Vrchní inspektor Battle se rozhlédl po ložnici. Postel už byla ustlaná. Jinak nebylo v pokoji s ničím hnuto. Všude bylo stejně čisto a uklizeno jako tehdy, když tu byl poprvé.

„Tohle je ono,“ řekl vrchní inspektor Battle a ukázal na staromódní, ocelovou mřížku před krbem.

„Nepřipadá ti na té mřížce nic divného?“

„Musí být pěkně pracné ji leštit,“ řekl Jim Leach.

„A je náramně udržovaná. Nevidím na ní nic divného, jediné snad – ano, ta levá koule se leskne o něco víc než pravá.“

„To právě mi připomnělo Hercula Poirota,“ řekl Battle.

„Jdou mu na nervy věci, které nejsou docela symetrické: Nejspíš jsem si podvědomě pomyslel: ‚Tohle by starému Poirotovi rozhodně neušlo,‘ – a pak jsem o něm začal mluvit a vzpomněl si na něho.“

Chopte se těch svých fidlátek na snímání otisků, Jonesi, a podíváme se na ty dvě ozdobné koule na mřížce.“

Za okamžik Jones hlásil:

„Na té pravé kouli jsou otisky, kdežto na levé ne.“

„Musíme si tedy dobře všimnout právě té levé. Otisky na té druhé zbyly po služce, když mřížku naposled leštila. Jenomže ta levá koule byla leštěná dvakrát.“

„Našel jsem v koši na papír kousek zmačkaného smirkového papíru,“ hlásil Jones, „ale nevěnoval jsem mu pozornost.“

„Poněvadž jste tehdy nevěděl, co hledáte. Teď ale dejte pozor, vsadím se o č cete, že se ta koule dá odšroubovat – ano, myslel jsem si to.“

Za okamžik držel Jones kouli v ruce.

„Má pěknou váhu,“ řekl, když ji potěžkal na dlani. Leach se ke kouli sklonil a řekl: „Tady je něco černého – na závitu.“

„To bude nejspíš krev,“ řekl Battle.

„Pachatel kouli očistil a otřel ji, ale té malé skvrny na závitu si nevšiml. Vsadím se, o c cete, že tohle je smrtící nástroj, který prorazil staré paní lebku. Dá se tu ale najít ještě víc. Budete muset dům prohledat znovu, Jonesi. Tentokrát už budete přesně vědět, po č em jdete.“ Dal Jonesovi několik rychlých, ale podrobných instrukcí. Pak přistoupil k oknu a vyklonil se z něho.

„Tamhle na tom břečtanu visí něco žlutého. To by mohl být další kus té naší záhady. Aspoň si myslím.“

XII

Když vrchní inspektor Battle procházel halou, zastavila ho Mary Aldinová.

„Mohla bych s vámi na okamžik mluvit, pane vrchní inspektore?“

„Ovšem, slečno Aldinová. Půjdem se?“ Otevřel dveře jídelny. Hurstall tam právě sklízel nádobí od oběda.

„Chci se vás na něco zeptat, pane vrchní inspektore. Jistě už si nemyslíte, nemůžete si myslet, že ten – ten ohavný zločin spáchal někdo z nás? Musel to udělat někdo, kdo přišel zvenčí! Nějaký maniak!“

„Nejste asi daleko od pravdy, slečno Aldinová. Maniak je přesně to slovo, které toho zločince nejlíp vystihuje – pokud se ovšem nemýlím já. Ten člověk ale nepřišel zvenčí.“ Vytřeštila na něho oči.

„Chcete říct, že nějaký – nějaký šílenec je tady v domě?“

„Představujete si člověka s pěnou u úst, kterému lezou oči z důlků,“ řekl vrchní inspektor.

„Tak ale maniak nevypadá. Někteří nejnebezpečnější šílení zločinci vypadají zrovna tak normálně jako vy nebo já. Obvykle jsou něčím posedlí. Vědomí jim trýzní jediná fixní idea a postupně je deformuje. Přijdou za vámi rozumní a docela dojemní lidé a vykládají vám, jak jsou pronásledováni a jak je kdekdo špehuje – a někdy máte dojem, že je to všechno pravda.“

„S jistotou vím, že si tady nikdo nemyslí, že je pronásledován.“

„Uvedl jsem to jen jako příklad. Jsou i jiné formy šílenství. Já ale věřím, že tenhle zločin spáchal někdo, kdo byl v zajetí fixní ideje – ideje, která ho posedla tak neodbytně, že mu doslova nezáleželo už na ničem jiném, co by pro něho mělo ještě nějaký význam.“ Mary se otřásla. Řekla:

„Je tu ještě něco, co byste možná měl vědět.“ Stručně a jasně mu pověděla o doktoru Trevesovi, jak u nich byl na večeři, a o historce, kterou jim vyprávěl. Vrchní inspektor Battle o to projevil značný zájem.

„Řekl, že by toho člověka poznal? Mimochodem – šlo o muže nebo o ženu?“

„Měla jsem dojem, že tu historku vypráví o chlapci – ale doktor Treves to vlastně neřekl – jak si teď vzpomínám – výslovně prohlásil, že nám nic konkrétního o pohlaví a věku toho pachatele nepoví.“

„Vážně? To je myslím dost významné. A řekl, že to dítě mělo nějakou fyzickou zvláštnost, podle které by je kdokoli poznal?“

„Ano.“

„Možná nějakou jizvu – má tu někdo nějakou jizvu?“ Všiml si, že Mary Aldinová poněkud zaváhala, než odpověděla: „Já jsem si ničeho takového nevšimla.“

„Jen nepovídejte, slečno Aldinová,“ pousmál se.

„Vy jste si toho všimla. A nemyslíte, že v takovém případě si toho povšímnu i já?“ Zavrtěla hlavou.

„Já – já jsem si ničeho podobného nevšimla.“ Viděl ale, že je zaražená a nesvá. Jeho slova v ní zřejmě vyvolala řadu velice nepříjemných myšlenek. Rád by byl věděl, nač myslí, ale zkušenost mu říkala, že naléháním by v tomto okamžiku ničeho nedosáhl.

Znova proto zavedl řeč na starého doktora Trevese. Mary mu pověděla, jak tragicky ten večer skončil. Battle se jí dost dlouho vyptával. Potom řekl klidně: „Tohle je pro mne novinka. S něčím takovým jsem se ještě nesetkal.“

„S čím?“

„Nikdy jsem se ještě nesetkal s vraždou spáchanou tak, že někdo prostě pověsil tabulku na výtah.“ Vypadala zděšeně.

„Snad si proboha nemyslíte –?“

„Že to byla vražda? Samozřejmě, že to byla vražda! Rychlá, vynalézavá vražda. Nemuselo to ovšem vyjít – ale vyšlo to.“ „Jen proto, že doktor Treves věděl –?“

„Ano. Poněvadž byl schopen vás na někoho v tomto domě upozornit. Takhle jsme ale začali v naprosté temnotě. Teď už nám bliklo světýlko a případ se postupně vyjasňuje. Něco vám povím, slečno Aldinová – tahle vražda byla předem neobyčejně pečlivě připravena do nejmenších detailů. A chci, abyste si vryla do paměti jednu věc – nikdo se od vás nesmí dovědět, že jste mi tohle řekla. To je teď důležité. Nikomu to neříkejte, prosím vás o to.“ Mary přikývla. Pořád ještě vypadala jako omámená. Vrchní inspektor Battle opustil místnost a pokračoval v práci, z níž ho Mary Aldinová vyrušila. Postupoval metodicky jako vždy. Potřeboval určitou informaci a nová slibná stopa, která se před ním vynořila, byla sice neobyčejně lákavá, ale nedokázala jej odvrátit od systematického plnění povinností. Zaklepal na dveře knihovny a hlas Nevila Strangea řekl „Dál. Strange představil Battlea doktoru Trelawnymu, vysokému elegantnímu muži s bystrými tmavými očima.

„Promiňte, že vás vyrušuju z jednání,“ řekl vrchní inspektor Battle omluvně.

„Potřeboval bych si jednu věc ujasnit. Vy, pane Strange, zdědíte polovinu majetku po zesnulém siru Matthewowi – kdo ale zdědí tu druhou polovinu?“ Neville se zatvářil překvapeně.

„To už jsem vám přece říkal. Má žena.“

„Ano. Ale „ Battle si poněkud pohoršeně odkašlal, „která žena, pane Strange?“

„Ach tak, já rozumím. Máte pravdu, špatně jsem se vyjádřil. Peníze dostane Audrey, která byla mou ženou v době, kdy byla závěť napsána. Je to tak, pane Trelawny?“ Advokát přisvědčil.

„Závěť je formulována naprosto jasně. Majetek má být rozdělen mezi schovance sira Matthewa Nevila Henry Strangea, a jeho manželku, Audrey Elizabeth Strangeovou, rozenou Standishovou. Eventuální rozvod na věci nic nemění.“

„V tom případě je to jasné,“ řekl Battle.

„Doufám, že paní Audrey Strangeová je si těchto skutečností plně vědoma?“

„Jistěže,“ řekl doktor Trelawny.

„A nynější paní Strangeová?“

„Kay?“ Neville se opět zatvářil poněkud překvapeně.

„Předpokládám, že také. Alespoň – víte, nikdy jsem s ní o tom moc nemluvil –“

„Obávám se, že zjistíme, že žije ve falešných představách,“ řekl Battle.

„Domnívá se, že peníze po smrti lady Tressilianové připadnou vám a vaší nynější ženě. Takhle mi to alespoň dnes ráno řekla. Proto jsem za vámi také přišel, abych se dověděl, jak se doopravdy věci mají.“

„Koho by to napadlo,“ řekl Neville. „Mohlo k tomu ostatně dojít dost snadno. Když na to teď myslím, vzpomínám si, že mi jednou či dvakrát řekla: „Až po Kamilině smrti ty peníze zdědíme, ale předpokládal jsem automaticky, že má na mysli jenom ten můj podíl.“

„Je zvláštní,“ řekl Battle, „k jaké spouště nedorozumění může dojít i mezi dvěma lidmi, kteří spolu o nějaké věci hovoří dost často – každý má přitom na mysli něco jiného a ani jeden na tu nesrovnalost nepřijde.“

„Já myslím,“ řekl Neville bez velkého zájmu, „že v tomhle případě na tom dohromady ani moc nezáleží. Něco jiného by bylo, kdybychom na tom byli s penězi nějak špatně. Mám z toho radost jedině kvůli Audrey. Nemohla si dřív leccos dovolit a tohle dědictví jí připraví docela jiný život.“

Battle řekl bez obalu: „Při rozvodu jí byl ale nepochybně přiznán nárok na nějaké výživné, ne?“ Neville zrudl. Řekl rozpačitě:

„Je něco takového jako – hrdost, pane inspektore. Audrey vždycky odmítala vzít ode mne jediný haléř.“

„A byla to velice štedrá částka,“ doložil doktor Trelawny.

„Paní Audrey Strangeová ji ale vždycky vrátila a odmítala přijmout.“

„To je zajímavé,“ řekl Battle a vyšel z místnosti dřív, než ho někdo mohl požádat, aby svůj komentář vysvětlil. Vydal se rovnou za synovcem.

„Na první pohled se zdá,“ řekl, „že v tomhle případě má skoro každý postačující finanční motiv. Neville Strange a Audrey Strangeová dostanou každý rovných padesát tisíc. Kay Strangeová si také myslí, že shrábne padesát tisíc. Mary Aldinová dostane rentu, která ji zbaví nutnosti vydělávat si na živobytí. Pravda, Thomas Royde nedostane nic, na to nesmím zapomenout. Můžeme ale mezi ně započíst Hurstalla, dokonce i Barrettovou, připustíme-li, že na sebe vzala riziko, že se otráví, aby od sebe odvrátila podezření. Ano, jak říkám, finanční motivy tu věru nechybějí. Přesto ale, jestli se nemýlím, nehrají peníze v celém případě vůbec žádnou roli. Existuje-li vůbec něco takového jako vražda z čiré nenávisti, pak je to tenhle případ. A jestli se mi do toho někdo nepřiplete a nehodí mi klacek pod nohy, já toho pachatele dopadnu!“

XIII

Angus MacWhirter seděl na terase hotelu v Easterheadském zálivu a zíral přes řeku na ponurou, vysokou skálu zvanou Stark Head.

Prováděl v té chvíli pečlivou bilanci myšlenek a citů, které se mu honily hlavou.

Sám vlastně ani nevěděl, proč se rozhodl strávit posledních pár volných dní tam, kde teď byl. Něco ho sem ale táhlo. Chtěl snad vyzkoušet sám sebe – přesvědčit se, jestli mu v duši nezůstalo něco z někdejšího zoufalství.

Mona? Na tu už si teď ani nevzpomněl. Vzala si jiného. Nedávno ji potkal na ulici. Prošel kolem ní a necítil nic, vůbec nic. Vzpomínal si, jaký zármutek a jakou zatrpkllost cítil, když ho opustila, ale to všechno už teď měl za sebou.

Z myšlenek ho vytrhl vpád mokrého psa a rozhněvaný křik jeho nové přítelkyně, třináctileté slečny Diany Brintonové. „Jedeš pryč! Done, marš odtud! To je přece strašné! Vyválel se dole na břehu po nějaké rybě, nebo co to bylo. Teď z něho ten smrad táhne na sto honů. Ta ryba musela být dávno mrtvá a celá shnilá.“ MacWhirterův nos její domněnku potvrdil.

„Našel ji zřejmě v nějaké šterbině ve skále,“ řekla slečna Brintonová.

„Vzala jsem ho do moře a pokoušela se ho vykoupat, ale jak to vypadá, moc mu to nepomohlo.“

MacWhirter přisvědčil. Don, teriér se srstí tvrdou jak drátky, vždy přítulný a roztomilý, přijímal zřejmě dost rozmrzele skutečnost, že si ho jeho přátelé energicky drží od těla.

„Na tohle mořská voda nepomáhá,“ řekl MacWhirter.

„To chce horkou vodu a mýdlo.“

„Já vím. Jenže v hotelu to nejde tak snadno. Nemáme tam vlastní koupelnu.“

Nakonec MacWhirter a Diana nenápadně odvedli psa na řemínku postranním vchodem do hotelu a spiklenecky ho propašovali do MacWhirterovy koupelny. Vydrhli jej horkou vodou a kartáčem, a než celá procedura skončila, byli oba, MacWhirter i Diana, mokří až za ušima. Don byl celý schlíplý, když to měl za sebou. Znovu ten nechutný pach mýdla – zrovna když našel opravdu nádhernou vůni, jakou by mu všichni ostatní psi záviděli. Jenže s lidmi to je vždycky stejně – pro jemnou, pikantní vůni nemají pochopení.

Ta malá příhoda MacWhirterovi přece jen trochu zlepšila náladu. Odjel autobusem do Saltingtonu, kde měl v čistírně oblek. Dívka v expresní čistírně se na něho letmo podívala.

„Na jméno MacWhirter! Bohužel to asi ještě nebude hotové.“

„Mělo to být.“ Slíbili mu, že oblek bude vyčištěný už včera – i tak byl v čistírně osmačtyřicet hodin, a ne čtyřadvacet, jak expresní čistírna svým zákazníkům slibovala. Co mu ta ženská vykládá za nesmysly! MacWhirter se ale jen zamračil.

„Nějak nám to časově nevyšlo,“ řekla dívka a neurčitě se usmála.

„To je nesmysl.“ Dívka se přestala smát a odsekla: „Co mám dělat – hotové to není.“

„Vezmu si oblek zpátky – tak jak je,“ řekl MacWhirter.

„Nevzali jsme ho ale ještě ani do práce,“ varovala ho dívka.

„Vezmu si ho nevyčištěný.“

„Vyčistili bychom jej do zítřka – jako speciální službu zákazníkovi.“

„Nechci od nikoho žádné speciální služby. Přineste mi ten oblek, prosím vás.“

Dívka se na něho rozmrzele podívala a odešla kamsi dozadu. Vrátila se s hajdalácky zavázaným balíkem, který mu strčila přes pult.

MacWhirter balík popadl a odešel.

Bylo to až směšné, ale připadal si jako vítěz. Ve skutečnosti to znamenalo jenom tolik, že si musí dát oblek vyčistit někam jinam!

Když se vrátil do hotelu, hodil balík na postel a otráveně se na něj podíval. Možná že by mu jej trochu vyčistili a vyžehlili v hotelu. Tak zlé to s tím oblekem přece zas není – kdoví, jestli vůbec potřebuje vyčistit?

Rozvázal balík a vzápětí se zatvářil naprosto znechuceně. V té ex přesní čistírně nejenže nedrželi slovo, ale museli tam mít i pěkný pořádek! Tohle přece není jeho oblek. Nemá ani stejnou barvu. Dal jim přece k vyčištění tmavomodré šaty! Zatracení, nemožní zmatkáři!

Podrážděně se podíval na cedulku. Stálo na ní jeho jméno – MacWhirter. To bylo v pořádku. Šlo snad o nějakého jiného MacWhirtera? Nebo o nějakou pitomou záměnu cedulek? Když se rozzlobeně podíval na hromádku šatstva na stole, praštilo ho pojednou něco přes nos. Tenhle pach přece znal – mimořádně nepříjemný zápach...

Okamžitě mu připomněl psa. Ano, ovšem! Diana a ten její pes. Naprosto neomylně – zasmrádlá, hnijící ryba! Sklonil se a důkladně si oblek prohlédl. Na rameni saka našel vybledlou, skoro bezbarvou skvrnu. Na rameni –

Tohle je opravdu velice zvláštní, pomyslel si MacWhirter... Zítra si ale stejně tu slečinku v expresní čistírně vypůjčí a poví jí pár slov pěkně od plic. Takovéhle lajdáctví vůči zákazníkovi!

XIV

Po večeři se vydal z hotelu na procházku a šel po silnici dolů k přívozu. Noc byla jasná, ale chladná, a bylo cítit, že už se blíží zima. Léto definitivně skončilo.

MacWhirter se dal převést na pramici do Saltcreeku. Podruhé se jel znovu podívat na Stark Head. Ta skála jako by ho uhranula. Pomalu stoupal do kopce, minul hotel Balmoral Court a pak i veliký dům stojící na vrcholu skály. Přečetl si nápis na natřených vratech – Gull's Point. No ovšem – tady přece zavraždili tu starou dámu. V hotelu se o tom mluvilo v jednom kuse; pokojská mu nedala pokoj, dokud mu to nevypověděla do všech podrobností, a také noviny toho byly plné. MacWhirtera to otravovalo, poněvadž raději četl o událostech celosvětového významu a o zločiny se nezajímal.

Šel dál, pak zase z kopce dolů až k okraji nevelké pláže a několika starodávným rybářským domkům, které byly nedávno zmodernizovány. Odtamtud cesta opět stoupala a vyústila do úvozu, vedoucího ke Stark Headu.

Bylo tam pošmourné a nevlídno. MacWhirter stál na okraji skály a hleděl dolů na moře. Přesně tak tam stál i tenkrát v noci. Pokusil se rozpomenout na některé z pocitů, které jím tehdy lomcovaly – na zoufalství, hněv, únavu – na touhu mít od toho od všeho pokoj. Nemohl si však vzpomenout na nic. To všechno bylo dávno pryč. Místo toho cítil jen chladnokrevný vztek. Uvázl tam na tom stromě, zachránila ho pobřežní hlídka, ve špitále kolem něho nadělali povyku jako kolem darebného děcka, musel vyslechnout spoustu urážek a špičkování. Proč se jen tehdy do toho míchal? Mnohem raději, tisíckrát raději by to býval měl už všechno za sebou. Pořád ještě měl tenhle pocit. Ale ten někdejší podnět, impuls, který ho k tomu dohnal, ten mu už dnes chyběl. Jak ho tehdy drásalo pouhé pomyšlení na Monu! Ted' ale na ni dokázal vzpomínat s naprostým klidem. Vždycky byla trochu potřeštěná. Snadno ji získal každý, kdo se jí uměl vlichotit, kdo dokázal využít představy, kterou měla sama o sobě. Byla neobyčejně hezká, opravdu, mimořádně hezká, ale bezduchá, rozhodně to nebyla žena, o níž kdysi sníval.

A to ovšem byla krása sama – jakási vágní, vysněná představa ženy, běžící nocí, za kterou povlávají bílé závoje... Něco jako socha na lodní přídi – jenom ne tak nehybná... zdaleka ne tak nehybná.

A pak, s náhlou dramatickostí, se stalo něco neuvěřitelného! Z noci se vynořila běžící postava. V jednom okamžiku tam ještě nebyla, ale v dalším ji už měl před očima – bílou postavu běžící – běžící – k okraji skály. Krásná a zoufalá postava, štvaná fúriemi do zkázy! Běžela ve strašlivém zoufalství. To zoufalství znal. Věděl, co chce udělat.

Vyřítil se ze stínu a zachytil ji právě v okamžiku, kdy se už vrhala ze skály!

Vykřikl divoce: „Ne, tohle nedělejte...“ Bylo to, jako by držel v rukou vyplašeného ptáka. Zápasila s ním – zápasila v tichu – a potom, opět jako pták, byla pojednou nehybná a klidná. Řekl naléhavě:

„Nesmíte tam skočit, nedělejte to. Nic vám za to nestojí. Nic na světě. I když jste možná zoufale nešťastná –“

Z hrdla se jí vydral nějaký zvuk. Něco jako daleký, přízračný smích.

Řekl ostře:

„Nejste nešťastná? Tak proč to děláte?“

Odpověděla mu hned – dvěma vydechnutými, tichými slovy: „Mám strach.“

„Strach?“ Udivilo ho to tak, že ji pustil a o krok ustoupil, aby si ji mohl lépe prohlédnout.

Teprve tehdy si uvědomil, že mu říká pravdu. Byl to opravdu strach, co tak překotně hnalo její kroky.

Strach způsobil, že její bílá inteligentní tvářička zbledla a vypadala nepříčetně. Strach rozšířil ty dokořán otevřené oči.

Řekl nedůvěřivě: „Čeho se bojíte?“

Odpověděla tak tiše, že ji sotva slyšel.

„Mám strach, že mě oběsí.“

Ano, přesně tak to řekla. Třeštil na ni oči neschopen slova. Potom přelétl pohledem k okraji skály.

„Kvůli tomu?“

„Ano. Rychlou smrt místo –“ Zavřela oči a zachvěla se. A pak už se nepřestala chvět.

MacWhirter se snažil všechno si v hlavě nějak logicky srovnat. Nakonec řekl:

„Týká se to té lady Tressilianové? Té staré paní, kterou někdo zavraždil?“ A pak, jako by ji obžalovával:

„Tak vy jste paní Strangeová – první paní Strangeová, že?“

Stále se ještě chvěla, když přikývla.

MacWhirter hovořil pomalu, starostlivě, a pokoušel se rozpomenout na všechno, co slyšel. Pověsti a klepy se mu v hlavě proplétaly s fakty.

„Vašeho manžela zatkli – je to tak, že? Měli proti němu spoustu důkazů – jenže pak zjistili, že jsou podvržené, že je proti němu někdo narařil...“

Zarazil se a pohlédl na ni. Teď už se nechvěla. Stála a dívala se na něho jako učenlivé dítě. Stála tam tak, že ho to až překvapivě, nesmírně dojalo. Hovořil dál:

„Aha... Už vím, jak to bylo... Utekl od vás kvůli té druhé ženské, co? A vy jste ho měla ráda... Proto taky –“ Zarazil se a pak dodal: „Já to chápu. Mně žena taky utekla s jiným...“

Rozhodila rukama. Začala zběsile, beznadějně drkotat zuby: „N-ne, n-ne, – t-tak to není. V-vůbec to tak n-není –“

Přerušil ji hlasem, který zněl přísně jak rozkaz:

„Běžte domů. Nemusíte se už ničeho bát. Slyšíte? Postarám se o to, aby vás neoběsili!“

XV

Mary Aldinová ležela v salónu na pohovce. Bolela ji hlava a připadala si naprosto vyčerpaná..

Včera se konalo soudní ohledání, a když byly vyřízeny formality spojené se zjištěním totožnosti, další projednávání bylo odloženo o týden.

Zítřka měl být pohřeb lady Tressilianové. Audrey a Kay odjely autem do Saltingtonu koupit si smuteční šaty. Ted Latimer jel s nimi. Neville a Thomas Royde si vyšli na procházku, takže Mary zůstala v domě sama, jen se služebnictvem.

Vrchní inspektor Battle a inspektor Leach dnes nepřišli, což pro ni také do jisté míry znamenalo úlevu.

Mary se zdálo, jako by jejich nepřítomnost rozptýlila jakýsi stín. Byli zdvořilí a vlastně docela příjemní, ale ustavičné otázky, klidné a promyšlené ověřování a zkoumání každého faktu – to všechno jí ničilo nervy.

Ten vrchní inspektor s kamennou tváří teď už jistě ví o každém nedorozumění, každém slově a každém gestu, o všem, co se tu za posledních deset dnů odehrálo.

Když teď odešli, byl tu klid. Mary odpočívala. Chtěla zapomenout na všechno – docela na všechno. Chtěla ležet na zádech a odpočívat, nic víc.

„Promiňte, madame –“

Ve dveřích stál Hurstall a tvářil se provinile.

„Copak je?“

„Chce s vámi mluvit nějaký pán. Uvedl jsem ho do pracovny.“ Mary se na něho podívala překvapeně a poněkud rozmrzele.

„Kdo to je?“

„Říkal, že se jmenuje MacWhirter.“

„Nikdy jsem to jméno neslyšela.“

„Já také ne.“

„To bude nějaký novinář. Neměl jste ho sem vůbec pouštět, Hurstalle.“

Hurstall si odkašlal.

„Řekl bych, že není od novin. Myslím, že to je přítel paní Audrey.“

„Ach tak, to je něco jiného.“

Mary si přihladila vlasy a unaveně prošla halou do malé pracovny. Když se vysoký muž stojící u okna otočil, trochu ji to překvapilo. Ani dost málo nevypadal na přítele Audrey. Přesto řekla vlídně:

„Je mi líto, ale paní Strangeová není doma. Přál jste si s ní mluvit?“

Hleděl na ni zkoumavě a zamyšleně.

„Vy jste asi slečna Aldinová?“ řekl.

„Ano.“

„Snad byste mi mohla pomoci i vy. Hledám totiž nějaký provaz.“

„Provaz?“ řekla Mary s netajeným údivem.

„Ano, provaz. Kde myslíte, že by tu mohl být uložen pořádný kus provazu?“

Později Mary napadlo, že snad byla v té chvíli v nějaké hypnóze. Kdyby jí byl ten podivný člověk nabídl nějaké vysvětlení, asi by se s ním vůbec nebavila. Angus MacWhirter ale nic přijatelně vysvětlit nedokázal, a proto se moudře rozhodl, že nic vysvětlovat nebude. Docela jednoduše jenom řekl, co chce. „A jaký provaz to má být?“ zeptala se. Odpověděl: „Jakýkoli.“

Řekla pochybovačně: „Jedině snad v kůlně na zahradě –“

„Zajdeme tam?“

Odvedla ho do kůlny. Byly tam motouzy a kousek jakéhosi lanka, ale MacWhirter zavrtěl hlavou. Hledali provaz – pořádný kotouč dlouhého, silného provazu, vlastně lana.

„Ještě snad tedy v komoře,“ řekla Mary váhavě.

„Ba, tam by to mohlo být.“ Vyšli z kůlny, vrátili se do domu a šli nahoru po schodech. Mary otevřela dveře do komory. MacWhirter zůstal stát ve dveřích a díval se dovnitř. Potom si s podivným uspokojením oddechl.

„Tamhle je,“ řekl.

Byl tam velký kotouč lana – ležel na truhle hned za dveřmi vedle starého rybářského náčiní a polštářů, prožraných od molů. Položil jí ruku na rameno a jemně ji postrčil kupředu. Potom se lana dotkl a řekl: „Chtěl bych, abyste si dobře zapamatovala, co vám teď řeknu, slečno Aldinová. Všimněte si, že všechno tady kolem je pokryto vrstvou prachu. Na tom laně ale žádný prach není. Sáhněte si na ně.“

Řekla poněkud překvapeně: „Je trochu vlhké.“

„Přesně tak.“ Otočil se a chtěl odejít.

„A co to lano? Chtěl jste je přece, ne?“ řekla Mary překvapeně. MacWhirter se usmál.

„Chtěl jsem jen vědět, jestli tu je. To mi stačí. Nemohla byste ty dveře zamknout, slečno Aldinová – a vytáhnout klíč? Ano, tak. Byl bych vám moc vděčný, kdybyste mohla klíč odevzdat vrchnímu inspektoru Battleovi nebo inspektoru Leachovi. U nich bude nejbezpečnější.“

Když kráčeli dolů po schodech, Mary učinila pokus trochu se vzpamatovat.

Zmohla se však na protest teprve v hale: „Já vám ale opravdu nerozumím.“ MacWhirter řekl neochvějně:

„Není vůbec potřeba, abyste mi rozuměla.“ Srdečně jí potřásl rukou. „Jsem vám moc vděčný za vaši ochotu.“ A vykrácel hlavním vchodem z domu. Mary měla pocit, že se jí to snad všechno jen zdálo.

Zanedlouho přišli Neville s Thomasem a krátce poté přijelo i auto, a Mary Aldinová si uvědomila, že vlastně Kay a Tedovi závidí, že dokážou být tak veselí. Smáli se a žertovali spolu. Koneckonců – proč ne? pomyslela si. Kamila Tressilianová pro Kay nic neznamenal. Celá ta tragická záležitost byla pro bezstarostné mladé stvoření jen a jen obtížná.

Sotva se naobědvali, přišla policie. Hurstall poněkud vyděšeným hlasem oznamoval, že vrchní inspektor Battle a inspektor Leach čekají v salóně.

Vrchní inspektor. Battle je pozdravil a tvářil se přitom docela bodře.

„Doufám, že jsem vás příliš nevyrušil,“ řekl omluvně. „Je tady pár maličkostí, které bych potřeboval vysvětlit. Například – komu patří tahle rukavička?“ Ukázal jim žlutou semišovou rukavičku.. Obrátil se na Audrey.

„Ta je vaše, paní Strangeová?“ Zavrtěla hlavou.

„Ne, to není moje.“

„Tak tedy vaše, slečno Aldinová?“

„Myslím, že ne. Nikdy jsem rukavice téhle barvy neměla.“

„Mohu se na ni podívat?“ Kay natáhla ruku. „Ne – moje to taky není.“

„Nezkusila byste si ji?“

Kay se o to pokusila, ale rukavička jí byla malá.

„Zkuste to vy, slečno Aldinová, pěkně vás prosím.“ Mary mu vyhověla, ale také marně.

„Vám je malá také,“ řekl Battle. Otočil se zpátky k Audrey.

„Vám by ale mohla padnout jako ulitá. Máte menší ruku než obě dámy.“

Audrey si od něho rukavičku vzala a natáhla si ji na pravou ruku. Neville Strange řekl podrážděně:

„Řekla vám už přece, že to její rukavice není, pane inspektore.“

„To máte pravdu,“ řekl Battle, „ale mohla se zmýlit. Nebo si nemusela vzpomenout.“

Audrey řekla: „Mohla by to být moje – těžko říct, rukavice jsou si přece tak podobné...“ Battle řekl:

„Tak či onak, našli jsme ji pod vaším oknem, paní Strangeová. Uvázla tam v břečťanu a našli jsme tam i druhou.“

Rozhostilo se ticho. Audrey otevřela ústa, aby něco řekla, ale zase je zavřela. Nevydržela inspektorův nehybný pohled a sklopila oči. Neville vyskočil. „No poslyšte, vrchní inspektore –“

„Nemohli bychom si spolu pohovořit o samotě, pane Strange?“ řekl Battle vážně.

„Proč ne, vrchní inspektore. Můžeme jít do knihovny.“ Hned také vykročil a oba policisté ho následovali. Jakmile se za nimi zavřely dveře, řekl Neville ostře: „Co sledujete tou směšnou povídačkou o rukavicích pod oknem mé ženy?“

Battle řekl klidně: „Našli jsme v tomhle domě některé velice podivné věci, pane Strange.“

Nevile se zamračil.

„Podivné? Jak to myslíte – podivné?“

„Hned vám to ukážu.“

Kývl na Leache, a ten odešel z pokoje. Když se vrátil, držel v ruce jakýsi velice podivný předmět. Battle řekl:

„Tohle, jak rače vidět, je ocelová koule, odšroubovaná z ozdobné viktoriánské mřížky u krbu – těžká ocelová koule. Potom pachatel odřízl pilkou vyplétanou část tenisové rakety a na rukojeť kouli nasadil.“ Battle se odmlčel.

„Není mi pochyb o tom, že tohle je nástroj, jímž byla lady Tressilianová zavražděna.“

„Hrozné!“ řekl Neville a otřásl se.

„Kde jste ale tuhle – tuhle příšernou věc našli?“

„Pachatel ocelovou kouli očistil a našrouboval ji zpátky na mřížku. Zapomněl ale očistit závit. Našli jsme na něm stopu krve. Podobně znovu slepil rukojeť a hlavici tenisové rakety. Použil k tomu leukoplasti a raketu pak nedbale hodil do skříně pod schody, kde by si jí byl mezi mnoha ostatními věcmi pravděpodobně nikdo nevšiml, kdybychom byli právě nějakou podobnou věc nehledali.“

„Odvedli jste kus chytré práce, vrchní inspektore.“

„Ale kde – běžná pátrací praxe.“

„Žádné otisky prstů jste nenašli?“

„Tu raketu, která – podle váhy – patří myslím paní Kay Strangeové, měla v ruce ona, ale i vy – jsou na ní otisky vás obou. Jsou však na ní ale i neklamné stopy, že ji měl v ruce ještě někdo po vás, a ten někdo měl rukavice. Našli jsme na ní jediný otisk – řekl bych, že tam zůstal z neopatrnosti. A ten byl právě na leukoplasti, které bylo použito k opětovnému spojení a slepení obou částí rakety. Nebudu vám v tuhle chvíli vykládat, čím otisk to je. Chtěl bych se nejdřív zmínit o několika jiných bodech.“

Battle se odmlčel a potom řekl:

„Snad byste se měl připravit na menší šok, pane Strange. Nejdřív se vás ale chci na něco zeptat. Víte naprosto jistě, že to byl váš nápad – zorganizovat tady to setkání – a že vám to ve skutečnosti nenavrhlá Audrey Strangeová?“

„Audrey nic podobného neudělala. Audrey –“

Otevřely se dveře a vešel Thomas Royde.

„Promiňte, že ruším,“ řekl, „ale myslel jsem si, že bych snad měl při tom taky být.“

Nevile k němu otočil znepokojenou tvář.

„Nezlob se, kamaráde, ale tohle je opravdu čistě soukromý rozhovor.“

„Obávám se, že ne tak docela. Víte – zaslechl jsem venku jedno jméno.“ Chvilí mlčel. „Mluvili jste o Audrey?“

„A co máš hrome ty společného s Audrey?“ zeptal se Neville se vzrůstajícím vztekem.

„Když na to přijde, co už s ní máš společného ty? Neřekl jsem Audrey ještě nic konkrétního, ale přijel jsem do Gull's Pointu, abych ji požádal o ruku, a myslím, že ona to ví. Chci se s ní oženit – to snad je důvod, ne?“

Vrchní inspektor Battle si odkašlal. Neville se k němu prudce otočil.

„Promiňte, vrchní inspektore, ale tohle přerušení –“

Battle řekl:

„Mně to nevadí, pane Strange. Musím se vás zeptat ještě na jednu věc. Na těch tmavomodrých šatech, přesněji řečeno na saku, které jste měl na sobě u večere ten den, kdy došlo k vraždě, našly se na vnitřní straně límce a na ramenou světlé vlasy. Víte, jak se tam dostaly?“

„Nejspíš to jsou moje vlasy.“

„Ne, nejsou to vaše vlasy. Jsou to vlasy nějaké dámy a na rukávě se dokonce našel jeden rusý vlas.“

„To je asi vlas mé ženy – Kay. Chcete říct, že ty ostatní patří Audrey? Je to docela dobře možné.“

Vzpomínám si, že se mi jednou večer na terase zapletl do jejích vlasů manžetový knoflík.“

„V tom případě,“ zabručel inspektor Leach, „by světlé vlasy měly být na rukávě.“

„Co tím ksakru chcete říct?“ rozkřikl se Neville.

„Na vnitřní straně límce vašeho saka jsou i stopy po pudru,“ řekl Battle.

„Značka Primavera Naturelle No. 1' – příjemně parfémovaný a také velice drahý pudr – netvrdte mi ale,

že ho používáte vy, pane Strange, protože vám to nebudu věřit. A paní Strangeová používá značky ‚Orchid Sun Kiss‘. Pudr ‚Primavera Naturelle No. 1‘ však užívá paní Audrey Strangeová.“

„Co tím chcete říct?“ opakoval Neville.

Battle se předklonil.

„Jen tolik, že při nějaké příležitosti měla to sako na sobě paní Audrey Strangeová. To je jediné přijatelné vysvětlení, jak se tam mohly ty vlasy a pudr dostat. A pak, viděl jste přece tu rukavičku, kterou jsem vám před chvílí ukazoval? Ta jí prokazatelně patří. Byla to pravá a tady máte levou.“ Vytáhl rukavičku z kapsy a položil ji na stůl. Byla pomačkaná a byly na ní hnědočervené skvrny jako od rzi.

Nevile řekl s hrůzou v hlase: „Co to na ní je?“

„Krev, pane Strange,“ řekl Battle tvrdě.

„A všimněte si, prosím, že to je levá rukavička. Paní Audrey Strangeová je levák. Všiml jsem si toho hned, když jsem ji poprvé uviděl sedět v jídelně u snídaně s šálkem kávy v pravé ruce a s cigaretou v levé.. I psací souprava na jejím stole byla posunuta doleva. To všechno souhlasí. Koule z její krbové mřížky, rukavičky pod jejím oknem, vlasy a pudr na saku. Úder byl lady Tressilianové zasazen do pravého spánku – ale postavení postele něco takového znemožňovalo komukoli, kdo by stál u postele z druhé strany. Z toho vyplývá, že udeřit lady Tressilianovou pravou rukou by bylo velice nešikovné – kdežto udeřit ji levou rukou zcela přirozené...“ Neville se opovržlivě zasmál.

„Chcete říct, že Audrey – Audrey provedla všechny ty složité přípravy a zabila starou dámu, kterou znala dlouhá léta, jen proto, aby se zmocnila jejích peněz?“ Battle zavrtěl hlavou.

„Nic takového neříkám. Je mi líto, ale musím vám otevřeně povědět, jak se věci mají, pane Strange. Tenhle zločin byl od začátku do konce a ve všem namířen proti vám. Od chvíle, kdy jste ji opustil, začala Audrey Strangeová chorobně přemýšlet jen o tom, jak se vám pomstít. Nakonec už z toho byla duševně vyšinutá. Možná že byla v tomhle ohledu dost labilní už dřív. Uvažovala možná o tom, že vás zabije, ale to se jí nezдалo dost. Nakonec si vymyslela, že vás dostane na šibenici pro vraždu. Zvolila si večer, kdy věděla, že jste se pohádal s lady Tressilianovou. Vzala z vaší ložnice vaše sako a oblékla si je, když šla starou paní zabít – aby bylo zastříkané od krve. Položila na podlahu vaši golfovou hůl, poněvadž věděla, že na ní najdeme otisky vašich prstů, a hlavičku hole potřísnila krví a nalepila na ni vlasy. Vsugerovala vám ten nápad, abyste sem přijeli v době, kdy tu bude ona. A jediné, co vás zachránilo a s čím nemohla předem počítat, bylo to, že lady Tressilianová zazvonila na Barrettovou a že vás Barrettová viděla odcházet z domu.“

Nevile zabořil tvář do dlaní a vzápětí vykřikl:

„To není pravda. To není pravda! Audrey ke mně nikdy necítila zášť. Šli jste na celou tu věc ze špatného konce. Ona je to nejpřímější a nejbezelstnější stvoření, jaké si umíte představit – neskrývá v srdci jedinou zlou myšlenku!“

Battle si povzdechl:

„Není v mé kompetenci s vámi diskutovat, pane Strange. Chtěl jsem vás na to jen připravit. Musím paní Strangeovou vzít do vazby a požádat ji, aby šla se mnou. Mám na ni zatykač. Měl byste se jí raději postarat o advokáta.“ „To je absurdní. Prostě absurdní.“

„Láska se promění v nenávist mnohem snadněji, než si myslíte, pane Strange.“

„Říkám vám, že jste šláplí úplně vedle – tohle je naprosto absurdní.“

Thomas Royde je přerušil klidným a příjemným hlasem.

„Neopakuj pořád, že je to absurdní, Neville. Koukej se trochu vzpamatovat. Cožpak nevidíš, že teď můžeš Audrey pomoci jediné tím, když se vykašleš na všechny ty představy o rytířskosti a vyrukuješ s pravdou ven?“

„S pravdou ven? Ty myslíš – –?“

„Myslím s pravdou o Audrey a Adriánovi.“ Royde se obrátil k policistům.

„Víte, vrchní inspektore, o některých faktech jste se nedověděl pravdu. Neville neopustil Audrey. Ona opustila jeho. Utekla s mým bratrem Adriánem. A ten později zahynul při autohavárce. Neville se zachoval k Audrey jako pravý kavalír. Zařídil to tak, aby se s ním mohla rozvést, a vzal vinu na sebe.“

„Nechtěl jsem vláčet její jméno bahnem,“ zabručel Neville mrzutě.

„Nevěděl jsem, že o tom někdo ví.“

„Adrian mi to napsal krátce před svou smrtí,“ vysvětlil Thomas stručně a pokračoval: „Cožpak nevidíte, vrchní inspektore, že tohle váš motiv naprosto vyvrací? Audrey nemá důvod, proč Nevila nenávidět. Naopak, má veškeré důvody, aby mu byla vděčná. Pokoušel se ji přimět, aby od něho přijala výživné, ale nepřistoupila na to. Je přirozené, že když chtěl, aby sem přijela a seznámila se s Kay, nemohla to odmítnout.“

„Tak to vidíte,“ přerušil ho Neville horlivě.

„Tohle váš motiv dočista vylučuje. Thomas vám říká pravdu.“ Battleova kamenná tvář se ani nepohnula.

„Motiv je jedna věc,“ řekl.

„V tom jsem se mohl mýlit. Fakta jsou ale něco jiného. A všechna fakta nasvědčují tomu, že Audrey Strangeová je vinna.“ Neville řekl významně:

„Přede dvěma dny všechna fakta nasvědčovala tomu, že vinen jsem já!“

Battle vypadal poněkud překvapeně.

„To je jistě pravda. Podívejte se ale, pane Strange, čemu vlastně chcete, abych věřil? Žádáte ode mne, abych uvěřil, že existuje někdo, kdo nenávidí vás oba – někdo, kdo si pro případ, že by intrika proti vám selhala, vyšlapal další cestičku k Audrey Strangeové. A teď mi povězte, pane Strange, jestli víte o někom, kdo nenávidí jak vás, tak vaši dřívější ženu?“ Nevilovi opět klesla hlava do dlaní.

„Když to říkáte takhle, zní to prostě fantasticky!“

„Protože to fantastické je. Musím postupovat podle faktů. Kdyby mi paní Strangeová mohla poskytnout nějaké vysvětlení –“

„Měl jsem vám snad něco vysvětlit já?“ zeptal se Neville.

„Tohle opravdu k ničemu není, pane Strange. Musím konat svou povinnost.“

Battle náhle vstal. Vyšli s Leachem z místnosti první. Neville a

Royde je následovali. Prošli halou do salónu a tam zůstali stát.

Audrey Strangeová vstala a vykročila jim vstříc. Podívala se přímo na Battlea a pootevřela rty tak, že to skoro připomínalo úsměv. Řekla velice mírně: „Jdete si pro mne, že?“

Battle se pojednou začal chovat nečekaně úředně.

„Paní Strangeová, mám na vás zatykač, vystavený na základě obvinění, že jste minulé pondělí, dvanáctého září, zavraždila Kamilu Tressilianovou. Musím vás upozornit, že všechno, co řeknete, bude zaprotokolováno a může být před soudem použito jako svědectví.“ Audrey si vydechla. Její drobná, čistě řezaná tvář byla klidná a čirá jako kamej.

„Je to pro mne ulehčení. Jsem ráda, že to mám za sebou!“ Neville k ní přikročil.

„Audrey – nic neříkej – nemluv vůbec.“ Usmála se na něho.

„Ale proč ne, Neville? Je to všechno pravda – a já jsem tak unavená.“

Leach se zhluboka nadechl. Tak to bychom jako měli. Ta ženská je sice úplně potřeštěná, ale ušetří nám to spoustu starostí. Nechápal, co se to s Jeho strýcem pojednou stalo. Staroušek vypadal, jako by před sebou uviděl přízrak. Zíral na to ubohé stvoření, jako by nemohl uvěřit svým očím. No to nic, stejně to ale byl zajímavý případ, pomyslel si Leach s uspokojením. Vtom ale v naprosto groteskním kontrastu k celé situaci otevřel Hurstall dveře do salónu a oznámil: „Pan MacWhirter.“ MacWhirter vešel s jasným cílem. Zamířil rovnou k Battleovi.

„Vy jste policista, který vyšetřuje případ lady Tressilianové?“ zeptal se.

„Ano, to jsem já.“

„Musím vám cosi důležitého oznámit. Je mi líto, že jsem nepřišel už dřív, ale uvědomil jsem si teprve teď, že jsem v pondělí v noci náhodou viděl něco velice důležitého.“ Rozhlédl se po místnosti.

„Mohl bych tu s vámi někde mluvit o samotě?“

Battle se otočil k Leachovi:

„Zůstaneš tu s paní Strangeovou!“ Leach řekl úředním tónem: „Rozkaz, pane.“ Pak se naklonil a pošeptal Battleovi něco do ucha. Battle se otočil k MacWhirterovi. „Pojďte za mnou, prosím, sem.“

Odvedl ho do knihovny.

„Co to má vlastně všechno znamenat? Kolega mi říká, že už vás kdysi viděl – prý letos v zimě.“

„Správně,“ řekl MacWhirter.

„Pokusil jsem se tu o sebevraždu. To je část té mé historie.“

„Vyprávějte, pane MacWhirtere.“

„Letos v lednu jsem se tu pokusil o sebevraždu. Skočil jsem ze skály, které se říká Stark Head. Něco mě táhlo, abych se na to místo znova podíval. Vydal jsem se nahoru v pondělí v noci. Hezkou chvíli jsem tam na skále stál. Díval jsem se dolů do moře a přes Easterheadský záliv a pak jsem se podíval doleva. Tím chci říct, že jsem se podíval přes řeku na tenhle dům. V měsíčním světle jsem jej viděl zcela jasně.“

„Ano.“

„Teprve dnes jsem si ale uvědomil, že to bylo té noci, kdy byla spáchána vražda“ Naklonil se k Battleovi.

„Povím vám, co jsem viděl.“

XVI

Netrvalo to ani pět minut, než se Battle vrátil do salónu, ale těm kdo tam seděli, to připadalo jako věčnost.

Kay pojednou ztratila sebevládu a rozkřikla se na Audrey: „Věděla jsem, že jste to udělala vy. Od začátku jsem věděla, že jste to udělala. Věděla jsem, že máte něco za lubem –“

Mary Aldinová řekla rychle: „Prosím vás, Kay!“ Neville řekl rozzlobeně: „Buď zticha, Kay, proboha – buď zticha.“

Ted Latimer přistoupil ke Kay, a ta se dala do pláče.

„Ovládni se, Kay, prosím tě,“ řekl jí konejšivě. Na Nevila ale málem vyštěkl:

„Ty si zřejmě neuvědomuješ, jaké strašlivé nervové napětí Kay prožívá. Proč se o ni trochu víc nestaráš?“

„Už jsem zas v pořádku,“ řekla Kay.

„O to teď nejde,“ řekl Ted.

„Nejradši bych tě odtud odvezl!“ Inspektor Leach si odkašlal. Dobře věděl, že v podobných situacích lidé napovídají vždycky spoustu nepředložeností. Nepříjemné na tom bývá, že si na ně později zpravidla velice neradi vzpomínají.

Battle se vrátil do místnosti. Z jeho tváře se nedalo nic vyčíst. Řekl: „Můžete si jít sbalit nějaké osobní potřeby, paní Strangeová. Je mi líto, ale inspektor Leach vás bude muset doprovázet.“ Mary Aldinová řekla: „Já půjdu taky.“

Když obě ženy i s inspektorem vyšly z pokoje, řekl Neville úzkostlivě: „Co tady proboha ten chlap chtěl?“

Battle řekl pomalu:

„Pan MacWhirter vyprávěl velmi podivnou historii.“

„A pomůže to Audrey? Pořád ji ještě chcete zatknout?“

„Už jsem vám řekl, pane Strange, že musím konat svou povinnost.“ Neville se odvrátil a dychtivost mu pomalu vymizela z tváře.

Řekl:

„Myslím, že bych měl nejspíš zavolat Trelawnymu.“

„Zatím to snad tolik nespěchá, pane Strange. Vzhledem k tvrzení pana MacWhirtera, chtěl bych nejprve podniknout jistý pokus. Přesněji řečeno – chci nejdřív, aby paní Strangeová odešla.“ Audrey přicházela dolů po schodech. Inspektor Leach ji doprovázel. Na tváři měla stále ještě ten vzdálený, nepřítomný výraz. Neville šel k ní a napřáhl ruce.

„Audrey –“

Přelétla po něm neurčitým pohledem. Řekla: „To je v pořádku, Neville. Mně už je to jedno. Mně už je všechno jedno.“

Thomas Royde stál u domovních dveří, jako by chtěl zatarasit cestu.

Audrey se objevil na rtech stín úsměvu.

„Věrný Thomas,“ zašeptala.

Thomas Royde řekl smutně: „Jestli pro tebe mohu alespoň něco udělat –“

„Nikdo pro mne nemůže nic udělat,“ řekla Audrey. Vyšla z domu se vztyčenou hlavou. Venku čekalo policejní auto, ve kterém seděl seržant Jones. Audrey a Leach do něho nastoupili.

Ted Latimer uznale zamumlal: „Tomu tedy říkám odchod ze scény!“

Neville se na něho vztekle otočil. Vrchní inspektor Battle obratně zakormidloval svou mohutnou postavou mezi ně a řekl chlácholivě:

„Jak už jsem se zmínil, chtěl bych podniknout jistý pokus. Pan

MacWhirter na nás čeká dole u přívozu. Za deset minut tam musíme být. Uděláme si projížďku na motorovém člunu, takže by si dámy měly vzít něco teplejšího na sebe. Do deseti minut vás čekám – pěkně prosím.“

Vypadal v té chvíli jako režisér, který dává hercům příkazy, aby vystoupili na scénu. Jejich rozpačitých tváří si vůbec nevšímal.

Nultá hodina

I

Na vodě bylo chladno a Kay si zimomřivě přitáhla kožešinovou vestu, kterou měla na sobě.

Motorový člun rachotil po řece kolem Gull's Pointu a potom zahrnul do malé zátoky, oddělující Gull's Point od ponurého masívu Stark Headu.

Jednou či dvakrát se chtěl někdo na něco zeptat, ale vrchní inspektor Battle pokaždé zvedl velikou ruku, připomínající spíš dopravní ukazatel, a naznačil, že ještě není čas. A tak ticho rušila jenom brázda vody,

čeřící se za člunem. Kay a Ted stáli vedle sebe a hleděli na hladinu. Neville seděl celý zhroucený a nohy měl vystrčené přes okraj člunu. Mary Aldinová a Thomas Royde seděli na přídi. A všichni, jeden jako druhý, co chvíli zvědavě pokukovali po vysokém, přezíravém MacWhirterovi, který stál na zádi člunu. Na nikoho se nedíval, byl k nim otočený zády a ramena měl shrbená.

Teprve když zajeli do pochmurného stínu Stark Headu, vypnul Battle motor a pronesl první slova. Hovořil bez přehnaného sebevědomí, spíš jako by uvažoval nahlas:

„Tohle byl velice podivný případ, jeden z nejpodivnějších, s jakým jsem se kdy setkal, a rád bych řekl pár slov o vraždách obecně. To, co vám chci říct, není nic původního – slyšel jsem to od doktora Danielse, královského rady, který mluvil o něčem podobném, a nepřekvapilo by mě, kdyby to on zase měl od někoho jiného – náramně se v tom totiž vyzná.

Jde o tohle: když člověk čte zprávu o nějaké vraždě – nebo třeba vymyšlený příběh, jehož podkladem je vražda, obvykle začíná až tou vraždou. A to je ta největší chyba. Vražda totiž začíná dlouho předtím, než k ní dojde. Čin je pouze vyvrcholením spousty nejrůznějších okolností, které se všechny sbíhají do daného okamžiku a do daného místa. Lidé jsou k tomuto bodu svedeni z různých koutů zeměkoule a z nepředvídaných důvodů. Pan Royde sem například přijel z Malajska. Pan MacWhirter je tu proto, že se přijel znovu podívat na místo, kde se kdysi pokusil o sebevraždu. Vražda je jenom konec příběhu. Je to nultá hodina.“ Odmlčel se.

„A nultá hodina je teď.“

Hledělo na něho pět tváří – jenom pět, poněvadž MacWhirter neotočil hlavu. Pět rozpačitých tváří.

Mary Aldinová řekla:

„Chcete tím říct, že smrt lady Tressilianové byla vyvrcholením dlouhé řady okolností?“

„Nikoli, slečno Aldinová, smrt lady Tressilianové ne. Smrt lady Tressilianové byla podružná. Vrahovi šlo o něco jiného. Vražda, kterou mám na mysli, je vražda Andrey Strangeové.“ Slyšel, jak všichni zhluboka nadechli. A rád by byl věděl, jestli pojednou někdo dostal strach...

„Tenhle zločin byl připraven před dlouhou dobou – pravděpodobně už někdy v zimě. A byl naplánovaný do nejmenších detailů. Sledoval pouze a výhradně jediný cíl; chtěl dostat Audrey Strangeovou na šibenici...

Naplánoval jej velice rafinovaně někdo, kdo si o sobě myslel, že je náramně chytrý. Vrahové obvykle bývají marniví. Nejprve jsme měli povrchní, neuspokojivé důkazy proti Nevilu Strangeovi, o nichž se předpokládalo, že je prokoukneme. Když nám pachatel už jednou prezentoval takovou spoustu podvržených důkazů, nepovažoval za pravděpodobné, že jeho druhou sérii důkazů také prohlédneme. A přece, když se na to blíže podíváme, všechny důkazy proti Audrey Strangeové mohly být podvržené. Smrtící nástroj z jejího krbu – její rukavice – levá rukavička postříkaná krví – ukrytá v brečťanu pod jejím oknem. Pudr, kterého užívá, se našel na saku, na vnitřní straně límce a na saku bylo i pár jejích vlasů. Otisky jejích prstů se zcela přirozeně našly na cívce leukoplasti, sebrané v jejím pokoji. Dokonce i to, že úder byl zasazen levou rukou, svědčilo proti ní.

A pak tu byl ten usvědčující důkaz, který proti sobě poskytla paní Strangeová sama. Nemyslím, že by jediný z vás kromě toho, kdo ví, jak to všechno je byl ochoten věřit v její nevinu ještě po tom, jak se zachovala, když jsme ji zatýkali. Prakticky přece svou vinu připustila, že? Nemít svou vlastní, osobní zkušenost, pravděpodobně bych uvěřil v její vinu i já... Když jsem ji tak viděl a slyšel, bylo mi to hned krajně podezřelé – neboť jsem znal jiné děvče, které udělalo totéž – také se přiznalo k vině, ačkoli bylo nevinné – a Audrey Strangeová na mě hleděla očima toho druhého děvčete...

Musel jsem konat svou povinnost, to jsem věděl. Od policistů se žádá, aby jednali na základě důkazů – nikoli na základě svých pocitů a úvah. Mohu vám ale říct, že jsem se v té chvíli modlil, aby se stal zázrak – poněvadž mi bylo jasné, že nic než zázrak nemůže tu nešťastnici zachránit.

A zázrak se stal. V pravé chvíli!

Přišel pan MacWhirter a vyprávěl nám svůj příběh.“

Battle se odmlčel.

„Pane MacWhirtere, nezopakoval byste nám to, co jste mi řekl v domě?“

MacWhirter se otočil. Začal mluvit v krátkých, úsečných větách, které působily přesvědčivě právě tou stručností a sevřeností.

Vyprávěl o tom, jak ho v lednu zachránila pobřežní hlídka po jeho skoku ze skály a jak zatoužil navštívit to místo ještě jednou. Pak pokračoval:

„Šel jsem tam nahoru v pondělí v noci. Stál jsem tam zabraný do vlastních myšlenek. Myslím, že to bylo přibližně v jedenáct hodin. Díval jsem se na dům na skále na druhém břehu řeky – teď vím, že se jmenuje Gull's Point.“

Odmíchl se a pak pokračoval.

„Z okna toho domu viselo do vody lano. Viděl jsem nějakého muže, jak po tom laně šplhá...“

Chvilku trvalo, než posluchači pochopili, co vlastně říká. Mary Aldinová zvolala:

„Tak to přece jen byl někdo zvenčí? Nikdo z nás s tím neměl nic společného. Byl to nějaký prachsprostý lupič!“

„Jen tolik nespíchejte,“ řekl Battle.

„Byl to někdo, kdo přišel z druhé strany řeky – ano, poněvadž řeku přeplaval. Někdo v domě mu ale to lano musel připravit, takže někdo z domácích lidí do toho musel být zasvěcen.“ Pokračoval pomalu:

„A my víme o někom, kdo byl tu noc na druhé straně řeky – o někom, koho mezi půl jedenáctou a čtvrt na dvanáct nikdo neviděl, a navíc o někom, kdo by dokázal přeplavat řeku tam i zpátky. O někom, kdo mohl mít na téhle straně řeky přítele.“ Dodal: „Co vy na to, pane Latimere?“ Ted udělal krok dozadu. Vřeštivě se rozkřikl: „Já ale neumím plavat! Každý to o mně ví, že neumím plavat. Kay – řekni jim, že neumím plavat.“

„Ovšem – Ted vůbec neumí plavat!“ řekla Kay.

„Opravdu?“ zeptal se rozmarně Battle.

Vykročil směrem k Tedovi, a ten před ním ustupoval na druhý konec člunu. Pak následoval nějaký nešikovný pohyb a ozvalo se šplouchnutí.

„Proboha,“ zvolal vrchní inspektor Battle s hlubokým znepokojením.

„Pan Latimer nám spadl přes palubu.“ Jeho ruka jako kleště sevřela Nevilovu paži v okamžiku, kdy Neville se už chystal skočit do vody pro tonoucího.

„Klid, jen klid, pane Strange. Nemusíte se vůbec namáčet. Tamhle jsou dva z mých lidí – tam v té loďce chytají ryby.“ Podíval se přes okraj motorového člunu. „Je to tak, mluvil pravdu,“ řekl se zájmem.

„Dooopravdy neumí plavat. To je v pořádku. Už ho vylovili. Musím se mu omluvit, ale tohle je jediný způsob, jak se přesvědčit, že člověk, který o sobě vykládá, že neumí plavat, doopravdy plavat neumí. Jak vidíte, pane Strange, potpírám si na důkladnost. Chtěl jsem pana Latimera vyloučit prvního. A tady pan Royde zas má chromou ruku, takže rozhodně nemohl šplhat po laně.“

Battleův hlas pojednou začal připomínat předoucí kočku.

„A to nás vlastně přivádí k vám, že, pane Strange? Vy přece jste znamenitý sportovec, horolezec, plavec – prostě zdatný ve všech ohledech. Jel jste přes řeku přívozem v půl jedenácté, to jsme si ověřili, ale nikdo nemůže odpřisáhnout, že vás viděl v hotelu v Easterheadském zálivu před čtvrt na dvanáct – navzdory tomu, že jste nám vyprávěl, že jste tam v té době hledal pana Latimera.“

Nevile vyškubl ruku ze sevření. Pohodil hlavou a dal se do smíchu.

„Chcete mi snad vykládat, že já jsem přeplaval řeku a vyšplhal po provaze –“

„Který jste předtím nechal viset ze svého okna,“ řekl Battle.

„A že jsem zabil lady Tressilianovou a pak přeplaval zase zpátky? Proč bych takovou fantastickou věc dělal? A kdo na mne políčil všechny ty falešné důkazy? Chcete snad říct, že jsem je narafičil sám proti sobě?“

„Přesně tak,“ řekl Battle. „A vůbec to nebyl špatný nápad.“

„A proč bych chtěl zabít Kamilu Tressilianovou?“

„Nechtel jste zabít lady Tressilianovou,“ řekl Battle.

„Chtěl jste však přivést na šibenici ženu, která vám utekla s jiným mužem. Jste totiž trochu duševně úchylný – víte? Vleče se to s vámi už od dětství – mimochodem, podíval jsem se na ten starý případ s lukem a šípy. Každý, kdo vám nějak ublíží, musí být potrestán – a smrt vám vůbec nepřipadá jako nějak zvlášť přehnaný trest. Obyčejná smrt vám nebyla pro Audrey dost – pro vaši Audrey, kterou jste miloval – ano, miloval jste ji nade všechno, než se vaše láska k ní proměnila v nenávist. Uvažoval jste o nějaké zvláštní smrti, o nějakém speciálním, hodně dlouhém utrpení. A když jste o tom přemýšlel, ani v nejmenším jste se nepozastavil nad skutečností, že kvůli tomu budete muset zabít ženu, která vám byla téměř matkou.“ Neville řekl celkem mírně:

„To jsou lži! Samé lži! Nejsem šílenec. Já přece nejsem šílenec.“ Battle mu pohrdavě odpověděl:

„Tála vás do živého, co, když vás opustila a utekla s jiným? Zranila vaši ješitnost! Nesnesl jste pomýšlení, že převezla ona vás. Hojil jste si svou pýchu tím, že jste před světem předstíral, že jste opustil vy ji, a oženil jste se s jinou dívkou, která do vás byla zamilovaná, abyste podepřel svou sebedůvěru. Ve skrytu duše jste se však zabýval plánem, jak se Audrey pomstít. Nic horšího jste vymyslet nemohl – chtěl jste, aby ji oběsili. To je skutečně ohromný nápad – škoda jen, že jste nebyl dost chytrý, abyste jej dokázal lip realizovat!“

Nevilova ramena v tvídovém saku se pohnula – podivně, trhavě pohnula.

Battle pokračoval:

„To s tou golfovou holí bylo dobré tak pro děti! Ty fušerské stopy, které vedly k vám! Audrey musela vědět, co máte v úmyslu! Musel jste jí být pro smích. Myslet si, že já vás nebudu podezírat! Vy vrazi jste opravdu legrační cháska! Všichni jste tak namyšlení. Myslíte si vždycky, že jste kdovíjak chytří a vynalézaví, a jste vlastně politováníhodní, dětinští ubožáci...“

V té chvíli ze sebe Neville vyrazil podivný, nezvyklý, nečekaný skřek.

„Byl to chytrý plán – opravdu chytrý, neříkejte mi, že ne. Nikdy byste na to nepřišli. Nikdy – nebýt toho pitomého všetečky, co se do toho zamíchal, toho nadutého skotského cvoka. Promyslel jsem každý detail – každý detail! Nemohu za to, že to nevyšlo. Jak jsem mohl vědět, že Royde zná pravdu o Audrey a Adriánovi? Audrey a Adrian... Proklínám Audrey – bude viset – musíte ji oběsit – chci, aby umírala v hrůze – aby umřela – aby umřela... Nenávídím ji. Říkám vám přece, že chci, aby umřela...“

Vysoký, kňučivý hlas se zlomil. Neville se zhroutil a dal se do pláče.

„Kristepane,“ řekla Mary Aldinová. Rty měla bílé jako křída.

Battle řekl laskavým, tichým hlasem: „Mrzí mě to, ale musel jsem na něho udeřit tvrdě... Měl jsem totiž proti němu zatraceně málo důkazů.“

Neville pořád ještě kvílel jako dítě.

„Chci, aby ji oběsili, já chci, aby ji oběsili...“

Mary Aldinová se otřásla a otočila se k Thomasu Roydeovi.

Vzal ji za ruce.

II

„Měla jsem pořád strach,“ řekla Audrey.

Seděli na terase, Audrey si přisedla až k vrchnímu inspektoru Battleovi. Battle znovu nastoupil dovolenou a byl teď v Gull's Pointu jako starý přítel.

„Pořád jsem měla strach – po celou tu dobu,“ řekla Audrey. Battle přikývl a řekl:

„Hned jak jsem vás prvně uviděl, bylo mi jasné, že jste k smrti vystrašená. A měla jste takové bezbarvé, rezervované chování lidí, kteří v sobě zadržují nějakou mocnou emoci. Mohla to být láska nebo nenávist, ale v tomhle případě to byl strach, že?“

Audrey přikývla.

„Začala jsem se Nevila bát zanedlouho po svatbě. Nejstrašnější na tom však bylo, že jsem nevěděla proč. Málem jsem si už myslela, že snad nejsem normální.“

„To jste nebyla vy,“ řekl Battle.

„Když jsme se brali, připadal mi Neville mimořádně vyrovnaný a normální – byl vždycky v báječné náladě, věčně příjemný a roztomilý.“

„To je zajímavé,“ řekl Battle.

„Hrál prostě pořád roli dobrého sportovce. Proto se také při tenisu tak dobře ovládal. Nevypadnout z role dobrého sportovce pro něho bylo důležitější, než vyhrávat turnaje. Vyžadovalo to ale od něho dost námahy – jako každé přetvářování. Jenomže pod tou škraboškou to s ním šlo od deseti k pěti...“

„Ano, pod škraboškou,“ zašeptala Audrey a otřásla se. „Věčně nosil škrabošku. Nebylo na něm nic, čeho by se člověk mohl zachytit. Jen sem tam mu uklouzlo nějaké slovo nebo pohled a já si myslela, že se mi to jen zdá. Bylo v tom cosi podivného. A pak, jak už jsem řekla, začala jsem si myslet, že nějaká divná jsem já. A bála jsem se pořád víc a víc, byl to takový ten neodůvodněný strach, znáte to – že je z toho člověk přímo nemocný!“

Říkala jsem si, že začínám bláznit, ale nevěděla jsem si rady. A pak přišel Adrian a řekl mi, že mě má rád, a já si pomyslela, jak by to bylo skvělé, kdybych s ním odešla, a on řekl...“

Zarazila se.

„Víte, co se stalo? Šla jsem na schůzku s Adriánem – a on na ni nepřišel... Zabil se a já měla pocit, jako kdyby to snad Neville nějak zaonačil, jako kdyby v tom měl prsty...“

„To klidně mohl,“ řekl Battle.

Audrey k němu obrátila užaslou tvář.

„Opravdu si to myslíte?“

„Nikdy už se to nedovíme. Automobilové nehody se dají naaranžovat. S tím se ale už netrapte, paní Strangeová. Mohla to skutečně být jen nešťastná náhoda.“

„Byla jsem – byla jsem z toho úplně zničená. Vrátila jsem se na faru – kde Adrian bydlel. Chystali jsme se napsat jeho matce, ale poněvadž o nás dvou ještě nic nevěděla, pomyslela jsem si, že jí teď sama nebudu nic psát, abych ji nezarmoutila ještě víc. A Neville přijel skoro hned. Byl hrozně milý a hodný – ale přesto jsem umírala strachem celou dobu, co jsem s ním mluvila. Řekl mi, že o Adriánovi nikdo nemusí nic vědět a s ním že se mohu rozvést na základě důkazů, které mi pošle. Řekl mi také, že se hodlá znova

oženit. Byla jsem mu tak vděčná! Věděla jsem, že Kay má pro něho neobyčejnou přitažlivost, a doufala jsem, že všechno šťastně skončí a že se snad zbavím té své podivné posedlosti. Pořád ještě jsem si myslela, že příčina musí být ve mně.

Úplně jsem se toho ale nikdy nezabavila. Nikdy jsem neměla pocit, že jsem tomu definitivně unikla. A pak jsem jednoho dne potkala Nevila v Hyde Parku a on mi řekl, že by byl moc rád, kdybychom se s Kay spřátelily, a navrhl mi, že bychom sem mohli přijet v září všichni zároveň. Nemohla jsem to přece odmítnout – jak bych před ním vypadala? Po všech těch laskavostech, které mi prokázal.“

„Rád bych uvítal tě ve svém salónu, složil pavouk mouše vzácnou poklonu,“ poznamenal vrchní inspektor Battle.

Audrey se zachvěla.

„Ano, přesně tak...“

„Vymyslel si to chytře,“ řekl Battle.

„Prohlašoval před každým masitě, že to byl jeho vlastní nápad, takže všichni nabyli dojmu, že asi lže.“

Audrey řekla:

„A pak jsem přijela sem – a bylo to jako nějaký zlý sen. Věděla jsem, že se tu něco hrozného stane – věděla jsem, že Neville usiluje o to, aby se to stalo – a že se to stane mně. Nevěděla jsem ale, co to má být. Víte – myslím, že jsem z toho byla skoro šílená. Byla jsem ochromená děsem – jako člověk ve snu, když vidí, že mu v nejbližším okamžiku hrozí nebezpečí – a nemůže se ani pohnout...“

„Vždycky jsem si říkal,“ prohlásil vrchní inspektor Battle, „že bych rád viděl hada, který hypnotizuje ptáka tak, že ten pták nemůže uletět – ale teď mám dojem, že není o co stát.“

Audrey pokračovala:

„Dokonce ani ve chvíli, kdy byla zabita lady Tressilianová, neuměla jsem si představit, co to značí. Byla jsem z toho zmatená. Ani mě nenapadlo podezírat z vraždy Nevila. Věděla jsem, že mu na penězích nezáleží – představa, že by ji mohl zabít, aby zdědil padesát tisíc liber, pro mne byla absurdní.

Znova a znovu jsem přemýšlela o doktoru Trevesovi a o tom příběhu, který nám tehdy večer vyprávěl. Ani pak jsem si jej ale nedokázala dát do souvislosti s Nevilem. Doktor Treves se zmínil o nějaké fyzické zvláštnosti, podle níž by to dítě poznal i po mnoha letech. Já mám na uchu jizvu, ale nevšimla jsem si, že by v domě ještě někdo jiný měl nějaké zvláštní znamení.“ Battle řekl: „Slečna Aldinová má pramen bílých vlasů. Thomas Royde má chromou ruku, což nemusí tak docela nutně být následek zemětřesení. Ted Latimer má kuriózně stavěnou lebku. A Neville Strange –“

Vrchní inspektor se odmlčel.

„Nevile rozhodně žádnou fyzickou zvláštnost nemá.“

„Ale má. Malíček na levé ruce má kratší než na pravé. A to je velice neobvyklé, paní Strangeová – opravdu velice neobvyklé.“

„Tak tohle to bylo?“

„Ano, tohle.“

„A Neville pověsil na výtah tu tabulku?“

„Ano. Zaskočil tam a zase se vrátil zpátky, zatímco Royde a Latimer nalévali starému pánovi štamprlátka. Bylo to chytré a jednoduché – pochybuju, že někdy dokážeme, že tohle byla vražda.“ Audrey se znovu zachvěla.

„Ale teď,“ řekl Battle, „teď už to je všechno za námi, milá paní. Můžete klidně vyprávět dál.“

„Vy jste přece tak chytrý... Za celá léta jsem toho nenapovídala tolik jako teď!“

„Neříkejte! A to právě byla chyba. Že jste mlčela. Kdy vám poprvé svíto, jakou hru vlastně pan Neville hraje?“

„Přesně vám to už nepovím. Napadlo mě to najednou. On sám se z toho ze všeho očistil a podezření padlo na nás. A pak najednou jsem si všimla, jak se na mě dívá – doslova se na mně pásl očima. V tom okamžiku jsem to věděla! To bylo, když –“ Náhle se zarazila.

„Kdy to bylo...?“

Audrey řekla pomalu:

„Když jsem se rozhodla, že udělám nejlíp, když s tím se vším rychle skončuju.“

Vrchní inspektor Battle zavrtěl hlavou.

„Nikdy se nevzdávat. To je moje heslo.“

„A máte jistě pravdu. Nevíte ale, jak člověku je, když žije tak dlouho ve strachu. Ochromí vás to – nemůžete na nic myslet – nemůžete nic plánovat – jenom čekáte, kdy se stane něco strašného. A pak, když se to doopravdy stane,“ – rychle se pojednou usmála – „to byste nevěřil, jaká je to úleva. Už je to tady – už nemusíte na nic čekat, ničeho se bát. Budete si asi myslet, že jsem dočista pomatená, když vám

řeknu, že mi to bylo úplně jedno – v té chvíli, kdy jste mě přišel zatknout pro vraždu. Nevile to nejhorší už udělal a bylo po všem. Připadala jsem si tak bezpečná, když mě inspektor Leach odváděl.“

„Částečně to byl také důvod, proč jsme to tak naaranžovali,“ řekl Battle.

„Chtěl jsem vás dostat z dosahu toho šílence. A mimochodem, když jsem ho chtěl zlomit, musel jsem spoléhat na jeho reakci na náhlý šok. Měl už dojem, že se svým plánem uspěl – tím větší otřes to pak pro něho byl.“

Audrey řekla tiše:

„Měl byste proti němu nějaké důkazy, kdyby se byl nezhroutil?“

„Moc jich nebylo. Jenom to MacWhirterovo vyprávění, že viděl v měsíčním světle člověka, jak šplhá nahoru po laně. A pak tu ovšem bylo lano, které jeho vyprávění potvrzovalo – stočené v komoře v podkroví a stále ještě trochu vlhké. Víte přece, že tu noc pršelo.“

Odmlčel se a upřeně se na Audrey podíval, jako by čekal, že něco řekne.

Zatvářila se ale jen zvědavě, a proto pokračoval:

„A pak tu ještě byl ten proužkovaný oblek. Samozřejmě, že se na tom skalnatém břehu v Easterheadském zálivu ve tmě vysvlékl a šaty strčil do nějaké šterbiny nebo prohlubně ve skále. Náhodou je hodil na nějakou mrtvou rybu, kterou vyvrhl příliv a která se tam rozkládala. Na rameně saka mu zůstal flek – a strašlivě páchnul. Na tohle jsem přišel, když jsem zaslechl řeči o tom, že v hotelu mají nějak porouchanou kanalizaci. Nevile to sám rozšiřoval. Oblékl si přes šaty plášť do deště, ale zápach byl i tak nesnesitelný. Později dostal kvůli tomu obleku vítr a při první příležitosti jej odnesl do čistírny a jako nějaký hlupák jej tam zadal pod cizím jménem. Uvedl jméno nazdařbůh – to, které nedávno zahlédl v seznamu hotelových hostů. A tak se oblek dostal do rukou vašeho přítele, který je hlava otevřená a dal si to dohromady s člověkem, šplhajícím po laně. Na smradlavou rybu člověk může šlápnout, to je pravda, ale nikdy se jí nedotkne ramenem, jediné v tom případě, že si svleče šaty, aby se v noci vykoupal. Jenomže nikdo se přece nebude jen tak pro zábavu koupat za deštivé zářijové noci. Dal si prostě všechno pěkně dohromady. Je to neobyčejně důvtipný pán – ten MacWhirter.“

„To je snad ještě něco víc než důvtip,“ řekla Audrey.

„Hm – možná. Chcete o něm něco vědět? Mohu vám leccos povědět i o jeho životě.“

Audrey pozorně naslouchala. Battle shledal, že je vskutku vděčná posluchačka.

Řekla:

„Jsem mu nesmírně zavázaná – a vám taky.“

„Mně ani tak moc být nemusíte,“ řekl vrchní inspektor Battle.

„Kdybych nebyl hlupák, byl bych si musel všimnout toho zvonku.“

„Zvonku? Jakého zvonku?“

„Zvonku v pokoji lady Tressilianové. Od začátku jsem měl pocit, že s tím zvonkem není něco v pořádku. A skoro mě to taky napadlo, když jsem šel po schodech z horního poschodí a uviděl jsem jednu z těch tyčí, kterými otvíráme okna.“

Veškerý smysl toho zvonku byl v tom – aby poskytl Nevilu Strangeovi alibi. Lady Tressilianová se nepamatovala, proč vlastně zvonila – pochopitelně, že se nepamatovala, poněvadž vůbec nezvonila! Nevile zazvonil na zvonek z chodby, kde stojí ta dlouhá tyč – dráty od zvonku totiž vedou po stropě. A pak přichází Barrettová a vidí, jak pan Nevile Strange jde dolů po schodech a odchází z domu, a pak se ještě na vlastní oči přesvědčí, že lady Tressilianová je naživu a v naprostém pořádku. S tou služebnou to bylo vůbec podezřelé. Proč by ji byl proboha musel uspat kvůli vraždě, která měla být spáchána před půlnocí? Vsadím se deset ku jedné, že by byla do té doby jaksepatrií neusnula. Všem nám tím ale vsugeroval, že vraždu spáchal někdo z domu, a to také Nevilovi na krátký čas umožnilo, že mohl sehrát roli prvního podezřelého. Pak ale začne Barrettová mluvit a smyje z Nevila podezření tak triumfálně, že už si nikdo ani pořádně neověří, kolik vlastně bylo přesně hodin, když přišel do hotelu. Víme, že na přívozní pramici zpátky nejel a v okolí si nikdo žádný člun nepronajímal. Zbývá tu tedy jen možnost, že řeku přeplaval. Je sice výtečný plavec, ale i tak na to měl málo času. Po nachystaném laně se vyšplhal do své ložnice a na podlaze po něm zůstala spousta vody, které jsme si povšimli ale musím přiznat, že jsme nevěděli, kde se tam vzala. Potom si oblékl modré sako a kalhoty, vpadl do pokoje lady Tressilianové – o tom se už nebudeme šířit – a nezdržel se tam déle než pár minut, poněvadž tu ocelovou kouli si připevnil na rukojeť tenisové rakety už předem – a pak se zas vrátil do své ložnice, vysvlékl se, sešplhal po laně a plaval zpátky do Easterheadu.“

„Co ale kdyby k němu bývala vešla Kay?“

„Vsadil bych se, že byla také trochu omámená nějakými prášky. Zívala už při večeři, alespoň mi to říkali. Mimochodem, postaral se přece o tu hádku s ní, takže zamkla dveře do své ložnice a vyklidila mu pole.“

„Snažím se rozpomenout, jestli jsem si všimla, že ta koule na mé krbové mřížce chybí. Mám ale dojem, že jsem si toho nevšimla. Kdy ji tam vrátil?“

„Druhý den ráno, když se v domě strhl poprask. Když se pak ve voze Teda Latimera vrátil, měl celou noc na to, aby po sobě odstranil stopy, a vrátil věci na místo, spravil zas tenisovou raketu a udělal prostě všechno, co bylo třeba. Mimochodem – starou paní udeřil backhandem. Proto se nám zdálo, že zločin spáchal levák. Strangeův backhand byl odjakživa vyhlášený, na to nezapomínejte!“

„Dost – dost –“ Audrey zvedla ruce. „Tohle už dál nesnesu.“ Battle se na ni usmál.

„Stejně vám ale prospělo, že jste nám o tom všem pověděla. Mohu být tak smělý a něco vám poradit, paní Strangeová?“

„Ano, prosím vás o to.“

„Žila jste osm let s nepřítelkým zločincem, s úchylným člověkem – to by pocuchalo nervy každé ženě. Teď se ale z toho musíte vykřesat, paní Strangeová. Nemusíte se už v budoucnu ničeho bát – a to byste si měla opravdu uvědomit.“ Audrey se na něho usmála. Z tváře jí zmizel strnulý výraz; pojednou to byla líbezná, maličko bázlivá, ale důvěřivá tvář s očima otevřenými dokořán a plnými vděčnosti.

Nepatrně zaváhala a řekla: „Pověděl jste ostatním, že znáte jednu dívku – dívku, která se zachovala stejně jako já...“

Battle pomalu přikývl.

„Je to totiž má dcera,“ řekl.

„Takže vidíte, milá paní, že ten zázrak se stát musel. Tyhle věci jsou na nás sesílány proto, abychom si z nich vzali ponaučení!“

III

Angus MacWhirter balil.

Pečlivě si uložil do kufříku tři košile a tmavomodrý oblek, pro který si nezapomněl poslat do čistírny. Dva obleky od dvou různých MacWhirterů – to bylo na dívku v expresní čistírně trochu moc.

Někdo zaklepal na dveře a MacWhirter řekl: „Dál.“

Vešla Audrey Strangeová a řekla:

„Jdu vám poděkovat – vy už balíte?“

„No ano. Odjíždím odtud dnes večer. A pozítří už budu na lodi.“

„Odjíždíte do Jižní Ameriky?“

„Do Chile.“

Audrey řekla:

„Já vám to zabalím.“

Protestoval, ale nedala si to vymluvit. Pozoroval ji, jak šikovně a metodicky pracuje.

„Tak – a je to,“ řekla, když byla s balením hotova.

„Zvládla jste to dobře,“ řekl MacWhirter.

Chvilku bylo ticho. Potom řekla Audrey:

„Zachránil jste mi život. Kdybyste byl náhodou neviděl to, co jste tehdy uviděl –“

Zarazila se a pak řekla:

„Věděl jste hned – myslím hned tenkrát v noci na té skále – když jste mi zabránil, abych neskočila dolů – když jste řekl ‚Běžte domů, postarám se o to, aby vás neoběsili‘ – věděl jste tehdy, že si můžete opatřit nějaký závažný, opravdu platný důkaz?“

„To zrovna ne,“ řekl MacWhirter. „Musel jsem si jej vymyslet.“

„Jak jste pak ale mohl říct to, co jste řekl?“

MacWhirtera vždycky dost otravovalo, když byl nucen vysvětlovat enormní prostoduchost svých myšlenkových pochodů.

„S jistotou jsem věděl jen to, že – že – že jim to musím nějak překazit – aby vás neoběsili.“

Audrey se bezděčně začervenala.

„A co kdybych to byla opravdu udělala já?“

„Mně by to bylo jedno. Počínal bych si stejně.“

„Tak vy jste myslel, že jsem to udělala?“

„Víte, já o tom moc nedumal. Spíš jsem věřil, že jste nevinná, ale ani opak by byl na mém jednání nic nezměnil.“

„A potom jste si vzpomněl na toho muže na laně?“ MacWhirter chvilku mlčel a pak si odkašlal.

„No – snad už vám to můžu říct. Já totiž vůbec žádného člověka, jak šplhá po laně, neviděl – ani jsem ho nemohl vidět, poněvadž jsem byl nahoře na Stark Headu v neděli v noci, ne v pondělí. Vydedukoval jsem si, jak se to muselo stát, z toho důkazu, který mi dala do ruky ta historie s oblekem, a když se pak v

komoře našlo mokré lano, můj předpoklad to jen potvrdilo.“ Červeň vyprchala Audrey z tváří. Byla pobledlá a řekla nevěřicně: „Takže celá ta vaše historka byla lež?“

„Dedukce u policie nic neplatí. Musel jsem jim říct, že jsem to viděl na vlastní oči.“

„Co byste dělal, kdyby od vás chtěli, abyste u soudu vypovídal pod přísahou?“

„No – to mohli chtít.“

„Vy byste byl vypovídal křivě?“

„No jo.“

Audrey zvolala nevěřicně: „A vy – vy že jste člověk, který přišel o místo a nakonec se chtěl zabít skokem ze skály jen proto, že jste nechtěl podat nepravdivé svědectví?“

„Víte – já mám k pravdě náramný respekt. Přišel jsem ale na to, že jsou věci, na kterých záleží víc.“

„Co třeba?“

„No třeba vy,“ řekl MacWhirter.

Audrey sklopila oči. MacWhirter si poněkud rozpačitě odkašlal.

„Je zbytečné, abyste se mi cítila nějak moc zavázaná nebo vděčná nebo já nevím co. Po dnešku už o mně neuslyšíte. Policie má Strangeovo přiznání a moje svědectví nebudou potřebovat. Ostatně jsem slyšel, že prý je na tom tak špatně, že se možná ani procesu nedožije.“

„Možná že by to pro něho bylo lepší,“ řekla Audrey.

„Byla jste do něho v minulosti zamilovaná?“

„Ano – do člověka, za jakého jsem ho pokládala.“ MacWhirter přikývl.

„Tohle jsme si zažili asi všichni.“ Potom ještě řekl: „Vidíte, nakonec všechno dobře dopadlo. Vrchní inspektor Battle dokázal mého výmyslu využít a vymáčkout ze Strangea přiznání –“

Audrey ho přerušila. Řekla:

„Vycházel z toho, co jste mu napovídal, to máte pravdu. Já ale nevěřím, že jste ho oklamal. Vědomě přimhouřil oči.“

„Jak to můžete vědět?“

„Když mi to celé vyprávěl, prohlásil, že bylo štěstí, že jste v měsíčním světle viděl toho člověka na laně, ale pak dodal ještě něco – o větu či dvě později – v tom smyslu, že to bylo za deštivé noci.“

MacWhirtera to překvapilo.

„Vidíte, to je pravda. Pochybuju, že bych v pondělí v noci mohl vůbec něco vidět.“

„Na tom už teď nezáleží,“ řekla Audrey.

„Věděl, že to, o čem jste prohlašoval, že jste to viděl, se doopravdy stalo. Vysvětluje to ale, proč mu tak záleželo na tom, aby Nevila zlomil a přinutil ho k doznání. Podezíral Nevila od chvíle, kdy mu Thomas řekl o mně a Adriánovi. Věděl už tehdy, že jestli nejde o zločin z docela jiných pohnutek, zafixoval se na nepravou osobu – potřeboval nějaký důkaz, kterého by se dalo použít proti Nevilovi. Řekl přece, že potřebuje, aby se stal zázrak. No a Battleova modlitba byla vyslyšena – vy jste byl ta odpověď, které se mu na ni dostalo.“

„To je od něho zvláštní, že něco takového řekl,“ prohlásil Mac Whirter suše.

„Tak to vidíte,“ řekla Audrey, „vy jste prostě zázrak. Speciálně pro mne.“

MacWhirter řekl naléhavě: „Nerad bych, abyste měla pocit, že jste mi za něco zavázána. Za pár hodin se vytratím z vašeho života –“

„A je to nutné?“ řekla Audrey.

Vytřeštil na ni oči. Znova zrudla a tentokrát jí ruměnek zalil i uši a spánky.

Řekla: „Nechcete mě vzít s sebou?“

„Vždyť vůbec nevíte, co říkáte!“

„Ale vím. Pouštím se do něčeho velice obtížného – jenomže mně na tom záleží víc než na životě či smrti. Víím, že nemám moc času. Mimochodem, potrpím si na konvence a chtěla bych, abychom měli svatbu dřív, než odjedete!“

„To je přirozené,“ řekl MacWhirter a byl z toho celý pař.

„Snad jste si nemyslela, že vám chci navrhnout něco jiného.“

„Věděla jsem, že ne,“ řekla Audrey.

MacWhirter prohlásil: „Jsem jiný člověk než vy. Myslel jsem, že se vdáte za toho sympatického klidase, který se o vás tak dlouho ucházel.“

„Za Thomase? Je to drahoušek – věrný Thomas. Jenže je věrný až moc. Je věrný obrazu dívky, kterou miloval před mnoha lety. Ale žena, o kterou opravdu stojí, je Mary Aldinová, ačkoli on sám to ještě dobře neví.“

MacWhirter k ní přistoupil a zeptal se komisně: „Víte vůbec, co říkáte?“

„Ovšem... chci být pořád s vámi, nikdy už se s vámi nerozloučit. Jestli odejdete, nikdy už nikoho takového jako vy nenajdu a budu žít až do smrti sama.“

MacWhirter si povzdechl. Vytáhl náprsní tašku a starostlivě přezkoumal její obsah. Zabuřel:

„Jenomže zvláštní povolení k svatbě je pekelně drahé. Budu muset zajít zítra hned ráno do banky.“

„Nějaké peníze vám mohu půjčit,“ špitla Audrey.

„To vás nesmí ani napadnout. Když se s někým ožením, zaplatím si za povolení sám. Je to jasné?“

„Nemusel byste přitom ale koukat jako kakabus,“ řekla Audrey s mírnou výčitkou.

Přistoupil k ní a řekl něžně:

„Když jsem vás naposled držel v náručí, byla jste jako ptáček – zmítala jste se a chtěla jste uletět. Teď už mi nikdy neuletíte...“

Řekla: „Protože nebudu chtít.“

Obsah

NULTÁ HODINA 2

PROLOG: 19. LISTOPADU 3

„OTEVŘTE DVEŘE A TU JE MÁTE“ 7

SNĚHURKA A ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA 46

JEMNÁ ITALSKÁ RUKA 103

NULTÁ HODINA 170

edice SMARAGD svazek 100

EDICI ŘÍDÍ VOJTĚCH KANTOR

Agatha Christieová – Příběhy ze staré Anglie

Z anglického originálu Towards Zero vydaného nakladatelstvím Fontána Books v Londýně roku 1966 a The Sittaford Mystery vydaného nakladatelstvím Collins v Londýně roku 1932 přeložil Jan Zábrana, I Ilustroval Vladimír Novák, I Obálku s použitím kresby V. Nováka a vazbu navrhl Jaroslav Fišer, I Graficky upravil Jan Wild. I Vydala Mladá fronta jako svou 4562. publikaci,

Odpovědná redaktorka Zora Wolfová,

Výtvarný redaktor Jiří Svoboda,

Technický redaktor Miloš Jirsa.

Vytiskl TISK, knižní výroba, n. p., Brno, závod 3, Český Těšín, I 23,57 AA I 25,12 VA

344 stran.

Náklad 100 000 výtisků

6052285.6

Vydání druhé, v MF první

Praha 1983 I 1334 I 2303183

Cena brož. výtisku 32,84

Cena váz. výtisku 38 Kčs

Každý je zná, ty slavné pátrače z detektivních příběhů Agathy Christieové, ať už jde o velmistra logických smečů, ješitného Belgičánka Hercula Poirota, podšitou starou slečnu Jane Marplovou, penzionovaného byrokrata Parkera Pynea, sehraný manželský pár Tomiho a Pentličky Beresfordových nebo o záhadného pana Quinea. Jsou dávno a důvěrně blízcí většině čtenářských srdcí na celém světě a přinejmenším o nich slyšeli i ti, kteří čtou raději Danta a Goetha.

Christieová však psala i jiné detektivky: takové, v nichž se žádné z jmenovaných es neobjevuje. Záhady v nich luští buď někdo z řadových účastníků děje nebo místní či povolaný policejní úředník – některý z inspektorů, jako jsou Narracott, Battle nebo Neele, jejichž jména si čtenář po odložení knihy mnohdy ani nezapamatuje, poněvadž jde spíš o galerii lépe či hůře fungujících profesionálů než o nezapomenutelně individualizované románové postavy obdařené plnokrevným fiktivním životem. Také jejich účast na pátrání nebývá vždy stejná, jednou mají případ „pod palcem“ hned od začátku, jindy se angažují až v určité fázi nebo pouze pomáhají při jeho oficiálním uzavření. Zpravidla si ale počínají zdatně, ač nejednou svérázně, podle temperamentu a osobního založení; jsou mezi nimi jak „protřelí lišáci“, tak „střežcové od policie“, kteří se neochvějně přidržují osvědčené, byť někdy poněkud zdoluhavé a toporné vyšetřovací rutiny.

Všechny tyto příběhy s méně věhlasnými pátrači spojuje především to, že se odehrávají v typicky britských kulisách, obvykle na anglickém venkově, v odlehlem panském sídle, v přímořských lázních či v poklidném a idylickém – až na tu vraždu! – městečku, kde zaspali století. Prezентují nám tak anglickou detektivku v jejím nejvlastnějším prostředí, v němž a z něhož vznikla; zásadně neunikají do exotických scénérií, v nichž si autorka také občas libovala. A ještě něco. Christieová psala detektivky skoro šedesát let, ale znalci jejích knížek se shodují na tom, že ty nejlepší vytvořila ve dvacetiletí, ohraničeném přibližně daty 1935-1955. Některé její rané romány totiž částečně diskvalifikovala poplatnost starším tradicím žánru málo logické či sentimentální motivace; ztřeštěné honičky; tajná sklepení; zlosyni s falešnými plnovousy, zatímco v jejích pozdních knihách se už zase leckde projevovala únava, která se dříve či později nutně dostaví i při vyprávění těch nejdůmyslnějších historek.

Právě z tohoto autorčina vrcholného období jsou a všemi jeho přednostmi se vyznačují i oba příběhy, které jsme k potěše a pobavení českých milovníků detektivní četby zařadili do jubilejního svazku oblíbené mladofrontovní edice Smaragd.

Towards Zero 1944 by Agatha Christie Mallowan

The Sittaford Mystery 1931 by Agatha Christie

Translation Jan Zábrana, 1971

Illustration Vladimír Novák, 1983

Přeložil Jan Zábrana

– 1 –